



การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

วิทยานิพนธ์
ของ
สุกัญยามาศ มาประจง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์



**THE DEVELOPMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE
ADMINISTRATION MODEL IN BASIC EDUCATION
SCHOOLS UNDER REGIONAL EDUCATION
OFFICE NO. 13**

Sukanyamart Maprajong

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in
Educational Administration**

December 2020

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	การพัฒนา รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13		
ชื่อผู้วิจัย	ศุภกัญยามาศ มาประจง		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณกานต์	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 และ3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยดำเนินการวิจัย 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จำนวน 350 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 350 คน และครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และมีค่าความเชื่อมั่น 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ดำเนินการ โดย 1) กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่มเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบ

ดำเนินการโดยกลุ่มผู้ประเมินได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน ทดลองใช้รูปแบบ หลังจากทดลองใช้รูปแบบแล้วประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีค่าเฉลี่ยรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย และสรุปประเด็นการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติได้ต่ำและค่อนข้างมีปัญหา เพื่อนำมาศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 7 ด้าน พบว่ามีประเด็นที่ต้องนำมาพัฒนาจำนวน 28 ประเด็น
2. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ สำหรับส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการก่อนการพัฒนา 2) การประเมินตนเองก่อนการพัฒนา 3) การพัฒนา และ 4) การประเมินหลังการพัฒนา และผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินรูปแบบในด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุดและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหลังจากทดลองใช้รูปแบบแล้วประเมินด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

TITLE	The Development of Internal Quality Assurance Administration Model in Basic Education Schools Under Regional Education Office No. 13		
AUTHOR	Sukanyamart Maprajong		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Narumon Sakpakornkan	Major Advisor	
	Dr. Kovit Vajarintaragoon	Co - advisor	
DEGREE	Doctor of Philosophy	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the states and problems of internal quality assurance in basic education schools under Regional Education Office No.13, 2) to develop the model of internal quality assurance administration in basic education schools under Regional Education Office No.13; and 3) to evaluate the model of internal quality assurance administration in basic education schools under Regional Education Office No.13. This research was conducted in three phases. Phase I was to study the states and problems of internal quality assurance in basic education schools under Regional Education Office No.13. The samples were 350 school administrators and 350 teachers who were responsible for internal quality assurance from 350 basic education schools under Regional Education Office No.13. The research instrument was a 5-rating scale questionnaire with a 0.99 level of reliability constructed by the researcher. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. Phase II was to develop the model of internal quality assurance administration in basic education schools under Regional Education Office No.13 which were divided into two parts: Part 1 was conducted by implementing a semi- structured interview with four school administrators from the best practice schools selected by purposive sampling and the data were analyzed by content analysis and part 2 was a focus group discussion for creating the model with nine experts by using record form. For Phase III, the model of internal quality assurance administration in basic education schools under Regional Education Office No.13 was evaluated

by 2 groups of evaluators which consisted of five experts who evaluated the accuracy and appropriateness of the model, and 40 school administrators who trialed the model. After the trial, the feasibility and usefulness of the model were evaluated. The data were collected by using 5-rating scale questionnaire and the statistics used for data analysis were mean and standard deviation. The research findings were as follows:

1. The states of internal quality assurance in overall average of all aspect were at a high level while the operational problems of the school internal quality assurance were at a low level in overall aspects. However, the issues with a low operational state and problematic were summarized to find a guideline for developing the model of internal quality assurance administration in basic education schools under Regional Education Office No.13 in seven aspects and it was found that 28 issues should be further developed.

2. The model of internal quality assurance administration in basic education schools under Regional Education Office No.13 composed of three parts: Part 1 included concepts and principles, Part 2 was objectives, and Part 3 was developmental processes for internal quality assurance administration in basic education schools. The process comprised of four steps: Step 1 was a preparation prior to the development, Step 2 was an evaluation prior to the development, Step 3 was the development, and Step 4 was a post-development. In addition, the researcher prepared the manual of internal quality assurance administration model.

3. The model was evaluated by experts and school administrators. According to the experts, the accuracy and appropriateness of the model was evaluated at the highest level and after the trial by the school administrators the feasibility and usefulness of the model were evaluated at the highest level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นกมล เชนะโยธิน ที่กรุณาเสียสละเวลามาเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร. โกวิท วัชรินทรางกูร ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิเศษ ชินวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพา คำเนิน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต กำมันตะคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิต ศรีประดิษฐ์ อาจารย์ ดร.ธีระ ภูติ ดร.ฉัตรชัย ตั้งศรีทอง และ ดร.จิมมี่ ทองพิมพ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จินฉัตร ปะโกทัง รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย ภูเจริญ ดร.ถาวร คุณิรัตน์ ดร.จิมมี่ ทองพิมพ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่ บิดามารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บุรพจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีศีล สมาธิ ปัญญา ตลอดจนทั้งญาติพี่น้องในครอบครัวที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

สุกัญยามาศ มาประจง

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศนุญการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฑ
สารบัญภาพประกอบ	ด

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	14
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	14
แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	15
ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	25
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....	27
มาตรฐานคุณภาพการศึกษา.....	34
ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา.....	56
การประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	59
ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน.....	59
วิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	60
หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	62
ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	78
ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	83
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา.....	85
การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบสี่.....	87
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับรูปแบบ.....	92
ความหมายของรูปแบบ.....	92
ประเภทของรูปแบบ.....	94
องค์ประกอบของรูปแบบ.....	97
ลักษณะของรูปแบบที่ดี.....	99
การตรวจสอบรูปแบบ.....	101
การสร้างและพัฒนารูปแบบ.....	104
บริบทของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	110
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	114
งานวิจัยในประเทศ.....	114
งานวิจัยต่างประเทศ.....	118
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	121

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	124
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	129
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	129
ขั้นตอนดำเนินการ.....	131
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	131
วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	132
การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม.....	133
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	133
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	135
ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	135
ศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	135
กลุ่มเป้าหมาย.....	135
เครื่องมือ.....	135
วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	135
การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์.....	136
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	136
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	136
การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	137
การสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	137
กลุ่มเป้าหมาย.....	137
เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม.....	137

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	137
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	137
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	138
ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	140
กลุ่มเป้าหมาย.....	140
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	140
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย (แบบประเมินรูปแบบ)	140
การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินรูปแบบ.....	141
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	141
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	143
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	143
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	144
ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 13.....	144
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	144
ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	145

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	168
ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	173
ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	173
ผลสรุปจากการประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ.....	189
ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	243
ระยะที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	248
ผลการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	248
ผลการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของกลุ่มการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 13.....	250
ผลการประเมิน โดยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13....	254
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	260
สรุปผลการวิจัย.....	260
ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	260

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	265
ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์.....	267
อภิปรายผล.....	267
ข้อเสนอแนะ.....	279
บรรณานุกรม.....	282
ภาคผนวก.....	291
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	292
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	297
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	298
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	299
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	301
หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์.....	303
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม.....	304
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบ.....	306
หนังสือขอความอนุเคราะห์นำรูปแบบทดลองใช้จริง.....	307
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	309
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความสอดคล้อง.....	374
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น.....	390
ภาคผนวก ฉ คู่มือการใช้รูปแบบ.....	397
ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรม.....	517

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 528

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก.....	38
2.2 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ.....	40
2.3 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ.....	43
2.4 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน.....	47
2.5 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ.....	52
2.6 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	55
2.7 แสดงหลักเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพของการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่.....	89
2.8 แสดงระดับคุณภาพการประเมินภายนอกของ สมศ.	90
2.9 แสดงการประเมินคุณภาพภายนอกรายด้านที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา พ.ศ.2561.....	90
2.10 แสดงข้อมูลจำนวนโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2561.....	113
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	126
3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	130
4.1 แสดงจำนวน คำร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	145
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้าน.....	146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาขอสถานศึกษา ภาพรวมและรายชื่อ	148
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมและรายชื่อ.....	150
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมและรายชื่อ.....	154
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมและรายชื่อ.....	156
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมและรายชื่อ.....	159
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นการรายงานประจำปี ภาพรวมและรายชื่อ.....	162

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมและรายชื่อ.....	165
4.10 แสดงจำนวน ร้อยละ ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13	168
4.11 การสังเคราะห์ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	182
4.12 ประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	190
4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	248
4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	250
4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	255

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 กระบวนการบริหารคุณภาพ	24
2.2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	79
2.3 กรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13	123
3.1 ขั้นตอน กิจกรรม และผลที่ได้รับ	125
4.1 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ฉบับร่าง)	244
4.2 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ฉบับสมบูรณ์)	259

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในศตวรรษที่ 21 โลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางธรรมชาติ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างรวดเร็ว เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลัน ซึ่งเป็นความท้าทายที่เกิดขึ้นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทาย โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายได้แก่ คุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นประเทศต่าง ๆ ในทุกภูมิภาคทั่วโลกจึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า โดยคาดหวังว่าประชากรในประเทศจะมีศักยภาพในการแข่งขันและเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาเช่นเดียวกับนานาประเทศ จึงได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนด ซึ่งได้มีกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยเอาการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษากับการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก แต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้นในการคิดกิจกรรม / โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงาน ทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงาน

ร่วมกัน ได้ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 9 - 12)

ปี พ.ศ. 2561 กระทรวงศึกษาธิการได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงปี พ.ศ. 2553 และให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เนื่องจากแนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น จึงสมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 43)

กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการดำเนินการประเมินตนเอง พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 31 - 34)

การประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพ 2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และ 3) ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ข : 23 – 28) การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพ และสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น กระบวนการประกันคุณภาพตามแนวคิดของหลักการบริหารที่เป็นกระบวนการครบวงจรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การร่วมกันวางแผน (Planning) การร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Doing) การร่วมกันตรวจสอบ (Checking) และการร่วมกันปรับปรุง (Acting) (Deming. 1986 : unpagged) เมื่อพิจารณากระบวนการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดของการประเมินคุณภาพ และแนวคิดของการบริหารแบบครบวงจร (PDCA) จะเห็นว่ามีคุณสมบัติคล้องกัน

ที่ผ่านมาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. 2544 - 2548) และได้สรุปผลในภาพรวมการประเมินข้อมูลเชิงพื้นฐานเพื่อพัฒนาในรอบต่อไปซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะในรายด้านและรายมาตรฐานในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และข้อมูลนี้จะเป็นแนวทางการพัฒนาให้ดีขึ้น และระดับการพัฒนาจะมีผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) ซึ่งต่อมาได้ประเมินคุณภาพภายนอกสอง (พ.ศ. 2549 - 2553) ผลการประเมินรอบนี้บอกถึงปัญหาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ มากมาย คือผู้บริหารโรงเรียนขาดภาวะผู้นำในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยละเอียดปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนองค์กรภายนอกยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนน้อย สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนไม่ได้นำข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกแรกมาวางแผนในการบริหารงาน โรงเรียนขาดการประสานงานจากองค์กรชุมชนเพื่อช่วยเหลือการศึกษา โรงเรียนไม่ใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นต้น ทั้งที่ปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของตัวบ่งชี้ในรายมาตรฐานนั่นเอง และการประเมินคุณภาพภายนอกสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ปรากฏว่าผลการประเมินยังไม่บรรลุเป้าหมาย จัดการศึกษาไม่มีคุณภาพ ผลการทดสอบความสามารถทางการเรียนรู้คุณภาพ

ผู้เรียนยังต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่มีศักยภาพในการแข่งขันในระดับสากล (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2555 : 4)

ปี พ.ศ. 2559 - 2563 มีการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือใช้การประเมินผลสัมฤทธิ์เชิงสถาบัน (Institution Effectiveness) เน้นการดูผลลัพธ์ของความสำเร็จในภาพรวม การประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบการประเมินภายนอกและภายในสอดคล้องกัน มีมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นแนวทางเดียวกัน ในการประเมินต้องไม่เป็นภาระแก่สถานศึกษา ดังนั้นแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ได้เน้นการประเมินที่สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 เป็นการประเมินตามกรอบที่กำหนด มุ่งเน้นกระบวนการตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาโดยใช้เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (ณมน จีรังสุวรรณ. 2561 : 6 - 11)

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษามาแล้วหลายครั้ง กระแสสังคมก็ยังคงมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ยังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง สถานศึกษามุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านการประเมินภายนอกเท่านั้น ผลผลิตทางการศึกษายังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย อาทิ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ และผลการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ก็มีคะแนนต่ำมาก เด็กจำนวนมากถูกทอดทิ้ง เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาแล้วก็ยังอ่านหนังสือไม่ออกไม่เป็นนักอ่านนักคิดวิเคราะห์ ขาดความสามารถในการเผชิญปัญหา ขาดทักษะชีวิต (สุพัตร์ พิบูล. 2557 : 6)

สำหรับประเทศไทยได้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาในส่วนภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาและขับเคลื่อนการศึกษาโดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ (ราชกิจจานุเบกษา. 2560 : 14 - 22)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาจะเห็นว่าประเทศไทยยังไม่สามารถจัดการศึกษาให้ได้ผลตามที่มุ่งหวังไว้ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการศึกษาใหม่ในหลายด้าน อาทิ มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาลงมาที่สำนักงานศึกษาธิการภาค มีการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับใหม่ คือกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดใหม่ ทำให้งานวิจัยที่มีอยู่แล้วไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและสนองความต้องการให้กับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยจะนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น อันส่งผลให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติและมีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ควรเป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ได้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่สามารถนำไปใช้เป็นอย่างในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ได้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่สามารถนำไปใช้เป็นที่สื่อสารสนเทศที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ได้แนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันหรือคล้ายกันนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปประยุกต์ใช้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

1.1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 7 ด้าน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยขอเสนอประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,588 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 350 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 350 คน และครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำนวน 350 คน ในการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) และใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608)

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยดำเนินการ 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามอยู่ในระดับดีมาก (Best Practices) เป็นโรงเรียนยอดเยี่ยมของแต่ละจังหวัด เลือกจังหวัดละ 1 โรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured Interview) โรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษาได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัย / เงื่อนไขหรือวิธีการบริหารจัดการที่ทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประสบผลสำเร็จ

2.2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม อยู่ในระดับดีมาก
2. เป็นผู้ที่เคยได้รับรางวัลคุณภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาหรือเป็นผู้

ที่มีผลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาปรากฏเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัย / เงื่อนไขหรือวิธีการบริหารจัดการที่ทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประสบผลสำเร็จ และรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายสำหรับการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน สำหรับประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 เป็นอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยหรือนักการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาด้านการบริหารการศึกษาหรือสาขาทางการศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประเมินการประกันคุณภาพการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.3 เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.4 เป็นผู้ที่เคยได้รับรางวัลคุณภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาหรือเป็นผู้ที่มีผลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาปรากฏเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาในเขตพื้นที่นั้น ๆ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 คน สำหรับทดลองใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นระยะเวลา 1 เดือน หลังทดลองใช้รูปแบบให้ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 หมายถึง ระดับปฏิบัติและระดับปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 7 ด้าน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำมาตรฐานการศึกษามีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบทความต้องการท้องถิ่น วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

1.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการดำเนินงาน มีการ

นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้ และดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลานั้นเป็นปกติวิสัย มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการประเมินและนำเสนอรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

1.4 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา และดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพจะใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาและมีการเตรียมการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

1.5 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัดประกาศขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน มีการวางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจน และดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ สรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.6 การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี หมายถึง สถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการวางแผนการจัดทำรายงานที่ชัดเจนและกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานที่เหมาะสม มีการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา สรุปและเขียนรายงานประจำปีที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.7 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนา มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองของการดำเนินงานที่แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิด หลักการ จุดมุ่งหมาย องค์กรประกอบของเนื้อหา วิธีการ กระบวนการพัฒนา และขั้นตอนการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถเป็นแบบอย่างหรือเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

3. การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แผนภูมิและข้อความซึ่งเป็นการบรรยายแสดงความสัมพันธ์ของแนวคิด หลักการ จุดมุ่งหมาย องค์กรประกอบของเนื้อหา / วิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบของการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 7 ด้าน คือ

- 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 5) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 6) ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ
- 7) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 หมายถึง เอกสารประกอบการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่มีรายละเอียดประกอบด้วย 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ และ 3) กระบวนการพัฒนา โดยที่กระบวนการพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา และขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา

5. การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 หมายถึง การตรวจสอบรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

5.1 ความถูกต้อง หมายถึง ความเชื่อถือได้และความเที่ยงตรงของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในด้าน โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

5.2 ความเหมาะสม หมายถึง ความพอเหมาะของรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในด้าน โครงสร้างและองค์ ประกอบของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

5.3 ความเป็นไปได้ หมายถึง การคาดคะเนความมากน้อยในการนำรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ไปดำเนินการใช้จริงได้

5.4 ความเป็นประโยชน์ หมายถึง การคาดคะเนความมากน้อยในการตอบสนองต่อ การนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 13 ไปใช้ได้จริงตรงตามความต้องการ และบังเกิดผลดีต่อการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 หมายถึง โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน 4 จังหวัด ได้แก่ 1) จังหวัดนครราชสีมา 2) จังหวัด ชัยภูมิ 3) จังหวัดบุรีรัมย์ และ 4) จังหวัดสุรินทร์

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

8. ครู หมายถึง ครูผู้สอนที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในที่ปฏิบัติ หน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

9. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การแบ่งสภาพทางกายภาพของสถานศึกษาโดยใช้ จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

9.1 ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

9.2 ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 121 ถึง 600 คน

9.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 601 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษา

- 1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.3 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.4 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.5 มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
- 1.6 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.7 การประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ

2. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน
- 2.2 วิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.3 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.4 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.5 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.6 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา
- 2.7 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับรูปแบบ

- 3.1 ความหมายของรูปแบบ
- 3.2 ประเภทของรูปแบบ
- 3.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
- 3.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี
- 3.5 การตรวจสอบรูปแบบ

- 3.6 การสร้างและพัฒนารูปแบบ
4. บริบทของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. การประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและได้เสนอมุมมองต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข : 7) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงและผู้รับบริการโดยอ้อม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 31) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

โดเฮอร์ตี้ (Doherty. 1994 : 11) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบที่กำหนดการดำเนินการไว้ล่วงหน้าเพื่อทำให้แน่ใจว่าจะทำให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรือการวางแผนรูปแบบการทำงานที่จะไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดเลย ซึ่งในทางการจัดการศึกษาจะเป็นการดำเนินการตรวจสอบเป้าหมายเนื้อหาหรือรายละเอียดที่กำหนดทรัพยากร ระดับและผลลัพธ์ทางการศึกษา หลักสูตรและรายวิชา

เมอร์กาทรอยด์ และ มอร์แกน (Murgatroyd & Morgan. 1994 : 45) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ

การศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร

วูดเฮาส์ (Woodhouse. 1995 : 2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง นโยบาย ทศนคติ การกระทำ หรือวิธีดำเนินการต่าง ๆ ที่จำเป็นที่ทำให้แน่ใจว่าคุณภาพการศึกษารวมทั้งการวิจัยได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูน ประกอบด้วย การตรวจสอบว่ามีการควบคุมคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย การตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันนั้นและการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกสถาบัน

เฟรซีเออร์ (Frazier. 1997 : 116 - 117) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่ไม่ใช่การตรวจสอบคุณภาพหลังสิ้นสุดกระบวนการ แต่เป็นการให้ความสำคัญการป้องกันความผิดพลาดโดยใช้การวิเคราะห์กระบวนการอย่างเป็นระบบและมีการออกแบบกระบวนการเพื่อที่จะสามารถรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินและควบคุมปัญหาเพื่อการตัดสินใจและสามารถให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องได้ โดยเน้นให้ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ กำกับติดตามและปรับปรุงแก้ไขกระบวนการของตนเอง ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องมีผู้ตรวจคุณภาพจากภายนอกก็ได้

ฮิลล์ (Hill. 1998 : 12 - 15) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นความพยายามในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดคุณภาพโดยมีการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาตรการหรือระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่จะสร้างความมั่นใจ และความพึงพอใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าผลผลิตทางการศึกษาซึ่งได้แก่ ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการและรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินไปอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

1.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางการศึกษา

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นศัพท์ทางวิชาการที่วงการศึกษายืมมาจากวงการธุรกิจและอุตสาหกรรมและนำเข้ามาใช้เพื่อการบริหารและจัดการเชิงคุณภาพขององค์กรทางการศึกษา เดลได้อธิบายวิวัฒนาการของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพในทางอุตสาหกรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักคือ แบบที่เน้นการตรวจจับ (Detection) คือการตรวจสอบคุณภาพ (Quality Inspection) และการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) สองกิจกรรมนี้เน้นพัฒนาความแม่นยำของเครื่องมือและประสิทธิภาพของเทคนิคที่ใช้ในการตรวจจับความผิดที่เกิดขึ้น จุดอ่อน

ของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบนี้ คือเป็นการลงมือกระทำหลังจากข้อผิดพลาดหรือปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว การบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบที่สองเป็นสิ่งที่เพิ่งจะเกิดขึ้นในสองทศวรรษหลัง มีลักษณะที่เน้นการป้องกันก่อนที่ความผิดจะเกิดขึ้น แบ่งย่อยออกได้ 2 ประเภท คือ การประกันคุณภาพและการจัดการเชิงคุณภาพทั่วทั้งระบบ (Total Quality Management หรือ TQM)

การประกันคุณภาพจะเป็นระดับหนึ่งของวิวัฒนาการของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพที่ยังไม่บรรลุขั้นของ TQM แต่ได้เปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดจากการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบเก่าเน้นการตรวจจับ โดยให้หันมาเน้นการวางแผนป้องกันอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เป็นการสร้างความมั่นใจกับผู้เกี่ยวข้องว่าผลผลิตที่ออกมาจะมีคุณภาพตามที่คาดหวัง ข้อสังเกตที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การประกันคุณภาพเป็นวิวัฒนาการที่ต่อเนื่องมาจากการตรวจสอบและการควบคุมเชิงคุณภาพ การประกันคุณภาพยังคงมีการเน้นความสำคัญของคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดและเทคนิควิธีวัด สิ่งที่เพิ่มขึ้นมาคือ การสร้างความมั่นใจโดยการมีมาตรการป้องกันไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นการออกแบบและขั้นตอนดำเนินงานจนได้ผลผลิตออกมา นอกจากนี้ยังมีการนำผลการประเมินในทุกขั้นตอนมาใช้เพื่อการวางแผน ออกแบบและการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ต่อเนื่องระหว่างการประเมินคุณภาพและการประกันคุณภาพมองเห็นได้อย่างชัดเจนในบริบทของการศึกษา เมอร์กาทรอยด์ และมอร์แกน (Murgatroyd & Morgan, 1994) จำแนกลักษณะเด่นของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 5 ประการได้แก่

1. มาตรฐานการศึกษากำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึง
3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย
4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการยกเว้น โดยปราศจากเหตุผลสมควร
5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวน

การทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2544 : 5 - 8)

จากแนวโน้มของการพัฒนาคุณภาพที่ให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ตั้งแต่ระดับบุคคลถึงสังคมระดับประเทศ หรือการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกได้นำไปสู่หลักการและเงื่อนไขสำคัญบางประการของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม (Participation) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(Stakeholders) กับผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินและร่วมรับผิดชอบกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การเสริมสร้างพลัง (Empowerment) โครงสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้าง โอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษาจะพัฒนาคุณภาพ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่ต่อเมื่อสถานศึกษาต้องมีความเป็นอิสระเพียงพอที่จะคิดและตัดสินใจ ทั้งด้านการบริหาร วิชาการ และการใช้งบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาและท้องถิ่นให้มากที่สุด

4. การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อในพันธะภาระ (Accountability) การศึกษามีใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นเรื่องของทุกคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น จึงต้องสร้างให้ทุกคนมีสำนึกในหน้าที่ของตนที่มีต่อการศึกษา เช่น หน้าที่ของความเป็นพ่อแม่ ครู เป็นต้น นอกจากนี้กระบวนการทำงานและผลงานของสถานศึกษาแห่งนั้นต้องสามารถตรวจสอบได้ทุกเมื่อโดยสังคมและประชาชน

5. การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement) การตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกในบริบทของการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 3 - 4)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข : 11) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา คือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่กระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบ ประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เช่น ผู้บริหาร ครูอาจารย์ บุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผนติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 3) ได้กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษา

1. การสร้างความมั่นใจและพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
3. ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กร บุคลากรในพื้นที่
4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับทุกขั้นตอน
5. การดำเนินงานที่สามารถติดตามตรวจสอบได้
6. การรายงานสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

การดำเนินการในการประกันคุณภาพเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการ ทบทวนและติดตามกระบวนการผลิตอย่างใกล้ชิด ดังนั้นหลักการสำคัญในการนำไปสู่การประกัน คุณภาพจึงเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพเป็นหลักโดยเฉพาะการเน้นที่การปรับปรุงกระบวนการ (Process Improvement) เพื่อจะนำไปสู่ความพึงพอใจของลูกค้า หลักการสำคัญๆ ในการนำไปสู่การ ประกันคุณภาพมีดังนี้

1. หลักการเกี่ยวกับการจัดการให้ความบกพร่องมีค่าเป็นศูนย์ (Zero Defects Concept) ซึ่งเป็นแนวคิดของครอสบี้ (Crosby, 1979 : 127 - 139) ที่เน้นมาตรฐานการปฏิบัติงาน ให้มีความบกพร่องน้อยที่สุด จากความเชื่อที่ว่าความผิดพลาดเกิดจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการคือ การขาดความรู้และการขาดการเอาใจใส่ การแก้ไขก็ต้องสร้างทัศนคติในการจัดการให้ ความ บกพร่องเป็นศูนย์ไปใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐาน
2. หลักการปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของเดมมิ่ง (Deming, 1986 : 88) ที่เน้น เทคนิคการปฏิบัติงานในกระบวนการทำงาน โดยใช้กฎระเบียบ มีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผนและการตรวจสอบแก้ไขและเลื่อนสู่การวางแผนอีกอย่าง ต่อเนื่องก็จะเกิดคุณภาพ ซึ่งต่อมาจึงเกิดเป็นวงจร PDCA นั่นเอง

3. หลักการปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของจูรัน (Juran. 2005 : 20) จูรันมีแนวคิดคล้ายกับเดมมิ่ง โดยให้ความหมายของคุณภาพว่าความเหมาะสมที่ต้องทำโดยใช้หลักการคุณภาพเข้ามาสู่การบริหารที่เรียกว่า ไตรยางค์คุณภาพ (Quality trilogy) ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดพื้นฐาน 3 ประการได้แก่ การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) โดยหลักการสำคัญของจูรัน คือสร้างความตระหนักและโอกาสในเรื่องคุณภาพประกอบ ไม่มีกระบวนการที่จบสิ้นจะต้องดำเนินไปไม่หยุดยั้ง ไม่ใช่โปรแกรมสั้น ๆ โดยมีการยกย่องผู้ปฏิบัติงานและให้ความสำคัญกับการใช้ภาวะผู้นำให้เป็นสิ่งจำเป็นและการฝึกอบรมเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการจะขาดไม่ได้ในเรื่องคุณภาพ

4. หลักการความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยเน้นที่ความสามารถในตรวจสอบบุคลากรและความรับผิดชอบขององค์กร โดยมีลเคน (Millken. 1987 : 18) ที่เสนอแนะว่าการสร้างให้มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จะพิจารณาทั้งในส่วนของกระบวนการและผลลัพธ์ที่ได้รับในการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการปรับปรุงทั้งกระบวนการเรียนการสอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดและพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้นจึงควรดูความสำเร็จในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของ โรงเรียนและจากผู้เรียน ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จึงถือเป็นหลักประกันว่านักเรียนทุกคนจะได้รับทักษะทางการศึกษาที่จำเป็นเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับชีวิตและการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

จากที่กล่าวมาจะพบว่าในหลักการประกันคุณภาพจะต้องมีการดำเนินการ โดยมีผู้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด มีการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานและผลลัพธ์อย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ไม่จบสิ้น โดยเฉพาะคุณภาพของการศึกษานั้นควรได้รับการสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน โดยการให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานมีการพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตลอดเวลาของทีมปฏิบัติงาน และมีการทบทวนผลจากการดำเนินการซึ่งต้องพิจารณาทั้งกระบวนการเรียนการสอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดและพฤติกรรมของผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นจริงในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในต่างประเทศและในประเทศพบว่ามีหลากหลายรูปแบบ สำหรับในประเทศไทยหน่วยงานทางการศึกษา เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาก็ได้หารูปแบบที่เหมาะสมกับสถาบันของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ก : 7 - 10) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษานี้มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพเป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นบุคคลภายนอกแต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายในเพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินผลการศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรมหาชน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 4 - 5) ได้กล่าวถึงกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษามีการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพเป็นการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ทั้งระดับชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปฐมวัย ระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือระดับสถานศึกษาที่กำหนดเพิ่มเติมตามบริบทหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษา หัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่มทำงานอย่างมีระบบ และทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง จัดทำข้อมูลสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานเป็นประจำ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานที่กำหนดขึ้น ต้องมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ทุกกิจกรรม / โครงการ / งานมีเป้าหมายเดียวกัน คือยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกด้าน มีการพัฒนาด้านปัจจัยให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรรหาให้เพียงพอ ดูแลรักษาให้ใช้ได้ อยู่เสมอและปลอดภัยในการใช้งาน ประการสำคัญต้องมีระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผนรวมทั้งติดตามกำกับการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพเป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน กำกับ

ติดตามความก้าวหน้าและยืนยันการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด โดยการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สามารถดำเนินงานในแต่ละระดับ ดังนี้

2.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาดังคณะทำงานขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินงาน / โครงการ ตลอดปีการศึกษา ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้จัดทำเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาได้ทันทั่วถึงและเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษา เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ สถานศึกษาทุกแห่งควรได้รับการติดตามตรวจสอบจากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง เขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยกย่องสถานศึกษาที่มีรูปแบบการพัฒนาที่ดีให้เป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาแห่งอื่นได้ ส่วนสถานศึกษาที่มีคุณภาพผู้เรียนต่ำหรือมีแนวโน้มต่ำอันเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ เขตพื้นที่การศึกษาควรตั้งคณะทำงานเข้าไปช่วยเหลือสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ เขตพื้นที่การศึกษาต้องทำรายงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมระดับประเทศ โดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการกำหนดเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพสถานศึกษาให้บริหารจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่

3. การประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

3.1 การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาในข้อ 2.1 สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดตามระดับการจัดการศึกษา จัดทำเป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของ

สถานศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และ รายงานต่อสาธารณชน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา การประเมินในส่วนนี้เป็นการ ดำเนินงานโดยองค์กรภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่ประเมินและให้การรับรองว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในทุก 5 ปี ผลจากการประเมินใน ภาพรวมจะนำเสนอรัฐบาล เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การกำหนดทิศทาง การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติ การดำเนินการทั้ง 3 ประการ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 4 – 5)

จากการศึกษากระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษารูปได้ว่าเป็นการดำเนินการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินและรับรองคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุ ถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ และหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคือ การสร้างจิตสำนึกให้ ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบและทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ ที่ต้องปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงหลักการในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มี 3 ประการ คือ

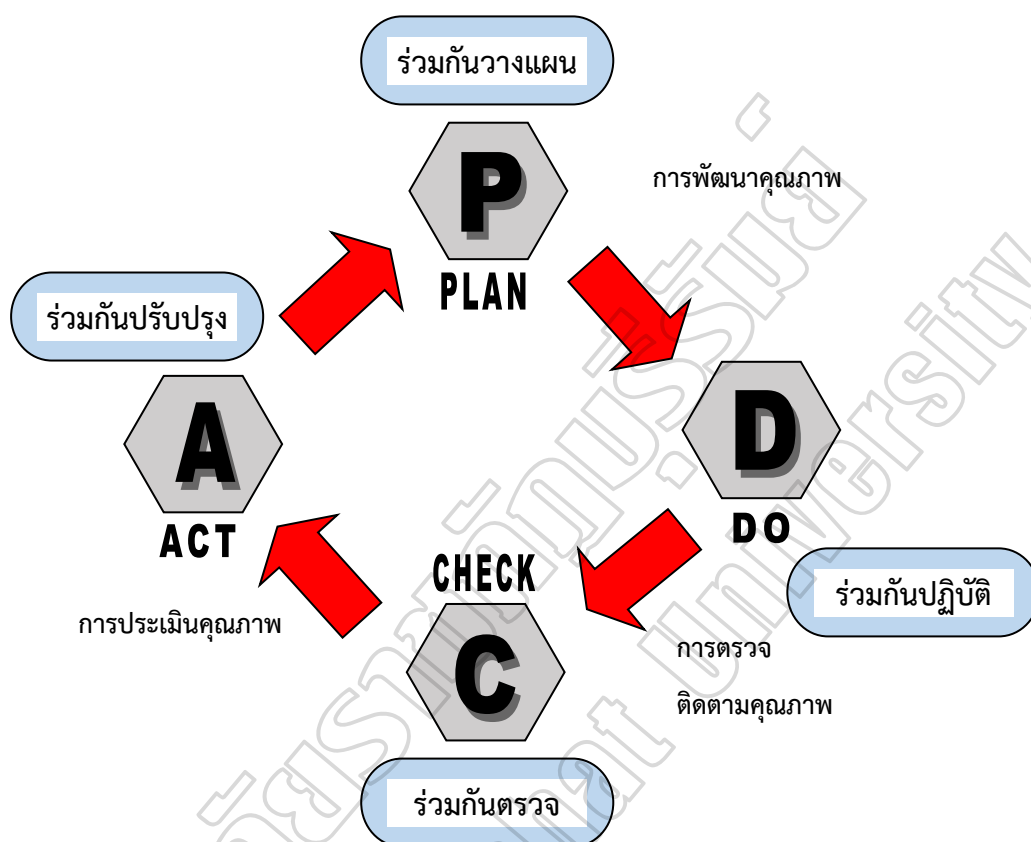
1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความ คล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินการทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเอง รับผิดชอบ และจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ สภาพพื้นที่ความต้องการของชุมชนและสังคมให้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ / คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม

3. การแสดงความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและ

คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา (Focus Areas) เช่น ภายใน 3 ปีนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ต้องสูงขึ้นจากฐานเดิมร้อยละ 5 หรือในปีการศึกษาหน้าผู้เรียนทุกคนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลอย่างคล่องแคล่ว เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดตามหลักการบริหารว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้ขึ้นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการและกระบวนการบริหารที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ จะต้องมีการวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Action) กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนในสถานศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรภายในศึกษา จะต้องร่วมมือกันพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพและจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุด ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการพัฒนาให้เด็กมีคุณสมบัติอย่างไรและถ้าจะให้เด็กมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้วจะต้องช่วยคิด ช่วยกันวางแผน (Plan)ว่าจะทำอย่างไร แล้วช่วยกันทำ (Do) ช่วยกันตรวจสอบ (Check) และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Action) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นตลอดเวลา โดยร่วมกันทำงานเป็นทีม แนวคิดการทำงานที่เป็นระบบเช่นนี้จะต้องสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภายในสถานศึกษา เกิดความรู้สึกว่าเป็นงานปกติ เป็นการมองเห็นและประเมินตนเอง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลที่มั่นคงเป็นจริง พร้อมเสมอต่อการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก แนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วย การควบคุมและการตรวจสอบคุณภาพกับหลักการบริหารที่ครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบคุณภาพ (C) และร่วมกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (A) จะเห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและกระบวนการบริหารคุณภาพมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน ดังภาพประกอบ 2.1



ภาพประกอบ 2.1 กระบวนการบริหารคุณภาพ

ตั้งนั้นการควบคุมคุณภาพและตรวจสอบคุณภาพก็เป็นกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหาร โดยการควบคุมคุณภาพคือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผนและการดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพคือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้วหน่วยงานในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตามและประเมินคุณภาพ เพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาแก้ไข ปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษามีความอุ่นใจ และเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า พัฒนาการของแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพเป็นความพยายามที่จะทำให้การผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ผ่านการตรวจสอบ หลังการผลิตและพัฒนาขึ้นเป็นระบบการตรวจสอบ โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร และมีจุดมุ่งเน้นที่ความพึงพอใจของลูกค้า

สมาชิกองค์กรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ การประกันคุณภาพ และการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร กระบวนการบริหารคุณภาพที่นิยมนำมาประยุกต์ใช้คือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือ PDCA ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่มีความต่อเนื่องเน้นการป้องกันมากกว่าการแก้ไข การดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาทุกชั้นตอน หากพบจุดบกพร่องต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วนทันที ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องจะต้องร่วมคิดช่วยกันทุกชั้นตอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามความคาดหวัง และสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.3 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

โลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นที่แต่ละประเทศจะต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทาย โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย ได้แก่ คุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้คนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งจะ使人รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 ข : 1)

การใช้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนนั้น นอกจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพโดยตรงแล้ว ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงระบบ กลไก และสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ ความสำคัญของการประกันคุณภาพศึกษามีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่สำคัญ 3 ชั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเป้าหมายและเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไป มาตรฐานจะกำหนดโดยองค์คณะบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์ (Murgatroyd & Morgan. 1994 : 45)

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่กำหนดขึ้นมากน้อยเพียงไร และมีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้หรือไม่ว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

3. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลางที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ประโยชน์ที่ได้จากการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการทำงานอย่างเป็นระบบ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพและเน้นคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และมีความ โปร่งใสเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครอง และชุมชนตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. กรรมการสถานศึกษาได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม เป็นผู้ทำประโยชน์และมีส่วนพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพทางการศึกษาให้แก่เยาวชนและชุมชนร่วมกับผู้บริหารและครู สมควรได้รับความไว้วางใจให้มาเป็นกรรมการสถานศึกษา

5. หน่วยงานที่กำกับดูแลได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับดูแลสถานศึกษาและก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ การศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษา

6. ชุมชนและสังคมประเทศชาติได้เยาวชนและคนที่ดีมีคุณภาพและศักยภาพที่จะช่วยพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคมประเทศชาติต่อไป

7. ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจจากการให้บริการของหน่วยงานในระดับสถานศึกษา การประกันคุณภาพจะครอบคลุมถึงการสร้างความมั่นใจในการใช้ข้อมูลสารสนเทศ

และองค์ความรู้ และการวางแผนป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นตั้งแต่ในขั้นตอนการออกแบบ กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร การบริหาร หลักสูตร การติดตาม การตรวจสอบและทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพผลผลิต การจัดทำรายงาน และการนำเสนอข้อมูลการประเมิน สำหรับการตัดสินใจในระดับต่าง ๆ และสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในระดับต่อไป

1.4 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนมีคุณภาพ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาจึงได้กำหนดกระบวนการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข : 7 - 8) ให้ความเห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีแนวคิดเพื่อการส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับ ดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดส่วนกลาง ถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอก แต่ก็ยังคิดเป็นการประเมินภายใน เพราะเป็นหน่วยงานในสายบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยม และประเมินสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนด โดยหน่วยงานต้นสังกัดให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพ อันเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)

จากมาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดว่าระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น ระบุว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 6 - 16)

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
3. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ

การศึกษา

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในที่นี้ ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดแต่ละประเด็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา โดยที่ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเองและบริหารการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล ตรวจสอบ การประเมินผล และการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลเพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนำมาจัดเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ประกาศให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งที่เปิดสอนระดับดังกล่าวใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนา เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 สถานศึกษาต้องนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ประกาศไว้นี้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างไรก็ตามเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเฉพาะเจาะจงตามบริบทและความต้องการของท้องถิ่นก็ได้ การกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา โดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น

2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายใน ควรมีการตั้ง

คณะทำงานทำหน้าที่วางแผนติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรจากหลายฝ่ายมาร่วม คิด ร่วมวางแผน จัดระบบการเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ทำให้ ได้ตามแผนที่วางไว้ เพื่อไม่ให้สะสมจนทำไม่สำเร็จเมื่อสิ้นปีการศึกษา สำหรับการจัดระบบ สารสนเทศนั้น สถานศึกษาย่อมทราบดีว่ามีอยู่มากมาย เช่น ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูและบุคลากร ข้อมูลอาคารและสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลการพัฒนาบุคลากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูล งบประมาณ ฯลฯ สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ให้ครอบคลุม และ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว มีการนำข้อมูลมาใช้อยู่เสมอ การจัดหมวดหมู่ ข้อมูลสารสนเทศ อาจแบ่งเป็นด้านก็ได้ เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการ สอน ด้านคุณภาพการบริหารและการจัดการ และด้านคุณภาพการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือจะ จัดโดยวิธีอื่นที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม

3. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษา บรรลุตามมาตรฐานการศึกษา ในการจัดทำแผนดังกล่าวนี้ สถานศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการกระจาย อำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดี ควรคำนึงถึง วิธีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

3.1 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมี แผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

3.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จ ของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

3.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชาหรือผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

3.4 เสาะหาและประชาสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุน ทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

3.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

3.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ในแผนพัฒนาของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการ / กิจกรรมที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของ โครงการ การดำเนินงานตามแผนนั้นสถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมในการใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการที่จะทำให้ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษابรรลุเป้าหมาย ตัวอย่างเทคนิคการบริหารและการจัดการ ที่ใช้แล้วประสบความสำเร็จ ได้แก่ วงจรพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิง (Deming Cycle) เป็นเทคนิค ที่ผู้บริหารส่วนใหญ่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบและพัฒนา ตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบ หรือประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน การกำหนดขั้นตอนนี้ใหม่ (Action) เพื่อการดำเนินงานต่อไป วงจรการพัฒนา PDCA สามารถ นำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนของงานและสอดคล้องกันไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากวงจร การพัฒนา PDCA ยังมีเทคนิค Balanced scorecard และการบริหารอีกหลายรูปแบบที่ผู้บริหารนำมาใช้ แล้วประสบความสำเร็จ เช่น เทคนิค 5 ส. ,TQM , QC, Six sigma , Benchmarking , ToPSTAR เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพเชิงวิชาการให้มากขึ้น

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรตั้งคณะทำงานขึ้น เพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูล สารสนเทศการดำเนินงาน / โครงการตลอดปีการศึกษา โดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการ ติดตามตรวจสอบ ทั้งนี้ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและเป็นระบบ สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อก้าวทัน สภาวะการณ์ปัจจุบันด้วย คือ

5.1 วิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา เช่น วิเคราะห์ว่าวิสัยทัศน์และภารกิจ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน / มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และสอดคล้องกับสภาวะ ปัจจุบันหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม

5.2 แผนพัฒนาการศึกษา เช่น แผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนจริง หรือไม่ มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนนำผลมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วน หรือไม่ กิจกรรมตามแผนสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายหรือไม่ แผนพัฒนา โดยรวมมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีทิศทางพัฒนาชัดเจนหรือไม่

5.3 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศและ สภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนอย่างไร ครู เลือกใช้ยุทธศาสตร์การสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างไร การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการ เรียนหรือไม่ ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกหรือไม่ สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการ เรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ผลงานของผู้เรียนมีความหมายบ่งบอกถึง สิ่งที่ผู้เรียนรู้เข้าใจและทำได้หรือไม่ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ และผู้เรียนได้มีโอกาส นำความรู้ไปใช้มากน้อยเพียงใด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนด เกณฑ์การประเมินหรือไม่ สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงาน ร่วมกันได้อย่างดีหรือไม่

5.5 การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่ สำคัญในชุมชน ดังนั้นนอกเหนือจากการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอน การพัฒนาผู้สอนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นประเด็นในการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายใน จึงควรวิเคราะห์ดูว่า ผู้บริหารอุทิศเพื่อองค์กร เพื่อนร่วมงาน และเพื่อ พัฒนาการศึกษาอย่างไร เป็นผู้นำในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสามารถแนะนำนวัตกรรม หรือแหล่งนวัตกรรมสำหรับผู้สอนหรือไม่ การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ ผู้สอน / คณะทำงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารหรือไม่มากน้อยเพียงใด มีการสร้าง สัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนหรือไม่มากน้อยเพียงใด มีการรวบรวมแหล่ง

ภูมิปัญญาชาวบ้านและเชิงอนุรักษ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาหรือให้ความรู้หรือไม่ มีการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงการพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

5.6 การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอก เช่น สถาบันอุดมศึกษา องค์กรธุรกิจภาครัฐและเอกชน ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างไรบ้าง สนับสนุนให้ครูมีการวิจัยค้นคว้าความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผลบ้างหรือไม่ บ่อยเพียงใด จัดหางบประมาณและสิ่งสนับสนุนมากน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบอื่นใดหรือไม่

การติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินอย่างจริงจังจะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้องและเพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนให้ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การจัดทำให้มีระบบการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาดังได้กล่าวไว้ข้างต้น สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตามสถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไป การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้สถานศึกษาอาจทำการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคน เป็นการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการ โดยขอใช้แบบทดสอบจากองค์กรที่มีแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมาก จนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนา จึงมีการตราไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนและเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ในการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า รายงานประจำปี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ให้แนวทางไว้เป็น ตัวอย่างในเอกสาร ชื่อ “แนวทางการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของ สถานศึกษา” โดยเสนอให้แบ่งรายงานเป็น 4 บท คือ บทที่ 1 สะท้อนสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทที่ 2 ระบุเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา บทที่ 3 ระบุความสำเร็จของการพัฒนาตาม มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา และบทที่ 4 ระบุ จุดเด่น-จุดด้อยและความ ต้องการช่วยเหลือ นอกจากนี้ควรระบุหลักฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไว้ด้วย เมื่อจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เสร็จเรียบร้อยแล้ว หน่วยงานต่าง ๆ จะมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานดังนี้

7.1 สถานศึกษาส่งรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้น สังกัดภายในเดือนพฤษภาคมของทุกปี และส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ ภายนอก

7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะนำรายงานของสถานศึกษาทั้งหมดมา สังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับเขตพื้นที่ และเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในเดือนกรกฎาคมของทุก ๆ ปี

7.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะได้นำรายงานการพัฒนา คุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่ศึกษามาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับประเทศ นำผลที่ได้มา กำหนดเป็นนโยบาย กลยุทธ์และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป ประโยชน์สำคัญของการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ไม่ได้ อยู่ที่จัดทำเพื่อรายงานใคร แต่อยู่ที่การนำผลไปใช้วางแผนและปรับปรุงงานต่อ ๆ ไป

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การทำให้คุณภาพของสถานศึกษา ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ / กิจกรรมอยู่เสมอ โครงการ / กิจกรรมที่ต้องคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณา โครงการ / กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณา ดังนี้

8.1 ถ้าเป็นโครงการที่ดี สมควรดำเนินต่อไปก็ดำรงกิจกรรมนั้นไว้

8.2 ถ้าเป็นโครงการที่ดี แต่ยังไม่สำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายเพราะมี จุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินต่อไปและทำให้ดียิ่งขึ้น

8.3 ถ้าเป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินการอยู่ตลอดเวลาที่พัฒนา ดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

8.4 หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่สื่อเค้าว่าจะเกิดปัญหา ต้องหาทางป้องกันไว้ก่อน ก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหา อย่างไรก็ตามในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

8.4.1 การสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

8.4.2 เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะและต้องทำงานอย่างต่อเนื่อง

8.4.3 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันความรู้ตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น สถานศึกษาจึงเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้เห็นได้จาก 1) ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น 2) เกิดการพัฒนาคน 3) มีการพัฒนาความรู้ และ 4) องค์กรมีศักยภาพสูงขึ้น

จากการศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษานั้นประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ หลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักการเปิด โอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน และหลักการแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยการดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.5 มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

โลเดอร์ (Loder, 1990 : 10 - 11) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาระดับสูง คือ การพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพสูงขึ้น โดยอาศัยการคัดเลือกผู้มีความสามารถในการสอนของสถาบัน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานที่จะสามารถคิดวิเคราะห์ได้ด้วย

ประสบการณ์ของตนเอง และมีขอบเขตการนำความรู้มาใช้ นอกจากนี้ยังได้เสนอตัวชี้วัดมาตรฐาน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ถูกนำมาใช้ในการวัดคุณภาพของสถาบัน ซึ่งจะมีวิธีการวัดโดยตรง หรือสังเกตจากนักเรียน ผลลัพธ์หรือกระบวนการดังกล่าวนี้ ประกอบด้วย

1. การวัดผลจากตัวป้อน (Input Measures)
 - 1.1 การรับรองการสอบเข้าสถาบันการศึกษาของผู้เรียน
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายต่อหัวของผู้เรียน
 - 1.3 คุณภาพที่ได้รับการรับรองจากประสบการณ์ของพนักงานในสถาบัน
 - 1.4 จำนวนบุคลากร
 - 1.5 ทรัพยากรที่มี (อุปกรณ์ ห้องสมุด เป็นต้น)
2. การรับรองจากตลาด (Market Performance)
 - 2.1 ส่วนแบ่งการตลาด
 - 2.2 สัดส่วนผู้เข้าสอบแข่งขัน
 - 2.3 การรับรองคุณภาพจากการสอบแข่งขัน (วัดจากความนิยมของลูกค้า)
 - 2.4 แนวคิดของผู้บริหารระดับสูงของสถานศึกษา
 - 2.5 สัดส่วนที่ได้รับจากเป้าหมาย
3. กระบวนการวัดผล (Process Measures)
 - 3.1 อัตราความก้าวหน้า (วัดจากอัตราความเสียหายและความสำเร็จ)
 - 3.2 ทางเลือกของผู้เรียนในการเลือกวิชาที่จะเรียน
 - 3.3 ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากครูผู้สอน
 - 3.4 ความหลากหลายของประสิทธิภาพและกระบวนการเรียนการสอน
 - 3.5 ความหลากหลายของประสิทธิภาพและโอกาสได้รับการศึกษา
 - 3.6 จำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยและทุนอุดหนุน
 - 3.7 ประสิทธิภาพที่เที่ยงตรงและมีกรทบทวนอยู่เสมอ
4. การวัดจากผลผลิต (Output Measures)
 - 4.1 สัดส่วนของผู้ประสบความสำเร็จในการเรียน
 - 4.2 จุดมุ่งหมายของผู้เรียน
 - 4.3 ความคาดหวังจากเจ้าของกิจการ
 - 4.4 ความคาดหวังจากผู้เรียน

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2545 : 25) กล่าวว่า สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้การประเมินคุณภาพของสถานศึกษาทุกแห่งตั้งอยู่บนบรรทัดฐานเดียวกันกับหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาแต่ละสังกัด จึงได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน ซึ่งมีทั้งระดับชาติ ระดับหน่วยงาน และระดับสถานศึกษา

ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาจำเป็นต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษามีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระจับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ซึ่งการกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี 5 ระดับ คือ ระดับกำลังพัฒนา ระดับปานกลาง ระดับดี ระดับดีเลิศ ระดับยอดเยี่ยม ซึ่งรายละเอียดของมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ ประเด็นพิจารณา และระดับคุณภาพ มีดังนี้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา: 2561 : 11 - 42)

มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก มีดังนี้

- 1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
- 1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้
- 1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- 1.4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

ผลพัฒนาการเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

1.1 มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
เด็กมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เคลื่อนไหวร่างกายคล่องแคล่ว ทรงตัวได้ดี ใช้มือและตาประสานสัมพันธ์ได้ดี ดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตนและปฏิบัติเป็นนิสัย ปฏิบัติตนตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัย หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค สิ่งเสพติด และระวังภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย

1.2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้

เด็กร่าเริงแจ่มใส แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสม รู้จักยับยั้งชั่งใจ อดทนในการรอคอยยอมรับและพอใจในความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกค่านิยมที่ดี มีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก ช่วยเหลือแบ่งปัน เคารพสิทธิ รู้หน้าที่รับผิดชอบ อดทนอดกลั้น ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรมตามที่สถานศึกษากำหนดชื่นชมและมีความสุขกับศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

1.3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เด็กช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติชีวิตประจำวัน มีวินัยในตนเอง ประหยัดและพอเพียง มีส่วนร่วมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในและนอกห้องเรียน มีมารยาทวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ การยิ้ม ทักทาย และมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่ เป็นต้น ยอมรับหรือเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ความคิด พฤติกรรม พื้นฐานครอบครัว เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เป็นต้น เล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ไขข้อขัดแย้ง โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง

1.4 มีการพัฒนาด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

เด็กสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องผู้อื่นเข้าใจ ตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือสงสัย และพยายามค้นหาคำตอบ อ่านนิทานและเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การคิดแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ได้ สร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการ เช่น งานศิลปะ การเคลื่อนไหวท่าทาง การเล่นอิสระ เป็นต้น และใช้เทคโนโลยี เช่น แวนชยาย แม่เหล็ก กล้องดิจิทัล เป็นต้น เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้

สำหรับมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก มีการให้ระดับคุณภาพ ดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<input type="checkbox"/> มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ปานกลาง	<input type="checkbox"/> มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <input type="checkbox"/> มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรและมีแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมเสริมในการพัฒนาเด็กที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดี	<input type="checkbox"/> มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดีเลิศ	<input type="checkbox"/> มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <input type="checkbox"/> มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรและมีแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมเสริมในการพัฒนาเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
ยอดเยี่ยม	<input type="checkbox"/> มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด มีความพร้อมในการศึกษาระดับประถมศึกษา <input type="checkbox"/> มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรและมีแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมเสริมในการพัฒนาเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง <input type="checkbox"/> มีส่วนร่วมของพ่อแม่ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561 : 15)

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีดังนี้

2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัย และเพียงพอ

2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัด
ประสบการณ์

2.6 มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

สถานศึกษาดำเนินการบริหารและจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครู และบุคลากร ด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ และด้านระบบประกันคุณภาพภายใน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา

2.1 มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัยโดยสถานศึกษาออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ เน้น การเรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของเด็กปกติ และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว

2.2 จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

สถานศึกษาจัดครูให้เหมาะสมกับภารกิจการเรียนการสอนหรือจัดครูที่จบการศึกษา ปฐมวัยหรือผ่านการอบรมการศึกษาปฐมวัยอย่างพอเพียงกับชั้นเรียน

2.3 ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตร สถานศึกษามีทักษะในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาเด็ก ใช้ประสบการณ์ในการ ออกแบบ การจัดกิจกรรม มีการสังเกตและประเมินพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็ก และครอบครัว

2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ มีมุมประสบการณ์ หลากหลาย มีสื่อการเรียนรู้ เช่น ของเล่นหนังสือนิทาน สื่อจากธรรมชาติ สื่อสำหรับเด็กมุดลอด

ป็นป้าย สื่อเทคโนโลยี สื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้

2.5 ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัด
ประสบการณ์สำหรับครู

สถานศึกษาอำนวยความสะดวก และให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุและ
อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์และพัฒนาครู

2.6 มีระบบคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและ
อัตลักษณ์ที่สถานศึกษากำหนดจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐาน
ที่สถานศึกษากำหนดและดำเนินการตามแผน มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายใน
สถานศึกษาดูตามผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี นำผลการ
ประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
และจัดส่งรายงานการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด

สำหรับมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและ
การจัดการ มีการให้ระดับคุณภาพ ดังตาราง 2.2

ตาราง 2.2 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและ
การจัดการ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<input type="checkbox"/> มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ไม่ยืดหยุ่น ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารคุณภาพ แต่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย
ปานกลาง	<input type="checkbox"/> มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารคุณภาพ แต่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย
ดี	<input type="checkbox"/> มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น <input type="checkbox"/> จัดครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับชั้นเรียน

ตาราง 2.2 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> มีการส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งผลต่อเด็กเป็นรายบุคคล <input type="checkbox"/> จัดสภาพแวดล้อมอย่างปลอดภัย และมีสื่อเพื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น <input type="checkbox"/> จัดครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับชั้นเรียน <input type="checkbox"/> มีการส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งผลต่อเด็กเป็นรายบุคคล ตรงความต้องการของครูและสถานศึกษา <input type="checkbox"/> จัดสภาพแวดล้อมอย่างปลอดภัย และมีสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอและหลากหลาย <input type="checkbox"/> ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดหาประสบการณ์เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา การชี้แนะระหว่างการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา บูรณาการการปฏิบัติงานและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น <input type="checkbox"/> จัดครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับชั้นเรียน <input type="checkbox"/> มีการส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งผลต่อเด็กเป็นรายบุคคล ตรงความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ <input type="checkbox"/> จัดสภาพแวดล้อมอย่างปลอดภัย และมีสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอและหลากหลาย

ตาราง 2.2 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<input type="checkbox"/> ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการประสบการณ์เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ที่เหมาะสมและต่อเนื่อง มีการชี้แนะระหว่างการทำงานส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา บูรณาการการทำงานและเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561 : 19 - 21)

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มีดังนี้

- 3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ
- 3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติอย่างมีความสุข
- 3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย
- 3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุง

จัดประสบการณ์เด็กและพัฒนาเด็ก

คำอธิบายเด็ก

มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ครูจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลและสร้างโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและลงมือผ่านประสาทสัมผัส จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย มีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ

- 3.1 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

ครูคิดวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล จัดทำแผนจัดหาประสบการณ์ จาก การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการ

พัฒนาเด็กครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ไม่มุ่งเน้นพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

3.2 สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติอย่างมีความสุข

ครูจัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมอย่างมีอิสระตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ตอบสนองต่อวิธีการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลหลากหลายรูปแบบ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เด็กได้เลือกเล่น เรียนรู้ ลงมือ กระทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.3 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

ครูจัดห้องเรียนให้สะอาด อากาศถ่ายเท ปลอดภัย มีพื้นที่แสดงผลงานเด็ก พื้นที่สำหรับมุมประสบการณ์และการจัดกิจกรรม เด็กมีส่วนร่วม ในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น ป้ายนิเทศ การดูแลต้นไม้ เป็นต้น ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับช่วงอายุ ระยะเวลาความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ของเด็ก เช่น กล้องดิจิทัล คอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนรู้กลุ่มย่อย สื่อของเล่นที่กระตุ้นให้คิดและหาคำตอบ เป็นต้น

3.4 ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงจัดประสบการณ์เด็กและพัฒนาเด็ก

ครูประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรมและกิจวัตรประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีที่หลากหลาย ไม่ใช่แบบทดสอบ วิเคราะห์ผล การประเมินพัฒนาการเด็ก โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพเด็กและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดหาประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มีการให้ระดับคุณภาพ ดังตาราง 2.3

ตาราง 2.3 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<input type="checkbox"/> จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไม่สมดุล

ตาราง 2.3 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<input type="checkbox"/> ไม่สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถของเด็ก
ปานกลาง	<input type="checkbox"/> จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล <input type="checkbox"/> สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถของเด็ก
ดี	<input type="checkbox"/> จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล เพิ่มศักยภาพของเด็กเป็นรายบุคคล <input type="checkbox"/> สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้ลงมือทำสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข <input type="checkbox"/> จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย <input type="checkbox"/> ครูประเมินและพัฒนาเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยผู้ปกครองผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม นำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก
ดีเลิศ	<input type="checkbox"/> จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล เพิ่มความสามารถโดยความร่วมมือของพ่อแม่และครอบครัว ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง <input type="checkbox"/> สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้ลงมือทำสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข <input type="checkbox"/> จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย <input type="checkbox"/> ครูประเมินและพัฒนาเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยผู้ปกครองผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม นำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

ตาราง 2.3 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ยอดเยี่ยม	<input type="checkbox"/> จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล เพิ่มความสามารถโดยความร่วมมือของพ่อแม่และครอบครัว ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง และเป็นแบบอย่างที่ดี <input type="checkbox"/> สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้ลงมือทำสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข <input type="checkbox"/> จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ วัสดุและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย <input type="checkbox"/> ครูประเมินและพัฒนาเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยผู้ปกครองผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม นำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561 : 23 - 25)

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้าน

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแก้ปัญหา ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวคิด โครงการ ครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่น ๆ

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีพฤติกรรม เป็นผู้ที่มึคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็น คุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิใจป้ญญา ไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ผู้เรียนยอมรับและ อยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

สำหรับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มีการให้ระดับคุณภาพ ดังตาราง 2.4

ตาราง 2.4 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <p><input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p><input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่ สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <p><input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>

ตาราง 2.4 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีสุขภาพะทางร่างกาย และจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด
ปานกลาง	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดี	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ตาราง 2.4 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดีเลิศ	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นและการทำงานหรืองานอาชีพ 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ยอดเยี่ยม	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน <input checked="" type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <input checked="" type="checkbox"/> ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่

ตาราง 2.4 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ยอดเยี่ยม	<input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นและการทำงานหรืองานอาชีพ 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างที่ดีได้ <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย <input type="checkbox"/> ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย <input type="checkbox"/> ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561 : 29 - 32)

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

กระบวนการบริหารและการจัดการ เป็นการจักระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจักระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและเรียนรู้รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน นำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควรรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาจัดระบบการจัดหา การพัฒนา และการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

สำหรับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ มีการให้ระดับคุณภาพ ดังตาราง 2.5

ตาราง 2.5 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2
กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<input type="checkbox"/> เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ปานกลาง	<input type="checkbox"/> เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน เป็นไปได้ในการปฏิบัติ <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ดี	<input type="checkbox"/> เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา <input type="checkbox"/> ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย <input type="checkbox"/> พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ <input type="checkbox"/> จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ <input type="checkbox"/> จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	<input type="checkbox"/> เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ตาราง 2.5 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<input type="checkbox"/> ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมายเชื่อมโยงกับชีวิตจริง <input type="checkbox"/> พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา <input type="checkbox"/> จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัย <input type="checkbox"/> จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา
ยอดเยี่ยม	<input type="checkbox"/> เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง <input type="checkbox"/> มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย <input type="checkbox"/> มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างได้ <input type="checkbox"/> ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมายเชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้ <input type="checkbox"/> พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษาและจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน <input type="checkbox"/> จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัย <input type="checkbox"/> จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561 : 35 - 37)

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นต้องความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ แสดงออกแสดงความคิดเห็น สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนในเชิงบวก ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้อีก ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

สำหรับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการให้ระดับคุณภาพ ดังตาราง 2.6

ตาราง 2.6 ระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3
กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<input type="checkbox"/> จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง <input type="checkbox"/> ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ <input type="checkbox"/> ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ
ปานกลาง	<input type="checkbox"/> จัดการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต <input type="checkbox"/> ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ <input type="checkbox"/> ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
ดี	<input type="checkbox"/> จัดการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต <input type="checkbox"/> ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ <input type="checkbox"/> ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน <input type="checkbox"/> มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก <input type="checkbox"/> มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	<input type="checkbox"/> จัดการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ <input type="checkbox"/> ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ <input type="checkbox"/> ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้

ตาราง 2.6 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<p>ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน</p> <p><input type="checkbox"/> มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p><input type="checkbox"/> มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้</p>
ยอดเยี่ยม	<p><input type="checkbox"/> จัดการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้และการเผยแพร่</p> <p><input type="checkbox"/> ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p><input type="checkbox"/> ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน</p> <p><input type="checkbox"/> มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p><input type="checkbox"/> มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้</p>

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561 : 40 - 42)

1.6 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น โดยมีปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ

ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข : 53 -55) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1.6.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้บุคลากรในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกมาร่วมทำงาน ผู้บริหารถือว่าเป็นบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างความตระหนัก และสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ต้องเป็นผู้รู้ มีวิสัยทัศน์ ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถ มีประสบการณ์ ยึดหลักธรรมมาภิบาล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมเน้นการมีส่วนร่วมและมีความจริงจังกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้บุคลากรได้ตระหนักต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ถ้าจะทำให้สำเร็จ ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ เข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น และคอยติดตาม กำกับ ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

1.6.2 การทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มิใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และมีใช่เป็นการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ เป็นเรื่องที่คนทุกคนต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทุกคนที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุงพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีมจะทำให้บุคลากรรู้สึกอบอุ่น สบายใจเพราะมีเพื่อนร่วมทาง ไม่โดดเดี่ยว การทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งจะทำให้การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

1.6.3 การสร้างความตระหนักและสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ทุกคนต้องมีความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องทำ ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ สถานศึกษาต้องสร้างความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา ทุกคนมองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเองว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการสร้างความตระหนักและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการประชุมชี้แจง การฝึกอบรม การเรียนรู้จากเอกสาร คู่มือต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างและต้องเข้ามามีส่วนร่วม

1.6.4 การกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานงาน และกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีความมั่นใจในการดำเนินงาน จึงควรมอบหมายให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อเป็นตัวกลางในการประสาน กำกับ ดูแลให้มีการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมีคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

1.6.5 การวางแผนและกำกับดูแล ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนและกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผน การกำกับดูแล และจัดให้มีการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอเพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำไปแล้ว และร่วมกันพัฒนางานที่จะทำต่อไปเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

1.6.6 การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้นนอกจากจะต้องทำงานเป็นทีมแล้ว ควรต้องทำงานร่วมกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำกับดูแลในส่วนกลาง เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

1.7 การประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ

นานาชาติรวมทั้งประเทศไทยเชื่อว่าปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศก็คือ การพัฒนาคนให้มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ การศึกษาและการฝึกอบรม ยิ่งในระดับสูงเท่าใดย่อมก่อให้เกิดพลังอำนาจในการพัฒนาประเทศมากขึ้น ดังนั้นหลาย ๆ ประเทศจึงให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพและคุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับจากการศึกษาระบบการจัดการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ มีดังนี้

คัตแตนซ์ (Cuttance, 1994 : 5) ได้กล่าวว่าภารกิจในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของรัฐนิวเซ้าท์เวลส์ (New South Wales) ประเทศออสเตรเลียว่าประกอบด้วย กิจกรรมการประเมิน 2 แบบ คือ 1) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) เป็นการดำเนินงานในขั้นการตรวจสอบข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน โดยเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งขึ้นสำหรับการดำเนินการขั้นการตรวจสอบคุณภาพถือว่าการตรวจสอบผลผลิตขั้นสุดท้ายของกระบวนการตรวจสอบ (Inspection Process) 2) การทบทวนคุณภาพ (Quality Review) เป็นขั้นการปรับปรุงเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกระบวนการหรือระบบ และเน้นที่การพัฒนาผลการดำเนินงานของการประกันคุณภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด การทบทวนคุณภาพจึงเป็นขั้นตอนการทบทวนตรวจสอบตนเองของผู้ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตนเอง

แนวคิดของคัตแตนซ์ (Cuttance, 1994 : 6) ยังได้ระบุถึงการมุ่งเน้นความสำคัญของขั้นตอนการดำเนินการทบทวนคุณภาพ โดยได้กล่าวว่าการทบทวนคุณภาพหรืออาจเรียกว่าทบทวนโรงเรียน (School Review) เป็นการดำเนินงานขึ้นความรับผิดชอบของแต่ละสถานศึกษาร่วมกับคณะทำงาน ประกอบด้วย บุคคลภายนอกและภายในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดแผนกิจกรรมที่ช่วยก่อให้เกิดการกระตุ้นกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมการทบทวนปรับปรุงกิจกรรมการตรวจสอบการศึกษาข้อค้นพบจากจุดเด่นจุดด้อยและผลสำเร็จของสถานศึกษาสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของประเทศออสเตรเลีย เป็นการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญในขั้นตอนของการทบทวนคุณภาพการศึกษภายในสถานศึกษา ที่เป็นขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมร่วมระหว่างบุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งเน้นเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับกระบวนการตรวจสอบผลการดำเนินงานในขั้นสุดท้าย ได้แก่ การประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์ของการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินงานของกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอกนั่นเอง

2. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 1 - 2) ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า หมายถึง การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบตนเอง

สวัสดี โปธิวัฒน์ (2547 : 10) ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียน โดยให้บุคคลทุกคนมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการประกันคุณภาพภายใน ประเมินตนเองได้ นำมาตรฐานและตัวบ่งชี้เป็นหลักในการทำงาน จัดระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 58) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในว่า เป็นระบบการประเมินและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. (2554 : 23) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบตนเอง

2.2 วิวัฒนาการของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในช่วงเวลาที่ยังไม่มีกฎกระทรวงได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย ให้สถานศึกษาปฏิบัติไปพลางก่อนในปี พ.ศ. 2544

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้กำหนด แนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ตามภารกิจ 8 ประการ ได้แก่ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนา

คุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 8) การผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการดำเนินการประเมินตนเอง พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันเพื่อให้เกิดการดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงนี้ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทน โดยที่รวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมากแต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้นในการคิดกิจกรรม / โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียน อย่งไรก็ตาม การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคน ทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 9 - 12)

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผล

การดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำ สถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ 4) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด 6) การรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และ 7) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 31 - 34)

เหตุผลความจำเป็นในการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ก็คือ แนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาอย่าง แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริง และเป็นการสร้าง ภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับ ดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น จึงสมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา ของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 43)

2.3 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. 2553 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด สำหรับการประกันคุณภาพภายในกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินการตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึก ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

หมวด 1 บททั่วไป ข้อ 3 ระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ 4 ระบบประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายนอก การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อ 5 ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อ 6 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

ข้อ 7 สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคณาภพการศึกษาของสถานศึกษา

หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ 1 ตั้งแต่ข้อ 9 – 13 เป็นการขับเคลื่อนให้การประกันคุณภาพภายในให้ประสบความสำเร็จในส่วนของจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคณาภพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการข้างต้นให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการ ตามที่กำหนดไว้ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี ประกาศผ่อนผันการปฏิบัติและวางแนวทางในการประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ ข้อ 15 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 14 (1) ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกอัครกษณ์ของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่นด้วย ข้อ 16 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 14 (1) ให้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและ ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และ

องค์กรชุมชน กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 ได้กำหนดหลักการสำคัญให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

1. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
2. การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตน ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนคือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา
3. การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราว
4. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้
5. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา การดำเนินงานของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการดังต่อไปนี้
 - 5.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้
 - 5.1.1 ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้
 - 5.1.2 พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์ และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา
 - 5.1.3 กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้
 - 5.1.4 ประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ ทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้

5.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

5.2.1 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา
อย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง
- 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพ
ผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- 3) กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรม โครงการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยหรือผลการวิจัย หรือข้อมูลอ้างอิงได้ ให้
ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้
การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการเพื่อให้
บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้
- 4) กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การ
สนับสนุนทางวิชาการ
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษาและ
ผู้เรียน ร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา
ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงาน ชุมชนและท้องถิ่น
- 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้
สอดคล้องกับกิจกรรม / โครงการ
- 8) เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานและหรือคณะกรรมการสถานศึกษาและหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้
ความเห็นชอบ

5.2.2 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ดังนี้

- 1) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษา
- 2) ให้กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน
- 3) เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
และหรือคณะกรรมการสถานศึกษาและหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

5.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินการดังนี้

5.3.1 จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5.3.2 กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ หรือการเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานต้นสังกัด

5.3.3 นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร และการพัฒนาการเรียนการสอน

5.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

5.4.1 นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้

5.4.2 ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

5.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดำเนินการดังนี้

5.5.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา

5.5.2 ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5.5.3 รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

5.5.4 เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

5.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

5.6.1 ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คนที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.6.2 ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

5.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ดำเนินการดังนี้

5.7.1 สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

5.7.2 นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหรือคณะกรรมการสถานศึกษา และหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

5.7.3 เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.8 การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการดังนี้

5.8.1 ส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมคุณภาพในการทำงานปกติของสถานศึกษา

5.8.2 นำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา จากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

5.8.3 เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา

สำหรับบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 สรุปได้ดังนี้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554 ก : 31 - 47)

1. บทบาทหน้าที่หน่วยงานต้นสังกัด

การจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีของสังคมเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงและพัฒนาศักยภาพในตนเองได้อย่างเต็มที่ เช่น รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารสามารถปรับตัวเข้ากับการ

เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรมรู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ด้วยเหตุนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาของไทย โดยการนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา ซึ่งจะต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และมีการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน โดยมุ่งหวังให้เด็กที่สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ในที่นี้หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งนอกจากดูแลสถานศึกษาแล้ว ยังต้องกำหนดนโยบายช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และตรวจสอบติดตามให้สถานศึกษาได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอีกด้วย โดยบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด พอสรุปได้ ดังนี้

- 1.1 สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดแก่บุคลากรทุกฝ่ายในหน่วยงาน
 - 1.2 ประกาศนโยบาย / ทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของระดับหน่วยงานต้นสังกัดและระดับสถานศึกษา
 - 1.3 กำหนดมาตรการในการสนับสนุนและช่วยเหลือในการผลักดันในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะมาตรการทางด้านงบประมาณและบุคลากร
 - 1.4 กำกับ ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดทั้งในส่วนของการเตรียมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพจากภายนอก
 - 1.5 ให้ขวัญกำลังใจแก่สถานศึกษาทุกแห่งที่ได้ร่วมกันพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.6 ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 1.7 นำผลการตรวจสอบและทบทวนไปใช้และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน
- นอกจากนี้ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยเฉพาะของเขตพื้นที่การศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบ ดังนี้ 1) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 2) จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ทุกกลุ่ม สาระร่วมกับสถานศึกษาเป็นรายปี / รายภาค 3) จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทุกกลุ่มสาระและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยเครื่องมือมาตรฐาน 4) ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบและทบทวนให้สอดคล้องกับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ ภายในสถานศึกษา

2. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาในสถานศึกษานั้นมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นคนดีของสังคม เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและ เน้นให้ผู้เรียนได้แสดงและพัฒนาศักยภาพในตนเอง ได้อย่างเต็มที่ เช่น รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ซึ่งสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 48 ได้ระบุไว้ว่า ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษานั้นมี บุคลากรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมากมายไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ควรเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา มิใช่เป็นเรื่องของบุคลากรในสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว สำหรับบทบาทของผู้บริหารและ ผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษาสรุปได้ ดังนี้

2.1 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาและดูแลให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาที่ทุกฝ่ายเข้ามามี ส่วนร่วม โดยบทบาทของผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นผู้นำ / แกนหลักในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ พอสรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาได้ ดังนี้

2.1.1 พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ มีวิสัยทัศน์ เห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำทั้งในด้านการบริหารและทางด้านวิชาการ เพื่อให้ตนเองสามารถทำหน้าที่ผู้นำในการพัฒนาได้อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาและการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรในสถานศึกษา

2.1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา

2.1.4 เตรียมการวางแผนและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1.5 ประสานงาน อำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2.2 บทบาทหน้าที่ของคณะครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา

คณะครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในทุกชั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีบทบาทสรุปได้ดังนี้

2.2.1 พัฒนาตนเองในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.2 ร่วมกับผู้บริหารเตรียมการวางแผนและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

2.2.3 ดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพตามแผนงาน โครงการ / กิจกรรมที่วางไว้ โดยพยายามประสานความร่วมมือในระหว่างเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

2.2.4 ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน เมื่อดำเนินการพัฒนาตามแผน

ที่วางไว้แล้ว จำเป็นจะต้องทำการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดยต้องกำหนดกรอบการประเมินตนเอง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเอง ทำการประเมินตนเองตามกรอบที่กำหนดไว้ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล หลังจากนั้นคณะกรรมการต้องร่วมกันเขียนรายงานการประเมินตนเองตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละโครงการ / กิจกรรม

2.2.5 ปรับปรุงพัฒนา หลังจากดำเนินการแต่ละ โครงการ / กิจกรรม ทำการประเมินตนเอง และเมื่อทราบผลการประเมินตนเองแล้ว คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในแต่ละแผนงาน โครงการ / กิจกรรม ต้องนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองและนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

2.3 บทบาทของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

หัวใจของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งต้องเริ่มต้นที่การประกันคุณภาพภายใน โดยการปฏิบัติการสอนของครู บทบาทสำคัญของครูในการประกันคุณภาพภายใน คือการประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งต้องมีการปฏิบัติการสอน เพื่อปฏิบัติการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง, 2544 : 111 - 112) การปฏิบัติการสอนของครูเพื่อประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยบทบาทหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) การปฏิบัติงานปกติของครูอย่างมีระบบและกระบวนการ 2) การประเมินตนเอง และ 3) การรายงานผลการประเมินตนเอง ซึ่งครูแต่ละคนสามารถกำหนดกระบวนการทำงานของตนเองได้ อาจจำแนกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้ (รุ่ง แก้วแดง, 2544 : 94 - 96)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา เรื่องมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรให้เข้าใจ ถ้าเป็นไปได้ ควรศึกษาให้ครบทั้งหน่วยของการเรียนรู้ที่อาจจะกำหนดเป็นภาคเรียนหรือทั้งปีการศึกษาและนำมาพัฒนาหลักสูตรรายวิชาที่ตนสอนอยู่

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการสอน ว่าควรจะสอนอย่างไร รวมทั้งจะต้องสามารถกำหนดสิ่งที่จะบรรลุผลหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่จะเกิดขึ้นหลังจากได้รับการศึกษา โดยเน้นการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 นำกระบวนการวิจัยเข้ามาใช้ในการสอนของครู และการเรียนของผู้เรียนเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ควบคู่การเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการสอน โดยทำงานร่วมกับผู้เรียนหมายความว่า ต้องลดบทบาทการบอกของครูมาเป็นการทำงานร่วมกับผู้เรียน โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการสอน ว่าสิ่งที่ครูสอนไปนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยวัดจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พิจารณาเป็นรายบุคคลและรายชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในวงจรต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 บันทึกสรุปผลการสอน ว่าในคาบหรือหน่วยนั้นมีความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไขอย่างไร มีคำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงต่อไปอย่างไร โดยบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างเอาไว้เป็นหนึ่งหน่วย

2.4 บทบาทหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษา

กรรมการสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย / วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ส่งเสริมร่วมตัดสินใจวินิจัยให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นแกนนำประสานความร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนกำกับ ดูแลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินกิจกรรมตามแผน การประเมินตนเองของสถานศึกษา รวมทั้งการตรวจสอบและรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาและการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนของกรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องให้แก่คณะผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

2.5 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย / วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาว่าอยากให้บุตรหลานของตนเข้ารับการศึกษแล้วจะมีคุณลักษณะอย่างไร และคอยประสานงาน ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนของตัวผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินกิจกรรมตามแผน การประเมินตนเองของสถานศึกษา การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา รวมทั้งรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนให้แก่คณะผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

2.6 บทบาทหน้าที่ของชุมชน

ชุมชนนั้นมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย / วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การวางแผน

พัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยเฉพาะแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนรวมทั้งรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนาของสถานศึกษา ซึ่งการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา เพราะจะทำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสถานศึกษา มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของตนเอง พร้อมกันนั้นสถานศึกษาก็ได้รับความช่วยเหลือทั้งร่างกายและทุนทรัพย์จากคนในชุมชนอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้บุคลากรในชุมชนยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนและความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้แก่คณะกรรมการผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

จากบทบาทของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้บริหารและคณะครูนั้นมีภารกิจอันยิ่งใหญ่ในการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและมีอิทธิพลในการหล่อหลอมให้เด็กเป็นคนดีมีความสามารถและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและคณะครูจะต้องมีความตระหนักรู้ความเข้าใจ และร่วมกันคิด ร่วมกันทำโดยอาศัยการทำงานเป็นทีม และการประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 3 เมื่อวันที่ 23 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 กล่าวถึง “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

สำหรับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจัดส่งรายการประเมินตนเองของสถานศึกษา พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งได้เข้าใจแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการรองรับการประเมินภายนอกรอบสี่ ซึ่งกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับแต่ละประเภทการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

2. ในปีการศึกษา 2561 สถานศึกษาจะได้มีการนำมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดประกาศใช้ไปเทียบเคียงและจัดทำเป็น “มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา” จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และดำเนินงานตามแผนฯ ตลอดช่วงปีการศึกษา 2561 และจัดทำ SAR ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หลังสิ้นปีการศึกษา 2561 (ช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2562) แล้วจึงจัดส่ง SAR ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

3. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาได้รับ SAR จากสถานศึกษา ก็จะมีการสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดส่ง SAR พร้อมประเด็น

ต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบให้แก่ สมศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช่การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

5. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนน ผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (Holistic Rubrics)

6. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

7. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence Based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

8. คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควรศึกษามาตรฐานการศึกษา และประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report)

9. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

10. ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

11. โครงสร้างรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาไม่มีรูปแบบตายตัว ให้สถานศึกษาจัดทำในสิ่งที่สถานศึกษาต้องการนำเสนอได้ สิ่งสำคัญที่สุดของรายงานการประเมินตนเอง คือกระบวนการพัฒนาคุณภาพซึ่งหมายถึง กิจกรรม / โครงการ / งานที่สถานศึกษาดำเนินการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักการ แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา การมีเป้าหมายหรือรูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทุกกิจกรรม / โครงการ / งานส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

12. ข้อควรตระหนักในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีดังนี้

12.1 ผู้ประเมินควรมีความรู้ลึกและเข้าใจบริบทของการจัดการของสถานศึกษาทั้งในแง่มุมของภาระงาน โครงสร้าง เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหาร และพัฒนาการจัดการเรียนรู้และมีประสบการณ์เพียงพอ เพื่อการช่วยชี้แนะการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง

12.2 ผู้ประเมินควรวิเคราะห์ข้อถกเถียงด้วยใจเป็นกลาง โดยพิจารณาจากข้อมูลหลักฐานที่เก็บรวบรวมจากหลาย ๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปัจจุบันและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (อาจพิจารณาย้อนหลัง 3 ปี) เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาว่าอยู่ในระดับใด

12.3 สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดที่ได้รับจากการประเมินภายในสถานศึกษา คือการได้รับข้อชี้แนะ คำแนะนำ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง ดังนั้น ผู้ประเมินจึงควรรู้ความเคลื่อนไหวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน

12.4 การกำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินภายในของสถานศึกษานั้น ให้สถานศึกษากำหนดได้เองตามความเหมาะสม แต่ควรสอดคล้องกับสภาพและบริบทของการดำเนินงาน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนการเรียนรู้อันที่กหลังสอน รายงานการประชุม เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเอกสารหลักฐานต่าง ๆ นั้นเกิดจากการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การสร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

12.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของการสังเกตและสัมภาษณ์นั้น ควรกระทำด้วยความระมัดระวังต้องสร้างความรู้สึกเป็นมิตรมากกว่าการจับผิดหรือการกล่าวโทษ และควรพูดคุย

สอบถามด้วยความสุภาพและสร้างความไว้วางใจเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 31 - 34)

2.4 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจร PDCA ที่ผู้บริหารทราบกันดีอยู่แล้วการประกันคุณภาพไม่ใช่เรื่องใหม่และต้องไม่แปลกแยกจากการทำงานตามปกติของสถานศึกษา แต่จะเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั่นเอง ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานนั้นจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นผลที่ได้จากการวิจัยในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิด ร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยคำนึงถึงเงื่อนไขข้างต้น ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องนี้ หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ข : 23 - 28)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข : 12 - 13) ได้ให้แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกระบวนการที่กล่าวมาแล้วมีแนวทางและขั้นตอนดังภาพประกอบ 2.2



ภาพประกอบ 2.2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข : 13)

จากภาพประกอบ 2.2 เป็นขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นการเตรียมการ ซึ่งการเตรียมการที่มีความสำคัญ คือ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินและการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการควรพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพงานนั้น

2. ขั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวางแผน (P) จะต้องมีกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

2.2 การปฏิบัติตามแผน (D) ซึ่งในขณะที่ดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดตั้งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร ราชกลุ่ม ราชหมวด และให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (C) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการ

ประเมิน ต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A) เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลไปให้คณะกรรมการรับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผล แล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

3. ขั้นตอนการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงานประเมินตนเอง

สำหรับแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาดำเนินการ 7 ประการ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้ ดังนั้นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำมาตรฐานการศึกษามีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท ความต้องการท้องถิ่น วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้นในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามา

มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่าง ชัดเจนและเป็นรูปธรรมโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการดำเนินงาน มีการนำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การ ปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้ และดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาจนเป็นปกติวิสัย มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตาม โครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการประเมิน และนำเสนอรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานต้น สังกัดทราบ

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับ สถานศึกษา และกำหนดการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม ดังนั้นแนวทางการปฏิบัติ ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา และดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาทั้งระดับบุคคล และระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการเปิดโอกาสให้ บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพจะใช้วิธีการและ แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการรายงาน และนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงพัฒนา และมีการเตรียมการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จากหน่วยงานต้นสังกัด

5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีการ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างน้อย 3 คน

ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัดประกาศขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน มีการวางแผน และกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจน และดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ สรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี ดังนั้นในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปีนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการวางแผนการจัดทำรายงานที่ชัดเจน และกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานที่เหมาะสม มีการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา สรุปและเขียนรายงานประจำปีที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาจะต้องมีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายใน และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนา มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 31 - 34)

2.5 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้มีผู้ให้ความสำคัญไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ก : 9) ให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการ ได้แก่ ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพ ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเพื่อให้เป็นไปตามสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วยการวางแผนการดำเนินงาน (Plan) การดำเนินการ (Do) การประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการทำงาน (Act) โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ปรัชญา ธรรมเนียมของสถานศึกษา กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพในทุกขั้นตอนควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2547 ข : 17)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร / สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน แม้จะไม่เท่ากันแต่แตกต่างกันไม่มาก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554 ก : 2)

2.6 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำหรับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละ

มาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

- 2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
- 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนอย่างมีคุณภาพ
- 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2559 และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มีความเหมือนกันใน 3 มาตรฐานแรก คือ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2) มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 3) มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับในส่วนของความแตกต่างก็คือ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2559 ได้แยกมาตรฐานการประกันไว้เป็นอีกประเด็นหนึ่ง ส่วนมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ได้รวมเอามาตรฐานการประกันมาอยู่ในมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.2561 ซึ่งมีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.7 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบที่ (พ.ศ. 2559 - 2563)

2.7.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance)

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 1) การกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาที่ กำหนด 6) การรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 7) การพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 31 - 34)

สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหรือการประเมินคุณภาพภายในนั้น เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจาก ภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบตนเอง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะตัดสินระดับ คุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสิน โดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และ การตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review) โดยเทียบกับ เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและ วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช่การให้ คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง การประเมินคุณภาพภายในใช้เกณฑ์การให้คะแนน ผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็น การประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (Holistic Rubrics) การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา โดยสถานศึกษากำหนดเป้าหมายและ เกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา จะยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนาและสะท้อนคุณภาพ การดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา เน้นการประเมินตามหลักฐาน

เชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence Based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษา ได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ คณะที่ทำหน้าที่ประเมินจะศึกษามาตรฐานการศึกษา และประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report) กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจะใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน และผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 31 - 34)

โดยสรุปการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจะประเมินโดยพิจารณาจาก

1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ มาตรฐานด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านครูและผู้บริหาร ด้านมาตรฐานการศึกษาของชาติ 2) กระบวนการดำเนินงาน / การบริหารจัดการ 3) ผลผลิตหรือผลลัพธ์

2.7.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (External Quality Assurance)

การประกันคุณภาพการศึกษาจากภายนอกหรือการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) มีหลักการสำคัญคือใช้การประเมินผลลัพธ์เชิงสถาบัน (Institution Effectiveness) เน้นการดูผลลัพธ์ของความสำเร็จในภาพรวม การประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาระบบการประเมินภายนอกและภายในสอดคล้องกัน มีมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นแนวทางเดียวกัน

ในการประเมินต้องไม่เป็นภาระแก่สถานศึกษา ดังนั้นแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ.2559 - 2563) เน้นการประเมินที่สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 เป็นการประเมินตามกรอบที่กำหนด เป้าหมายเพื่อเทียบเคียงกับ นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด / กระทรวง / ชาติ ใช้เกณฑ์การประเมินในภาพรวมของสถานศึกษาโดย พิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบหรือผลสะท้อนกลับ การประเมินมุ่งเน้นกระบวนการตัดสิน คุณภาพของสถานศึกษา ผลการประเมินไม่มีการ “รับรอง” หรือ “ไม่รับรอง” สถานศึกษา แต่เป็น การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มี ประสบการณ์สูง คณะผู้ประเมินภายนอกประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิจาก สมศ. 2) ผู้แทนจาก หน่วยงานต้นสังกัด 3) ผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหาร (ณมน จีรังสุวรรณ. 2561 : 6 - 11)

หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่จะใช้ฐานการประเมินตามระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2561 ใช้หลักเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ ซึ่งมีระดับ คุณภาพ 5 ระดับ ในแต่ละระดับคุณภาพเป็นการตัดสินเชิงคุณภาพที่สะท้อนผลการดำเนินงานที่ เกิดขึ้นจริงดังนี้ คือ ระดับดีเยี่ยม ระดับดีมาก ระดับดี ระดับพอใช้ ระดับปรับปรุง มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2.7 แสดงหลักเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพของการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่

หลักเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพของการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่	
เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ
สถานศึกษาดำเนินการตามเกณฑ์ครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสม เป็นไปได้ ผลการ ตรวจสอบคุณภาพมีความน่าเชื่อถือ ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและมี พัฒนาการอย่างต่อเนื่องเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่ายและมีนวัตกรรมหรือแบบอย่างที่ดี	ดีเยี่ยม
สถานศึกษาดำเนินการตามเกณฑ์ครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสม เป็นไปได้ ผลการ ตรวจสอบคุณภาพมีความน่าเชื่อถือ ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและมี พัฒนาการอย่างต่อเนื่อง	ดีมาก
สถานศึกษาดำเนินการตามเกณฑ์ครบถ้วนสมบูรณ์ เหมาะสม เป็นไปได้ ผลการ ตรวจสอบคุณภาพมีความน่าเชื่อถือ ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน	ดี

ตาราง 2.7 (ต่อ)

หลักเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพของการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่	
เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ
สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างเหมาะสม เป็นไปได้ ผลการตรวจสอบคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือเป็นไปตามเกณฑ์แต่ไม่ครบถ้วนในบางประเด็น	พอใช้
สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่	ปรับปรุง

ตาราง 2.8 แสดงระดับคุณภาพการประเมินภายนอกของ สมศ.

ระดับคุณภาพของ สมศ.	
ดีเยี่ยม	เหมาะสม เป็นไปได้ น่าเชื่อถือ ต่อเนื่อง เป็นต้นแบบ
ดีมาก	เหมาะสม เป็นไปได้ น่าเชื่อถือ ต่อเนื่อง
ดี	เหมาะสม เป็นไปได้ น่าเชื่อถือ
พอใช้	เหมาะสม เป็นไปได้ น่าเชื่อถือ ไม่ครบบางประเด็น
ปรับปรุง	ไม่สามารถดำเนินการได้เป็นส่วนใหญ่

ตาราง 2.9 แสดงการประเมินคุณภาพภายนอกรายด้านที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา พ.ศ.2561

การประเมินคุณภาพภายนอกรายด้าน	ระดับคุณภาพ				
	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. ด้านผู้เรียน					
1.1 ความเหมาะสม เป็นไปได้					
1.2 ความเชื่อถือได้ด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.3 ประสิทธิภาพด้านผู้เรียน					
2. ด้านการบริหารจัดการ					
2.1 ความเป็นระบบ					

ตาราง 2.9 (ต่อ)

การประเมินคุณภาพภายนอกรายด้าน	ระดับคุณภาพ				
	ดีเยี่ยม	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
2.2 ความเชื่อถือได้ด้านบริหารจัดการ					
2.3 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ					
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
3.1 ความเป็นระบบ					
3.2 ความเชื่อถือได้ด้านการจัดการเรียนการสอน					
3.3 ประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน					
สรุป					

กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) ของ สมศ. มี 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะก่อนประเมิน ดำเนินการ โดย 1) ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่จะได้รับการประเมิน 2) จัดคณะผู้ประเมินภายนอกตามเกณฑ์ สมศ. กำหนดผ่านระบบ Automated QA 3) เสนอผู้อำนวยการ สมศ. พิจารณาเห็นชอบรายชื่อคณะผู้ประเมินและรายชื่อสถานศึกษา 4) ประกาศรายชื่อสถานศึกษาและคณะผู้ประเมิน 5) ชั้น Pre - analysis ผู้ประเมินภายนอกวิเคราะห์ SAR ของสถานศึกษา แล้วแบ่งกลุ่มสถานศึกษาเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มไม่ต้องไปตรวจเยี่ยม (Non Visit) กลุ่มตรวจเยี่ยมบางส่วน (Partial Visit) และกลุ่มตรวจเยี่ยมเต็มรูปแบบ (Full Visit)
2. ระยะระหว่างประเมิน ดำเนินการ โดยคณะผู้ประเมินดำเนินการประเมินสถานศึกษาตามกระบวนการที่ สมศ. กำหนด ด้วยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และรายงานด้วยวาจา

3. ระยะหลังประเมิน ดำเนินการโดยผู้ประเมินสรุปผลการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพ รายงาน (e-Report) และนำส่งพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง (E - document) เข้าระบบ AQA จากนั้น สถานศึกษาตรวจสอบ (ร่าง) รายงานผลการประเมิน และประเมินผู้ประเมินผ่านระบบ Automated QA

โดยสรุปการประเมินคุณภาพภายในจะประเมินโดยพิจารณาจาก 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ มาตรฐานด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านครูและผู้บริหาร ด้านมาตรฐานการศึกษา ของชาติ 2) กระบวนการดำเนินงาน / การบริหารจัดการ 3) ผลผลิตหรือผลลัพธ์ ส่วนการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) เน้นการประเมินที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ใช้เกณฑ์การประเมินในภาพรวมของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบหรือผลสะท้อนกลับ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่เป็นการประเมินระดับ สถานศึกษา (Institution) ไม่มีการ “รับรอง” หรือ “ไม่รับรอง” สถานศึกษา แต่เป็นการประเมินเพื่อ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับรูปแบบ

3.1 ความหมายของรูปแบบ

คำว่า “รูปแบบ” หรือ “Model” เป็นคำที่ใช้เพื่อการสื่อความหมายหลายอย่างซึ่ง โดยทั่วไปแล้ว รูปแบบจะหมายถึงสื่อหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลองสิ่งก่อสร้าง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษา รูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 965) ได้ให้ความหมาย รูปแบบ หมายถึง รูปที่กำหนด ขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนวซึ่งเป็นที่ยอมรับแสดงว่าเป็นสิ่งนั้น เช่น รูปแบบบ้าน รูปปลา รูปใบไม้ รูปแบบวัด ส่วนเสริมศักดิ์ นิลวิสัย (2549 : 12) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง หลักการหรือแนวคิดที่ แสดงความเชื่อมโยงของแต่ละองค์ประกอบที่เป็นระบบย่อยหรือระบบหลักเข้าด้วยกัน โดยแสดงให้เห็นเป็นภาพหรือข้อความเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเชิงแผนผังเพื่อใช้อธิบายแนวทางในการ ดำเนินงาน สำหรับสมาน อัสวภูมิ (2550 : 83) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองอย่างง่าย หรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ที่ผู้เสนอรูปแบบพัฒนาขึ้นเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์

บาร์โด และฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982 : 70) ได้กล่าวถึงรูปแบบในทางสังคมศาสตร์ไว้ว่า “เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อในกรณีนิยามคุณลักษณะและ / หรือบรรยายคุณลักษณะนั้น ๆ ” และรูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจรูปแบบจึงมิใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้รูปแบบมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปในการที่จะทำความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้คุณค่าของรูปแบบนั้นค่อยลงไป ส่วนการที่จะระบุรูปแบบหนึ่ง ๆ จะต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้น ๆ ควรมีย่อประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัว ทั้งนี้ก็แล้วแต่ปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบนั้นที่ต้องการอธิบายปรากฏการณ์นั้นอย่างไร

โทสิ และแครร์รอลล์ (Tosi & Carroll, 1982 : 163) กล่าวว่า รูปแบบเป็นนามธรรมของของจริงหรือภาพจำลองของสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่ายไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมาก ๆ และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ เช่น แบบจำลองหลอดลมแห่งชาติ แบบจำลองเครื่องบินขับไล่ เป็นต้น และรูปแบบเชิงคุณลักษณะ (Qualitative Model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์

สโตนเนอร์ และเวนเค (Stoner & Wankei, 1986 : 12) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น

คีฟส์ (Keeves, 1988 : 559) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ นอกจากนั้นยังได้กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรจะมีข้อกำหนด 4 ประการ 1) รูปแบบควรประกอบด้วย ความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องแบบรวมๆ 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้ด้วยการสังเกตซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบบนพื้นฐานของข้อมูลได้ 3) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

ดาฟท์ (Daft, 1992 : 20) ได้กล่าวว่ารูปแบบ หมายถึง ตัวแทนอย่างง่าย ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมืออธิบายมิติหรือปรากฏการณ์ที่สำคัญ ๆ บางมิติขององค์การที่ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

ราช (Raj. 1996 : 45) กล่าวว่า รูปแบบ มีด้วยกัน 2 ความหมาย คือ หนึ่งรูปแบบ หมายถึง รูปย่อของความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงด้วย ข้อความ จำนวนหรือภาพ โดยการลดทอนเวลา และเทศะ ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดีขึ้น และรูปแบบ หมายถึง ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่กำหนดเฉพาะโดยสรุปแล้ว รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ที่ผู้เสนอรูปแบบ ได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นเพื่อแสดง หรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่าย หรือในบางกรณีอาจใช้ประโยชน์ในการทำนาย ปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น และอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ลองแมน (Longman. 1997 : 68) ได้ให้ความหมายของคำว่า Model หรือรูปแบบไว้ 5 ความหมาย แต่สรุปแล้วจะมี 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. Model หมายถึง สิ่งเป็นแบบย่อส่วนของจริง ความหมายนี้ตรงกับภาษาไทยว่า แบบจำลอง เช่น แบบจำลองของเรือดำน้ำ เป็นต้น

2. Model หมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางประการ เช่น ครูแบบอย่าง นักเดินแบบ หรือแม่แบบในการวาดภาพศิลป์ เป็นต้น

3. Model หมายถึง แบบ หรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์รุ่น 555x กู๊ด (Good. 1973 : 177) กล่าวว่า รูปแบบมีด้วยกัน 4 ความหมาย ได้แก่ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด และ 4) เป็นชุดของปัจจัยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันรวมตัวกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบ สังคม อาจเขียนออกมาเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษา

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองของปรากฏการณ์ที่ผู้เสนอรูปแบบพัฒนาขึ้นเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ หรือแนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงของแต่ละตัวแปรหรือองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อแสดง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือองค์ประกอบหรือสิ่งที่นำมาศึกษาให้เข้าใจง่ายอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้รูปแบบตามที่ต้องการ

3.2 ประเภทของรูปแบบ

สมิธ และคณะ (Smith et al. 1980 : 461 - 462) ได้จำแนกประเภทของรูปแบบไว้ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ได้แก่

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า เป็นต้น

1.2 รูปแบบเหมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลองจริง เครื่องบินจำลองที่บินได้ หรือเครื่องฝึกบิน เป็นต้น แบบจำลองชนิดนี้ใกล้เคียงความจริงกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ดังนี้

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal Model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) รูปแบบนี้พบมากที่สุด เป็นการใช้อธิบายปฏิกิริยาเคมีในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนา ลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการ และ โปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

บาร์โด และฮาร์ทแมน (Bardo & Hartman, 1982 : 141) กล่าวว่า รูปแบบเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบ โดยแบ่งประเภทของรูปแบบ ด้วยการอธิบายลักษณะจากลักษณะของเมืองออกเป็นรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะพื้นที่และรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะของประชากร รูปแบบที่ใช้ในการอธิบายโดยพื้นที่นั้นมีจุดมุ่งหมายในการบรรยายลักษณะของเมืองว่ามีลักษณะอย่างไร สำหรับรูปแบบที่ใช้อธิบายโดยคุณลักษณะของประชากรเป็นรูปแบบที่เสนอแนวคิดในการอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของประชากรของเมือง

จอยส์ และไวล์ (Joyce & Weil, 1985) ได้ศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบตามความคิด หลักการ หรือทฤษฎี ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้ ๆ และได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการสอนเอาไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการประมวลผลข้อมูล (Information – processing) เป็นรูปแบบการสอนที่ยึดหลักความสามารถในการประมวลผลข้อมูลของผู้เรียนและแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบส่วนบุคคล (Personal Model) รูปแบบการสอนที่จัดไว้ในกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย

3. รูปแบบการโต้ตอบทางสังคม (Social Interaction Model) เป็นรูปแบบที่ทำให้ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และบุคคลต่อสังคม

4. รูปแบบจำลองพฤติกรรม (Behavior Model) เป็นกลุ่มของรูปแบบการสอนที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมเป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

คีฟส์ (Keeves. 1988 : 561 - 565) กล่าวว่า รูปแบบ แบ่งออกได้ 4 ประเภทได้แก่ 1) รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม 2) รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็น โครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์ 3) รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันในสาขาจิตวิทยา ศึกษาศาสตร์และการบริหารการศึกษา 4) รูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า การวิเคราะห์เส้นทางและโดยการนำเอาตัวแปรมาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของบิดา มารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาและระดับสติปัญญาเด็ก

คีฟส์ (Keeves. 1988 : 559) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์โดยยึดแนวทางของ ซีลีแพลน และทุตสึโอกะ (Czplan and Tutsuoka) โดยพัฒนาการใช้รูปแบบทางการศึกษา แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analog Model) เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบเปรียบเทียบกับน้ำที่ไหลเข้าถัง นักเรียนที่ออกจากระบบเปรียบเสมือนน้ำที่ไหลออกจากถัง ดังนั้นนักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบ เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็น โครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ และใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนี้คือขาดความชัดเจนทำให้ยากแก่การทดลองรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามก็ได้มีการนำเอารูปแบบนี้มาใช้กับการศึกษามาก เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ปัจจุบันมีแนวโน้มจะนำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

รูปแบบลักษณะนี้สามารถนำไปสู่การสร้างทฤษฎีเพราะสามารถนำไปทดสอบสมมติฐานได้ รูปแบบทางคณิตศาสตร์ส่วนมากจะนำมาจากรูปแบบข้อความ

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่เริ่มมาจากการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง ซึ่งแต่ละสมการจะแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร จากนั้นก็จะมีเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

4.1 รูปแบบระบบเส้นเกี่ยว (Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทิศทางเดียวโดยไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

4.2 รูปแบบเชิงสาเหตุ (Non-recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรตัวหนึ่งอาจเป็นทั้งตัวแปรเชิงเหตุและเชิงผลพร้อมกัน ซึ่งจะมีทิศทางย้อนกลับ

สไตเนอร์ (Steiner, 1988 : 148) กล่าวว่า รูปแบบ แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1) รูปแบบเชิงปฏิบัติ รูปแบบประเภทนี้เป็นแบบจำลองทางกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบิน ภาพจำลอง 2) รูปแบบเชิงทฤษฎี เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลองแต่ช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน

จากประเภทของรูปแบบดังกล่าวสามารถแบ่งรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) รูปแบบเชิงปฏิบัติการเป็นแบบจำลองของปรากฏการณ์ และ 2) รูปแบบเชิงทฤษฎีเป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลองแต่ช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน สำหรับประเภทของรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับใช้ในทางการศึกษา ประกอบด้วย รูปแบบเชิงอุปมาอุปมัย รูปแบบเชิงภาษา รูปแบบเชิงแผนผัง รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ รูปแบบเชิงสาเหตุ รูปแบบเชิงกายภาพ รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ รูปแบบเสมือนจริง เป็นต้น แต่รูปแบบที่นำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ รูปแบบเชิงภาษาหรือเชิงข้อความ (Semantic Model) ตามแนวคิดของคิฟส์

3.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบมีผู้ให้แนวคิดดังนี้

สมาน อิศวภูมิ (2550 : 83 - 84) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) องค์ประกอบในส่วนประกอบที่เป็นตัวรูปแบบที่สร้างขึ้นนั้นมีอะไรบ้าง ทำงานอย่างไร มีความสัมพันธ์และทำงานร่วมกับองค์ประกอบอื่นอย่างไร และ 2) องค์ประกอบที่เป็นสาระหลัก ในการนำเสนอรูปแบบที่สร้างขึ้นว่าจะนำเสนอเรื่องใดบ้าง และได้กำหนดกรอบการวิเคราะห์ รูปแบบออกเป็น 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) บริบทของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการของรูปแบบ 4) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลรูปแบบ

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 162 - 163) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

ศิริชัย กาญจนาวาสี ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์ และดิเรก ศรีสุขโข (2550) กล่าวว่า รูปแบบของระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะความสำเร็จ 2) การกำหนดโครงสร้าง 3) การบริหารจัดการ และ 4) การกำกับติดตาม

บราวน์ และ โมเบอร์ก (Brown & Moberg, 1980 : 16 - 17) ได้สังเคราะห์รูปแบบ ขึ้นมาตามแนวคิดเชิงระบบ (Systems Approach) กับหลักการบริหารเชิงสถานการณ์ (Contingency Approach) ซึ่งประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Structure) 4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

คีฟส์ (Keeves, 1988 : 560) กล่าวว่า แนวทางการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ 1) รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (ของตัวแปร) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบตามธรรมดา อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปยังมีประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ 3) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย 4) นอกจากคุณสมบัติที่กล่าวมา รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้าง มโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

เกตเซลส์ และกูบา (Getzels & Guba. 1996 : 173) ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบเป็น 2 ส่วน คือ

1. สถาบัน (Institution) เกตเซลส์ และกูบา ได้กล่าวว่ามีคนให้นิยามมากมาย แต่อย่างไรก็ตามความหมายต่าง ๆ จะชี้ให้เห็นถึงระบบของสังคมที่มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ และมีการนำเอาแนวทางนั้นมาใช้โดยสม่ำเสมอ เช่น การปกครอง การศึกษา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการจัดระบบสังคมให้อยู่ในรูปของสถาบันและหน่วยงานย่อยของสถาบัน ซึ่งแบ่งออกเป็นพฤติกรรมและความมุ่งหวัง ซึ่งแสดงถึงความเกี่ยวพันระหว่างพฤติกรรมและบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ พฤติกรรมหมายถึงลักษณะแปรเปลี่ยนของตำแหน่งหน้าที่ และสถานภาพภายใต้สถาบัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้สวมพฤติกรรม ในส่วนของความมุ่งหวังนั้นอธิบายว่า พฤติกรรมจะผูกมัดด้วยเกณฑ์มาตรฐานของสังคมหรือสถาบัน ซึ่งข้อผูกมัดเหล่านี้ คือสิ่งที่สถาบันคาดหวังหรือมุ่งหวังจะได้รับจากผู้แสดงพฤติกรรม ฉะนั้นพฤติกรรมที่สมบูรณ์นอกจากจะมีขอบเขตการแสดงหรือมาตรฐานที่แน่นอนของตนแล้ว ควรจะได้มีการกำหนดถึงความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอื่น ๆ ภายในสถาบันเดียวกันอีกด้วย ทำให้การกำหนดงานในแต่ละหน้าที่เป็นไปในรูปการจัดลำดับชั้น โดยกำหนดให้พฤติกรรมหนึ่งมีพฤติกรรมต่อเนื่องไปกับพฤติกรรมหนึ่งต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ จนทำให้การดำเนินงานในองค์กรหรือสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บุคคล (Individual) บุคคลหรือบุคลากรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบสังคม สถาบันจะดำเนินไม่ได้ถ้าขาดองค์ประกอบนี้ในแง่ของบุคคลนี้มีส่วนประกอบย่อยที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถาบันอยู่ 2 ประการ คือ บุคลิกภาพ และความต้องการ

สรุปแล้วองค์ประกอบของรูปแบบไม่ได้มีกฎเกณฑ์ตายตัว ขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดในการวิจัยของแต่ละเรื่องเป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนั้นรูปแบบจะมีองค์ประกอบอะไรบ้างนั้นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจดำเนินการศึกษา

3.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี

รูปแบบมีสำคัญมากเพราะสามารถช่วยในการอธิบายและพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ทำให้เข้าใจง่าย แต่รูปแบบก็มีข้อจำกัด กล่าวคือรูปแบบอาจไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง บางครั้งรูปแบบก่อให้เกิดความเข้าใจผิด คิดว่าเป็นเรื่องจริงหรือของจริงที่ยากนั้นเป็นเรื่องง่าย ๆ เช่น การสร้างรูปแบบโครงสร้างกระดูกของร่างกายมนุษย์ ซึ่งจำเป็นต้องตัดอวัยวะต่าง ๆ ออกไปเป็นจำนวนมาก แต่ถ้าส่วนที่ขาดหายไปเป็นส่วนที่มีสำคัญก็อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ ดังนั้นรูปแบบที่ดี

นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง มีนักการศึกษาและนักวิชาการ ได้กล่าวถึงลักษณะของรูปแบบที่ดี ดังนี้

สมาน อัสวภูมิ (2550 : 83 - 84) ได้เสนอว่ารูปแบบที่สมควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบควรมีวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบใด ๆ ผู้ออกแบบจะต้องรู้ว่า จะออกแบบการดำเนินงานนี้เพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งโดยทั่วไปมักจะพัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. รูปแบบควรมีทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานของรูปแบบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ออกแบบต้องกำหนดว่าจะออกแบบรูปแบบนั้น ๆ บนพื้นฐานความคิดของทฤษฎีและหลักการใดบ้าง

3. รูปแบบควรมีระบบและกลไกของรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งผู้พัฒนารูปแบบต้องออกแบบระบบงานของรูปแบบ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานของรูปแบบ

4. รูปแบบควรมีวิธีดำเนินงานของรูปแบบ โดยการกำหนดภารกิจหลัก กระบวนการ วิธีการ กิจกรรม และอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินงาน เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

5. รูปแบบควรมีแนวทางการประเมินรูปแบบ หมายถึง การกำหนดแนวทางและเครื่องมือในการประเมินผลรูปแบบตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และการดำเนินงานตามรูปแบบว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบรูปแบบว่ารูปแบบทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้มากน้อยเพียงใด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด ตลอดจนการกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบต่อเนื่องต่อไปได้

6. รูปแบบควรมีคำอธิบายประกอบรูปแบบ หมายถึง การอธิบายคำศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ในการออกแบบรูปแบบเพื่อสื่อความหมายให้ตรงกันในการนำรูปแบบไปใช้

7. รูปแบบควรมีการระบุเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ เนื่องจากรูปแบบทุกรูปแบบมีข้อจำกัดของตนเอง ดังนั้นผู้ออกแบบรูปแบบควรได้ระบุเงื่อนไขที่จะทำให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบผลสำเร็จ และข้อระมัดระวังเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เป็นต้น

หลังจากออกแบบรูปแบบเสร็จแล้ว ผู้ออกแบบควรจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบดังกล่าว นำเครื่องมือและเอกสารประกอบการใช้รูปแบบทั้งหมดมาบรรจุไว้ในคู่มือด้วย จึงจะทำให้การ

พัฒนารูปแบบสามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ และรายงานการตรวจสอบรูปแบบไว้ด้วย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้ในการดำเนินงานต่อไปได้เป็นอย่างดี

คีฟส์ (Keeves. 1988 : 560) กล่าวถึงรูปแบบที่ดีไว้ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงมีประโยชน์ในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
 2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้ด้วยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์
 3. รูปแบบควรระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์แล้วยังใช้เป็นเครื่องมือในการอธิบายปรากฏการณ์ได้อีกด้วย
 4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอดใหม่และสร้างความสัมพันธ์ตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็เรื่องเพิ่มองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษาด้วย
 5. รูปแบบในเรื่องใดจะเป็นเช่นไรขึ้นกับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ
- ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ารูปแบบที่ดี ควรประกอบด้วยองค์ประกอบของความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง และแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษาได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปสู่ความคิดใหม่ ช่วยขยายความรู้และนำไปสู่การแสวงหาคำตอบได้มากขึ้น ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบควรมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของตัวแปรที่ศึกษา เป็นเครื่องมือในการอธิบายปรากฏการณ์ เป็นแบบจำลอง ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอดใหม่อันเป็นการเพิ่มองค์ความรู้

3.5 การตรวจสอบรูปแบบ

จุดมุ่งหมายสำคัญของการสร้างรูปแบบ เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ และเชิงปริมาณ โดยการตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ

สมาน อัสวภูมิ (2550 : 83) กล่าวว่า แนวทางการตรวจสอบรูปแบบ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยและพัฒนารูปแบบ อาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งจาก 3 วิธีดังนี้

1. การตรวจสอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเสนอต่อ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 15-20 คน พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ของรูปแบบ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. การตรวจสอบด้วยการประชุมสัมมนา โดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่ง แล้วนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิพากษ์ และทำการประเมินรูปแบบทั้งด้านความเหมาะสม / ความเป็นไปได้พร้อมข้อเสนอแนะ

3. การตรวจสอบด้วยการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสภาพจริง หรือเหตุการณ์จำลอง ตามแบบแผนที่ออกแบบไว้ เพื่อสังเกต รวบรวมข้อมูล และความเห็นต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบหลังจากได้ข้อมูลจากการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงรูปแบบเพิ่มเติม พร้อมสรุปข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เห็นว่ามีสำคัญต่อรูปแบบและการนำรูปแบบไปใช้

ไอซ์เนอร์ (Eisner, 1976 : 192 - 193) กล่าวว่า การตรวจสอบในบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ ได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย เป็นการตอบสนองปัญหา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ หรือกระบวนการการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ไม่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ แต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องที่ประเมิน โดยที่พัฒนาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ที่มีความละเอียดลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าไม่สามารถประเมินด้วยเครื่องวัดได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

3. รูปแบบที่ใช้บุคคลคือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒินั้นเพียงกรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. รูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอรรถาศัยและความถนัดของแต่ละคน ตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ

การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูลและวิธีการนำเสนอ

มาดัส สกริเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam. 1983 : 399 - 402) ได้เสนอแนวทางตรวจสอบรูปแบบ ดังนี้

1. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นลักษณะการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง
2. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ
3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นลักษณะการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและคุณธรรม
4. มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นลักษณะการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้เนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการที่กำหนดไว้

คีฟส์ (Keeves. 1988 : 589 - 590) กล่าวถึงการตรวจสอบรูปแบบ ดังนี้

1. การทดสอบโดยการพิสูจน์ หรือตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมักจะใช้ในการทดสอบรูปแบบทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
2. การทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งอาจทดสอบโดยวิธีการทางสถิติ หรือการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

มาดัส สกริเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam. 2000 : 390) ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นมาตรฐานของกิจกรรมการตรวจสอบแนวทางการพัฒนา ซึ่งจัดเป็น 4 หมวด ดังนี้

1. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง
2. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้แนวทางการพัฒนา
3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา
4. มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า การตรวจสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์สามารถดำเนินการได้หลายวิธี อาจใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนและลึกซึ้ง

มากกว่าการประเมินโดยอาศัยความรู้ และการรับรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิก็สามารถช่วยให้การตรวจสอบรูปแบบบางสังคมศาสตร์ดำเนินไปด้วยดี การตรวจสอบรูปแบบเพื่อดูความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบในการปฏิบัติจริงสามารถดำเนินได้โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งซึ่งเฉพาะประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่จะประเมิน เพื่อความเป็นไปได้ของรูปแบบในการปฏิบัติจริงหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบมีหลายวิธี เช่น การตรวจสอบเชิงปริมาณ และวิธีการตรวจสอบเชิงคุณลักษณะ ซึ่งผลการตรวจสอบนำไปสู่การปฏิเสธ หรือการยอมรับรูปแบบ รวมไปถึงการนำผลไปสู่การสร้างรูปแบบ หรือการปรับปรุง หรือพัฒนารูปแบบเดิม และสร้างเป็นทฤษฎีใหม่ต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการตรวจสอบรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีด้วยกัน 2 วิธี คือ 1) ทำการตรวจสอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 2) ตรวจสอบด้วยการทดลองในสภาพจริง และได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของ มาดัส สคริเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam, 2000 : 390) ซึ่งจะประเมินความเหมาะสม (Propriety) ความถูกต้อง (Accuracy) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility)

3.6 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

รูปแบบมีหลายลักษณะ การสร้างหรือพัฒนารูปแบบจึงขึ้นอยู่กับความคิดเห็น ความเหมาะสมของรูปแบบหรือโมเดลที่เลือกใช้ อาจพิจารณาได้จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างปรัชญาหรือแนวคิดของรูปแบบกับประเด็นปัญหาของสิ่งที่ต้องการ

คูเปอร์ แคนคอลล และแฮนค็อก (Kuipers, Kendall & Hancock, 2001 : 22 -28) ได้เสนอแนวคิดขั้นตอนในการพัฒนาระบบไว้ ดังนี้

1. ขั้นตอนในการพัฒนาระบบ ในปัจจุบันนี้การพัฒนารูปแบบใดก็ตาม ดำเนินไปได้โดยไม่หยุดยั้ง เมื่อรูปแบบที่ใช้อยู่ค่อนข้างล้าสมัย หรือไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาขึ้น เพื่อให้รูปแบบนั้นมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยทำการพัฒนารูปแบบอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนในการพัฒนาระบบ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) หมายถึง วิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ รวมทั้งผลผลิตของระบบนั้น ๆ ให้ชัดเจน

1.2 การออกแบบระบบ (System Design) หมายถึง การออกแบบองค์ประกอบของระบบในปัจจุบันนำเข้า กระบวนการและผลผลิตให้มีคุณภาพมากที่สุด เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพขององค์กรและสภาพแวดล้อมที่ใช้ระบบนั้น

1.3 การทดสอบระบบ (System Testing) หมายถึง การนำระบบที่ออกแบบไปทดสอบ โดยการทดลองใช้ระบบในสถานการณ์จำลอง หรือในสถานการณ์จริง เพื่อทดลองดูว่าระบบนั้นมีคุณภาพหรือไม่ มีข้อบกพร่องในองค์ประกอบใดจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. การพัฒนารูปแบบ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบอาจจะกระทำได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมา ก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนี้จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญและการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยอาจคิด โครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อนแล้ว ปรับปรุงโดยอาศัยข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิดรูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือทำการศึกษ่องค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบขึ้นเป็น โครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้อยู่ที่การเลือกเฟ้นองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปรหรือกิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่นเป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2.2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ามีรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น ถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิดรูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้ว หรือแม้กระทั่งได้รับการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ บางครั้งจึงใช้คำว่าทดลองประสิทธิภาพของรูปแบบ

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดในการสร้างและพัฒนารูปแบบไว้ ดังนี้

สมาน อัสวภูมิ (2550) กล่าวถึงหลักการสร้างรูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นธรรมดา
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางการพยากรณ์ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลที่ชัดเจนจับต้องได้
3. รูปแบบควรจะต้องให้เห็นเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้วยังสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรลักษณะใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษาได้ด้วย

วิลเลอร์ (Willer. 1985 : 83) กล่าวว่า การสร้างรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะ และกรอบแนวคิดเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ กล่าวคือการสร้างรูปแบบไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอนว่าต้องทำอะไรบ้าง แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้างรูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นค้นหาสมมติฐานและหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนา และสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น แล้วนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบหาคุณภาพของรูปแบบ

คีฟส์ (Keeves. 1988 : 560) กล่าวว่า การสร้างรูปแบบ มี 4 ประการ คือ 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปนั้นก็มิประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบโดยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ 3) รูปแบบต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และ 4) นอกจากคุณสมบัติที่กล่าวมาแล้ว รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ด้วย

การพัฒนารูปแบบเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ คือ การสร้าง การพัฒนา และการประเมินเพื่อหาคุณภาพของรูปแบบ ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2549 : 15) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ หมายถึงการวิจัยที่ผู้วิจัยต้องดำเนินการทั้ง 3 ส่วน คือ 1) การศึกษารูปแบบ 2) การออกแบบรูปแบบใหม่ และ

3) การนำรูปแบบใหม่ไปทดลองใช้ในสภาพจริง ซึ่งจะเป็นการทดลองใช้ในสภาพจริงโดยไม่ต้องควบคุมตัวแปรอย่างเข้มงวดมากนัก หรือการทดลองตามแบบการวิจัยทดลองที่แท้จริงก็ได้ และรายงานผลการทดลองใช้ ส่วนจะมีการทดลองใช้รูปแบบจะมีการดำเนินการที่รอบในลักษณะการวิจัยและพัฒนาที่แล้วแต่โครงการวิจัย

วิลเลอร์ (Willer. 1985 : 83) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบนั้นอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไปแต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นตอน ๆ คือ 1) การสร้างรูปแบบ (Construct) และ 2) การหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ

จะเห็นได้ว่า รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ หมายถึง แนวทางหรือกระบวนการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีองค์ประกอบของรูปแบบที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจกำลังศึกษาและพัฒนารูปแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 3 ส่วน คือ 1) การสร้าง 2) การพัฒนา และ 3) การประเมินเพื่อหาคุณภาพของรูปแบบ

การพัฒนารูปแบบอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ 1) การสร้างรูปแบบ และ 2) การหาความตรงของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดเป็นพื้นฐาน การพัฒนารูปแบบมีตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ดังนี้

ภิญโญ จูสี (2558 : 169 - 178) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา 2) การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา 3) การพัฒนารูปแบบ และ 4) การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา

วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558 : 78 - 79) ได้นำเสนอการพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในโดยใช้แบบสอบถาม และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารโรงเรียน 3 โรงเรียน 2) สร้างรูปแบบการบริหาร 3) เพื่อตรวจสอบรูปแบบ และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการนำเสนอรูปแบบการบริหาร

วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย (2559 : 111 - 116) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการวิจัย 4

ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์รูปแบบ 2) การพัฒนารูปแบบ โดยร่างรูปแบบ และจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 3) การทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบ จัดเวทีวิพากษ์ โดยนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประเมินภายนอก

สมประสงค์ ยมนา (2560 : 141) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการแจกแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นและศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียนต้นแบบ 2) สร้างและพัฒนารูปแบบ โดยการร่างรูปแบบ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ครั้งที่ 1 และ 3) ประเมินรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2

สุภัก พวงขจร (2561 : 103 - 104) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการแจกแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) การสร้างและพัฒนารูปแบบ โดยการร่างรูปแบบและนำเสนอรูปแบบให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบ และ 3) ประเมินสถานศึกษาตามรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ฉัตรชัย ตั้งศรีทอง (2561 : 77 - 78) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีตอนล่าง โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ และใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าครูวิชาการ และกรรมการสถานศึกษา 2) พัฒนารูปแบบ โดยร่างรูปแบบเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) และ 3) ประเมินรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มผู้บริหารระดับปฏิบัติการทดลองใช้รูปแบบ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ผล สรุปและอภิปรายผล

สำหรับการกำหนดรูปแบบและการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษานั้น มีหน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษาได้กำหนดไว้ให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการแตกต่างกัน กล่าวคือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกได้ใช้รูปแบบกัลยาณมิตรประเมิน

(Amicable Assessment Model) เพื่อให้การประเมินภายนอกเป็นการประเมินที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมตามนัยของการเกี่ยวเนื่องกันสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนา คือ การสร้างเจตคติที่ดีและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ขั้นที่ 2 สร้างศรัทธาต่อหอโรงเรียน คือ การสร้างความเชื่อศรัทธาให้มีความไว้วางใจต่อผู้ประเมินภายนอกและความเป็นมิตรต่อกัน โดยใช้รูปแบบการคัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้เป็นผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณลักษณะกัลยาณมิตร

ขั้นที่ 3 เพียรประเมินอย่างกัลยาณมิตร การประเมินสภาพจริงเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐาน โดยบูรณาการรูปแบบการประเมินตนเอง การประเมินสภาพจริง การประเมินอิงมาตรฐาน การประเมินเสริมพลัง การประเมินแบบมีส่วนร่วม และการประเมินเชิงคุณภาพ

ขั้นที่ 4 ชีตัสและเสริมแรงพัฒนา คือ การช่วยเหลืออย่างจริงใจและให้การเสริมแรงโดยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการเรียนรู้ การสอนและการบริหารของสถานศึกษา ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดปัจจัยพัฒนาคุณภาพจากผลการประเมินภายนอกแล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโดยเฉพาะ และรายงานผลการประเมินของสถานศึกษาต่อต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสาธารณชน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินงาน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 6 - 16)

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
3. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ที่อธิบายโดยใช้ภาษา ตัวอักษร หรือแผนภูมิที่แสดงให้เห็นโครงสร้างทางความคิด และได้นำมาขยายตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 7 ประการ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหรือภารกิจ เพื่อกำหนดหลักการ องค์ประกอบของรูปแบบ การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาความต้องการความจำเป็น มีการวิเคราะห์ข้อมูลหรือภารกิจ ในการพัฒนารูปแบบจะต้องมีการเสนอทางเลือก หรือประชุมเพื่อสร้างรูปแบบ และจะต้องตรวจสอบหรือประเมินรูปแบบว่ามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความประโยชน์

4. บริบทของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

สำนักงานศึกษาธิการภาคมีจำนวน 18 ภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่
2. สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา
3. กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ
4. สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ
5. ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก
6. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ

ที่ได้รับมอบหมาย (ราชกิจจานุเบกษา. 2560 : 16 - 17)

สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2559 มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาและขับเคลื่อนการศึกษาโดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีการแบ่งเขตพื้นที่ การศึกษาในแต่ละจังหวัด ดังนี้

1. จังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้แก่

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอโนนสูง

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอจักราช อำเภอหนองบุญมาก อำเภอห้วยแถลง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอโชคชัย

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี อำเภอเสิงสาง อำเภอวังน้ำเขียว

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอปากช่อง

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอเทพารักษ์ อำเภอพระทองคำ อำเภอขามสะแกแสง อำเภอขามทะเลสอ อำเภอโนนไทย อำเภอด่านขุนทด

1.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอสีดา อำเภอบัวลาย อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอแก้งสนามนาง อำเภอกง อำเภอบัวใหญ่

1.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอประทาย อำเภอเมืองยาง อำเภอชุมพวง อำเภอลำทะเมนชัย อำเภอพิมาย อำเภอโนนแดง

2. จังหวัดชัยภูมิ แบ่งออกเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้แก่

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวแดง อำเภอบ้านเขว้า

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ครอบคลุมพื้นที่

อำเภอคอนสาร อำเภอภูเขียว อำเภอแท่น อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอจัตุรัส อำเภอเนินสง่า อำเภอซับใหญ่ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์
อำเภอหนองบัวระเหว

3. จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 4 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้แก่

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอบ้านด่าน อำเภอชำนิ

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอประโคนชัย อำเภอบ้านกรวด อำเภอกระสัง อำเภอห้วยราช อำเภอพลับพลาชัย

3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอนางรอง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอโนนดินแดง อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอละหานทราย
อำเภอหนองกี่ อำเภอปะคำ อำเภอหนองหงส์

3.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ อำเภอแคนดง อำเภอพุทไธสง อำเภอคูเมือง อำเภอสตึก อำเภอนาโพธิ์

4. จังหวัดสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้แก่

4.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอจอมพระ อำเภอลำดวน อำเภอศีขรภูมิ อำเภอเขาสินรินทร์
อำเภอสำโรงทาบ

4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอสนม อำเภอรัตนบุรี อำเภอโนนนารายณ์ อำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม

4.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอศรีณรงค์ อำเภอพนมดงรัก อำเภอบัวเชด อำเภอกาบเชิง อำเภอสังขะ อำเภอปราสาท

ปีการศึกษา 2561 สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาในสังกัดจำนวน 17 แห่ง มีโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดจำนวน 3,588 โรงเรียน
สามารถจำแนกขนาดของโรงเรียนประถมศึกษาได้ 3 ขนาด ได้แก่

1. โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน มีจำนวนทั้งหมด 1,804 โรงเรียน
2. โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121-600 คน มีจำนวนทั้งหมด 1,715 โรงเรียน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 601 ขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 69 โรงเรียน

มีรายละเอียดดังตาราง 2.10

ตาราง 2.10 แสดงข้อมูลจำนวนโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2561

ที่	รายชื่อจังหวัด	จำนวนโรงเรียน			
		โรงเรียน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
1	จังหวัดนครราชสีมา	1,309	686	590	33
	สพป.นครราชสีมา เขต 1	143	59	76	8
	สพป.นครราชสีมา เขต 2	176	95	77	4
	สพป.นครราชสีมา เขต 3	186	89	94	3
	สพป.นครราชสีมา เขต 4	181	88	84	9
	สพป.นครราชสีมา เขต 5	214	121	90	3
	สพป.นครราชสีมา เขต 6	181	114	66	1
	สพป.นครราชสีมา เขต 7	228	120	103	5
2	จังหวัดชัยภูมิ	691	424	257	10
	สพป.ชัยภูมิ เขต 1	237	141	93	3
	สพป.ชัยภูมิ เขต 2	262	164	95	3
	สพป.ชัยภูมิ เขต 3	192	119	69	4
3	จังหวัดบุรีรัมย์	843	388	437	18
	สพป.บุรีรัมย์ เขต 1	202	106	93	3
	สพป.บุรีรัมย์ เขต 2	231	96	129	6
	สพป.บุรีรัมย์ เขต 3	216	83	127	6
	สพป.บุรีรัมย์ เขต 4	194	103	88	3
4	จังหวัดสุรินทร์	745	306	431	8
	สพป.สุรินทร์ เขต 1	294	133	157	4
	สพป.สุรินทร์ เขต 2	218	112	105	1
	สพป.สุรินทร์ เขต 3	233	61	169	3
	รวมทั้งสิ้น	3,588	1,804	1,715	69

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

พระสุวัฒน์ วชิโร (อาษาสิงห์) (2559 : 86 - 94) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของเจ้าสำนักศาสนศึกษาแผนกธรรม - บาลี จังหวัดนครราชสีมา โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) การสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของเจ้าสำนักศาสนศึกษาแผนกธรรม - บาลี จังหวัดนครราชสีมา 2) การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของเจ้าสำนักศาสนศึกษาแผนกธรรม - บาลี จังหวัดนครราชสีมา 3) การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของเจ้าสำนักศาสนศึกษาแผนกธรรม - บาลี จังหวัดนครราชสีมา และ 4) การประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของเจ้าสำนักศาสนศึกษาแผนกธรรม - บาลี จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบมีโครงสร้างและขั้นตอนการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 แนวทางการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา

ธนิกา กริธาพล (2560 : 74 - 79) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 - 7 โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 - 7 2) การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 - 7 และ 3) การประเมินรูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 - 7 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการพัฒนา ประกอบด้วยโครงสร้างและองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การเตรียมการพัฒนา ส่วนที่ 2 กระบวนการพัฒนา และส่วนที่ 3 ภารกิจ 10 ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบ

ปัทมาธิษั อัครเศรษฐนนท์ (2561 : 200) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า โครงสร้างของรูปแบบประกอบด้วย 5 ส่วนคือ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินงาน 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างของรูปแบบประกอบด้วย 5 ส่วนคือ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินงาน 4) การประเมินผล

และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

ฉัตรชัย ตั้งศรีทอง (2561 : 77 - 78) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ และใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าครูวิชาการ และกรรมการสถานศึกษา 2) พัฒนารูปแบบ โดยร่างรูปแบบเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) และ 3) ประเมินรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มผู้บริหารระดับปฏิบัติการ ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างของรูปแบบประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยมีองค์ประกอบในการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 ประเมินตนเองก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง 5 ด้าน 13 ประเด็นการพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนา รูปแบบดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าในการสร้างรูปแบบ ต้องศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎี เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการดำเนินงาน โดยมีการออกแบบรูปแบบตามสมมติฐานของผู้ศึกษาในการพัฒนา รูปแบบมีวิธีการและขั้นตอนที่หลากหลายขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดการวิจัย เช่น มีวิธีการตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการวิจารณ์และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มีการทดลองใช้ ปรับปรุงพัฒนาและนำเสนอรูปแบบ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะทำให้รูปแบบที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ โดยสรุปแล้วในการพัฒนา รูปแบบนั้นอย่างน้อยควรมี 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ 2) การสร้างรูปแบบ 3) การทดลองใช้รูปแบบ และ 4) การประเมินการใช้รูปแบบ

งานวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพได้มีนักวิจัยได้ศึกษาหลายท่าน อาทิ วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558 : 78 - 79) ได้นำเสนอการพัฒนา รูปแบบการบริหาร โรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหาร โรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้แบบสอบถาม และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร โรงเรียน 3 โรงเรียน 2) สร้างรูปแบบการบริหาร 3) เพื่อตรวจสอบรูปแบบ และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการนำเสนอรูปแบบการบริหาร

ภิญโญ จูตี (2558 : 248) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา 2) การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา 3) การพัฒนา รูปแบบ และ 4) การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกิดผลกับผู้เรียน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การบริหารบุคคลในองค์กร 4) กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม 5) ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 6) บรรยากาศในการทำงาน และ 7) การติดต่อสื่อสารที่มีความหลากหลายในช่องทางการสื่อสาร

วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย (2559 : 111 - 116) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์รูปแบบ 2) การพัฒนา รูปแบบ โดยร่างรูปแบบ และจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 3) การทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบ จัดเวทีวิพากษ์ โดยนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประเมินภายนอก ในส่วนของผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าได้โครงการทั้งหมด จำนวน 37 โครงการ ซึ่งแนวทางการบริหารแต่ละ โครงการดำเนินการตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA โดยการปรับเปลี่ยนการบริหารที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และสามารถตรวจสอบการบริหารงานและติดตามผลการดำเนินงานได้ทำให้การพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

สมประสงค์ ยมนา (2560 : 201) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการแจกแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานประกัน และศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียนต้นแบบ 2) สร้างและพัฒนารูปแบบ โดยการร่างรูปแบบโดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ครั้งที่ 1 และ 3) ประเมินรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2 ในส่วนของผลการศึกษาศภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีสภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนเงื่อนไขและปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความตระหนักรู้ 3) การมีส่วนร่วม 4) คณะกรรมการดำเนินงาน 5) ผู้บริหารสถานศึกษา 6) ความเป็นกัลยาณมิตร และ 7) มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ไพฑูริย์ แจ่มพันธ์ (2560 : 129) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายใน โดยการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานประกัน และประธานกรรมการสถานศึกษา 2) ร่างกลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 คน และ 3) ประเมินกลยุทธ์โดยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานประกัน และประธานกรรมการสถานศึกษา ในส่วนของผลการศึกษาศภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่าสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

สุภัค พวงขจร (2561 : 103 - 104) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการแจกแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) การสร้างและพัฒนารูปแบบ โดยการร่างรูปแบบและ

นำเสนอรูปแบบให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบ และ 3) ประเมินสถานศึกษาตามรูปแบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในส่วนของ ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ใน ระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับน้อย

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

แพทริเซีย (Patricia, 2000 : 145) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินความก้าวไปสู่การประกัน คุณภาพการศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติในประเทศเยอรมัน สวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และ ออสเตรเลีย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลไกทางสังคมช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในเยอรมันเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายจากจังหวัดหนึ่ง ไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการประเมินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ ครูต้องรับผิดชอบต่ออาชีพ ต้องดำเนินไปอย่างมีเหตุผลและกระบวนการที่ชัดเจน ในสวีเดนมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างมากในการประกันคุณภาพการศึกษาจนถึงการประเมินครูในสถานศึกษา ซึ่งต้อง เกิดการพัฒนาอย่างชัดเจน ในฝรั่งเศสให้ความสำคัญและเชื่อถือกับการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียน มีการควบคุมจากส่วนกลาง ในนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมินจากบุคคล ภายนอกที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้นำเอากระบวนการสอบมาตรฐานกลางมาใช้

นิวตัน (Newton, 2001 : 215 - 235) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลกระทบในการ ตรวจสอบคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 1993 - 1998 มี วัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบจากการใช้รูปแบบของการตรวจสอบภายนอก การประเมิน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของสถาบัน ผลการวิจัย พบว่า การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่ได้จากการวัดการ ปฏิบัติหรือการดำเนินงาน โดยองค์กรภายนอก เช่น รายงานการตรวจสอบและประเมินผลของ Scottish Higher Education Funding Council (HEQC) และการตรวจสอบและประเมินภายในโดย คณะกรรมการตามการรับรู้และประสบการณ์ ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ของระบบคุณภาพและวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมินชี้ให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและประเมินทั้งโดยภายในและภายนอก การตรวจสอบและประเมินสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ 2) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับบุคลากรมีขอบเขตที่กว้าง ดังนั้นจึงไม่สามารถแยกส่วนของการปรับปรุงให้เป็นอิสระออกจากระบบการประกันคุณภาพได้ 3) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับนักศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร เนื่องจากเป็นผลผลิตของสถาบัน และ 4) ควรจะมีการเพิ่มหรือขยายการดำเนินงานด้านการประกันออกไปอย่างกว้างขวาง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น

วิบูลอุปถัมภ์ (Wiboonuptum, 2002 : Abstract) ศึกษาวิจัยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและร่วมให้ความสำคัญที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาโดยเข้าใจว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดระบบกิจกรรมการสอนอย่างสูงสุด รวมไปถึงการศึกษาศิลธรรมและจริยธรรมในด้านมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งผู้กำหนดนโยบายและผู้มีส่วนร่วมในชุมชนมีความเห็นตรงกันว่าผู้มีส่วนร่วมในชุมชนควรจะสามารถปรับมาตรฐานบนพื้นฐานของสังคมที่แตกต่างกัน ทั้งพ่อแม่และครูต้องการมาตรฐานการติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้น ทำให้งานเกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

บีเมบ และริโอคาโบอินี (Bemabe & Riocaboini, 2007 : 302) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในประเทศอิตาลี กรณีศึกษากลุ่มอาสาสมัครที่ทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระบบการศึกษาระดับสูง เก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมินการสอนและการทำวิจัยด้านคุณภาพจากมหาวิทยาลัยเซียนาประเทศอิตาลี ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์และความเป็นไปได้ขององค์กร และพฤติกรรมขององค์กรส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพการศึกษาและระบบการวัดประสิทธิภาพ

อัลมาดานี (Almadani, 2011 : 9 - 19) ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพทางการศึกษา ปัญหาเร่งด่วนสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยได้ศึกษาการประกันคุณภาพที่ดีสำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่าการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายที่สำคัญ สำหรับการศึกษานในแต่ละขั้นตอนที่มีการเรียนรู้ตลอดเวลาของทุกขั้นตอนในการประเมินคุณภาพ ผล

การศึกษาจากนักเรียน 793 คน ในระดับมัธยมศึกษาในราชอาณาจักรบาห์เรนคือการแสดงให้เห็นว่า มุ่งเน้นไปที่การเรียนที่เกิดขึ้นจริง สามารถระบุปัญหาประเด็นสำคัญที่ต้องแก้ไขเพื่อเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษา ปัญหาในการสร้างความเข้าใจและการไม่เน้นท่องจำ เน้นการทำงานกลุ่มมากขึ้น และการสนทนากันแก้ปัญหาช่องว่างทางการเรียนรู้ที่มองเห็นหลักสูตรใหม่และการตรวจสอบระดับชาติ

ซิลแมน (Silman, 2012 : 31 - 38) ได้ศึกษากิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาใน North Cyprus การศึกษานี้ได้มุ่งเป้าไปที่การตรวจสอบกระบวนการประกันคุณภาพภายใน พบว่า มีความพยายามอย่างจริงจังในเรื่องการประกันคุณภาพ แต่ก็ยังมีปัญหาบางอย่างในเรื่องกระบวนการวางแผนและการดำเนินการ เช่น กิจกรรมการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จำกัด การขาดการมีส่วนร่วม โครงสร้างพื้นฐานที่จำกัดและการสนับสนุนงบประมาณ สถานการณ์ทางการเมืองที่ขัดขวางกระบวนการประกันคุณภาพ และการศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ไม่ได้รับการพิจารณาให้เพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าสถานศึกษามีหน้าที่หลักในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ เพื่อออกไปรับใช้สังคม การนำระบบการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่มาใช้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ กล่าวคือมีระบบการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และการปรับปรุงการปฏิบัติงานทุกด้านอย่างต่อเนื่องซึ่งจะนำมาซึ่งความเป็นมาตรฐานทางการศึกษาในระดับที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

โดยสรุปแล้ว ในการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น จะต้องศึกษารูปแบบและการพัฒนารูปแบบให้เข้าใจองค์แท้ ต้องศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ คือ การศึกษา ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างรูปแบบ การทดลองใช้ การประเมินรูปแบบ และการนำเสนอเพื่อยืนยันการมีคุณภาพของรูปแบบ

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การสร้างรูปแบบการพัฒนารูปแบบ การประเมินรูปแบบ และศึกษางานวิจัยของนักการศึกษานักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษา พ.ศ. 2561 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 31 - 34) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด 6) การรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR)

1.3 หลักการปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของเดมมิ่ง (Deming. 1986 : 88) ที่อาศัยวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA หรือ วัฏจักรของเดมมิ่ง (Deming Cycle) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และขั้นตอนการนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไข (Act)

1.4 หลักการปรับปรุงคุณภาพตามแนวคิดของจูราน (Juran. 2005 : 20) โดยใช้หลักการคุณภาพเข้ามาสู่การบริหารที่เรียกว่า ไตรยางค์คุณภาพ (Quality Trilogy) ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดพื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่ การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement)

2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย

2.1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบได้ดังนี้ สมาน อัสวภูมิ (2550 : 83 - 84) ได้กำหนดกรอบการวิเคราะห์รูปแบบออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บริบทของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) หลักการของรูปแบบ 4) องค์ประกอบหลักของรูปแบบ และ 5) การประเมินผลรูปแบบ ชีระ รุญเจริญ (2550 : 162 - 163) ได้แบ่ง

องค์ประกอบของรูปแบบ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ คีฟส์ (Keeves. 1988 : 561 - 565) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ไว้ 4 ประเภท คือ รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal Model) และ วิลเลอร์ (Willer. 1985 : 83) ได้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ (Validity)

2.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนารูปแบบของภิญโญ จูสี (2558 : 169 - 178); วัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2558 : 78 - 79); วรณประกรณ์ จุมพลน้อย (2559 : 111 - 116); พระสุวัฒน์ วชิโร (อาษาสิงห์) (2559 : 86 - 94); ธนิกา กริธาพล (2560 : 74 - 79); ปิ่นทาร์ีย์ อัครเศรษฐนนท์ (2561 : 200); สมประสงค์ ยมนา (2560 : 141); สุภัค พวงขจร (2561 : 103 - 104) และฉัตรชัย ตั้งศรีทอง (2561 : 77 - 78)

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบ ได้ประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบของ มาดัส สคริเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam. 2000 : 390) ซึ่งได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบข้อเสนอรูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ประการ ดังนี้ 1) ด้านความถูกต้อง (Propriety) 2) ด้านความเหมาะสม Congruity) 3) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) 4) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility)

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ประกอบด้วย 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ 4) ด้านความเป็นประโยชน์

จากการทบทวนตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัยและแนวคิดของนักวิชาการผู้วิจัย ได้นำมาบูรณาการและวิเคราะห์ใช้สำหรับเป็นกรอบแนวคิดในการร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งสรุปได้ดังภาพประกอบ 2.3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบของกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ใน 7 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
6. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี
7. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

1. โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ
2. คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้ตามกรอบแนวคิดของ มาดัส สกริเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam. 2000 : 390) ดังนี้

- 1) ความถูกต้อง 2) ความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ 4) ความเป็นประโยชน์

ภาพประกอบ 2.3 กรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและ
ปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษา
ภาค 13 2) พัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี
(Mixed methods) แบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังภาพประกอบ 3.1



ภาพประกอบ 3.1 ขั้นตอน กิจกรรม และผลที่ได้รับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ตาราง 3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมาย	ผลลัพธ์
1. ศึกษาสภาพ ปัจจุบันและ ปัญหาในการ ดำเนินงาน การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	1. ศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2. สร้างกรอบ แนวคิด / ทฤษฎี ในการพัฒนา รูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 3. สอบถามความ คิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบ เป็นหัวหน้างาน ประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	5 เดือน	1. แบบ สอบถาม ความ คิดเห็น เกี่ยวกับ สภาพ ปัจจุบัน และปัญหา ในการ ดำเนินงาน การประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	1.สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 350 โรงเรียน	1. กรอบแนวคิด ทฤษฎีในการ พัฒนารูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2. สภาพ ปัจจุบันและ ปัญหาในการ ดำเนินงาน การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ความมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมาย	ผลลัพธ์
2. พัฒนา รูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13	1. ศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา 2. นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมาสรุปเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3. สร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหาร การประกันฯ	5 เดือน	1. แบบ สัมภาษณ์ แบบกึ่ง โครงสร้าง 2. ประเด็น ที่ใช้ในการ สนทนา กลุ่ม	1. โรงเรียน ที่ประสบ ผลสำเร็จใน การบริหาร การประกันฯ ที่อยู่ในระดับ ดีมาก (Best Practices) เป็นโรงเรียน ยอดเยี่ยมของ แต่ละจังหวัด โดยเลือก จังหวัดละ 1 โรงเรียน มีจำนวน ทั้งหมด 4 โรงเรียน 2. ผู้ทรง คุณวุฒิ สำหรับ สนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน	ร่างรูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย - โครงสร้างและ องค์ประกอบ ของรูปแบบ - คู่มือการใช้ รูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ความมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมาย	ผลลัพธ์
3. ประเมิน รูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงาน ศึกษาธิการภาค 13	1. นำร่างรูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพภายในฯ ไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินด้าน ความถูกต้องและ ความเหมาะสม ของรูปแบบ 2. นำรูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพภายในฯ ไปทดลองใช้กับ สถานศึกษา 40 โรง หลังทดลองใช้ ให้ผู้บริหาร ประเมินด้าน ความเป็นไปได้ และความเป็น ประโยชน์	ทดลอง ใช้เป็น ระยะเวลา 1 เดือน	1. แบบ ประเมิน สำหรับ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมิน ความ ถูกต้อง และ ความ เหมาะสม ของรูปแบบ 2. แบบ ประเมิน สำหรับ ผู้บริหาร สถานศึกษา ใช้ประเมิน หลังจาก ทดลองใช้ รูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพ ภายในฯ	1. ผู้ทรง คุณวุฒิ ด้านการ ประเมิน การประกัน คุณภาพ การศึกษา จำนวน 5 คน 2. ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 40 คน ที่ทดลองใช้ รูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพ ภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	- รูปแบบ การบริหาร การประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่มีความ ถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็น ประโยชน์ (ฉบับสมบูรณ์)

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,588 โรง

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 350 โรง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 350 คน และครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในจำนวน 350
คน ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซี่
และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดจำนวนกลุ่ม
ตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie &
Morgan, 1970 : 608) จะได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจำนวน 350 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งมี
ทั้งหมด 4 จังหวัด สุ่มมาทุกจังหวัด แต่ละจังหวัดสุ่มเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของ
จำนวนเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมดของจังหวัด ดังนี้

จังหวัดนครราชสีมา	มีจำนวน 7	เขตพื้นที่	สุ่มมาจำนวน 4	เขตพื้นที่
จังหวัดชัยภูมิ	มีจำนวน 3	เขตพื้นที่	สุ่มมาจำนวน 2	เขตพื้นที่
จังหวัดบุรีรัมย์	มีจำนวน 4	เขตพื้นที่	สุ่มมาจำนวน 2	เขตพื้นที่
จังหวัดสุรินทร์	มีจำนวน 3	เขตพื้นที่	สุ่มมาจำนวน 2	เขตพื้นที่
สรุปทั้ง 4 จังหวัด	มีจำนวน 17	เขตพื้นที่	สุ่มมาจำนวน 10	เขตพื้นที่

ขั้นที่ 3 สุ่มเขตพื้นที่ในแต่ละจังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากเขตพื้นที่

ขั้นที่ 4 จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้จากการ
เทียบสัดส่วน

ขั้นที่ 5 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย
ด้วยวิธีการจับสลากโรงเรียน

ขั้นที่ 6 กำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน) ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ซึ่งมีรายละเอียดการสุ่มตัวอย่างดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ
ปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จังหวัด	เขตพื้นที่การศึกษา ที่ถูกสุ่ม	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง	
				ผู้บริหาร	ครู
1. จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 7 เขตพื้นที่ สุ่มมา 4 เขตพื้นที่	เขต 1	143	24	24	24
	เขต 2	176	29	29	29
	เขต 4	181	30	30	30
	เขต 5	214	36	36	36
	รวม	714	119	119	119
2. จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 3 เขตพื้นที่ สุ่มมา 2 เขตพื้นที่	เขต 1	237	40	40	40
	เขต 3	192	32	32	32
	รวม	429	72	72	72
3. จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวน 4 เขตพื้นที่ สุ่มมา 2 เขตพื้นที่	เขต 2	231	39	39	39
	เขต 4	194	32	32	32
	รวม	425	71	71	71
4. จังหวัดสุรินทร์ มีจำนวน 3 เขตพื้นที่ สุ่มมา 2 เขตพื้นที่	เขต 1	294	49	49	49
	เขต 3	233	39	39	39
	รวม	527	88	88	88
รวมทั้งหมด	10 เขต	2,095	350	350	350

1.2 ขั้นตอนดำเนินการ

1.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรา คู่มือ กฎกระทรวง ประกาศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์สรุปรวมกับหลักการแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Review)

1.2.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.3 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยระยะนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 350 คน และครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 350 คน

ผลที่ได้รับจากการวิจัยระยะนี้ คือ สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะนี้ ได้แก่

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยประเด็นข้อคำถามประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิด (Open - ended Question) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.4 วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.4.1 ศึกษาเอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4.2 นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาให้ได้กรอบแนวคิดของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4.3 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร

1.4.4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะโดยตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ข้อคำถามมีความถูกต้องเหมาะสมตรงตามโครงสร้างและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

1.4.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.5 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.5.1 สร้างแบบตรวจสอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยประเด็นที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม คือ 1) ประเด็นคำถาม 2) ความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ 3) ระดับความคิดเห็น 4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.5.2 นำแบบตรวจสอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence : IOC) โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการวัดดัชนีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อคำถามแต่ละข้อสร้างสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- + 1 หมายถึง เห็นด้วยว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา

และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .80 ขึ้นไปและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) (รายละเอียดดังภาคผนวก ง หน้า 374 - 377)

1.5.3 หาคความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจาก 35 โรงเรียน จำนวน 70 คน แล้วนำไปหาคความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 118) ซึ่งจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปจึงจะถือว่าอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้ ผลจากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 ดังนั้นจึงสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 390 - 396)

1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.6.1 บันทึกขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สำหรับนำไปขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

1.6.2 ผู้วิจัยส่งจดหมายถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอ

ความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามให้แต่ละโรงเรียน โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนให้กับผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าพร้อมติดแสตมป์จำหน่ายซองถึงผู้วิจัยเองไปให้เรียบร้อย

1.6.3 รวบรวมแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.7.1 จัดกระทำข้อมูล โดยผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ตามสภาพและลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปวิเคราะห์

1.7.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดระดับคะแนนเป็น 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด / มีระดับปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก / มีระดับปัญหามาก

3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง / มีระดับปัญหাপานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย / มีระดับปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด / มีระดับปัญหาน้อยที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 45) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด / มีปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติมาก / มีปัญหา

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติปานกลาง / มีปัญหাপานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติน้อย / มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุด / มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open - ended Question) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) และจัดอันดับของปัญหา

1.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

2.1.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามอยู่ในระดับดีมาก (Best Practices) เป็นโรงเรียนยอดเยี่ยมของแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 1 โรงเรียน โรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน

2.1.2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 ด้าน คือ

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายใน 6) การรายงานการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) สัมภาษณ์เนื้อหาจากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1

2) นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาที่กำหนดเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขหรือวิธีการที่ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

3) สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับเงื่อนไขหรือวิธีการที่ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

2.1.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) ร่างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเงื่อนไขหรือวิธีการที่ทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

2) นำแบบสัมภาษณ์ไปหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความชัดเจนของข้อคำถามและคำแนะนำเพิ่มเติม แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ พิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์

4) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) เมื่อได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายแล้ว ผู้วิจัยจึงประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา และเมื่อได้รับการอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สำหรับนำไปขออนุญาตต่อผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยอย่างเป็นทางการและนัดหมายลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2) ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างในการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกภาพ บันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียง และการจดบันทึก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขหรือวิธีการที่ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง และมีผู้ช่วยผู้วิจัยช่วยบันทึกเสียง บันทึกวีดิทัศน์และบันทึกภาพกิจกรรม

2.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้ข้อมูลวิปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน

2.2 การสร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

การสร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.2.1 การสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างรูปแบบการบริหาร
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการบริหารการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหาร
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม
อยู่ในระดับดีมาก 2) เป็นผู้ที่เคยได้รับรางวัลคุณภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาหรือเป็นผู้
ที่มีผลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาปรากฏเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ใช้ใน
การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ
รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
เทปบันทึกเสียง วัตถุประสงค์ และกล้องบันทึกภาพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากระยะที่ 1 และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
มาสรุปเป็นประเด็นสำหรับใช้ในการสนทนากลุ่ม
- 2) นำประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้น ไปนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนเนื้อหา และนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ
- 3) นำประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรับแก้แล้วไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้สำหรับการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) บันทึกขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอ
ความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

2) นำหนังสือไปขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง เพื่อแนะนำตัว
ชี้แจง และนัดหมายการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

3) การสนทนากลุ่ม ทำการบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียงและการจด
บันทึกสรุปตามประเด็นต่าง ๆ จากมติในการสนทนากลุ่ม สำหรับการดำเนินการสนทนากลุ่ม
ผู้วิจัยดำเนินการ โดย 1) ผู้วิจัยนำเสนอหลักการความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัยและกรอบ
แนวคิด รวมทั้งชี้แจงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยการพัฒนาแบบการบริหารการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นในการนำเสนอโดยให้แสดงความคิดเห็น
คนละ 2 รอบ รอบละประมาณ 5 นาที และขออนุญาตบันทึกเสียงและภาพในกิจกรรมสนทนากลุ่ม
3) กำหนดประเด็นการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน
7 ด้าน 28 ประเด็นการพัฒนา เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการใน
การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ
ในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 4) สรุปวิธีการบริหารจัดการและ
ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
รายด้านและรายชื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสรุปความเห็นส่วนใหญ่ของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ละประเด็นและสรุปรวมเป็นรายด้านจากการจดบันทึก และจากเครื่องบันทึกเสียง
การสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลกระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน

**2.2.2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13** ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) กำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ โดยศึกษาเอกสาร หลักการ
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย แล้วนำหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการกำหนด โครงสร้าง
และองค์ประกอบของรูปแบบเบื้องต้น โดยกำหนดเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ
ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ และส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา สำหรับส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา
มีองค์ประกอบในการดำเนินการ 4 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 การเตรียมการ เป็นการกำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้รับ
การพัฒนาเกี่ยวกับ 1) ความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญความจำเป็นในการพัฒนา และ 2) แนวทาง

การพัฒนา

ขั้นที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา เป็นการกำหนดให้ผู้รับการพัฒนาต้องได้รับการประเมินก่อนการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 3 การพัฒนา เป็นการกำหนดการดำเนินการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำผลที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบรูปแบบการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นเนื้อหาของการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 ด้าน ดังนี้

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
- 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 5) การประเมินคุณภาพภายใน
- 6) การรายงานการประเมินตนเอง และ
- 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละด้านมีองค์ประกอบย่อย คือ แนวคิด ประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

ขั้นที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา เป็นการประเมินการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหลังการพัฒนา และดำเนินการพัฒนาซ้ำในกรณีที่ผู้รับการพัฒนาไม่ผลการประเมินหลังการพัฒนาไม่ผ่าน สามารถกลับไปพัฒนาซ้ำโดยเฉพาะในแต่ละรายด้านหรือรายข้อจนกว่าจะผ่านการประเมิน

2) นำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับร่าง) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นผู้วิจัยนำ

ข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงรูปแบบเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) นำรูปแบบที่ปรับปรุงแล้วไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบต่อไป

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของ มาดัส สกริเวน และสตฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam, 2000 : 390) มาใช้ในการประเมินรูปแบบในด้านความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility)

3.1 กลุ่มเป้าหมายในการประเมินรูปแบบครั้งนี้มีกลุ่มผู้ประเมิน 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยหรือนักการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาทางการศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก 2) เป็นผู้ที่มิประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประเมินการประกันคุณภาพการศึกษามาก่อน ไม่น้อยกว่า 5 ปี 3) เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี และ 4) เป็นผู้ที่เคยได้รับรางวัลคุณภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาหรือเป็นผู้ที่มีผลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาปรากฏเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษานในเขตพื้นที่นั้น ๆ

3.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นระยะเวลา 1 เดือน หลังทดลองใช้ให้ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินรูปแบบ จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

3.2.1 แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ

3.2.2 แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย (แบบประเมินรูปแบบ) ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ร่างแบบประเมิน โดยผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นกรอบในการสร้างแบบประเมิน

3.3.2 นำร่างแบบประเมินที่สร้างเสร็จไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความถูกต้องของภาษา แล้วปรับแก้ตามคำแนะนำ

3.3.3 นำแบบประเมินที่ปรับแก้แล้วไปพิมพ์เป็นแบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินรูปแบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.4.1 สร้างแบบตรวจสอบแบบประเมินรูปแบบ ประกอบด้วยประเด็นที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม คือ 1) ประเด็นคำถาม 2) ความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ 3) ระดับความคิดเห็น 4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.4.2 นำแบบตรวจสอบแบบประเมินรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการวัดดัชนีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อคำถามแต่ละข้อสร้างสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+ 1	หมายถึง	เห็นด้วยว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยว่าสิ่งที่ประเมินสอดคล้องกับเนื้อหา

และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าแบบประเมินรูปแบบมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ดังนั้นจึงสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (รายละเอียดดังภาคผนวก ง หน้า 378 - 389)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.5.1 บันทึกขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สำหรับขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

3.5.2 นำแบบประเมินไปขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ ดำเนินการ โดยผู้วิจัยจัดส่งเอกสารประกอบการประเมินไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิส่งแบบประเมินกลับคืนทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน เอกสารที่ส่งไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 1) หนังสือขอความอนุเคราะห์ 2) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ 3) โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบพร้อมทั้งคู่มือการใช้รูปแบบ

3.5.3 บันทึกขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่ สำหรับประสานขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปทดลองใช้กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จำนวน 40 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 10 โรงเรียน จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 10 โรงเรียน จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10 โรงเรียน และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 10 โรงเรียน

3.5.4 นำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จำนวน 40 โรงเรียน ทดลองใช้รูปแบบเป็นระยะเวลา 1 เดือน โดยกำหนดช่วงเวลาในการทดลองใช้ระหว่างวันที่ 24 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 สำหรับการนำรูปแบบไปทดลองใช้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสมัครใจที่จะทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 40 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้ประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ เพื่อนัดหมายโดยระบุวัน เวลา และสถานที่ที่เป็นจุดนัดพบระหว่างผู้วิจัยกับผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละจังหวัด หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงลงพื้นที่ตามที่ได้นัดหมาย เพื่อนำรูปแบบพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบ และแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบไปมอบให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้วิจัยได้ประชุมชี้แจงผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบ โดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงลำดับขั้นตอนในการทดลองใช้รูปแบบ ดังนี้ 1) ก่อนทดลองใช้รูปแบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรอ่านคำแนะนำในการใช้รูปแบบจากคู่มือการใช้รูปแบบให้เข้าใจก่อน ศึกษาคำแนะนำในการใช้รูปแบบและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อให้การใช้งบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามขั้นตอนของแนวทางการพัฒนาที่ระบุไว้ในคำแนะนำที่ปรากฏอยู่ในคู่มือการใช้รูปแบบ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเองก่อนการพัฒนา 3) ดำเนินการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้าน และ 4) ประเมินหลังการพัฒนา

3.5.5 ระหว่างการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ทดลองใช้รูปแบบบันทึกข้อมูลในระหว่างทดลองใช้ บันทึกแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการทดลองใช้รูปแบบ อีกทั้งถ้าหากผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาหรือมีข้อสงสัยในการทดลองใช้รูปแบบ สามารถติดต่อสอบถามผู้วิจัยโดยตรง หรือสอบถามทางไลน์หรือทางโทรศัพท์ได้ทันที

3.5.6 หลังสิ้นสุดการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ทดลองใช้รูปแบบ ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พร้อมทั้งบันทึกแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเขียนบันทึกลงในแบบประเมินรูปแบบที่ผู้วิจัยได้ส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว และขอให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งข้อมูลเอกสารการประเมินกลับคืนให้กับผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าพร้อมติดแสตมป์จำหน่ายซองถึงผู้วิจัยเองไปให้เรียบร้อยแล้ว

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามผลการดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพบุคคลและขนาดของโรงเรียน โดยใช้จำนวนและค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1	สถานภาพบุคคล		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	350	100
2	ครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายใน	350	100
	ขนาดของโรงเรียน		
	ขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)	159	45.4
	ขนาดกลาง (มีนักเรียน 121 - 600 คน)	171	48.9
	ขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 601 คนขึ้นไป)	20	5.7
	รวมทั้งสิ้น	350	100

จากตาราง 4.1 ข้อมูลพื้นฐานในการตอบแบบสอบถามพบว่า มีโรงเรียนตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 350 โรง คิดเป็นร้อยละ 100 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน) จำนวน 159 โรง คิดเป็นร้อยละ 45.4 โรงเรียนขนาดกลาง (มีนักเรียน 121 - 600 คน) จำนวน 171 โรง คิดเป็นร้อยละ 48.9 และโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 601 คนขึ้นไป) จำนวน 20 โรง คิดเป็นร้อยละ 5.7

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยนำมาวิเคราะห์สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ดังตาราง 4.2 – 4.9

ตาราง 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้าน

ที่	การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.33	0.35	มาก	1.75	0.42	น้อย
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.38	0.37	มาก	1.68	0.46	น้อย
3	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.24	0.42	มาก	1.66	0.32	น้อย
4	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.22	0.41	มาก	1.64	0.35	น้อย
5	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.18	0.52	มาก	1.49	0.43	น้อยที่สุด
6	การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี	4.37	0.30	มาก	1.43	0.41	น้อยที่สุด
7	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.41	0.34	มาก	1.76	0.88	น้อย
	ภาพรวม	4.31	0.34	มาก	1.63	0.28	น้อย

จากตาราง 4.2 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.37) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.30) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.35) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.42) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.41) และอันดับสุดท้ายคือ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.52)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.63$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.88) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.75$, S.D. = 0.42) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.68$, S.D. = 0.46) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.66$, S.D. = 0.32) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = 0.35) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.49$, S.D. = 0.43) และอันดับสุดท้ายคือการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี ($\bar{X} = 1.43$, S.D. = 0.41)

ตาราง 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมและรายข้อ

ที่	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.56	0.43	มากที่สุด	1.63	0.55	น้อย
2	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.23	0.46	มาก	1.82	0.54	น้อย
3	สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.22	0.48	มาก	1.85	0.49	น้อย
4	การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีขั้นตอนที่ชัดเจน	4.35	0.53	มาก	1.77	0.49	น้อย
5	สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.29	0.73	มาก	1.68	0.51	น้อย
6	สถานศึกษามีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.62	0.44	มากที่สุด	1.70	0.46	น้อย

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ที่	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7	สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.06	0.43	มาก	1.78	0.46	น้อย
	ภาพรวม	4.33	0.35	มาก	1.75	0.42	น้อย

จากตาราง 4.3 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.44) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.43) การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีขั้นตอนที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.53) สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.73) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.46) สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.48) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.43)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.75$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือสถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 0.49) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 1.82$, S.D. = 0.54) สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกครบทราบ ($\bar{X} = 1.78$, S.D. = 0.46) การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีขั้นตอนที่ชัดเจน ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 0.49) สถานศึกษามีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.46) สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.68$, S.D. = 0.51) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 1.63$, S.D. = 0.55)

ตาราง 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมและรายข้อ

ที่	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและ	4.28	0.52	มาก	1.70	0.49	น้อย

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ที่	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ภายนอกสถานศึกษา						
2	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.45	0.67	มาก	1.70	0.55	น้อย
3	สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี	4.32	0.71	มาก	1.74	0.54	น้อย
4	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่าง ๆ	4.53	0.52	มากที่สุด	1.64	0.51	น้อย
5	สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.34	0.43	มาก	1.63	0.50	น้อย
6	สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.44	0.47	มาก	1.81	0.67	น้อย
7	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	4.18	0.62	มาก	1.63	0.56	น้อย

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ที่	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8	สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.50	0.43	มาก	1.58	0.47	น้อย
	ภาพรวม	4.38	0.37	มาก	1.68	0.46	น้อย

จากตาราง 4.4 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.43) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.67) สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.47) สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการที่สุดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.43) สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.71) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและ

ภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.52) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.62)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.68$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียนร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 1.81$, S.D. = 0.67) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = 0.54) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.49) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.55) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = 0.51) สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ($\bar{X} = 1.63$, S.D. = 0.56) สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.63$, S.D. = 0.50) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.58$, S.D. = 0.47)

ตาราง 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมและรายชื่อ

ที่	การดำเนินงานตามแผนพัฒนา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการ ดำเนินงานทุกครั้ง	4.54	0.46	มาก ที่สุด	1.82	0.36	น้อย
2	สถานศึกษามีการนำแผนปฏิบัติการประจำปี แต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและ กิจกรรม โครงการที่กำหนดไว้	4.35	0.41	มาก	1.72	0.44	น้อย
3	สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี	4.17	0.63	มาก	1.52	0.47	น้อย
4	สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การ ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.25	0.65	มาก	1.56	0.44	น้อย
5	สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	4.12	0.66	มาก	1.85	0.39	น้อย
6	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้	4.01	0.61	มาก	1.56	0.46	น้อย
7	สถานศึกษามีการให้บุคลากรในสถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรม	4.28	0.44	มาก	1.60	0.52	น้อย

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ที่	การดำเนินงานตามแผนพัฒนา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	โครงการที่รับผิดชอบทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมหรือโครงการ						
	ภาพรวม	4.24	0.42	มาก	1.66	0.32	น้อย

จากตาราง 4.5 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานพัฒนาตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการดำเนินงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.46) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการนำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรม โครงการที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.41) สถานศึกษามีการให้บุคลากรในสถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรม โครงการที่รับผิดชอบทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมหรือโครงการ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.44) สถานศึกษามีการจัดตั้งอำนาจความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.65) สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.63) สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.66) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.61)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานพัฒนาตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.66$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 0.39) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการดำเนินงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 1.82$, S.D. = 0.36) สถานศึกษามีการนำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 1.72$, S.D. = 0.44) สถานศึกษามีการให้บุคลากรในสถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรมโครงการที่รับผิดชอบทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมหรือโครงการ ($\bar{X} = 1.60$, S.D. = 0.52) สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตาม โครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 1.56$, S.D. = 0.46) สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 1.56$, S.D. = 0.44) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี ($\bar{X} = 1.52$, S.D. = 0.47)

ตาราง 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมและรายข้อ

ที่	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแล ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกปีการศึกษา	4.32	0.50	มาก	1.74	0.44	น้อย

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ที่	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิบัติการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี	4.23	0.45	มาก	1.44	0.52	น้อยที่สุด
3	สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	4.27	0.54	มาก	1.92	0.36	น้อย
4	สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.86	0.50	มาก	1.77	0.43	น้อย
5	สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	4.04	0.62	มาก	1.70	0.45	น้อย
6	สถานศึกษามีการรายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง	4.45	0.50	มาก	1.58	0.49	น้อย
7	สถานศึกษามีการนำผลจากการติดตามตรวจสอบไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา	4.46	0.52	มาก	1.45	0.51	น้อยที่สุด
8	สถานศึกษามีการเตรียมการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด	4.11	0.63	มาก	1.54	0.46	น้อย

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ที่	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ภาพรวม	4.22	0.41	มาก	1.64	0.35	น้อย

จากตาราง 4.6 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีการนำผลจากการติดตามตรวจสอบไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการรายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแล ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.50) สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.54) สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.45) สถานศึกษามีการเตรียมการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.63) สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.62) และอันดับสุดท้ายคือสถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.50)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการ

ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ($\bar{X} = 1.92$, S.D. = 0.36) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 0.43) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแล ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = 0.44) สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.45) สถานศึกษามีการรายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.58$, S.D. = 0.49) สถานศึกษามีการเตรียมการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 1.54$, S.D. = 0.46) สถานศึกษามีการนำผลจากการติดตามตรวจสอบไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.45$, S.D. = 0.51) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี ($\bar{X} = 1.44$, S.D. = 0.52)

ตาราง 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมและรายข้อ

ที่	การประเมินคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 3 คน	4.33	0.72	มาก	1.56	0.49	น้อย

ตาราง 4.7 (ต่อ)

ที่	การประเมินคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัด ประกาศขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คนเข้ามา มีส่วนร่วมในการประเมิน						
2	สถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดกรอบ แนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจน ทุกปีการศึกษา	4.26	0.39	มาก	1.38	0.48	น้อย ที่สุด
3	สถานศึกษามีการดำเนินการประเมิน โดยใช้ วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย	3.89	0.50	มาก	1.46	0.55	น้อย ที่สุด
4	สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะ ที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.22	0.64	มาก	1.37	0.50	น้อย ที่สุด
5	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพ ภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง	4.02	0.63	มาก	1.62	0.51	น้อย
6	สถานศึกษามีการสรุปรายงานผลการ ประเมินคุณภาพภายในทุกครั้ง	4.40	0.70	มาก	1.41	0.49	น้อย ที่สุด
7	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพ ภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง	4.17	0.68	มาก	1.64	0.53	น้อย
	ภาพรวม	4.18	0.52	มาก	1.49	0.43	น้อย ที่สุด

จากตาราง 4.7 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีการสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.70) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัดประกาศขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.72) สถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจนทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.39) สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.64) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.68) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.63) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.50)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.49$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = 0.53) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง ($\bar{X} = 1.62$, S.D. = 0.51) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัดประกาศขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน

($\bar{X} = 1.56$, S.D. = 0.49) สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ($\bar{X} = 1.46$, S.D. = 0.55) สถานศึกษามีการสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในทุกครั้ง ($\bar{X} = 1.41$, S.D. = 0.49) สถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจนทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 1.38$, S.D. = 0.48) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.37$, S.D. = 0.50)

ตาราง 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นการรายงานประจำปี ภาพรวมและรายชื่อ

ที่	การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.72	0.44	มากที่สุด	1.47	0.47	น้อยที่สุด
2	สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียน รายงานประจำปีที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ของการรายงาน	4.30	0.46	มาก	1.42	0.51	น้อยที่สุด
3	สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการ ประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูล ถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็น ปัจจุบัน	4.25	0.42	มาก	1.53	0.50	น้อย
4	สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารรายงาน ประจำปีที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน	4.44	0.45	มาก	1.39	0.45	น้อยที่สุด

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ที่	การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน						
5	สถานศึกษามีการสรุปและเขียนรายงานประจำปีที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.34	0.49	มาก	1.41	0.46	น้อยที่สุด
6	สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี	4.30	0.48	มาก	1.35	0.45	น้อยที่สุด
7	สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี	4.21	0.47	มาก	1.48	0.47	น้อยที่สุด
	ภาพรวม	4.37	0.30	มาก	1.43	0.41	น้อยที่สุด

จากตาราง 4.8 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นการรายงานประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.44) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารรายงานประจำปีที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือ

และเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.45) สถานศึกษามีการสรุปและเขียนรายงานประจำปีที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.49) สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.48) สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานประจำปีที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.46) สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.42) และอันดับสุดท้ายคือ จัดทำและเผยแพร่รายงานประจำปีต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.47)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นการรายงานประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.43$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 1.53$, S.D. = 0.50) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี ($\bar{X} = 1.48$, S.D. = 0.47) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 1.47$, S.D. = 0.47) สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานประจำปีที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน ($\bar{X} = 1.42$, S.D. = 0.51) สถานศึกษามีการสรุปและเขียนรายงานประจำปีที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.41$, S.D. = 0.46) สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารรายงานประจำปีที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 1.39$, S.D. = 0.45) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี ($\bar{X} = 1.35$, S.D. = 0.45)

ตาราง 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมและรายข้อ

ที่	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและ ผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐาน ในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุก รอบการพัฒนา	4.46	0.55	มาก	1.42	0.48	น้อย ที่สุด
2	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพ ภายในมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผน ปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป	4.47	0.48	มาก	1.72	0.90	น้อย
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและ เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.39	มาก	1.65	0.93	น้อย
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคน ในสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพ ภายในมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนา งานอย่างต่อเนื่อง	4.47	0.46	มาก	1.90	1.18	น้อย
5	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใน สถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับมาใช้เป็น ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานอย่าง	4.61	0.46	มาก ที่สุด	1.79	0.93	น้อย

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ที่	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ต่อเนื่อง						
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.41	0.49	มาก	1.83	0.94	น้อย
7	สถานศึกษามีการระดมความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.50	มากที่สุด	2.04	1.11	น้อย
8	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.38	มาก	1.77	0.92	น้อย
	ภาพรวม	4.41	0.34	มาก	1.76	0.88	น้อย

จากตาราง 4.9 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.46) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการระดมความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมา

ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.48) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.46) สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.55) สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.49) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.39) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.38)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สถานศึกษามีการระดมความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.04$, S.D. = 1.11) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = 1.18) สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.83$, S.D. = 0.94) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.79$, S.D. = 0.93) สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 0.92) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำ

แผนปฏิบัติการประจำปีในปีการศึกษาต่อไป ($\bar{X} = 1.72$, S.D. = 0.90) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.65$, S.D. = 0.93) และอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือในรอบการพัฒนา ($\bar{X} = 1.42$, S.D. = 0.48)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนของแบบสอบถามปลายเปิด ได้รับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จำนวน 113 คน จากทั้งหมด 700 คน คิดเป็นร้อยละ 16.14 ผู้วิจัยได้นำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงหาความถี่และเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย โดยแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปัญหาการดำเนินงานและกลุ่มข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 4.10

ตาราง 4.10 แสดงจำนวน ร้อยละ ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	ปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
	1. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	15	22.06
	2. ครูและบุคลากรใน โรงเรียนรวมถึงชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	14	20.59
	3. การนิเทศติดตามยังไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง	7	10.29
	4. ภาระงานของครูมีมากเกินไป	7	10.29
	5. ขาดแคลนบุคลากร	7	10.29

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
	6. ขาดงบประมาณที่เพียงพอ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน	7	10.29
	7. รูปแบบในการดำเนินงานไม่ชัดเจน	3	4.41
	8. ไม่นำผลการประเมินคุณภาพภายในกลับมาพัฒนาในครั้งต่อไป	3	4.41
	9. การนิเทศติดตามของผู้นิเทศเป็นไปไม่ต่อเนื่อง	3	4.41
	10. ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง	2	2.94
	รวม	68	100
2	ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
	1. ควรจัดการอบรมให้บุคลากรใน โรงเรียนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	15	33.33
	2. ผู้บริหาร คณะครูทุกคนต้องสร้างความตระหนักและจริงจังต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	14	31.11
	3. การกำกับติดตามจากหน่วยงานบังคับบัญชา ควรให้มีผู้นิเทศติดตามช่วยเหลือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	9	20.00
	4. การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาควรมีความยืดหยุ่นตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละแห่งซึ่งมีความไม่เท่าเทียมกันในหลาย ๆ ด้าน	3	6.67
	5. หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดวิทยากรที่มีความสามารถในการสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน	3	6.67
	6. หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมและเป็นต้นแบบที่ดีแก่สถานศึกษา	1	2.22
	รวม	45	100

จากตาราง 4.10 พบว่าความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย มีปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ร้อยละ 22.26) อันดับที่ 2 ครูและบุคลากรในโรงเรียนรวมถึงชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ร้อยละ 20.59) และอันดับที่ 3 การนิเทศติดตามยังไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง (ร้อยละ 10.29) สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ข้อเสนอแนะ 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ควรจัดการอบรมให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ร้อยละ 33.33) อันดับที่ 2 ผู้บริหาร คณะครูทุกคนต้องสร้างความตระหนักและจริงจังต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (ร้อยละ 31.11) และอันดับที่ 3 การกำกับติดตามจากหน่วยงานบังคับบัญชาควรให้มีผู้นิเทศติดตามช่วยเหลือในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 20)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการสำรวจสภาพที่แท้จริงในระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จำนวน 7 ด้าน 52 ตัวชี้วัด เมื่อนำตัวชี้วัดมาเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่ายังมีตัวชี้วัดบางข้อที่ยังปฏิบัติได้น้อยและค่อนข้างมีปัญหา ซึ่งถ้าหากนำตัวชี้วัดที่ยังมีการดำเนินงานได้น้อยและค่อนข้างมีปัญหามาปรับปรุงและพัฒนาจะสามารถพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีการดำเนินงานได้มากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติได้ต่ำและค่อนข้างมีปัญหามาเป็นประเด็นในการพัฒนา โดยเลือกมาจำนวนร้อยละ 50 ของแต่ละด้าน ซึ่งจะพบว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้านนั้นจะมีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาด้านละ 4 ข้อ ดังนั้นในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 7 ด้าน จึงมีประเด็นที่ต้องนำมาพัฒนาจำนวน 28 ข้อ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4

ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ

ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้

ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

ข้อที่ 4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการประเมิน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง

ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน

ข้อที่ 2 สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือกรอบการพัฒนา

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 2 ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนยอดเยี่ยมที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 พบว่าสถานศึกษาจะต้องมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในหลายประเด็น ดังนี้

1. นโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน สถานศึกษาจะต้องกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาชาติ เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องปรับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพความต้องการของท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีนโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน คือมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังคำกล่าวสัมภาษณ์ ดังนี้

“สถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนในการประกันคุณภาพการศึกษาคือต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ พร้อมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรในด้านการจัดการเรียนการสอน นโยบายการดำเนินงานยึดตามนโยบายการศึกษาของชาติ หน่วยงานต้นสังกัด นโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา และเดินตามรอยพ่อหลวงในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 การดำเนินงานต้องยึดถือเป้าหมาย คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ...” (ผู้บริหาร 1, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 2)

“สถานศึกษามีนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนเพราะถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นเครื่องมือในการพัฒนาได้ครบวงจรอย่างเต็มรูปแบบและในงานประกันคุณภาพภายในเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริงให้ได้ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะดูที่นโยบายการศึกษาชาติ นโยบายหน่วยงานต้นสังกัดและนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในจะดูแนวปฏิบัติจากกฎกระทรวง แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง และดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวง นโยบายการทำงานทุกอย่างมีเป้าหมายสูงสุดคือ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา...” (ผู้บริหาร 2, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 3)

“นโยบายเบื้องต้นในการประกันคุณภาพการศึกษา ให้ถือว่าการประกันภายในเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน ทุกคนต้องร่วมกันทำเป็นปัจจุบัน การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์จะดูที่นโยบายการศึกษาชาติ นโยบายการศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด นโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาแล้วนำมาปรับให้เป็นนโยบายของโรงเรียน นโยบายการดำเนินงานทุกอย่างต้องยึดเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา...” (ผู้บริหาร 3, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

“สถานศึกษามีนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยดูกรอบนโยบายการศึกษาของชาติ นโยบายหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วนำมาปรับกำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของโรงเรียน นโยบายของโรงเรียนจะกำหนดวิสัยทัศน์ มีเป้าหมาย มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน...” (ผู้บริหาร 4, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

2. หลักการหรือวิธีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารงานด้วยกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง คือ 1) ร่วมกันวางแผน (Plan) 2) ร่วมกันปฏิบัติ (Do) 3) ร่วมกันตรวจสอบ (Check) และ 4) ร่วมกันปรับปรุงพัฒนา (Action) ดังคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“หลักการจะยึดตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและเดินตามรอยพ่อหลวงใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้หลักการบริหารงาน คือ แผนชัด จัดครู รู้ข้อมูล สนับสนุนกิจกรรม ติดตามผล ทุกคนร่วมมือ ยึดถือเป้าหมาย การทำงานอาศัยการมีส่วนร่วม เวลาคิดจะไม่คิดเองแต่จะให้ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันทำ ร่วมกันติดตาม ร่วมกันแก้ไข ร่วมกันขยายผล...” (ผู้บริหาร 1, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 2)

“หลักการทำงานถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นงานประจำที่ต้องทำเป็นปกติวิสัยและเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องร่วมมือกันทำ แนวปฏิบัติยึดตามกฎกระทรวงเป็นหลัก แล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับตนเอง บุคลากรทุกคนต้องเข้าใจ ต้องขับเคลื่อนไปด้วยกัน การบริหารใช้หลักการมีส่วนร่วม และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงาน ซึ่งตั้งอยู่

บนพื้นฐานของทางสายกลาง ความไม่ประมาท ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้าง
ภูมิคุ้มกันที่ดี...” (ผู้บริหาร 2, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 3)

“หลักการทำงาน คือ ศรัทธาดี มีเป้าหมาย เครือข่ายร่วมมือ ยึดถือระบบ ศรัทธาดี ก็คือ
ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการนำองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม มีเป้าหมาย
ก็คือ ร่วมรับทราบเป้าหมายก่อน และเป้าหมายต้องเกิดจากการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมรับผิดชอบ
ร่วมรับผลสัมฤทธิ์ เครือข่ายร่วมมือเริ่มที่เครือข่ายในโรงเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน
เครือข่ายภายนอกโรงเรียน คือ กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ยึดถือระบบก็คือระบบการ
บริหารจัดการที่ใช้หลักธรรมาภิบาล ระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการนิเทศภายใน และ
ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะมี Best Practice ซ้อนขึ้นมาคือ จะมีระบบ SPDC
A S ก็คือการวิเคราะห์สังเคราะห์ SWOT P ก็คือการร่วมกันวางแผน กำหนดมาตรฐานการศึกษา ตั้งค่า
เป้าหมาย D ก็คือร่วมกันดำเนินงาน C ก็คือร่วมกันตรวจสอบ A ก็คือร่วมกันปรับปรุงแก้ไขและ
พัฒนา...” (ผู้บริหาร 3, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

“หลักการบริหารจะใช้หลักการมีส่วนร่วม คือ ร่วมกันวางแผน ร่วมกันดำเนินการ ร่วมกัน
ตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุงแก้ไข การประกันคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นหน้าที่ของเรา บทบาท
หน้าที่ที่เราต้องทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่ต้นปีการศึกษาจนถึงสิ้นปีการศึกษา น้อมนำหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงาน คือความพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล
และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ผู้บริหารใช้หลักจิตวิทยาในการบริหารงานในการประสานงานกับครูและชุมชน
สร้างบรรยากาศในการทำงาน ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่เครียด ใช้หลักการบริหารเชิงบวก มีการนิเทศ
ติดตามทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ...” (ผู้บริหาร 4, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

3. ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีสิ่งที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้น
กว่าเดิม โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียนคือ ต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม
ในทุกระดับ ซึ่งจะไม่นับผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน O – Net หรือ NT อย่างเดียวแต่จะ
เน้นทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีทักษะ
ทางวิชาการ มีทักษะชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีทักษะพื้นฐานใน
การประกอบอาชีพ โดยยึดตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 ที่ต้องการ

สร้างคนไทยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง เข้มแข็ง มีระเบียบวินัย 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดี ดังคำกล่าวสัมภาษณ์ดังนี้

“สิ่งที่ต้องพัฒนาให้สูงขึ้นกว่าเดิมในด้านมาตรฐานผู้เรียน จะไม่เน้นผลสอบ O – Net อย่างเดียว แต่จะเน้นใน 3 เรื่อง คือ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ซึ่งคุณเป็นเรื่องที่กว้างไปเลยปรับเปลี่ยนเป้าหมายพัฒนาผู้เรียน 5 ด้าน คือ 1) คนตรี 2) กีฬา 3) ภาษา 4) วิชาการ และ 5) งานอาชีพ สำหรับอาชีพก็จะจัดชุมนุมตามความสนใจในแต่ละระดับชั้น เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ โดยยึดตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชการที่ 10 คือ 1) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีระเบียบวินัย 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดี ด้านภาษา ก็จะมีภาษาแม่ ก็คือ ภาษาไทย ภาษาสากลก็คือ ภาษาอังกฤษ และ ภาษาอาเซียน ด้านวิชาการก็จะขอให้เด็กคนหนึ่งให้เก่งอย่างน้อย 1 วิชา...” (ผู้บริหาร 1, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 2)

“สิ่งที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้นกว่าเดิม ก็คือมาตรฐานด้านผู้เรียน ต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยากพัฒนาโรงเรียนให้มีความพร้อมและพึ่งตนเองได้มากกว่านี้ จะพัฒนาโรงเรียนโดยทำทุกอย่างให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์เร็ว ๆ จะนำความรู้ความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ทั้งหมดมาพัฒนาโรงเรียน โดยแต่ละกระบวนการจะใช้ ICT มาเป็นตัวช่วย พัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระแก่ครู ครูจะได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่...” (ผู้บริหาร 2, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 3)

“สิ่งที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้นกว่าเดิม ก็คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ใน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการสร้างนวัตกรรม ซึ่งเป็นประเด็นการพิจารณาใหม่ที่ต้องพัฒนาครู เพื่อให้ไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยอบรมการใช้โปรแกรมหุ่นยนต์ เพื่อไปพัฒนาผู้เรียนด้านคิดวิเคราะห์ และการสร้างนวัตกรรมตั้งแต่ชั้น ป.4 – ม.3 ดำเนินการโดย หนึ่งห้องเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ หนึ่งห้องเรียนหนึ่งนวัตกรรม ทุกห้องเรียนจะต้องมีสาระเพิ่มเติมในการสอนให้นักเรียน เริ่มตั้งแต่ชั้น ปฐมวัยจนถึง ม.3 ซึ่งเมื่อจบการศึกษาจาก โรงเรียนไปแล้ว นักเรียนจะมีพื้นฐานอาชีพ 11 อาชีพ

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมให้สูงขึ้นอีก ซึ่งครูจะต้องสอนเต็มหลักสูตร เต็มเวลา เต็มศักยภาพ...” (ผู้บริหาร 3, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

“สิ่งที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม ก็คือการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกระดับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ชุมชน โดยร่วมกันวางแผนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารการจัดการเรียนการสอนจัดทำโครงการที่สนับสนุนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การถอดบทเรียน การประชุมกลุ่มย่อย PLC การใช้สื่อ นวัตกรรม STEM การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Internet) การสร้างองค์ความรู้ที่แปลกใหม่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมนำความรู้ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ไม่นับผลสอบ O Net อย่างเดียว แต่จะพัฒนาเพิ่มเติมด้านทักษะพื้นฐานงานอาชีพ เมื่อนักเรียนจบจากโรงเรียนแล้วจะมีทักษะพื้นฐานการประกอบอาชีพเพื่อให้มีรายได้ มีอาชีพ มีงานทำ...” (ผู้บริหาร 4, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

4. ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องมีกลยุทธ์ในการบริหาร ดังนี้

4.1 นโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน สถานศึกษาจะต้องกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารงาน จะใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงาน คือ การบริหารงานตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง ความไม่ประมาท ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

4.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้บุคลากรในสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกมาร่วมทำงาน ผู้บริหารถือว่ามิบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างความตระหนักและสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก และให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ต้องเป็นผู้รู้ มีวิสัยทัศน์ ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถ มีประสบการณ์ ยึดหลักธรรมาภิบาล มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมเน้นการมีส่วนร่วม และมีความจริงจังกกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้าง

ความเชื่อมั่นให้บุคลากรได้ตระหนักต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ถ้าจะทำให้สำเร็จ ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ เข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น และคอยติดตาม กำกับ ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาก็จะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

4.3 การทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มิใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ และมีใช่เป็นการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ เป็นเรื่องที่คุณทุกคนต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทุกคนที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุงพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีมจะทำให้บุคลากรรู้สึกอบอุ่น สบายใจเพราะมีเพื่อนร่วมทาง ไม่โดดเดี่ยว การทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งจะทำให้การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

4.4 การสร้างความตระหนักและสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ทุกคนจะต้องมีความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องทำ ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ สถานศึกษาจะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกคนมองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเองว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการสร้างความตระหนักและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการประชุมชี้แจง การฝึกอบรม การเรียนรู้จากเอกสาร คู่มือต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างและต้องเข้ามามีส่วนร่วม

4.5 การกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานงาน และกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีความมั่นใจในการดำเนินงาน จึงควรมอบหมายให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อเป็นตัวกลางในการประสาน กำกับ ดูแล ให้มีการพัฒนาการประกันคุณภาพ

ภายใน ซึ่งคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

4.6 การวางแผน การนิเทศกำกับดูแล ติดตามตรวจสอบ ประเมินผลในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผน และนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนนิเทศติดตามและจัดประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอเพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำไปแล้ว และร่วมกันพัฒนางานที่จะทำต่อไปเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4.7 การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จนั้นนอกจากจะต้องทำงานเป็นทีมแล้ว ควรต้องทำงานร่วมกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่กำกับดูแลในส่วนกลาง เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

4.8 การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งเป็นการบริหารเชิงบวกที่ผู้บริหารจะต้อง สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก สร้างบรรยากาศที่ดีที่เอื้อต่อการทำงาน มีบรรยากาศที่อบอุ่น รู้สึก ผ่อนคลาย ทุกคนมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่เครียด เมื่อได้ใจเพื่อนร่วมงานแล้วก็สามารถ บริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างราบรื่น และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ กำหนด ดังคำกล่าวสัมภาษณ์ ดังนี้

“เงื่อนไขที่ทำให้การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารจะต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ใช้หลัก 5 ร่วม คือ 1) ร่วมคิด 2) ร่วมทำ 3) ร่วม ติดตาม 4) ร่วมแก้ไข 5) ร่วมขยายผล เพื่อนำไปสู่ชุมชน บ้าน ครอบครัวเด็ก กระบวนการบริหารใช้ หลักปฏิบัติ 7 ประการ คือ 1) แผนชัด 2) จัดครู 3) รู้ข้อมูล 4) สนับสนุนกิจกรรม 5) ติดตามผล

6) ทุกคนร่วมมือ 7) ยึดถือเป้าหมาย การบริหารงานได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้ในการบริหารงาน คือ ความไม่ประมาท ความพอประมาณ ความมี เหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี...” (ผู้บริหาร 1, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 2)

“เงื่อนไขในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ก็คือการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม หัวใจสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ก็คือผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการ ประกันคุณภาพการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาอย่างถ่องแท้ และมีภาวะผู้นำในการกระตุ้นให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนา คุณภาพการศึกษา เป็นแกนนำหลักในการสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ทุ่มทศความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความ พร้อม พึ่งตนเองได้ พัฒนาสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ และในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จนั้น ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของในหลวง ร. 9 มาใช้ อย่างเช่น ในนามผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องสะสมข้อมูล มีข้อมูลสารสนเทศ มีระบบความรู้ รู้จักสังเคราะห์ข้อมูล มีข้อมูลรอบด้านอย่างเพียงพอ มีข้อมูล สารสนเทศอย่างเพียงพอ เป็นนัยวางแผนบนพื้นฐานของการสังเคราะห์มาแล้ว ข้อมูลที่ผ่านการ สังเคราะห์ทำให้ได้แผนที่ได้ภูมิคุ้มกันหลักที่ดี ไม่ติดขัด งานก็จะสำเร็จ งานก็ไม่ติดขัด นี่ก็คือ ภูมิคุ้มกันที่ดี มีเหตุผลก็คือไม่มีใครมาเถียงได้...” (ผู้บริหาร 2, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 3)

“เงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบ ผลสำเร็จ ก็คือ ศรัทธาดี มีเป้าหมาย เครื่องช่วยร่วมมือ ยึดถือระบบ ศรัทธาดี ก็คือผู้บริหาร ใช้ภาวะ ผู้นำในการนำองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ ใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงาน และบริหารจัดการแบบ มีส่วนร่วม มีเป้าหมาย ก็สามารถดึงทุกภาคส่วนมาช่วยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทุกคนต้อง รับทราบเป้าหมายร่วมกัน เป้าหมายต้องเกิดจากการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับ ผลสัมฤทธิ์ เครื่องช่วยร่วมมือ นั้น เริ่มที่เครื่องช่วยในโรงเรียน คือ ครูและบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ส่วนเครื่องช่วยนอกโรงเรียนก็คือ กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชน ยึดถือระบบก็ คือ การบริหารจัดการที่ดี ใช้หลักธรรมาภิบาล ระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ ระบบการนิเทศภายในโรงเรียน และระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะมี Best Practice ซ้อนขึ้นมาคือ จะมีระบบ SPDCA คือ S ก็คือ การสังเคราะห์ข้อมูลการ SWOT P คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ตั้งค่าเป้าหมายในการทำงานการวางแผนงาน D คือ การดำเนินงานตามแผน C คือ การตรวจสอบ A คือ การปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น...” (ผู้บริหาร 3, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

“เงื่อนไขที่ทำให้การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จก็คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานในเรื่อง ความไม่ประมาท ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สำหรับการทำงาน การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ก็คือ การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งเป็นการบริหารเชิงบวกโดยใช้หลักจิตวิทยากับครู ยิ้มแย้มแจ่มใส ทำให้ครูรู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียด แต่ก็ต้องเอาจริงกับงาน บอกครูว่าการทำงานก็ต้องยึดเป้าหมาย...” (ผู้บริหาร 4, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

ดังนั้นจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตาราง 4.11

ตาราง 4.11 การสังเคราะห์ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา				ความถี่
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	
1. นโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน	✓	✓	✓	✓	4
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	4
3. การทำงานเป็นทีม	✓	✓	✓	✓	4
4. การสร้างความตระหนักและการสร้างความรู้ความเข้าใจ	✓	✓	✓	✓	4

ตาราง 4.11 (ต่อ)

ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหาร การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา				ความถี่
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	
5. การกำหนดผู้รับผิดชอบ	✓	✓	✓	✓	4
6. การวางแผน การนิเทศ กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน	✓	✓	✓	✓	4
7. การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	✓	✓	4
8. การสร้างบรรยากาศในการทำงานซึ่งเป็นการ สร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกของผู้บริหารฯ	✓	✓	✓	✓	4

จากตาราง 4.11 สรุปได้ว่าปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีด้วยกันหลายประการ ได้แก่ 1) นโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 3) การทำงานเป็นทีม 4) การสร้างความตระหนักและการสร้างความรู้ความเข้าใจ 5) การกำหนดผู้รับผิดชอบ 6) การวางแผนการนิเทศ กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน 7) การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และ 8) การสร้างบรรยากาศในการทำงานซึ่งเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกของผู้บริหารสถานศึกษา

5. วิธีปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะยึดแนวปฏิบัติและวิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 ดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“...วิธีดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลัก ๆ แล้ว เราจะดูวิธีปฏิบัติดูแลดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2561 ซึ่งมีความแตกต่างกันไม่มาก กฎกระทรวงปี พ.ศ. 2561 จะไม่มีด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ แต่วิธีปฏิบัติอื่น ๆ ก็ใกล้เคียงกัน เราก็เลยดูทั้ง 2 อย่าง แล้วเราก็นำมาปรับใช้ให้เหมาะกับโรงเรียนเรา...” (ผู้บริหาร 1, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 2)

“ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการที่โรงเรียนต้องทำ เพราะเป็นกฎหมาย เป็นระเบียบเชื่อมโยงกับ โรงเรียน เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการ วิธีการคือ ต้องพัฒนา บุคลากรเป็นเบื้องต้นก่อน ต้องให้ได้ความคิดรวบยอด (Concept) ก่อน ต้องให้ได้ความชัดเจนว่า การประกันคุณภาพคืออะไร ใครมีส่วนเกี่ยวข้อง เราต้องเข้าใจ ทุกคนต้องเข้าใจ ต้องขับเคลื่อนไป ด้วยกัน จะศึกษาจากกฎกระทรวง แนวปฏิบัติจากกฎกระทรวงแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง เพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 ดังนั้นวิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในเราก็ จะยึดตามวิธีปฏิบัติและแนวดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 เป็น หลัก...” (ผู้บริหาร 2, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 3)

“...วิธีดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนจะยึดแนวปฏิบัติของ สพฐ. คู่มือปฏิบัติและแนวดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 เป็นหลัก ศึกษาวิธีปฏิบัติให้เข้าใจก่อน แล้วนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับโรงเรียน...” (ผู้บริหาร 3, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

“...งานประกันคุณภาพภายในเป็นงานที่โรงเรียนต้องทำและเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ จะต้องประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้เกี่ยวข้อง การทำงานต้องทำเป็นระบบ ต้องทำให้เป็นงานปกติ ทำเป็นประจำสม่ำเสมอ วิธีปฏิบัติในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายใน โรงเรียนจะยึดวิธีปฏิบัติและแนวดำเนินการตามกฎกระทรวงเป็นหลัก โรงเรียนจะดูทั้ง กฎกระทรวง พ.ศ. 2553 และ กฎกระทรวง พ.ศ. 2561 แล้วนำมาปรับใช้ให้เหมาะกับโรงเรียน...” (ผู้บริหาร 4, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 11)

วิธีการปฏิบัติในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีวิธีการ ดำเนินงาน ดังนี้

5.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1) เตรียมความพร้อมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่ การ แต่งตั้งคณะกรรมการ การประชุม PLC วิเคราะห์ สังเคราะห์ กำหนดมาตรฐานการศึกษา

2) ศึกษานโยบายการศึกษาชาติ พระราชบัญญัติการศึกษา ปรับปรุงหลักสูตร

สถานศึกษาปีพุทธศักราช 2561 (ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551) นโยบาย

การศึกษาของ สพฐ. นโยบายการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3) ประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการ
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

4) วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ
ภายใน

5) จัดทำกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานห้องเรียนเพื่อ
การตรวจสอบทบทวนมาตรฐานการศึกษา

6) เสนอความเห็นขอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

5.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีวิธีดำเนินการดังนี้

1) แต่งตั้งคณะทำงานจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2) ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ ระดมความคิดเห็น สืบหาความต้องการของชุมชน
ผู้ปกครองและนักเรียน

3) ศึกษาบริบท นโยบายของกระทรวง นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

4) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

- โดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

- วิเคราะห์ SWOT (จุดแข็ง : ส่งเสริม, เสริมสร้าง จุดอ่อน : พัฒนา, ปรับปรุง,
ยกระดับ โอกาส : สร้างความร่วมมือ, ร่วมแรงร่วมใจ อุปสรรค : สร้างความเข้าใจ, ขาดความ
ร่วมมือ)

- นำผลวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอกมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ
เป้าหมาย

- กำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการและกิจกรรม

5) กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมรับผิดชอบ

6) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

5.3 การดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีวิธีดำเนินการโดยสถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะ 4 ปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ระบุกิจกรรมในโครงการที่ครอบคลุมทั้ง 3 มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ใช้กระบวนการ PDCA เป็นวงจรในการพัฒนา ส่งเสริม อำนวยความสะดวก เชิญชวน ให้ผู้เกี่ยวข้องมาร่วมในการจัดการศึกษา ทำข้อตกลงความร่วมมือ MOU กับครูและผู้เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินงานตามแผน จะใช้กระบวนการ PDCA ดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแผนการจัดการศึกษาก่อนดำเนินงานทุกครั้ง
- 3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา/ แผนปฏิบัติการประจำปี ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้
- 4) ติดตาม ประเมินผล โดยการวางแผนนิเทศติดตาม ตามแผนที่วางไว้
- 5) ปรับปรุงแก้ไข ร่วมพัฒนา
- 6) รายงานผลโดยให้บุคลากรทุกคนรายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรม / โครงการ โดยให้ผู้รับผิดชอบรายงานทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมหรือโครงการ

5.4 การติดตามการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาใน 7 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) การรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี (SAR) และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษากำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบอย่างชัดเจน ในการติดตามตรวจสอบมีวิธีดำเนินการดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูหัวหน้างานประกัน 3) ครูวิชาการ และ 4) ครูหัวหน้าสายชั้น

2) ประชุมวางแผนการดำเนินการนิเทศ ติดตามตรวจสอบ กำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจนทุกปีการศึกษา

3) ดำเนินการติดตามตรวจสอบ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยดำเนินการติดตามตรวจสอบตามปฏิทินที่ระบุไว้

4) สรุปผลในการติดตามตรวจสอบ

5) ปรับปรุงแก้ไข นำผลจากการติดตามตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา

6) รายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.5 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีวิธีดำเนินการดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้าสายชั้น และศึกษานิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัดประกาศขึ้นทะเบียนไว้

2) วางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจนทุกปี

3) แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้

4) ศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้เข้าใจอย่างชัดเจน

5) สร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประเด็นการพิจารณาเป็นรายชั้นเรียนตามมาตรฐานการศึกษาทั้ง 3 มาตรฐาน

6) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามเครื่องมือ (คู่มือการประเมินคุณภาพภายใน)

7) นำผลการประเมินมาร่วม PLC วิเคราะห์ข้อมูล

8) สรุปผลการประเมิน โดยสรุปมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน

9) รายงานโดยสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในทุกครั้ง เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

5.6 การรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1) แต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะทำงานจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2) รวบรวมรายงานการประเมินตนเองของครู

3) รวบรวมผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ทั้ง 3 มาตรฐาน

4) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการปฏิบัติงานการดำเนินงานของสถานศึกษานำมาวิเคราะห์และแปลผลให้ตรงสภาพตามความเป็นจริง โดยสถานศึกษาจัดทำเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

5) สรุปรายงานมาตรฐานการศึกษาทั้ง 3 มาตรฐานเป็นภาพรวมของสถานศึกษา พร้อมทั้งกำหนดแนวทางในการพัฒนาในแต่ละมาตรฐาน

6) จัดทำรายงานการประเมินตนเอง เขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โดยกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน

7) เสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

8) รายงานและเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

5.7 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีวิธีดำเนินการดังนี้

1) วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจน กำหนดเป้าหมายในภาพรวมของโรงเรียน เป้าหมายในแต่ละช่วงชั้น นำไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติจริง

2) จัดประชุมวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบของโครงการ กิจกรรม เพื่อพัฒนาทั้ง 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) นำผลจากการรายงานการประเมินตนเอง (SAR) มาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

4) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนนำผลการประเมินอื่นที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

6) ระดมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7) เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุปผลจากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 นั้น สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 และผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงาน โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการบริหารด้วยกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA คือ 1) การร่วมกันวางแผน (Plan) 2) การร่วมกันปฏิบัติ (Do) 3) การร่วมกันตรวจสอบ (Check) และ 4) การร่วมปรับปรุงและพัฒนา (Act) นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ คือ 1) นโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การทำงานเป็นทีม 4) การสร้างความตระหนักและการสร้างความรู้ความเข้าใจ 5) การกำหนดผู้รับผิดชอบ 6) การวางแผนการนิเทศกำกับดูแล ติดตามตรวจสอบ ประเมิน 7) การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และ 8) การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกของผู้บริหารเพื่อให้สามารถบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างราบรื่นและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

2.2 ผลสรุปจากการประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เมื่อวันที่ 17 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 น. – 12.00 น. ณ ห้องประชุมวิวัฒนาลัย ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวชิราลงกรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในประเด็นการพัฒนากิจการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 7 ด้าน 28 ประเด็นการพัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตาราง 4.12

ตาราง 4.12 ประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหาร
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษาเปิด โอกาสให้บุคลากรใน สถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรฐานการศึกษา</p>	<p>1. จัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจและสร้างความ ตระหนักให้ทุกคนเห็นความสำคัญของ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยชี้แจง เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ประโยชน์ ของมาตรฐานการศึกษา ความจำเป็น ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา และกระบวนการ จัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>2. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าสายชั้น ตัวแทนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครอง ชุมชน</p> <p>3. วางแผนการจัดทำกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยส่งเสริม ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ ประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>3.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันข้อมูล</p>	<p>1. ต้องประชุมเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจและ สร้างความตระหนัก ให้บุคลากรทุกคนเห็น ความสำคัญของการ ประกันคุณภาพ การศึกษาและความ จำเป็นของการกำหนด มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำ ในการประสานความ ร่วมมือจากผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อ ร่วมกันกำหนด มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>3. จัดทำคำสั่งมอบหมาย งาน กำหนด ผู้รับผิดชอบแต่ละ มาตรฐาน</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษาเปิด โอกาสให้บุคลากร ในสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรฐานการศึกษา (ต่อ)</p>	<p>สารสนเทศ</p> <p>3.3 ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ด้วยการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่ กระทรวงศึกษาธิการประกาศ</p> <p>3.4 จัดการความรู้ (KM) เรื่อง มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>3.5 ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและ ประเด็นพิจารณาต่าง ๆ ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษา นโยบายส่วนกลาง คุณลักษณะ พิเศษของนักเรียน/โรงเรียน/ ท้องถิ่น สิ่งที่ชุมชนคาดหวัง ทักษะ อาชีพ สังเคราะห์หลอมรวมมาเป็น มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน ได้เสีย ระบุประเด็น / ชี้นำตาม องค์ประกอบมาตรฐานนั้น ๆ เพื่อ ให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวัด ประเมินผลวิเคราะห์ผลจากอดีตที่ ผ่านมา</p>	<p>4. สร้างทีมงานเพื่อให้ การจัดทำมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษาประสบ ผลสำเร็จ</p> <p>5. สร้างความร่วมมือกับ ผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกัน จัดทำมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษาอย่างเต็ม ความสามารถ</p> <p>6. เชิญผู้เชี่ยวชาญด้าน มาตรฐานการศึกษามา เป็นวิทยากรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดทำมาตรฐาน การศึกษา</p> <p>7. นำบุคลากรใน สถานศึกษาเยี่ยมชม และศึกษาดูงาน สถานศึกษาที่มีความ พร้อมเกี่ยวกับ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	3.6 การพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนด ในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อน อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของ สถานศึกษา 3.7 การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จ ของแต่ละมาตรฐานและการ ประกาศค่าเป้าหมาย	มาตรฐานการศึกษา และแหล่งความรู้ ใกล้เคียง
ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ ระดมความคิดเห็นจากผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ กำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	1. จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาโดยวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความ ต้องการท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการ จัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา 2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยการ ประชุมเชิงรุกเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้ ที่มีส่วนได้เสียได้นำเสนอความต้องการ ความคาดหวังในการจัดการศึกษาหรือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา 3. ส่งเสริมการจัดทำ SWOT เพื่อ วิเคราะห์ครู วิเคราะห์บริบท วิเคราะห์ จุดเน้นของโรงเรียน วิเคราะห์หลักสูตร	1. ต้องประชุมระดม ความคิดเห็นจากผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องในการ กำหนดมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา 2. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการ สถานศึกษาที่มีความรู้ ด้านการศึกษามาร่วม แสดงความคิดเห็นใน การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา 3. ต้องประชุม ปฏิบัติการ

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ ระดมความคิดเห็นจากผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ กำหนดมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา (ต่อ)</p>	<p>สถานศึกษา ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ วิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์ และสังเคราะห์กำหนดค่าเป้าหมาย</p>	<p>วิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐาน บริบท และ ความต้องการท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการ จัดทำมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>4. ประชุมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์เพื่อ จัดทำมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>5. ผู้บริหารสร้างขวัญ กำลังใจและให้ คำปรึกษากับครูและ บุคลากรในการจัดทำ มาตรฐานการศึกษา</p> <p>6. ผู้บริหารต้องอยู่ดูแล กำกับติดตามในการ จัดทำมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
		7. ต้องสื่อสารสร้าง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับองค์ประกอบ ของมาตรฐานและ ประเด็นต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่าง ครบถ้วน
ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ วิเคราะห์มาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ว่าด้วยการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเพื่อจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	1. จัดประชุมคณะกรรมการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อร่วมกันยกร่างมาตรฐานการศึกษา โดยส่งเสริมให้คณะกรรมการ ดำเนินการ ดังนี้ 1.1 ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและ ประเด็นพิจารณา เพื่อการประกัน คุณภาพภายในตามกฎกระทรวง อย่างครบถ้วน 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบทและ ความต้องการท้องถิ่นในการจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดค่าเป้าหมายความ สำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัว บ่งชี้ 1.3 วิเคราะห์ปัจจัยภายในโรงเรียน	1. ต้องประชุม คณะกรรมการจัดทำ มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาเพื่อ ร่วมกันยกร่าง มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา 2. เสริมสร้างการทำงาน เป็นทีม โดยให้ทุกคน ร่วมรับผิดชอบในการ จัดทำมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา 3. สร้างความร่วมมือให้ ทุกคนทำงานอย่างเต็ม ความสามารถและ

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ วิเคราะห์มาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ว่าด้วยการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเพื่อจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา (ต่อ)</p>	<p>วิเคราะห์ครู วิเคราะห์บริบท วิเคราะห์จุดเน้นของโรงเรียน วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ วิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดค่า เป้าหมายความสำเร็จของแต่ละ มาตรฐานและตัวบ่งชี้</p> <p>1.4 วิเคราะห์หาความเชื่อมโยงของ โครงสร้างและองค์ประกอบ โดยการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา ชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตาม หลักสูตรของสถานศึกษา นโยบาย ของหน่วยงานส่วนกลาง คุณลักษณะ พิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษา ท้องถิ่น และชุมชนคาดหวัง สถานศึกษาควรตระหนักว่า มาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัด การศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2. ตรวจสอบการดำเนินงานในการจัดทำ</p>	<p>ดำเนินงานจริงในทุก กระบวนการในการ จัดทำมาตรฐาน การศึกษา</p> <p>4. ผู้บริหารเสริมสร้าง ขวัญกำลังใจเพื่อให้ การจัดทำมาตรฐาน การศึกษาประสบ ผลสำเร็จ</p> <p>5. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำ ในการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดทำ มาตรฐานการศึกษา อย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. ต้องจัดระบบข้อมูล สารสนเทศให้มีความ ถูกต้องชัดเจนเป็น ปัจจุบันและมีความ น่าเชื่อถือ</p> <p>7. ต้องพิจารณาความ สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา ของชาติ เอกลักษณะ อัตลักษณ์ของ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	<p>มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยพิจารณาสาระ เนื้อหาที่กำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาและค่าเป้าหมายในด้านต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสม ครอบคลุม สอดคล้อง เป็นไปได้ มีความถูกต้อง ชัดเจนเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบ</p> <p>3. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ</p>	<p>สถานศึกษา ครอบคลุมสาระการ เรียนรู้และคำนึงถึง สภาพของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น</p>
<p>ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เผยแพร่มาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษาให้กลุ่ม ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอก รับทราบ</p>	<p>1. จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ความเห็นชอบและประกาศใช้ค่าเป้าหมายในแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้รับทราบ โดยส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ตามความเหมาะสม เช่น แจงในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา / คณะครูในโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แจงในที่ประชุมผู้ปกครองนักเรียน ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา - จัดทำป้ายประกาศประชาสัมพันธ์ - ติดประกาศตามแหล่งชุมชน / ศาลา 	<p>1. ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น กรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และนักเรียน</p> <p>2. ต้องนำข้อมูลย้อนกลับจากการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 1 ด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เผยแพร่มาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษาให้กลุ่ม ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอก รับทราบ (ต่อ)</p>	<p>ประชาคมของหมู่บ้าน</p> <p>- เผยแพร่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของ สถานศึกษา เช่น เอกสาร จดหมาย ข่าว จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ เว็บไซต์ของสถานศึกษา สื่อ ออนไลน์ เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม</p> <p>- ส่งเป็นเอกสารเผยแพร่โดยแจ้งให้ หน่วยงานต้นสังกัดทราบ</p> <p>2. จัดทำปฏิทินตรวจสอบติดตามผลการ เผยแพร่ให้ชัดเจน</p> <p>3. ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ</p>	<p>ประชาสัมพันธ์เชิงรุก มาปรับปรุงให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>3. ต้องกำหนดกรอบ ระยะเวลาในติดตาม การเผยแพร่</p> <p>ประชาสัมพันธ์</p> <p>4. ผู้บริหารต้องนิเทศ กำกับติดตามการ เผยแพร่</p> <p>ประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง</p>
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาการจั ดการศึกษาของ สถานศึกษาจากผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการภาคีเครือข่าย / คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจั ดการศึกษาของสถานศึกษาโดยเลือก ตัวแทนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ หรือ ตัวแทนหลักของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทน ครูผู้สอน / ผู้แทนคณะกรรมการ สถานศึกษา / ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนชุมชน / ผู้แทนองค์กรหน่วยงาน ท้องถิ่น และขอความอนุเคราะห์ผู้แทน</p>	<p>1. ต้องประชุมเพื่อสร้าง ความตระหนักและ สร้างความรู้ความ เข้าใจในการจัดทำ แผนพัฒนาการจั ดการศึกษา</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำ ในการส่งเสริมให้ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง ชุมชนเข้า</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของ สถานศึกษาจากผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา (ต่อ)</p>	<p>สถานประกอบการในชุมชนให้เข้า มาร่วมคิด ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2. จัดประชุมวางแผนการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้</p> <p>2.1 อบรมเสริมประสบการณ์โดยการ สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกคน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาและจัดทำ โครงการให้สนองนโยบาย</p> <p>2.2 ตั้งทีมงานในการจัดทำระบบ ข้อมูลสารสนเทศ รวบรวมข้อมูล สารสนเทศทั้งภายในภายนอก เพื่อ นำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพ ภายใน / สภาพภายนอก สถานศึกษา</p> <p>2.3 ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การออกแบบจัดเก็บข้อมูล เพื่อ สะดวกในการนำมาใช้ ครู ผู้รับผิดชอบระบบสารสนเทศต้อง ให้คำแนะนำผู้ที่มีส่วนร่วม</p>	<p>มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายของ สถานศึกษา</p> <p>3. กำหนดนโยบายการ ทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมาย โดยเน้นที่คุณภาพ ผู้เรียนอย่างชัดเจน</p> <p>4. จัดอบรมเสริม ประสบการณ์โดยการ สร้างความรู้ความ เข้าใจให้ทุกคนมีส่วน ร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษาและจัดทำ โครงการให้สนอง นโยบาย</p> <p>5. จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงาน กำหนด ผู้รับผิดชอบ กำหนด บทบาทหน้าที่ไว้อย่าง ชัดเจนและถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของ สถานศึกษาจากผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา (ต่อ)</p>	<p>สามารถเข้าถึงข้อมูลได้</p> <p>2.4 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากร ของสถานศึกษาและผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่ กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.5 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนว ทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดา ผู้ปกครองและองค์กรชุมชน</p> <p>2.6 กำหนดการใช้งบประมาณและ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.7 ตั้งทีมงานจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา ได้แก่ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะ 3 – 5 ปี และแผนปฏิบัติการ ประจำปี</p> <p>2.8 ส่งเสริมให้คณะกรรมการใช้ กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA / SWOT ในการร่วมกันจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา</p> <p>2.9 ตั้งทีมงานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ มอบภาระงานให้ ทุกคนรับผิดชอบ โดยการกระจาย</p>	<p>6. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำ ในการส่งเสริมให้ คณะทำงาน ประยุกต์ใช้ กระบวนการ PDCA / SWOT ในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษา</p> <p>7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วน ร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษา เริ่มตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วม รับผิดชอบ ร่วม ตรวจสอบ และร่วม ประเมินผล</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	อำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมปรึกษา เพื่อหาทางแก้ไขและพัฒนาให้ ตรงเป้าหมายและตรงจุดที่ตั้งไว้	
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ สังเคราะห์ผลการ ดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี</p>	<p>1. ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นแกน หลักในการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจใน ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาและ แผนปฏิบัติการประจำปี ดังนี้</p> <p>1.1 ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและ ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตาม สภาพจริง</p> <p>1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ด้านต่าง ๆ โดยมีจุดเน้นที่คุณภาพ ผู้เรียน สะท้อนคุณภาพความสำเร็จ ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่าย มีส่วนร่วม</p> <p>1.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม / โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาโดย อ้างอิงผลการวิจัยหรือข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</p>	<p>1. จัดอบรมเสริม ประสบการณ์ให้ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาซึ่งเป็นแกนหลัก ในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอน การจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของ สถานศึกษาและ แผนปฏิบัติการ ประจำปี</p> <p>2. ผู้บริหารเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจและ สร้างความตระหนัก ให้บุคลากรทุกคนเห็น คุณค่าของการ สังเคราะห์ผลการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ สังเคราะห์ผลการ ดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี (ต่อ)</p>	<p>ให้ครอบคลุมกระบวนการ จัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน ที่กำหนด</p> <p>1.4 กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การ สนับสนุนทางวิชาการ</p> <p>1.5 กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ให้บุคลากรในสถานศึกษาและ ผู้เรียนร่วมรับผิดชอบและดำเนินงาน ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>1.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนว ทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน</p> <p>1.7 กำหนดการใช้งบประมาณและ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้ สอดคล้องกับกิจกรรม / โครงการ</p> <p>1.8 เสนอแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน</p> <p>2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผน พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ คณะทำงานดำเนินการดังนี้</p> <p>2.1 วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการ</p>	<p>ดำเนินงานที่ผ่านมา</p> <p>3. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำ ในการส่งเสริมให้ คณะทำงานประยุกต์ ใช้กระบวนการ PDCA / SWOT ใน การจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา</p> <p>4. ประชุมปฏิบัติการเพื่อ จัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา โดยมีการ SWOT เพื่อให้รู้ว่า องค์กรอยู่ตรงไหน มีลักษณะอย่างไร จุดเด่น / จุดที่ควร พัฒนา โอกาส / อุปสรรค</p> <p>5. ต้องมีข้อมูลครบทุก ด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ สังเคราะห์ผลการ ดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี (ต่อ)</p>	<p>ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในปีที่ผ่านมาทุกปีเพื่อเป็น ข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี</p> <p>2.2 วิเคราะห์จุดเด่น / จุดควรพัฒนา สภาพภายนอกด้าน โอกาส / อุปสรรค ของสถานศึกษา SWOT จากบริบท สถานศึกษา</p> <p>2.3 สังเคราะห์ผลการดำเนินการที่ผ่านมา ที่ดำเนินการแล้ว ไม่บรรลุผล</p> <p>2.4 สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์และ สังเคราะห์ผลเพื่อเป็นข้อมูลในจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาและแผนปฏิบัติการ ประจำปี</p> <p>2.5 ร่างเค้าโครงแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำ ข้อสรุปโครงการ / กิจกรรม</p> <p>2.6 ส่งเสริมให้คณะทำงานใช้ กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA / SWOT ในการจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา</p>	<p>O-NET ผลการ ประเมินคุณภาพ ภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ ของโรงเรียน</p> <p>6. มีข้อมูลสารสนเทศที่ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทันสมัย ข้อมูลครบทุก ด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT</p> <p>O-NET ผลการ ประเมินคุณภาพ ภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ ของโรงเรียน</p> <p>7. ร่างเค้าโครง</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
		แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของ สถานศึกษาและจัดทำ ข้อสรุปโครงการ กิจกรรม
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ กำหนดวิธีการ ดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา</p>	<p>1. ประชุมนิเทศ กำกับ ติดตามการ ดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยร่วมกันพิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ / โครงการกิจกรรม</p> <p>2. ส่งเสริมให้มีการกำหนดวิธีดำเนินงาน ทุกกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับทุก มาตรฐานของสถานศึกษาโดยใช้ กระบวนการทำงานที่มีระบบ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และดำเนินการในทุกระบบ ครอบคลุม การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริม การเรียนรู้ การวัดประเมินผล การ พัฒนาบุคลากร และกระบวนการ บริหารจัดการของสถานศึกษา ประเด็น การพิจารณา ได้แก่</p> <p>2.1 กำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน</p>	<p>1. ผู้บริหารต้องประชุม นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานจัดทำ แผนพัฒนาการจัด การศึกษาและ แผนปฏิบัติการ ประจำปีอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2. ผู้บริหารเสริมสร้าง การทำงานเป็นทีมโดย ให้ทุกคนร่วม รับผิดชอบในการ จัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>3. ผู้บริหารและ ผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกัน พิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ / โครงการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ กำหนดวิธีการ ดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา (ต่อ)</p>	<p>การศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2.2 กำหนดแหล่งที่มาของงบประมาณ</p> <p>2.3 กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบ กิจกรรมหรือโครงการที่ชัดเจน</p> <p>2.4 ความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการ ปฏิบัติ</p> <p>2.5 ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและ สามารถแก้ปัญหาได้</p> <p>2.6 ความสอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น</p> <p>2.7 พิจารณาเป้าหมายและภาพความ สำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพ ปัญหาและความต้องการที่จำเป็น เช่น ครู นักเรียน การบริหารจัดการ งบประมาณ</p> <p>- วิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชา / ผลการวิจัย / ข้อมูลเชิงประจักษ์ และครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาด้านการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนา บุคลากร การบริหารจัดการ</p> <p>- แหล่งสนับสนุนวิชาการ เช่น มหาวิทยาลัย / สถาบันอุดมศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน</p>	<p>กิจกรรม</p> <p>4. ต้องกำหนดวิธี ดำเนินงานในทุก กิจกรรมโครงการให้ สอดคล้องกับ มาตรฐานของ สถานศึกษา</p> <p>5. ต้องกำหนด ผู้รับผิดชอบแต่ละ กิจกรรมโครงการให้ ชัดเจน</p> <p>6. ต้องกำหนดตัวชี้วัดที่ สอดคล้องกับเป้าหมาย สอดคล้องกับประเด็น องค์ประกอบใน มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>7. ต้องกำหนดกรอบ ระยะเวลาในการ ดำเนินกิจกรรม โครงการที่ชัดเจน</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	<p>แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชน - บทบาทหน้าที่ของบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน - การใช้งบประมาณและทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ 	
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ กำหนดปฏิทินการนำ แผนปฏิบัติการประจำปี สู่การปฏิบัติที่ชัดเจน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมนิเทศ กำกับ ติดตามการ ดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี โดยร่วมกันดำเนินการดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 กำหนดปฏิทินการดำเนินงานทุก โครงการ / กิจกรรม 1.2 กำหนดกรอบระยะเวลาในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาและแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่ชัดเจน 1.3 ตรวจสอบว่าการกำหนดปฏิทินการ นำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การ ปฏิบัติมีความชัดเจน โดยพิจารณา ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและ สามารถแก้ปัญหาได้ 1.4 กำหนดปฏิทินและแผนกำกับ ติดตามการดำเนินงานของ แผนปฏิบัติการประจำปี มีการระบุ ผู้รับผิดชอบ ผู้กำกับติดตามการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องกำหนดกรอบ ระยะเวลาในการ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษาและ แผนปฏิบัติการ ประจำปีที่ชัดเจน 2. ต้องกำหนดปฏิทิน การดำเนินงานทุก โครงการ / กิจกรรม ให้มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ 3. ต้องกำหนดปฏิทิน การนำแผนปฏิบัติการ ประจำปีสู่การปฏิบัติมี ความชัดเจนโดย พิจารณาความเป็น ไปได้ความถูกต้องและ

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ กำหนดกฎทินการนำ แผนปฏิบัติการประจำปี สู่การปฏิบัติที่ชัดเจน (ต่อ)</p>	<p>ดำเนินงานชัดเจนครบถ้วนทุก โครงการ / กิจกรรม</p> <p>2. ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ</p>	<p>สามารถแก้ปัญหาได้</p> <p>4. ต้องกำหนดกฎทิน และแผนกำกับติดตาม การดำเนินงานของ แผนปฏิบัติการ ประจำปีที่มีการระบุ ผู้รับผิดชอบ ผู้กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ชัดเจน ครบถ้วนในทุก โครงการ / กิจกรรม</p> <p>5. ผู้บริหารต้องประชุม นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานจัดทำ แผนปฏิบัติการ ประจำปีอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>ด้านที่ 3 ด้านการ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของ สถานศึกษา</p>	<p>1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษา รายละเอียดและตรวจสอบความ สมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานใน ประเด็น ผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ ช่วงระยะเวลาของ การทำกิจกรรมให้เป็นไปตามกรอบการ</p>	<p>1. ก่อนดำเนินงานตาม แผน ต้องศึกษา รายละเอียดและ ตรวจสอบความ สมบูรณ์ของแผนการ ดำเนินงานในประเด็น ผู้รับผิดชอบ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี</p>	<p>ทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา</p> <p>2. จัดประชุมมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่บุคคลากรตามภาระงานที่กำหนดปฏิบัติจนการปฏิบัติงานตามลำดับเวลาและความสำคัญ โดยมุ่งเน้นกระบวนการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ที่สำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับ เพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนงาน โครงการกิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้คณะกรรมการดำเนินการดังนี้</p> <p>3.1 ศึกษารายละเอียดข้อมูลการดำเนินโครงการกิจกรรมและปฏิบัติตามคู่มือดำเนินงาน</p> <p>3.2 ตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.3 ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ</p>	<p>วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ</p> <p>2. ต้องประชุมมอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ แต่ละกิจกรรม โครงการ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน</p> <p>3. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ</p> <p>4. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วย</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี (ต่อ)</p>	<p>PDCA</p> <p>3.4 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ</p> <p>3.5 ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้</p> <p>3.6 ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนา ดังนี้</p> <p>คุณลักษณะของทีมงานด้านพฤติกรรมและการตัดสินใจ</p> <p>ความเต็มใจในการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา</p> <p>4. กำหนดแผนควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้</p> <p>5. ดำเนินการบริหารงาน 4 M คือ Man Money Management Material</p>	<p>ระบบคุณภาพและระบบคุณธรรม</p> <p>5. ต้องศึกษารายละเอียดการดำเนินโครงการกิจกรรมและปฏิบัติตามคู่มือดำเนินงาน</p> <p>6. ต้องกำหนดแผนควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้</p> <p>7. ต้องสร้างความร่วมมือให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ</p>
<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. บริหารงบประมาณและอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2. บริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนการดำเนินงานโดยจัดสรรเวลา กำหนดช่วงระยะเวลาที่</p>	<p>1. ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงบประมาณและอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้ตรงกับความต้องการ</p> <p>2. ต้องบริหารโครงการกิจกรรมให้เป็นไปตาม</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ</p> <p>3. สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>3.1 จัดสรรงบประมาณ อนุมัติให้มี ความเพียงพอ</p> <p>3.2 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อม</p> <p>3.3 บริหารคนให้มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p> <p>4. ระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการจัดการศึกษาซึ่งต้นทุนในการดำเนินงานมีดังนี้</p> <p>4.1 ต้นทุนทางสังคม ได้แก่ บุคลากรและภาคีเครือข่าย</p> <p>4.2 ต้นทุนทางวัสดุอุปกรณ์</p> <p>5. กระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง จนเป็นปกติวิสัยของบุคลากร</p>	<p>เป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการ</p> <p>3. ต้องบริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนการดำเนินงานโดยจัดสรรเวลา กำหนดช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ</p> <p>4. ต้องบริหารคนให้มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>5. ต้องระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน</p> <p>6. ต้องกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย</p> <p>7. ต้องสร้างความ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
		<p>ตระหนักให้บุคลากร ทุกคนเห็นความสำคัญ ของการทำงานที่มุ่งสู่ เป้าหมายเดียวกัน</p>
<p>ด้านที่ 3 ด้านการ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของ สถานศึกษา ข้อที่ 3 สถานศึกษา มีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการ ดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ กำหนดไว้ซึ่งคณะกรรมการที่ได้รับ แต่งตั้งควรมีความหลากหลายและ มาจากครูผู้สอนแต่ละช่วงชั้น</p> <p>2. จัดประชุมคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเพื่อวางแผนการ นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้ บรรลุวัตถุประสงค์ เปิด โอกาสให้ทุก คนมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>2.1 ร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศภายใน โดยกำหนดปฏิทินที่ชัดเจนในการ ออกนิเทศติดตามการดำเนินงานให้ บรรลุวัตถุประสงค์</p> <p>2.2 ส่งเสริมให้บุคลากรรายงานสรุปผล การดำเนินงานกิจกรรมเมื่อสิ้นสุด โครงการทุกภาคเรียนและสรุปผล</p>	<p>1. ต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>2. ต้องประชุม คณะกรรมการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน เพื่อวางแผนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน</p> <p>3. ต้องเปิดโอกาสให้ทุก คนมีส่วนร่วมในการ วางแผนนิเทศติดตาม การดำเนินงาน</p> <p>4. ต้องร่วมกันจัดทำ แผนการนิเทศภายใน และกำหนดปฏิทินการ นิเทศที่ชัดเจน</p> <p>5. ต้องเสริมสร้าง</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ (ต่อ)</p>	<p>โครงการทุกสิ้นปีการศึกษา</p> <p>2.3 ประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน</p> <p>2.4 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นรายมาตรฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างไม่หยุดยั้ง กำหนดมาตรฐานเร่งรัดคุณภาพสถานศึกษากรณีพัฒนาไปไม่ถึงมาตรฐาน หรือไม่ผ่านมาตรฐาน</p> <p>3. ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นิเทศหรือ PLC ทีมนิเทศ</p> <p>4. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกำกับ ติดตาม</p>	<p>ประสบการณ์ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นิเทศสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6. ต้องมีเครื่องมือการนิเทศที่มีคุณภาพ</p> <p>7. ต้องมีกรอบระยะเวลาการนิเทศที่ชัดเจน</p>
<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามโครงการ</p>	<p>1. ส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ โดยก่อนดำเนินการนิเทศควรแจ้งกำหนดการนิเทศตามปฏิทินที่ระบุไว้อย่างชัดเจน ให้กับบุคลากรทุกคนรับทราบ และดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผนการนิเทศ</p>	<p>1. ผู้บริหารต้องอยู่ดูแลกำกับ ติดตามการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด</p> <p>2. ต้องประชุมนิเทศ ติดตามการดำเนินงานเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ (ต่อ)</p>	<p>2. จัดประชุมนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้งต่อเดือนหรือมากกว่านั้น ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหากมีปัญหากเกิดขึ้น จะได้ร่วมกันคิดร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ</p> <p>3. นิเทศให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำบุคลากรระหว่างดำเนินการดำเนินงานต่าง ๆ</p> <p>4. พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ โดยคณะทำงานร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คือ งานต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการ กิจกรรม</p> <p>5. วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยควรพัฒนาและประเมินผลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจปรับปรุงงาน</p> <p>6. ทบทวนการดำเนินงานตามแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าไปประชุมเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน และนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป</p>	<p>เป็นระยะ</p> <p>3. ต้องส่งเสริมให้บุคลากรรายงานสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการทุกภาคเรียน และสรุปผลโครงการทุกสิ้นปีการศึกษา</p> <p>4. ต้องดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศอย่างเคร่งครัด</p> <p>5. ต้องดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร</p> <p>6. ต้องสร้างความร่วมมือให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ</p> <p>7. ต้องพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	7. สรุปผลและจัดทำรายงาน 8. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการ ดำเนินงาน 9. สอบถามความพึงพอใจจุดเน้นคุณภาพ ที่บรรลุและไม่บรรลุ 10. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย กำกับ ติดตามการดำเนินงาน เป็นระยะ	
ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ กำหนดปฏิทินการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ระบุไว้ ชัดเจนทุกปี	1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนจาก ชุมชน คุณสมบัติอีกประการหนึ่งของ ผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเป็นกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษานั้นจะต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการศึกษา 2. จัดประชุมวางแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดย ดำเนินการดังนี้ 2.1 ส่งเสริมให้คณะกรรมการที่ได้รับ แต่งตั้ง ครูและบุคลากรทุกคนมี ความรู้ความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ	1. ต้องประชุมเพื่อสร้าง ความตระหนักให้ บุคลากรทุกคนเห็น ความสำคัญในการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา 2. ต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดบทบาท หน้าที่ไว้อย่างชัดเจน 3. ต้องประชุม คณะกรรมการนิเทศ เพื่อวางแผน กำกับ

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ กำหนดปฏิทินการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ระบุไว้ ชัดเจนทุกปี (ต่อ)</p>	<p>ดังนี้ มาตรฐานการศึกษา วิธีการ แนวทางการประเมินคุณภาพ ครอบคลุม ถูกต้อง เทียบตรง 2.2 ส่งเสริมให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง / ครู และบุคลากรทุกคนมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2.3 กำหนดปฏิทินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี กำหนดระยะเวลาในการติดตาม ตรวจสอบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 2.4 วางแผนก่อนการดำเนินการโดย ชี้แจงบทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เข้าใจการดำเนินงานและจัดเตรียม เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการ ติดตามผลการดำเนินงาน 2.5 ส่งเสริมให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจาก หน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วน ร่วมในกระบวนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p>	<p>ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา 4. ต้องเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเพื่อให้ สามารถปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ 5. ต้องกำหนดปฏิทิน การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษาที่ ระบุไว้ชัดเจนทุกปี กำหนดระยะเวลาใน การติดตามตรวจสอบ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 6. ต้องมีกรอบระยะเวลา ในการดำเนินการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาที่ ชัดเจน</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน	7. ผู้บริหารต้องนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม</p> <p>ตรวจสอบคุณภาพ</p> <p>การศึกษา</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก อาทิเช่น ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน เข้ามาร่วมดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>3. ส่งเสริมให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาใน 2 ลักษณะ ดังนี้</p> <p>3.1 ตรวจสอบภายในสถานศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>3.2 ตรวจสอบโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้ที่มีส่วนร่วมจากภายนอกสถานศึกษาร่วมตรวจสอบคุณภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>	<p>1. ต้องสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ร่วมกันติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ</p> <p>2. ต้องส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>3. ต้องเสริมสร้างประสบการณ์ให้ทีมผู้ประเมินหรือคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาโดยบุคลากร ในสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง (ต่อ)</p>	<p>4. ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานตามแผน และปฏิบัติตามปฏิทินการดำเนินงาน อย่างเคร่งครัด</p> <p>5. ส่งเสริมให้ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน แนวใหม่ที่เป็นเชิงรุกมากขึ้น ครูผู้สอนเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ (Teacher as the key success)</p> <p>6. ส่งเสริมให้มีการติดตามตรวจสอบการ บริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา 7 ด้าน ดังนี้</p> <p>6.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>6.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจ้ด การศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>6.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>6.4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>6.5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>6.6 ด้านการจัดทำรายงานการประเมิน ตนเองที่เป็นการรายงานประจำปี</p> <p>6.7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง</p> <p>7. ส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ</p>	<p>ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>4. ต้องส่งเสริมให้ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาดำเนินการ นิเทศแบบกัลยาณมิตร</p> <p>5. เครื่องมือการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาต้องมี คุณภาพ สามารถวัด ประเมินผลได้ตรง ประเด็นและเครื่องมือ มีความหลากหลาย</p> <p>6. ต้องดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาตามปฏิทิน การนิเทศติดตาม ตรวจสอบอย่าง เคร่งครัด</p> <p>7. ผู้บริหารอยู่โรงเรียน เพื่อดูแลการปฏิบัติงาน อย่างใกล้ชิด</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	<p>คุณภาพการศึกษาดำเนินการดังนี้</p> <p>7.1 ประเมินตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>7.2 วิเคราะห์ผลตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน พัฒนาการศึกษา และเป็นข้อมูลใน การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง</p> <p>8. ดำเนินตามแผนการติดตาม / แผน กำกับ / แผนการตรวจสอบ</p>	
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ รายงานและนำผลการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาไปใช้ ประโยชน์ในการ ปรับปรุงพัฒนา</p>	<p>1. ส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดทำ รายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาเพื่อสะท้อนให้ สถานศึกษานำไปปรับปรุงและ พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>2. จัดประชุมผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้</p> <p>2.1 คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาประชุมร่วมกัน เพื่อสรุปผลการติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาโดย พิจารณาการดำเนินงานตาม แผนการติดตามงานในแต่ละ โครงการกิจกรรมให้เป็นไปตาม</p>	<p>1. ต้องส่งเสริมให้ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาจัดทำ รายงานสรุปผลการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ทุกครั้ง</p> <p>2. ต้องประชุม คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเพื่อร่วมกัน สรุปผลการติดตาม ตรวจสอบการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ รายงานและนำผลการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาไปใช้ ประโยชน์ในการ ปรับปรุงพัฒนา (ต่อ)</p>	<p>แผนการติดตามที่ได้กำหนดไว้</p> <p>2.2 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสรุปผลการ ประเมินการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาและรายงานผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาให้คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบในที่ ประชุม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>3. ส่งเสริมให้ครูนำผลการรายงานการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามา วิเคราะห์ สังเคราะห์และเลือกสรร ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ใน การปรับปรุงพัฒนางานทุกครั้ง</p> <p>4. ทบทวนการดำเนินงาน มีการกำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหาร สถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษา แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาตาม ระบบคุณภาพ คือ การวางแผน การ ดำเนินงาน การตรวจสอบ และการ ทบทวนผลการติดตามตรวจสอบการ ดำเนินงานเพื่อนำมาวางแผนปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>3. ต้องแต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อ สรุปผลการประเมิน การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา</p> <p>4. ต้องจัดทำรายงาน สรุปผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเพื่อแจ้งให้ ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ</p> <p>5. ต้องรายงานผลการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาให้ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบในที่ประชุม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>6. ต้องส่งเสริมให้ครูนำ สารสนเทศไปใช้</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
		<p>ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางานทุกครั้ง</p> <p>7. ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการวางแผนกำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ</p>
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณะทำงานนำผลการดำเนินงานของสถานศึกษามาจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด 4. ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนสรุปรายงานเมื่อสิ้นสุดแผนฯ เป็นรายด้าน โดยให้นำเสนอปัญหาอุปสรรคที่แก้ได้และแก้ไม่ได้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. ต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ 3. ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานนำผลการ

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เตรียมการให้ความ ร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาจากหน่วยงาน ต้นสังกัด (ต่อ)</p>	<p>วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>5. นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะโดย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย</p> <p>6. เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบจากต้น สังกัดและรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ประเมินตรวจสอบ</p> <p>7. สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาตาม บทบาทหน้าที่ของตนเอง</p> <p>8. ติดตามตรวจสอบและประเมินผล สถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในที่ เข้มแข็ง</p> <p>9. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการ ดำเนินงานและร่วมวางแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เป็น ระบบต่อไป</p>	<p>ดำเนินงานของ สถานศึกษามาจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>4. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษาให้ ความร่วมมือในการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาจาก หน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>5. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากร ทุกคนสรุปรายงานเมื่อ สิ้นสุดแผนฯ เป็นราย ด้านโดยให้นำเสนอ ปัญหาอุปสรรคที่แก้ ได้และแก้ไม่ได้ เพื่อ เป็นฐานข้อมูลในการ วางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา</p> <p>6. ต้องเปิดโอกาสให้มี การตรวจสอบจากต้น สังกัดและรับฟัง ข้อคิดเห็น</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
		ข้อเสนอแนะจาก ผู้ประเมิน 7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง
<p>ด้านที่ 5 ด้านการ ประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ ดำเนินการประเมินโดย ใช้วิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลาย</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ในการดำเนินการประเมินคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรใน สถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้แทน ชุมชน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมิน ควรมีอย่างน้อย 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง สถานศึกษา</p> <p>2. จัดประชุมคณะกรรมการหรือ คณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>2.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมิน คุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2.2 ดำเนินการประเมินตนเอง อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>2.3 ดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลายและ</p>	<p>1. ต้องแต่งตั้ง คณะทำงาน ทีมงาน ประเมินคุณภาพ ภายใน ประกอบด้วย ครูที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง</p> <p>2. ต้องสร้างทีมงาน ประเมิน กำหนด ผู้รับผิดชอบในการ ประเมินคุณภาพ ภายใน</p> <p>3. ต้องจัดประชุม คณะกรรมการหรือ คณะทำงานเพื่อวาง แผนการประเมิน คุณภาพภายใน</p> <p>4. ต้องดำเนินการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 5 ด้านการ ประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ ดำเนินการประเมินโดย ใช้วิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลาย (ต่อ)</p>	<p>เหมาะสม มีการกำหนดวิธีการ ประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงาน ประเมิน โดยการสัมภาษณ์ สังเกต ศึกษาจากเอกสาร และร่องรอยการ ดำเนินงานของสถานศึกษา</p> <p>2.4 บูรณาการการจัดการเรียนการสอน เพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน แต่งตั้ง คณะทำงาน ทีมงาน ประกอบด้วย ครูที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สร้างความเข้าใจและ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.5 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่หน่วยงานต้น สังกัดแต่งตั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p> <p>3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สร้าง เครื่องมือการประเมินที่มีความ หลากหลายและใช้วิธีการประเมินที่ เหมาะสม มีการกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงานประเมิน โดย การสัมภาษณ์ สังเกต ศึกษาจากเอกสาร และร่องรอยการดำเนินงานของ สถานศึกษา</p> <p>4. ส่งเสริมให้คณะกรรมการหรือ คณะทำงานดำเนินการประเมินคุณภาพ</p>	<p>ประเมินตนเองอย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>5. ต้องดำเนินการ ประเมินโดยใช้วิธีการ และเครื่องมือที่ หลากหลายและ เหมาะสม</p> <p>6. ต้องพัฒนาเครื่องมือ การประเมินให้มี คุณภาพ</p> <p>7. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้สร้าง เครื่องมือการประเมิน ที่มีความหลากหลาย</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	<p>ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษาจากหลักฐานและข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา</p> <p>5. ส่งเสริมให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) วางกรอบการประเมินผล 2) จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ 3) เก็บข้อมูล 4) วิเคราะห์ข้อมูล 5) แปลความหมาย และ 6) ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน</p>	
<p>ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา</p>	<p>1. ส่งเสริมให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานดำเนินการประเมินโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนดสิ่งที่ประเมินต้องครอบคลุมหลักสูตรและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 1.2 ซื่อสัตย์ สุจริต 1.3 มีวินัย 1.4 ใฝ่เรียนรู้ 1.5 อยู่อย่างพอเพียง 1.6 มุ่งมั่นในการทำงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา 2. ต้องจัดอบรมเสริมประสบการณ์ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมี

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 5 ด้านการ ประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ ครอบคลุมสาระการ เรียนรู้และคุณลักษณะ ที่สำคัญตามหลักสูตร สถานศึกษา (ต่อ)</p>	<p>1.7 รักความเป็นไทย</p> <p>1.8 มีจิตสาธารณะ</p> <p>2. นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรใน สถานศึกษา ดำเนินการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ให้ครอบคลุมสาระการ เรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตาม หลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>3. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับ หลักสูตร</p> <p>4. บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายปฏิบัติ</p>	<p>ความรู้ความเข้าใจเรื่อง การประเมิน</p> <p>3. สร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่ครูและผู้บริหาร ประเมิน</p> <p>4. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ทีมผู้ ประเมินพัฒนา เครื่องมือการประเมิน ให้มีคุณภาพ</p> <p>5. วิธีการประเมินและ เครื่องมือการประเมิน ต้องมีความเชื่อมั่น เที่ยงตรง</p> <p>6. ต้องจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงาน / คู่มือการ ประเมิน</p> <p>7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 5 ด้านการ ประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ นำผลการประเมิน คุณภาพภายในมา วิเคราะห์ทุกครั้ง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้ทีมผู้ประเมินคุณภาพภายใน รายงานสรุปผลการดำเนินงานการ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ วางแผนพัฒนาการศึกษา 2. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใน สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพ ภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา 3. นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาได้นำผลการประเมิน คุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อ ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา การศึกษา 4. จัดให้มีการวิเคราะห์การประเมินผล โดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ พิจารณาข้อมูลย้อนกลับ 5. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยกิจกรรม รูปแบบ และเทคนิควิธีการประเมินคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิภาพโดยพัฒนาจาก สถานศึกษาต้นแบบเพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องสร้างความ ตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้อง เห็นความสำคัญของ การนำผลประเมิน คุณภาพภายในมา วิเคราะห์ทุกครั้ง 2. ต้องส่งเสริมให้ทีมผู้ ประเมินคุณภาพ ภายในรายงานสรุปผล การดำเนินงานการ ประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐาน การศึกษา 3. ต้องส่งเสริมให้ครู และบุคลากรใน สถานศึกษานำผลการ ประเมินคุณภาพ ภายในมาวิเคราะห์ทุก ครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนพัฒนา การศึกษา 4. ต้องวิเคราะห์การ

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 5 ด้านการ ประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ นำผลการประเมิน คุณภาพภายในมา วิเคราะห์ทุกครั้ง (ต่อ)</p>		<p>ประเมินผลโดย เปรียบเทียบผลที่ได้ กับเป้าหมายที่ตั้งไว้</p> <p>5. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษา วิเคราะห์วิจัยกิจกรรม รูปแบบและเทคนิค วิธีการประเมิน คุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพจาก สถานศึกษาดั้งเดิม เพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาการศึกษา</p> <p>6. ข้อมูลสารสนเทศต้อง มีความถูกต้อง เป็น ปัจจุบัน และมีความ น่าเชื่อถือ</p> <p>7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามและให้ คำปรึกษาแก่ครูและ บุคลากรใน สถานศึกษาอย่าง</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
		ต่อเนื่อง
<p>ด้านที่ 5 ด้านการ ประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ นำผลการประเมิน คุณภาพภายในมาใช้ในการ ปรับปรุงงานทุกครั้ง</p>	<p>1. ประชุมครูและบุคลากรทุกคนเพื่อสร้าง ความตระหนักและให้เห็นคุณค่าของ การนำผลการประเมินคุณภาพภายในมา ใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้งและ ร่วมกันวางแผนปรับปรุงพัฒนางานจาก ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล</p> <p>2. ดำเนินการปรับปรุงพัฒนางานที่ไม่ เป็นไปตามเป้าหมายมาตรฐาน การศึกษาโดยส่งเสริมให้ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>2.1 ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลที่เกิด จากการประเมินจุดเด่น จุดด้อย จุด ที่ควรพัฒนาหรือตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) ดีระดับใด 2) ควรทำอย่างไร และ 3) จะพัฒนาอย่างไร</p> <p>2.2 เสนอข้อมูลย้อนกลับให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมพัฒนาและประเมิน ประสิทธิภาพของการประกัน คุณภาพการศึกษาต่อไป</p> <p>2.3 นำผลการติดตามตรวจสอบมา ปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจน วางแผนการดำเนินงานให้มีคุณภาพ สูงขึ้น</p>	<p>1. ต้องสร้างความ ตระหนักให้ครูทุกคน เห็นคุณค่าของการนำ ผลการประเมิน คุณภาพภายในมาใช้ ในการปรับปรุงงาน ทุกครั้ง</p> <p>2. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทุกคน นำผลการประเมิน คุณภาพภายในมาใช้ ในการปรับปรุงงาน ทุกครั้ง</p> <p>3. ต้องประสานความ ร่วมมือให้ผู้เกี่ยวข้อง รับรู้กระบวนการ ประเมินคุณภาพ ภายในและมีส่วนร่วม ในการกำหนดทิศทาง การพัฒนา</p> <p>4. ต้องประชุมครูทุกคน เพื่อวางแผนปรับปรุง</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 5 ด้านการ ประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ นำผลการประเมิน คุณภาพภายในมาใช้ในการ ปรับปรุงงานทุกครั้ง (ต่อ)</p>	<p>2.4 พัฒนาบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ ผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน ครูและ บุคลากรทุกคน</p> <p>2.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการประเมิน คุณภาพภายในรายงานผลการ ประเมินในแต่ละครั้ง เพื่อให้ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ และนำ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามาปรับปรุง พัฒนางาน</p> <p>2.6 ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานหรือความสำเร็จ</p> <p>2.7 นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย นิเทศ กำกับติดตามและ ให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาดำเนินการนำผลการ ประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ทุกครั้ง</p>	<p>พัฒนางานจากข้อมูล ที่ได้จากการวัดและ ประเมินผล</p> <p>5. ต้องส่งเสริมให้มีการ วิเคราะห์ผลที่เกิดจาก การประเมินจุดเด่น จุดด้อยจุดที่ควรพัฒนา หรือตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) ติระดับใด 2) ควรทำอะไร และ 3) จะพัฒนาอย่างไร</p> <p>6. ต้องเสนอข้อมูล ย้อนกลับให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริม พัฒนาคุณภาพ การศึกษา</p> <p>7. ผู้บริหารวางแผน กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง</p>
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะทำงาน / ผู้รับผิดชอบจัดทำ รายงานการประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูหัวหน้างานประกัน</p>	<p>1. ต้องแต่งตั้ง คณะทำงาน กำหนด ผู้รับผิดชอบในการ จัดทำรายงานการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ กำหนดรูปแบบการเขียน รายงานการประเมิน ตนเองที่เหมาะสมกับ กลุ่มเป้าหมายของการ รายงาน</p>	<p>คุณภาพภายใน ครูหัวหน้างานวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. จัดประชุมคณะทำงานเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการ ประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และร่วมกันวางแผนการจัดทำรายงาน ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้</p> <p>2.1 กำหนดช่วงเวลาในการจัดทำ รายงานการประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>2.2 กำหนดรูปแบบการเขียนให้ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายการ รายงาน</p> <p>2.3 ศึกษารายละเอียดงาน องค์ประกอบ ของการเขียนได้แก่ องค์ประกอบ หลักและองค์ประกอบรอง นำเสนอ ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ให้ครบ 4 ส่วน คือ</p> <p>ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานบริบทของ สถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลครูและบุคลากร ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ สถานศึกษา ข้อมูลผลการทดสอบ ระดับชาติ ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูล</p>	<p>ประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>2. ต้องสร้างความ ตระหนักให้ครูทุกคน เห็นคุณค่าของการ จัดทำรายงานการ ประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>3. ต้องประชุม คณะทำงานเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจใน การจัดทำรายงานการ ประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>4. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ ผู้รับผิดชอบในการ จัดทำรายงานการ ประเมินตนเองได้ ศึกษาดูงานจาก สถานศึกษาด้านแบบ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับสถานศึกษาอื่น ๆ</p> <p>5. ต้องมีรูปแบบตัวอย่าง การเขียนรายงานการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ กำหนดรูปแบบการเขียน รายงานการประเมิน ตนเองที่เหมาะสมกับ กลุ่มเป้าหมายของการ รายงาน (ต่อ)</p>	<p>สภาพชุมชน โดยรวมและข้อมูลสรุปผล การประเมินคุณภาพภายนอกครั้งที่ ผ่านมาของสถานศึกษา ฯลฯ</p> <p>ส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อ การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาทั้งระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>ส่วนที่ 3 สรุปผลการประเมิน แนวทางการพัฒนา และความต้องการ ช่วยเหลือ</p> <p>ส่วนที่ 4 ภาคผนวก ประกอบด้วย หลักฐานข้อมูลสำคัญ เอกสารอ้างอิง</p> <p>3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบ ในการเขียนรายงานการประเมินตนเอง ที่เป็นรายงานประจำปีได้รับการพัฒนา โดยการประชุม อบรมสัมมนาหรือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น ๆ</p> <p>4. ส่งเสริมให้คณะทำงานจัดทำรายงาน ผลการประเมินตนเองที่เป็นรายงาน การประเมินคุณภาพภายในที่สะท้อน คุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>5. นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดย</p>	<p>ประเมินตนเองให้ ศึกษา</p> <p>6. ต้องประชุม ปฏิบัติการเพื่อร่วมกัน จัดทำรายงานการ ประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน เป็นระยะ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
	ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับติดตามและให้คำปรึกษาแก่คณะทำงานจัดทำรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน	
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ผลการจัดการเรียนรู้ / ประสิทธิภาพตามหลักสูตร ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษานำมาจัดหมวดหมู่ ข้อมูลถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ ง่าย สะดวกต่อการนำไปใช้งาน 2. จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน 3. ส่งเสริมให้คณะทำงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานที่สอดคล้องสอดคล้องตามเป้าหมายและตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้งาน 2. ต้องประชุมปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา 3. ต้องส่งเสริม

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี ข้อที่ 2 สถานศึกษา ดำเนินการรวบรวม ข้อมูลผลการประเมิน ตามมาตรฐานการศึกษา ที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความ น่าเชื่อถือและเป็น ปัจจุบัน (ต่อ)</p>	<p>และระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยจัดให้มีข้อมูลย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อจะได้เห็นความก้าวหน้าและ แนวโน้มการพัฒนาสถานศึกษา</p> <p>4. ส่งเสริมให้คณะทำงานรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา จัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อง่ายต่อการ อ้างอิงหรือการพิจารณาหลักฐาน</p> <p>5. ตรวจสอบการดำเนินงานในการ รวบรวมข้อมูลผลการประเมินตาม มาตรฐานการศึกษาโดยพิจารณาความ ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่ใช้มี เอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิง ตรวจสอบได้</p> <p>6. นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่คณะทำงาน</p>	<p>สนับสนุนให้ คณะทำงานดำเนินการ รวบรวมข้อมูลผลการ ประเมินตามมาตรฐาน การศึกษาที่มีข้อมูล ถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและ เป็นปัจจุบัน</p> <p>4. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ คณะทำงานจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศจาก ผลการดำเนินงานที่ สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา</p> <p>5. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ คณะทำงานรวบรวม ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ มาตรฐานการศึกษา จัดทำเป็นสารสนเทศ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี ข้อที่ 2 สถานศึกษา ดำเนินการรวบรวม ข้อมูลผลการประเมิน ตามมาตรฐานการศึกษา ที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความ น่าเชื่อถือและเป็น ปัจจุบัน (ต่อ)</p>		<p>เพื่อถ่ายทอดการอ้างอิง หรือการพิจารณา หลักฐาน 6. ต้องตรวจสอบผลการ ประเมินตามมาตรฐาน การศึกษาว่ามีข้อมูล ความถูกต้องและเป็น ปัจจุบัน มีเอกสาร หลักฐานเป็นแหล่ง อ้างอิงตรวจสอบได้ 7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน เป็นระยะ</p>
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ นำเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ความ เห็นชอบทุกปี</p>	<p>1. จัดประชุมเพื่อนำเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี โดยมี การตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพของ รายงานให้มีความชัดเจนสมบูรณ์แล้ว จึงรายงานต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความ เห็นชอบ</p>	<p>1. ต้องตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพของ รายงานให้มีความ ชัดเจนสมบูรณ์ก่อนที่ จะนำเสนอต่อ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบ 2. ต้องจัดประชุมเพื่อ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ นำเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ความ เห็นชอบทุกปี (ต่อ)</p>		<p>นำเสนอรายงานการ ประเมินตนเองต่อ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ความ เห็นชอบทุกปี</p> <p>3. ได้เอกสารรายงานผล การประเมินตนเองที่มี ความชัดเจนสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมกับ กลุ่มเป้าหมายของการ รายงาน</p>
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เผยแพร่รายงานต่อ สาธารณชน หน่วยงาน ต้นสังกัดและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทุกปี</p>	<p>1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษาโดยเผยแพร่รายงานต่อ สาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี ด้วยรูปแบบ และวิธีการที่หลากหลาย เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจงในที่ประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษา / ครูและบุคลากรทุกคน - จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน ปลายปีการศึกษาเพื่อรายงานผลการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของ 	<p>1. ต้องสร้างความ ตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้อง และบุคลากรทุกคนเห็น คุณค่าของการรายงาน ผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา</p> <p>2. ต้องส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการเผยแพร่รายงาน ผลการประเมินตนเอง ด้วยรูปแบบและวิธีการ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงาน การประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เผยแพร่รายงานต่อ สาธารณชน หน่วยงาน ต้นสังกัดและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทุกปี (ต่อ)</p>	<p>สถานศึกษาให้ผู้ปกครองนักเรียน รับทราบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารรายงานการประเมินตนเอง ฉบับสมบูรณ์ - จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ - สื่อออนไลน์ เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม - เปิดเผยผ่านเว็บไซต์ของ สถานศึกษา <p>2. จัดให้มีการเผยแพร่รายงานผลการ ประเมินตนเองด้วยรูปแบบและวิธีการ ที่หลากหลายต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน พร้อมก็นำความคิดเห็นข้อเสนอแนะ จากผู้ที่ได้รับการเผยแพร่และนำไปใช้ สำหรับการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่าง เป็นระบบเป็นไปอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ที่หลากหลายต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน</p> <p>3. รายงานการประเมิน ตนเองต้องมีความ ชัดเจนสื่อสารเข้าใจง่าย</p> <p>4. รายงานทันตามกรอบ ระยะเวลา</p>
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการ นำผลการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ผล การประเมินตนเอง และ ผลการประเมินอื่น ๆ</p>	<p>1. จัดประชุมครูและบุคลากรทุกคนใน สถานศึกษา เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และ สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพใน ผลจากการติดตามตรวจสอบการศึกษา เพื่อเป็นฐานในการวางแผนพัฒนาการ บริหารและการจัดการเรียนการสอนให้ มีคุณภาพต่อไป</p> <p>2. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนใน สถานศึกษาดำเนินการนำผลการ</p>	<p>1. ต้องสร้างความรู้ความ เข้าใจและสร้างความ ตระหนักให้บุคลากรทุก คนเห็นความสำคัญของ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง</p> <p>2. ต้องส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรทุกคนนำผล</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามี การนำผลการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ผล การประเมินตนเอง และ ผลการประเมินอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องมาเป็นฐานใน การวางแผนการพัฒนา ทุกระดับหรือทุกรอบ การพัฒนา (ต่อ)</p>	<p>ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการ ประเมินตนเองและผลการประเมิน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการ วางแผนการพัฒนาทุกระดับหรือทุกรอบ การพัฒนา โดยดำเนินการดังนี้</p> <p>2.1 นำเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในการ ดำเนินงานทุกเรื่องมาสรุปภาพรวม ผลการดำเนินการที่ชัดเจนในรอบปี เพื่อสรุปผลงานตามเป้าหมาย</p> <p>2.2 นำสภาพความสำเร็จ/ไม่สำเร็จที่ ดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละเรื่อง ในรอบปีมาอธิบายโครงการ</p> <p>2.3 นำผลการประเมินที่เป็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามากำหนดเป็น กิจกรรมหรือโครงการที่จะ ดำเนินการในปีต่อไป</p> <p>2.4 กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดง ถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่าง เด่นชัดเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกัน เจ้าของสถานศึกษาร่วมกันจัดระบบ และโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผน และดำเนินการตามแผน โดยเน้น ระบบคุณภาพ มีการติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานตาม กรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและ</p>	<p>การตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ผลการ ประเมินตนเองและผล การประเมินอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องมาเป็นฐานใน การวางแผนการพัฒนา ทุกระดับหรือทุกรอบ การพัฒนา</p> <p>3. ต้องประชุมครูและ บุคลากรทุกคนใน สถานศึกษาเพื่อร่วมกัน วิเคราะห์และสังเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพ ภายใน</p> <p>4. ต้องนำเป้าหมายและ ผลสัมฤทธิ์ในการ ดำเนินงานทุกเรื่องมา สรุปภาพรวมผลการ ดำเนินการที่ชัดเจนใน รอบปี เพื่อสรุปผลงาน ตามเป้าหมาย</p> <p>5. ต้องนำสภาพ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามี การนำผลการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ผล การประเมินตนเอง และ ผลการประเมินอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องมาพื้นฐานใน การวางแผนการพัฒนา ทุกระยะหรือทุกรอบ การพัฒนา (ต่อ)</p>	<p>ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3. นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะโดย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้ คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาดำเนินการนำผลการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการ ประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพื้นฐานในการวางแผน การพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบ การพัฒนา</p>	<p>ความสำเร็จ / ไม่สำเร็จ ที่ดำเนินการตาม เป้าหมายแต่ละเรื่องใน รอบปีมาอธิบาย โครงการ</p> <p>6. ต้องนำผลการ ประเมินที่เป็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามา กำหนดเป็นกิจกรรม หรือโครงการที่จะ ดำเนินการในปีต่อไป</p> <p>7. จัดให้ครูเป็น กลุ่มเป้าหมายของการ นิเทศเพื่อการประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา</p>
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามี การส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรทุกคนใน สถานศึกษา</p>	<p>1. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนใน สถานศึกษามีความตระหนักและเห็น ความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงาน ปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่ เกิดขึ้นร่วมกัน การดำเนินงานมีความ</p>	<p>1. ต้องสร้างความ ตระหนักให้ครูและ บุคลากรทุกคนใน สถานศึกษาเห็น ความสำคัญของการ ประกันคุณภาพ</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการ ส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรทุกคนใน สถานศึกษามีความ ตระหนักและเห็น ความสำคัญของการ ประกันคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง (ต่อ)</p>	<p>ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องจะส่งผลถึง คุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา</p> <p>2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากร พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งจะส่งผลต่อ คุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของ สถานศึกษานอกจากนี้ยังใช้เป็น ผลงานเลื่อนเงินเดือน (ว.20) และ เลื่อนวิทยฐานะ (ว.21) ด้วย</p>	<p>การศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>2. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและ บุคลากรพัฒนาการ จัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>3. ต้องสร้างจิตสำนึกให้ บุคลากรทุกคนมีความ รับผิดชอบต่อนหน้าที่</p> <p>4. ต้องสร้างวัฒนธรรม การทำงานที่เน้นการมี ส่วนร่วมของบุคลากร ทุกคน</p> <p>5. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากร แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อ พัฒนางาน</p> <p>6. ต้องสร้างความ ร่วมมือให้บุคลากร ทุกคนทำงานอย่างเต็ม ความสามารถ</p> <p>7. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีการ พัฒนาบุคลากรอย่าง</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
		ต่อเนื่อง
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุก คนให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดอบรม เสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาบุคลากร ทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าการ พัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงาน ปกติของสถานศึกษา 2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากร ทุกคนในสถานศึกษามีความรู้ความ เข้าใจและตระหนักในความสำคัญ ของการประกันคุณภาพการศึกษาและ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ 3. เสริมสร้างประสบการณ์องค์ความรู้ ให้แก่ครูและบุคลากรทุกคนด้าน นโยบาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และความเคลื่อนไหวแวดวงการศึกษา 4. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเอง ของครูและบุคลากรในการประชุม อบรม สัมมนา โดยสถานศึกษาจะ สนับสนุนงบประมาณค่าพาหนะ ค่าลงทะเบียน ตามความเหมาะสม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีการ จัดอบรมเสริม ประสบการณ์เพื่อ พัฒนาบุคลากรทุกคน ให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนา ระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง 2. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและ บุคลากรทุกคนใน สถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและ ตระหนักใน ความสำคัญของการ ประกันคุณภาพ การศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง 3. ต้องเสริมสร้าง

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการ ส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ทุกคนให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง (ต่อ)</p>		<p>ประสบการณ์ให้แก่ครู และบุคลากรทุกคนมี ความรู้ด้านนโยบาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการประกันคุณภาพ การศึกษาและความ เคลื่อนไหวแวดวง การศึกษา</p> <p>4. ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีการ พัฒนาครูและบุคลากร ทุกคน</p> <p>5. ต้องเสริมสร้างการ พัฒนาบุคลากรทุกคน ให้เป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้</p> <p>6. ต้องเสริมสร้าง ประสบการณ์ให้ บุคลากรทุกคนนำ ความรู้มาประยุกต์ใช้ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>7. ต้องเสริมสร้างการรู้ บทบาทหน้าที่ของ บุคลากร</p>

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เผยแพร่ผลการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อ ให้เกิดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูและบุคลากรได้เผยแพร่นวัตกรรมการสอน นวัตกรรมการบริหาร 2. สร้างเครือข่ายสถานศึกษาที่หลากหลายเพื่อศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาคุณภาพการศึกษา 3. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพัฒนาโดยดำเนินการดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 นำผลการติดตามตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนวางแผนการดำเนินงานหรือความสำเร็จ 3.2 ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จด้วยวิธีที่หลากหลาย 3.3 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4. ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จด้วยวิธีที่หลากหลาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา 2. ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3. ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูและบุคลากรได้เผยแพร่ นวัตกรรมการสอน นวัตกรรมการบริหาร 4. สร้างเครือข่ายสถานศึกษาที่หลากหลายเพื่อศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยน

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เผยแพร่ผลการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อ ให้เกิดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง (ต่อ)</p>		<p>เรียนรู้ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา</p> <p>5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ บุคลากรได้ศึกษา ดูงานจากสถานศึกษา ต้นแบบ</p> <p>6. เสริมสร้างให้บุคลากร ทุกคนนำผลการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษามา ปรับปรุงพัฒนางาน</p> <p>7. ประชาสัมพันธ์หรือ เผยแพร่ผลการ ดำเนินงานหรือ ความสำเร็จด้วยวิธี ที่หลากหลาย</p>

จากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ทำให้ได้แนวคิด หลักการ วิธีการ
บริหารจัดการในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 7 ด้าน ดังนี้

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินตาม
แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพ
ภายใน 6) การรายงานการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งใน

การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้านนั้นจะต้องคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนที่มีสภาพแตกต่างกัน

2.3 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลจากการสังเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารประกอบรูปแบบการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป็นเนื้อหาของการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ฉบับร่าง) ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นนี้มีโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ขั้นตอน และเนื้อหาสาระของการพัฒนา การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 7 ด้าน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายใน 6) การรายงานการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละด้านมีองค์ประกอบย่อย คือ แนวคิด ประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ สำหรับกระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การประเมินตนเองก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 ด้าน 28 ประเด็นการพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนาและพัฒนาซ้ำในกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยสรุปรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จึงมีโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ ดังภาพประกอบ 4.1

โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13



ภาพประกอบ 4.1 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ฉบับร่าง)

จากภาพประกอบ 4.1 มีคำอธิบายรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ฉบับร่าง) ดังนี้

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 13 มีโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็น
แนวคิดในการกำกับการสร้างรูปแบบ และศึกษาแนวคิดในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
กฎกระทรวง พ.ศ. 2561 โดยมีการบริหารจัดการใน 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
6. ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีดังนี้

1. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการในการขับเคลื่อนการบริหาร
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบใน 7 ด้าน คือ ด้านการกำหนด
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. เพื่อนำเสนอประเด็นการบริหารจัดการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา หมายถึง ลำดับขั้นตอน วิธีการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการก่อนการพัฒนา หมายถึง การให้ผู้รับการพัฒนาก่อเกิดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนา ซึ่งแจ้งกำหนดข้อตกลงในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้รับการพัฒนาทำการตรวจสอบรายการก่อนการพัฒนาว่าในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้านมีรายการใดที่ **ได้ปฏิบัติ** หรือยัง**ไม่ได้ปฏิบัติ** มากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ผู้รับการพัฒนาศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยศึกษาแนวคิด เนื้อหาสาระ ประเด็นการพัฒนา วิธีการบริหารจัดการ ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละด้าน จำนวน 7 ด้าน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ผู้รับการพัฒนาตรวจสอบหลังจากดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3 แล้ว โดยตรวจสอบว่าในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละข้อของแต่ละด้านมีรายการใดที่ **ได้ปฏิบัติ** หรือยัง**ไม่ได้ปฏิบัติ** กรณีไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ผู้รับการพัฒนากลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้น จนผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.4 เอกสารประกอบรูปแบบ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเอกสาร

ประกอบการใช้รูปแบบ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ. 2561 โดยการบริหารจัดการใน 7 ด้าน ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นสื่อสารสนเทศที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ในการพัฒนาตนเอง และองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้รับการพัฒนาได้เข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนามีคำชี้แจงกำหนดข้อตกลงในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา เป็นการประเมินตนเองก่อนการพัฒนาโดยตรวจสอบการบริหารจัดการของสถานศึกษาว่ามีรายการใดที่ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละด้านมีองค์ประกอบย่อย คือ แนวคิด ประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา เป็นการประเมินตนเองโดยการตรวจสอบการบริหารจัดการของสถานศึกษาว่ามีรายการใด ที่ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน โดยมีเกณฑ์การประเมินคือต้องผ่านเกณฑ์รายด้านและรายข้อตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้กลับไปพิจารณาจุดบกพร่องในแต่ละข้อของการบริหารจัดการในแต่ละด้านเพื่อพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาซ้ำในแต่ละด้าน สำหรับคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีรายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ก หน้า 397 – 516

**ระยะที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13**

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยในระยะที่ 3 ดังนี้

3.1 ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ดังตาราง 4.13

**ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของ
โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13**

ข้อ	ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบที่ประกอบด้วย 3 ส่วน (ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ และส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา)	4.40	0.89	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
2	การจัดลำดับโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
3	คำอธิบายรูปแบบ						
	3.1 ส่วนที่ 1 ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	3.2 ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	4.00	0.70	มาก	4.40	0.54	มาก
	3.3 ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด

ตาราง 4.13 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน						
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อน การพัฒนา	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการ พัฒนา	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหาร การประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา 7 ด้าน	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการ พัฒนา	4.60	0.54	มากที่สุด	4.40	0.54	มาก
	ภาพรวม	4.57	0.39	มากที่สุด	4.62	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 4.13 พบว่าโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นข้อ 1 โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ และข้อ 3 คำอธิบายรูปแบบในส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ มีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเหมาะสมของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D.=0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นข้อ 3 คำอธิบายรูปแบบในส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ และส่วนที่ 3 ในขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3.2 ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ดังตาราง 4.14

ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ข้อ	ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	คำนำ	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
2	คำแนะนำการใช้คู่มือ	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
3	ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
4	ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
5	ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา						
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.40	0.54	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
	ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก

ตาราง 4.14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.60	0.54	มากที่สุด	4.40	0.54	มาก
	ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของ สถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.60	0.54	มากที่สุด	4.40	0.54	มาก
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.00	0.70	มาก	4.20	0.44	มาก
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.20	0.83	มาก	4.20	0.44	มาก
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
	ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.40	0.54	มาก	4.20	0.44	มาก

ตาราง 4.14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.60	0.54	มากที่สุด	4.40	0.54	มาก
	ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการ ประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี						
	- แนวคิด.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาย่างต่อเนื่อง						
	- แนวคิด.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.20	0.44	มาก	4.20	0.44	มาก
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการ พัฒนา	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.40	0.37	มาก	4.38	0.35	มาก

จากตาราง 4.14 พบว่าคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 5 ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา และขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 5 ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ผลการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาทดลองใช้รูปแบบเป็นระยะเวลา 1 เดือน โดยผู้วิจัยได้กำหนดช่วงเวลาในการทดลองใช้ระหว่างวันที่ 24 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 สำหรับการนำรูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาทดลองใช้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสมัครใจที่จะทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 40 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้ประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ เพื่อนัดหมายโดยระบุวัน เวลา และสถานที่ที่เป็นจุดนัดพบระหว่างผู้วิจัยกับผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละจังหวัด ต่อจากนั้นผู้วิจัยจึงลงพื้นที่ตามที่ได้นัดหมาย เพื่อนำรูปแบบพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบ และแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบไปมอบให้กับผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย และผู้วิจัยได้ประชุมชี้แจงผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการทดลองใช้รูปแบบ โดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงลำดับขั้นตอนในการทดลองใช้รูปแบบ ดังนี้ 1) ก่อนทดลองใช้รูปแบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรอ่านคำแนะนำในการใช้รูปแบบจากคู่มือการใช้รูปแบบให้เข้าใจก่อน ศึกษาคำแนะนำในการใช้รูปแบบและปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อให้การใช้รูปแบบเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามขั้นตอนของแนวทางการพัฒนาที่ระบุไว้ในคำแนะนำที่ปรากฏอยู่ในคู่มือการใช้รูปแบบ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเองก่อนการพัฒนา 3) ดำเนินการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้าน และ 4) ประเมินหลังการพัฒนา

สำหรับในระหว่างการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยบันทึกแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการทดลองใช้รูปแบบ และถ้าหาก

ผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาหรือมีข้อสงสัยในระหว่างทดลองใช้รูปแบบสามารถติดต่อสอบถามผู้วิจัยโดยตรง หรือสอบถามทางไลน์หรือทางโทรศัพท์ได้ที่ทันที ในการทดลองใช้รูปแบบในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดตามผลเป็นระยะ โดยผู้วิจัยได้ติดต่อสอบถามกลุ่มเป้าหมายโดยตรงทั้งทางไลน์และทางโทรศัพท์ทุกสัปดาห์

หลังสิ้นสุดการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาที่ทดลองใช้รูปแบบ ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พร้อมทั้งบันทึกแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเขียนบันทึกลงในแบบประเมินรูปแบบที่ผู้วิจัยได้ส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว และขอให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งข้อมูลเอกสารการประเมินกลับคืนให้กับผู้วิจัยทางไปรษณีย์ อีกทั้งผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาแบบไม่เป็นทางการหลังสิ้นสุดการทดลองใช้รูปแบบ ซึ่งจากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในครั้งนี้พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ทดลองใช้รูปแบบได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ คือ 1) เป็นรูปแบบการบริหารที่ดีมีประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เป็นอย่างดี 2) เป็นคู่มือที่ดีมีประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้ในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี 3) คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเอกสารทางวิชาการที่ทรงคุณค่า มีประเด็นที่ชัดเจน ระบุแนวคิด และวิธีการดำเนินการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 6) ควรนำคู่มือนี้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ควรนำคู่มือไปเผยแพร่ให้ทุกโรงเรียนได้ใช้พัฒนาการศึกษา 5) ควรเผยแพร่คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ในระบบออนไลน์ 6) ควรนำคู่มือนี้ไปเผยแพร่ในระบบออนไลน์ 7) ประเด็นที่นำไปสู่การกำหนดเงื่อนไขอาจไม่สอดคล้องกับขนาดของสถานศึกษา 8) ระบบการติดตามตรวจสอบอาจไม่สอดคล้องกับขนาดของสถานศึกษา 9) ควรประเมินตามบริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และ 10) การบริหารจัดการในแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความยืดหยุ่นมาก จนทำให้ขาดความชัดเจน เพราะสถานศึกษามีหลายขนาด

สำหรับผลการประเมินรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน ประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ดังตาราง 4.15

ตาราง 4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ข้อ	ข้อความ	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	คำแนะนำการใช้คู่มือ	4.82	0.38	มากที่สุด	4.85	0.36	มากที่สุด
2	ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	4.75	0.43	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด
3	ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	4.80	0.40	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
4	ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา						
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา	4.72	0.45	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	4.67	0.47	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.75	0.43	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด
	ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.70	0.46	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.72	0.45	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.60	0.49	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด
	- ปัจจัย/ เสนอใจสู่ความสำเร็จ.....	4.52	0.55	มากที่สุด	4.55	0.55	มากที่สุด
	ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.80	0.40	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.65	0.48	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด

ตาราง 4.15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.70	0.46	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.50	0.55	มาก	4.52	0.55	มากที่สุด
	ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.72	0.45	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.52	0.50	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.52	0.55	มากที่สุด	4.62	0.49	มากที่สุด
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.40	0.54	มาก	4.50	0.50	มาก
	ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.75	0.43	มากที่สุด	4.72	0.45	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.62	0.49	มากที่สุด	4.62	0.49	มากที่สุด
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.52	0.59	มากที่สุด	4.55	0.55	มากที่สุด
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.47	0.59	มาก	4.47	0.55	มาก
	ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา						
	- แนวคิด.....	4.82	0.38	มากที่สุด	4.85	0.36	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.70	0.46	มากที่สุด	4.57	0.50	มากที่สุด
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.67	0.47	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.65	0.53	มากที่สุด	4.65	0.53	มากที่สุด

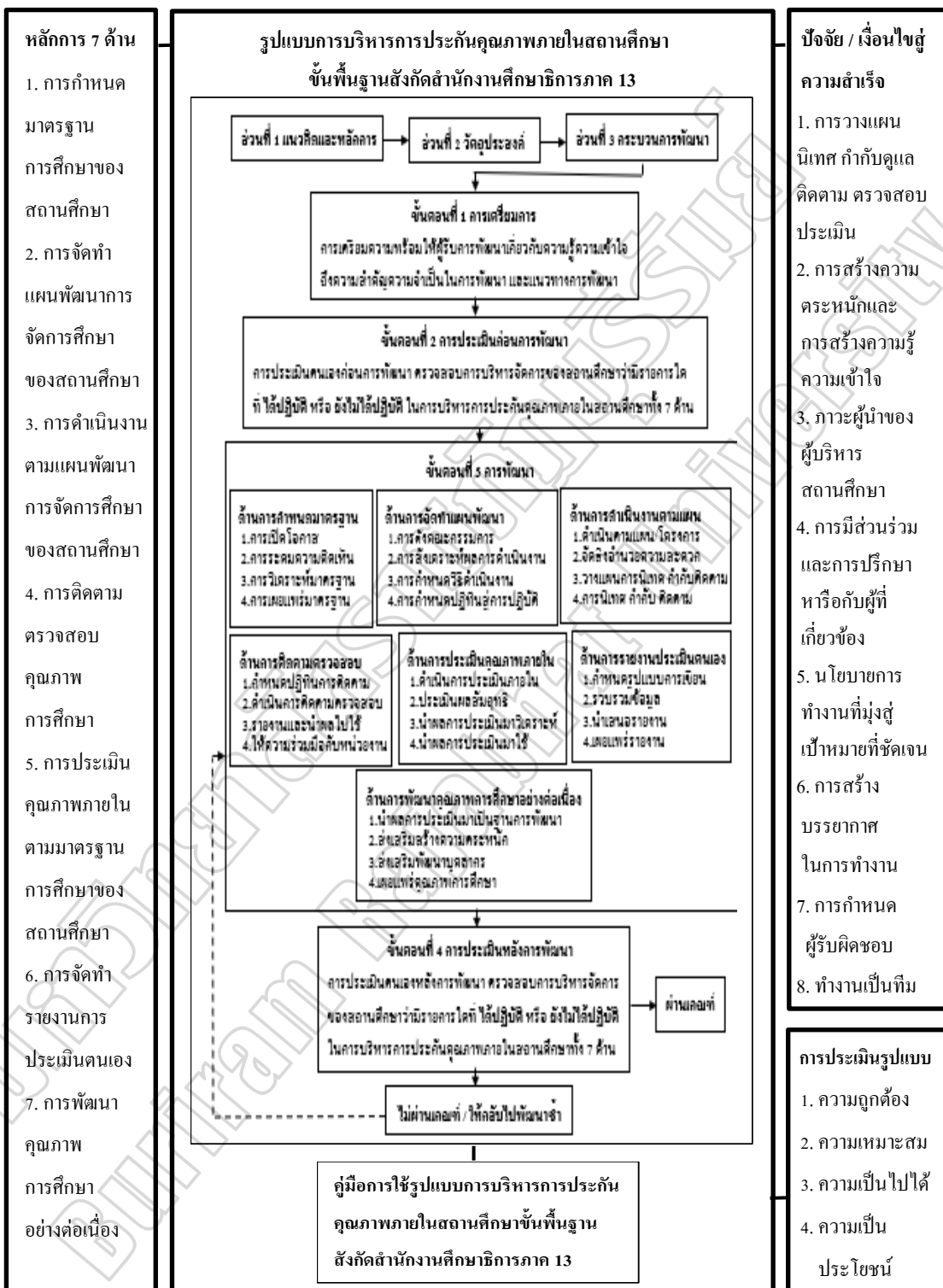
ตาราง 4.15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการ ประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี						
	- แนวคิด.....	4.80	0.40	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.67	0.47	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.77	0.42	มากที่สุด	4.72	0.45	มากที่สุด
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.67	0.47	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด
	ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
	- แนวคิด.....	4.72	0.45	มากที่สุด	4.85	0.36	มากที่สุด
	- ประเด็นการพัฒนา.....	4.52	0.55	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	4.67	0.47	มากที่สุด	4.72	0.45	มากที่สุด
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	4.65	0.48	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการ พัฒนา	4.75	0.49	มากที่สุด	4.77	0.47	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.66	0.28	มากที่สุด	4.70	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 4.15 พบว่ารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นข้อ 4 กระบวนการพัฒนาในส่วนของปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นข้อ 4 กระบวนการพัฒนาในส่วนของปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

โดยสรุปในการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เพื่อให้รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความสมบูรณ์มากขึ้นนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการพัฒนารูปแบบ (ฉบับร่าง) โดยหลังจากนำรูปแบบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบแล้ว ผู้วิจัยนำผลการประเมินโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้งนำรูปแบบที่ปรับแก้ตามผู้ทรงคุณวุฒิไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้ง ก่อนที่จะนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่ปรับแก้แล้วไปจัดพิมพ์ เพื่อนำรูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาทดลองใช้เป็นระยะเวลา 1 เดือน หลังสิ้นสุดการทดลองใช้ให้ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบมาวิเคราะห์ข้อมูล และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ทดลองใช้รูปแบบ อีกทั้งนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่ปรับแก้แล้วไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้ง เพื่อให้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยรายละเอียดของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ฉบับสมบูรณ์) สรุปได้ดังภาพประกอบ 4.2



ภาพประกอบ 4.2 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ฉบับสมบูรณ์)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 และเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

1.1 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.37) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็น

รายงานประจำปี ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.30) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.35) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.42) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.41) และอันดับสุดท้ายคือ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.52)

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.63$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.88) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.75$, S.D. = 0.42) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.68$, S.D. = 0.46) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.66$, S.D. = 0.32) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 1.64$, S.D. = 0.35) การประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.49$, S.D. = 0.43) และอันดับสุดท้ายคือการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี ($\bar{X} = 1.43$, S.D. = 0.41)

1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จำนวน 7 ด้าน 52 ตัวชี้วัด โดยการพิจารณาจากตัวชี้วัดที่นำมาเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่ายังมีตัวชี้วัดบางข้อที่ยังปฏิบัติได้น้อยและค่อนข้างมีปัญหา ซึ่งถ้าหากนำตัวชี้วัดที่ยังมีการดำเนินงานได้น้อยและค่อนข้าง มีปัญหา มาปรับปรุงและพัฒนา ก็จะ สามารถพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีการดำเนินงานได้มากขึ้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติได้ต่ำ และค่อนข้างมีปัญหา มาเป็นประเด็นในการพัฒนา โดยเลือกมาจำนวนร้อยละ 50 ของแต่ละด้าน ซึ่ง พบว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้านมีประเด็นที่ต้อง ได้รับการพัฒนาด้านละ 4 ข้อ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา ดังนี้ 1) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและ

ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 4) สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา ดังนี้ 1) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 2) สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี 3) สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 4) สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนาดังนี้ 1) สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี 2) สถานศึกษามีการจัดตั้งอำนาจความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 3) สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และ 4) สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานตาม โครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้

ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีประเด็นการพัฒนาดังนี้ 1) สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี 2) สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา และ 4) สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีประเด็นการพัฒนาดังนี้ 1) สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย 2) สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา 3) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง และ 4) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงาน

ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี มีประเด็นการพัฒนา ดังนี้ 1) สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน 2) สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน 3) สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี และ 4) สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีประเด็นการพัฒนาดังนี้ 1) สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา 2) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 4) สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนยอดเยี่ยมที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสถานศึกษาจะต้องมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในหลายประเด็น ดังนี้

1.3.1 นโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน สถานศึกษาจะต้องกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาชาติ เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องปรับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพความต้องการของท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีนโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจนคือมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3.2 หลักการหรือวิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารงานด้วยกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง คือ 1) ร่วมกันวางแผน (Plan) 2) ร่วมกันปฏิบัติ (Do) 3) ร่วมกันตรวจสอบ (Check) และ 4) ร่วมกันปรับปรุงพัฒนา (Action)

1.3.3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีสิ่งที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียนคือต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิมในทุกระดับ ซึ่งจะไม่นับผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน O – Net หรือ NT อย่างเดียวแต่จะเน้นทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีทักษะทางวิชาการ มีทักษะชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ โดยยึดตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 ที่ต้องการสร้างคนไทยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีระเบียบวินัย 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดี

1.3.4 ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องมีกลยุทธ์ในการบริหาร คือ 1) นโยบายการ

ทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การทำงานเป็นทีม 4) การสร้างความตระหนักและการสร้างความรู้ความเข้าใจ 5) การกำหนดผู้รับผิดชอบ 6) การวางแผน การนิเทศ กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน 7) การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และ 8) การสร้างบรรยากาศในการทำงาน

1.3.5 วิธีปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะยึดแนวปฏิบัติและวิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561

1.4 ผลจากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ทำให้ได้แนวคิด หลักการ วิธีการบริหารจัดการในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายใน 6) การรายงานการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการบริหารจัดการและปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้านนั้นจะต้องคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนที่มีสภาพแตกต่างกัน

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 พบว่า โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ขั้นตอน และเนื้อหาสาระของการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 7 ด้าน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายใน 6) การรายงานการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละด้านมีองค์ประกอบย่อย คือ แนวคิด ประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่

ความสำเร็จ สำหรับกระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การประเมินตนเองก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 ด้าน 28 ประเด็นการพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนาและพัฒนาซ้ำในกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สำหรับคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ. 2561 โดยการบริหารจัดการใน 7 ด้าน ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นสื่อสารสนเทศที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้รับการพัฒนาได้เข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาจะมีคำชี้แจงกำหนดข้อตกลงในการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา เป็นการประเมินตนเองก่อนการพัฒนา โดยตรวจสอบการบริหารจัดการของสถานศึกษาว่ามีรายการใดที่ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งในแต่ละด้านมีองค์ประกอบย่อย คือ แนวคิด ประเด็นการพัฒนา การบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา เป็นการประเมินตนเองโดยการตรวจสอบการบริหารจัดการของสถานศึกษาว่ามีรายการใด ที่ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน โดยมีเกณฑ์การประเมิน คือ ต้องผ่านเกณฑ์รายด้านและรายข้อตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้กลับไปพิจารณาจุดบกพร่องในแต่ละข้อของการบริหารจัดการในแต่ละด้านเพื่อพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาซ้ำในแต่ละด้าน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งประเมินโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่าโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยภาพรวม มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.39) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.40) ส่วนคู่มือการใช้รูปแบบที่สร้างขึ้น โดยภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.37) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.35)

3.2 ประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งประเมิน โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 40 คน พบว่ารูปแบบที่สร้างขึ้น โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.28) และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.27)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีประเด็นข้อค้นพบที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 พบว่ามีสภาพการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และอันดับสุดท้ายคือการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสมประสงค์ ยมนา (2560 : 195) และไพฑูริย์ แจ่มพันธ์ (2560 : 129) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามี การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่สถานศึกษาต้องทำตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ระบุให้สถานศึกษาต้องดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547 : 36) ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกระยะ 5 ปี และสถานศึกษาจะต้องดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเอง โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสาธารณชนทุกปีการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลจากการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 พบว่ามีปัญหาการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

น้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และอันดับสุดท้ายคือการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัท พวงขจร (2561 : 128) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งมีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยที่กฎหมายกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎหมาย พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ 4) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด 6) การรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี และ 7) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนา

สถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561 : 31 - 34)

จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ทำให้สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน สามารถนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติได้ จึงทำให้สถานศึกษามีปัญหาในการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

3. ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่ามีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภิญโญ จูสี (2558 : 246 - 247) ; ไพฑูรย์ แจ่มพันธ์ (2560 : 129) และสุภัก พวงขจร (2561 : 128) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากและมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะบ่งบอกว่าไม่น่าจะมีปัญหาในทางปฏิบัติและการประกันคุณภาพการศึกษาน่าจะประสบผลสำเร็จ

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าผลการวิจัยจะระบุว่ามีการดำเนินงานมากและมีปัญหาน้อย แต่จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากตัวชี้วัดในแต่ละด้านจะพบว่ายังมีตัวชี้วัดบางข้อที่ยังปฏิบัติได้น้อยและค่อนข้างมีปัญหา ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาในบริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันตาม โครงสร้างและวัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกันทำให้มีปัญหที่แตกต่างกัน ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงในการสร้างแผนการปฏิบัติงานประจำปีและกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาควรเน้นการมีส่วนร่วมให้มากขึ้นและมีความหลากหลายรูปแบบ ควรมีการปรับแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนที่มีความต่อเนื่อง โดยมุ่งผลให้เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นจากผลการวิจัยครั้งนี้หากนำตัวชี้วัดที่ยังมีการดำเนินงานได้น้อยและค่อนข้างมีปัญหามาปรับปรุงและพัฒนา ก็จะ สามารถพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีการดำเนินงานได้มากขึ้น ซึ่งอาจจะสามารถช่วยลดกระแสสังคมที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบ

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง สถานศึกษามุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านการประเมินภายนอกเท่านั้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2544 : 1) ผลผลิตทางการศึกษายังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย อาทิ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ และผลการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ก็มีคะแนนต่ำมาก เด็กจำนวนมากถูกทอดทิ้ง เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาแล้วก็ยังอ่านหนังสือไม่ออก ไม่เป็นนักอ่านนักคิดวิเคราะห์ ขาดความสามารถในการเผชิญปัญหา ขาดทักษะชีวิต (สุพัตร์ พิบูล. 2557 : 6) ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติได้ต่ำและค่อนข้างมีปัญหาเป็นประเด็นในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหากระบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเข้มแข็งแล้วการประกันคุณภาพการศึกษาย่อมประสบความสำเร็จตามที่ตั้งคณคาคหวัง

4. จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน พบว่าสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 และผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารด้วยกระบวนการวงจรคุณภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ คือ 1) นโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายที่ชัดเจน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การทำงานเป็นทีม 4) การสร้างความตระหนักและการสร้างความรู้ความเข้าใจ 5) การกำหนดผู้รับผิดชอบ 6) การวางแผน การนิเทศ กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน 7) การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และ 8) การสร้างบรรยากาศในการทำงานซึ่งเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกของผู้บริหารเพื่อให้สามารถบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างราบรื่นและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญโญ จูสี (2558 : 248) วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกิดผลกับผู้เรียน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การบริหารบุคคลในองค์กร

4) กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม 5) ทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 6) บรรยากาศในการทำงาน และ 7) การติดต่อสื่อสารที่มีความหลากหลายในช่องทางการสื่อสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมประสงค์ ยมนา (2560 : 201) วิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าเงื่อนไขและปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความตระหนักรู้ 3) การมีส่วนร่วม 4) คณะกรรมการดำเนินงาน 5) ผู้บริหารสถานศึกษา 6) ความเป็นกัลยาณมิตร และ 7) มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ในการดำเนินการทุกขั้นตอนในการขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความสำเร็จ ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักการทำงานเป็นทีม หลักความรับผิดชอบ และหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งเงื่อนไขสำคัญในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จก็คือการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และหัวใจสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก็คือผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก็คือผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา จะต้องมีรู้ความเข้าใจในหลักการของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างถ่องแท้ และมีภาวะผู้นำในการกระตุ้นให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแกนนำหลักในการสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุ่มหาความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความพร้อม พึ่งตนเองได้ พัฒนาสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (ผู้บริหาร 2, สัมภาษณ์. 2562. กรกฎาคม 3)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลคุณภาพจากการไปศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ได้แนวคิด หลักการ วิธีการบริหารจัดการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลคุณภาพที่สามารถนำไปสร้างและพัฒนารูปแบบได้เป็นอย่างดีนั้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาจากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดเป็นข้อคำถามเพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

เครื่องมือในการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง อีกทั้งผู้วิจัยยังได้วางแผนเตรียมการไปสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนตรงตามความต้องการ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการที่ทำให้การสัมภาษณ์ดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้ถูกสัมภาษณ์เต็มใจที่จะให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด และผู้สัมภาษณ์ก็มีความมั่นใจในการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ การที่ผู้สัมภาษณ์จะได้ข้อมูลครบถ้วนตรงประเด็นนั้น ผู้สัมภาษณ์จะต้องทำความเข้าใจกับข้อคำถามให้ดีก่อนออกไปสัมภาษณ์ ถึงแม้ว่าข้อคำถามในครั้งนี้จะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แต่เพื่อป้องกันการหลงประเด็นที่อาจทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ดังนั้นผู้วิจัยจึงแตกประเด็นข้อคำถามแบบเจาะลึกเอาไว้ศึกษาก่อนลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายด้วยเหตุนี้จึงทำให้การไปสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลคุณภาพ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลคุณภาพที่ครบถ้วนตรงประเด็นสามารถนำไปสร้างและพัฒนารูปแบบได้เป็นอย่างดี

5. จากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ทำให้ได้แนวคิด หลักการ วิธีการบริหารจัดการในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งจะต้องคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างตาม โครงสร้างและวัฒนธรรมการทำงาน ดังนั้นปัจจัยและเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละด้านนั้นจะต้องคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษาที่มีสภาพแตกต่างกัน ทั้งนี้ในการระบุปัจจัยการดำเนินงานที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จต้องคำนึงถึงขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำผลสรุปจากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิมาสังเคราะห์เป็นเนื้อหาในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นเนื้อหาในการพัฒนาขั้นตอนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสื่อสารสนเทศที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาทดลองใช้ก่อนการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ทดลองใช้ได้ให้ความเห็นว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งได้แสดงความคิดเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบนี้เป็นเอกสารทางวิชาการที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่ง มีประเด็นที่

ชัดเจน ระบุแนวคิด วิธีการบริหารจัดการ และระบุปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จที่สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เป็นอย่างดี การที่เนื้อหาสาระการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีอยู่ในคู่มือการใช้รูปแบบนั้นสามารถตอบสนองความต้องการกับผู้ใช้งาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาสาระสำคัญของการพัฒนาการบริหารนั้นได้ข้อมูลมาจากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความโดดเด่นเป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนประสบผลสำเร็จเชิงประจักษ์ การที่ได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาร่วมสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลในการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นเนื้อหาสาระสำคัญนั้น มีประเด็นที่ชัดเจน ระบุแนวคิด วิธีการบริหารจัดการ และระบุปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ทำให้คู่มือการใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างมาก

นอกจากนี้การที่ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิแล้วได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมการสนทนากลุ่มเป็นอย่างดีเยี่ยม ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลคุณภาพที่สามารถนำไปสร้างและพัฒนา รูปแบบได้เป็นอย่างดีนั้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากระยะที่ 1 และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาสรุปเป็นประเด็นสำหรับใช้ในการสนทนากลุ่ม อีกทั้งผู้วิจัยได้วางแผนเตรียมการจัดสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนตรงตามความต้องการ โดยการศึกษาวิธีการดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่มดำเนินไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้ทรงคุณวุฒิเต็มใจที่จะมาเข้าร่วมการสนทนากลุ่มพร้อมทั้งให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และตรงประเด็นมากที่สุด ทั้งนี้ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับ ผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้า พร้อมทั้งได้จัดส่งแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ศึกษาก่อนที่จะมาร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งเมื่อถึงวันสนทนากลุ่มจริงทุกคนที่มาร่วมกิจกรรมสามารถบริหารเวลาในการสนทนากลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการป้องกันการหลงประเด็นในการสนทนาที่อาจทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนตรงตามต้องการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมการสนทนากลุ่มเป็นอย่างดีเยี่ยม ทำให้ได้ข้อมูลคุณภาพที่ครบถ้วนตรงตามความต้องการ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลคุณภาพที่สามารถนำไปสร้างและพัฒนา รูปแบบได้เป็นอย่างดีเยี่ยม

6. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อสารสนเทศที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลอย่างรอบคอบก่อนที่จะสร้างรูปแบบ โดยมีการศึกษาข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ถูกต้องชัดเจน และนำมาเป็นประเด็นในการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณโดยการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ส่วนการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการศึกษาวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาจากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดเป็นข้อคำถามเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขหรือวิธีการที่ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความโดดเด่นเป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนประสบผลสำเร็จเชิงประจักษ์ การที่ได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาร่วมสนทนากลุ่มทำให้ได้ข้อมูลคุณภาพเพื่อนำมาสร้างรูปแบบที่มีคุณภาพ องค์ประกอบของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดของสมาน อัสวภูมิ (2558 : 71) ที่กล่าวถึงสาระของรูปแบบที่ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ วัตถุประสงค์ หลักการและทฤษฎีพื้นฐาน องค์ประกอบหลักของรูปแบบ แนวทางการประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ รูปแบบที่ดีจะมีวิธีดำเนินงานของรูปแบบ โดยการกำหนดภารกิจหลัก กระบวนการ วิธีการกิจกรรมและอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินงานเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

นอกจากนี้รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นยังมีสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระสุวัฒน์ วชิโร (อาษาสิงห์) (2559 : 122) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของ เจ้าสำนักศาสนศึกษาแผนกธรรม - บาลี จังหวัดนครราชสีมา พบว่ารูปแบบมีโครงสร้างและขั้นตอน การพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 แนวทางการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การประเมิน ก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา สอดคล้องกับผล การศึกษาของธนิภา กริฑาพล (2560 : 116) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 พบว่า รูปแบบการพัฒนา ประกอบด้วยโครงสร้างและองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การเตรียมการพัฒนา ส่วนที่ 2 กระบวนการพัฒนา และส่วนที่ 3 ภารกิจ 10 ภารกิจของผู้บริหาร สถานศึกษาพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของฉัตรชัย ตั้งศรีทอง (2561 : 158) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่าโครงสร้างของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยมีองค์ประกอบในการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 ประเมินตนเองก่อนการพัฒนา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง 5 ด้าน 13 ประเด็นการพัฒนา ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการ พัฒนา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของปิ่นทาร์ีย์ อัครเศรษฐนนท์ (2561 : 200) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า โครงสร้างของรูปแบบประกอบด้วย 5 ส่วนคือ 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธี ดำเนินงาน 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

7. การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นในด้าน โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบมีความถูกต้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน คู่มือการใช้รูปแบบมีความถูกต้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อนำรูปแบบไปให้ผู้บริหาร

สถานศึกษาทดลองใช้ เป็นระยะเวลา 1 เดือน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ทดลองใช้รูปแบบได้ให้ความเห็นว่า เป็นรูปแบบที่ดีมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา ในส่วนของคู่มือการใช้รูปแบบนี้เป็นเอกสารทางวิชาการที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่ง มีประเด็นที่ชัดเจน ระบุแนวคิด วิธีการบริหารจัดการ และระบุปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จที่สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนาตนเองและองค์กรเพื่อขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้ประเมินผลการใช้รูปแบบ มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลังจากที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินรูปแบบแล้ว ผู้วิจัยนำผลการประเมิน โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้งนำรูปแบบที่ปรับแก้ตามผู้ทรงคุณวุฒิไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้งก่อนที่จะนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่ปรับแก้แล้วไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อนำรูปแบบไปให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาทดลองใช้ก่อนทำการประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ จึงพบว่าผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

การที่ผลสะท้อนออกมาดีเช่นนี้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีกระบวนการในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ถูกต้อง ชัดเจน และนำไปประเด็นการพัฒนาที่สถานศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติได้น้อยไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์จากการปฏิบัติงานด้านการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จมากกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้องตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและอธิบายปรากฏการณ์เชิงเหตุผลได้อย่างชัดเจน นำไปสู่การสร้างความคิดใหม่สอดคล้องกับแนวคิดของ คีฟส์ (Keeves, 1988 : 560) ที่ได้กล่าวถึงรูปแบบที่ดีควรมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง การสร้างรูปแบบเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้าง เพื่อนำผลที่ได้มากำหนดกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบ เนื่องจากมีวิธีการที่หลากหลายก่อให้เกิดความรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นในการ

ปฏิบัติงานสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินรูปแบบของ มาคัส สกริเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam, 2000 : 390) ที่ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบใน 4 ด้าน คือ ประเมินความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility)

8. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ทดลองใช้รูปแบบ พบว่ารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นข้อ 4 กระบวนการพัฒนาในส่วนของปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นข้อ 4 กระบวนการพัฒนาในส่วนของปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าผลการประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมจะอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ถ้าหากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าประเด็นที่น่าสนใจก็คือ ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในประเด็นกระบวนการพัฒนาในส่วนของปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยนำรูปแบบไปให้กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดใหญ่ได้ทดลองใช้รูปแบบ หลังจากทดลองใช้รูปแบบแล้ว ประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ผลปรากฏว่าประเด็นกระบวนการพัฒนาในส่วนของปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของด้านการจัดทำแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่ามีความคล้อยน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นอื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ย

ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันก็ย่อมมีบริบทที่แตกต่างกันตามโครงสร้างและวัฒนธรรมการทำงาน ดังนั้นหากจะบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จจะต้องคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษาที่มีสภาพแตกต่างกัน ซึ่งปัจจัย / เงื่อนไขความสำเร็จก็มีความแตกต่างกันตามสภาพของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

9. ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อนำรูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 40 โรงเรียน พบว่ามีผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ได้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้รูปแบบครั้งนี้ มีความประสงค์ขอทดลองใช้รูปแบบด้วย และขออนุญาตสำเนาเอกสารรูปแบบพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบเพื่อนำไปใช้งานจริงที่โรงเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาให้เหตุผลว่ารูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบนี้เป็นเอกสารสำคัญที่มีประโยชน์อย่างมากต่อการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนั้นจึงขอนำรูปแบบพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบนี้ไปปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของโรงเรียน และได้กล่าวว่าจะนำรูปแบบพร้อมคู่มือการใช้รูปแบบนี้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองและองค์กรเพื่อขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับนโยบาย

1.1.1 สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จากการวิจัยครั้งนี้ไปเผยแพร่ เช่น ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัด นครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ แต่ละเขตพื้นที่มอบให้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งใหม่และเก่านำไปพัฒนาตนเองและองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.2 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งกำหนดเป็นหลักสูตรอบรมพัฒนาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาได้พิจารณาการนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ไปปรับใช้คู่กับเทคโนโลยี โดยจัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-document) ใน เว็บไซต์ (Website) ของเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 ระดับปฏิบัติ

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ควรนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 นี้ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งผู้บริหารต้องสร้างจิตสำนึกและสร้างความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรในสถานศึกษา

1.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำและเป็นแกนหลักในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาแนะนำ ดูแลให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษานักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจและเล็งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาประเมินตนเองในการจัดการเรียนการสอนและการทำงานที่มีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้มุ่งเน้นที่คุณภาพของผู้เรียน เป็นสำคัญ

1.2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามในการดำเนินงานตาม แผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกชั้นตอนอย่างใกล้ชิด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 ควรศึกษากลยุทธ์ของการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสำหรับสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ของแต่ละจังหวัดในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาของแต่ละจังหวัดในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2545). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
: กรอบและแนวการดำเนินการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2554). การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- “คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19 / 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของ
กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.”
(2560, 3 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนพิเศษ 96 ง. หน้า 14 – 22.
- เจษฎา เสาทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุกัญยามาศ มาประจง เป็นผู้สัมภาษณ์.
ที่โรงเรียนพรหมประสาทรามภูรินุกูล อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อ วันที่ 2
กรกฎาคม 2563.
- จันทน์ ศรีสูงเนิน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุกัญยามาศ มาประจง เป็นผู้สัมภาษณ์.
ที่โรงเรียนโคกเพชรวิทยาคาร อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ เมื่อ วันที่ 11
กรกฎาคม 2563.
- นัตรชัย ตั้งศรีทอง. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคณะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.
(การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ณมน จีรังสุวรรณ. (2561). หลักการ แนวคิด ทิศทาง การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่
(พ.ศ. 2559-2563). เอกสารการสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา
แนวใหม่ รุ่นที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน).

ทรงศักดิ์ ลิรัมย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุกันยามาศ มาประจง เป็นผู้สัมภาษณ์.

ที่โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอถ้ำปลา มาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 3
กรกฎาคม 2563.

ธนิกา กริธาพล. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 - 7. วิทยานิพนธ์ ค.ด.

(ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.

ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แอล.ที.เพรส.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปัทมาธิ์ย์ อัครเศรษฐนนท์. (2561). รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหาร

กิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (ภาวะผู้นำทาง

การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พระสุวัฒน์ วชิโร (อาษาสิงห์). (2559). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของเจ้าสำนัก

ศาสนศึกษาแผนกธรรม-บาลี จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (ภาวะผู้นำทาง

การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ไพฑูริย์ แจ่มพันธ์. (2560). กลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ป.ด.

(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ภิญโญ จูสี. (2558). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารการศึกษา).

ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :

นานมีบุ๊คส์ พิมพ์ขึ้น.

- รุ่ง แก้วแดง. (2544). **ประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ ไม่ยาก**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย. (2559). **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารจัดการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัชรศักดิ์ สงค์ปาน. (2558). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อบรรลุผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคใต้ฝั่งอันดามัน**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วัลภา กิตติพนธ์ชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุกันยามาศ มาประจง เป็นผู้สัมภาษณ์. ที่โรงเรียนชุมชนบ้านหนองไข่น้ำ อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อ วันที่ 11 กรกฎาคม 2563.
- ศิริชัย กาญจนาวาสี ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุขใจ. (2550). **รูปแบบของระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์. (2545). **การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. นนทบุรี : จตุพรดีไซน์.
- สมประสงค์ ยมนา. (2560). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมาน อัสวภูมิ. (2550). “การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก” วารสาร **ศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. 2(2) : 76 – 85.
- _____. (2551). **การบริหารการศึกษามัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- _____. (2558). **รูปแบบบูรณาการระบบการประกันคุณภาพภายในกับการบริหารสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดกลาง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

- สวัสดิ์ โภธิวัฒน์. (2547). การพัฒนาตัวแบบประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ค. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพักตร์ พิบูลย์. (2557). การบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ. เอกสารประกอบโครงการประชุมสัมมนาผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ภูมิภาค (ภาคใต้) รุ่นที่ 1 9 - 11 เมษายน 2557. สุราษฎร์ธานี : โรงแรมไคมอนด์ พลาซ่า.
- สุภัค พวงขจร. (2561). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ปร.ค. (การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เสริมศักดิ์ นิลวิลัย. (2549). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้การประเมินเชิงคุณภาพสำหรับสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคใต้ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ค. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- _____. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการปฏิบัติและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544 ก). คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- _____. (2544 ข). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547 ก). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547 ข). ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- _____. (2554). หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา.
- _____. (2555). ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). การศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการบริหาร สถานศึกษา พัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาและสถานศึกษา เครือข่ายของผู้บริหาร ต้นแบบคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โฆสิการพิมพ์.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2544). เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางจัดระบบสารสนเทศสถานศึกษา โครงการประกัน คุณภาพการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2554 ก). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตาม กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554 ข). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการ ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักพระพุทธศาสนา.
- _____. (2555). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและมนต์ส่นของ ผู้เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : โฆสิการพิมพ์.
- _____. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.

- Almadani, K. (2011, July). "Quality Assurance : A Pressing Problem For Education in the 21st Century." **Social Innovations in Lithuania.** 32(2) : 9 – 19.
- Bardo, I. W. & Hartman, J. J. (1982). **Urban Sociology : A Systematic Introduction.** New York : F.E. Peacock.
- Bemabe, F. & Rioccaboini, A. (2007, September - December). "Which Role for Performance Measurement System in Higher Education Focus on Quality Assurance in Italy." **Studies in Educational Evaluation.** 33 (3) : 302 – 310.
- Brow, W. & Moberg, D. (1980). **Organization theory and Management : A Macro Approach.** New York : Wiley.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing.** 5th ed. New York : Collins.
- Crosby, P. B. (1979). **Quality is Free in The Art of Making Quality Certain.** New York : New American Library.
- Cuttance, P. (1994). **Consumer Evaluation of Quality Management and Quality Assurance Systems for Schools.** Sydney : NSW Department of School Education.
- Daft, R. L. (1992). **Consumer Evaluation of Quality Management and Quality Assurance Systems for Schools.** Paper presented at the Australian Quality Council Conference, Sydney, Australia.
- Deming, E. W. (1986). **Out of the Crisis.** Massachusetts : The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- Doherty, G. D. (1994). **Introduction : The Concern for Quality.** New York : Routledge.
- Eisner, E. (1976, May). "Education Connoisseurship and Criticism." **Journal of Aesthetic Education.** 12(1) : 192 – 193.
- Frazier, A. (1997). **A Roadmap for Quality Transformation in Education.** Boca Roton : St. Lucic Press.
- Getzeis, J. W. & Guba, E. L. (1996). "Social Behavior and the Administrative Process." **The School Review.** 65(4) : 423 - 441.

- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw - Hill Book.
- Hill, R. (1998, October). “**Quality Assurance Continuous Quality Improvement and Health Care**”. Document in Quality Assurance Seminar : 12 - 15.
- Joyce, B. & Weil, M. (1985). **Model of Teaching**. India : Prentice-Hall.
- Juran Institute. (2005). **Six Sigma**. Retrieved 10 September 2020, from http://www.six.sigma.com/sixsigma/six_sigma.asp.
- Keeves, P. L. (1988). **Model and Model Building Education Research Methodology and Measurement : An International Handbook**. Oxford : Pergamon.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. V. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities.” **Educational and Psychological Measurement**. 30(3) : 607 - 610.
- Kuipers, P., Kendall, E. & Hancock, T. (2001). “Developing a Rural Community Base – Disability Service : (I) Services Framework and Implementation Strategy.” **Australian Journal of Rural Health**. 9(1) : 22 – 28.
- Likert, R. (1970). **New Patterns of Management**. New York : McGraw-Hill.
- Loder, C. (1990). **Quality Assurance Unaccountability in Higher Education**. London : the Institute of Education.
- Longman, C. (1987). **Longman Dictionary of Contemporary English**. England : Clays.
- Madaus, G. F., Scriven, M. S. & Stufflebeam, D. L. (1983). **Evaluation Models Viewpoints on Education and Human Services Evaluation**. 8th ed. Boston : Khunver - Nijhoft.
- _____. (2000). **Standards for Evaluations of Educational Programs, Projects, and Materials**. New York : : McGraw-Hill.
- Milliken, F. J. (1987). “Three Types of Perceived Uncertainty about the Environment : State, Effect, and Response Uncertainty.” **Academy of Management Review**. 12(1) : 133 – 143.
- Murgatroyd, S. & Morgan, C. (1994). **Total Quality Management and the School**. Buckingham : Open University Press.

- Newton, J. (2001). **An Evaluation of the Impact of External Quality Monitoring on a Higher Education Collage.** Retrieved 10 September 2020, from <http://www.nfer.ac.uk/summery/sfb.htm>
- Patricia, B. (2000). **Approach of Quality Assurance and Control in Other Countries.** New York : McGraw Hill.
- Raj, M. (1996). **Encyclopedic Dictionary of Psychology and Education.** New Delhi : ANMOL Publication PVC.
- Silman, F. (2012, April). "A Study on Quality Assurance Activities in Higher Education in North Cyprus." **International Online Journal of Educational Sciences.** 4(1) : 31 – 38.
- Smith, R. M. et al. (1980). **Management : Making Organizations Perform.** New York : McMillan.
- Steiner, E. (1988). **Educology.** Sydney : NSW.
- Stoner, A. F. & Wankei, C. (1986). **Management.** 3rd ed. New Deihi : Prentice-Hall private limited.
- Tosi, H. L. & Carroll, S. J. (1982). **Management.** 2nd ed. New York : John Wiley & Sons.
- Wiboonuptum, R. (2000). **Education Quality Assurance in Thai Educational Act of B.E. 2542 Policy Maker and Local Stakeholder Perspectives.** Doctoral Dissertation. USA : the Florida State University.
- Willer, D. (1985). **Scientific Sociology : Theory and Method.** New Jersey : Prentice - Hill, Inc.
- Woodhouse, D. (1995). **Audit Manual : Handbook for Institutions and Members of Adit Penel.** 2nd ed. New Zealand Universities Academic Audit Unit. Wellington : n.p.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต กำมันตะคุณ
ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิต ศรีประดิษฐ์
ตำแหน่ง อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. อาจารย์ ดร.ธีระ ภูดี
ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
4. ดร.ฉัตรชัย ตั้งศรีทอง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
5. ดร.จิมมี่ ทองพิมพ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยใหญ่วิทยาคม อำเภอชัยใหญ่ จังหวัดจังหวัดชัยภูมิ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์

1. นางวัลภา กิตติพนนท์ชัย

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองไข่น้ำ

วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองไข่น้ำ อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

2. นายทรงศักดิ์ สิริรัมย์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง

วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

3. นายจันทศักดิ์ ทรสูงเนิน

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนโคกเพชรวิทยาการ

วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนโคกเพชรวิทยาการ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

4. นายเจษฎา เสาทอง

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนพรหมประสาทรายนุกุล

วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนพรหมประสาทรายนุกุล อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ดร.วิชัย ประทุมไทย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนางเม็ง อำเภอเมืองชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. ดร.ว่าที่ร้อยตรีพิพัฒน์ ประดับเพชร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนจี่วงาม อำเภอแก่งคร้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
3. ดร.ประกิจ แฟมไธสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอลำปลายมาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
4. ดร.จำปา จันทะสอน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวฝาย อำเภอแคนดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
5. ดร.อนุชิต วรรณสุทธิ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวช้าง อำเภอสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
6. ดร.กิตติศักดิ์ ศิวินา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวบาน อำเภอรัตนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
7. นายอนุศิษย์ พรชีโวชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านเลิงสาง อำเภอเลิงสาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
8. นายวิทยา จิตเงิน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลท่าช้างเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2
9. นายเจษฎา เสาทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมประสาทราชภูร์นุกูล อำเภอเมืองสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
10. ดร.พินิจ นิ่มปรางค์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตระแสง อำเภอเมืองสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉวีตร ปะโคทัง
ตำแหน่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
จังหวัดอุบลราชธานี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร
ตำแหน่ง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จังหวัดสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย ภูเจริญ
ตำแหน่ง อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา
4. ดร.ถาวร คุณิรัตน์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
5. ดร.จิมมี่ ทองพิมพ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยใหญ่วิทยาคม อำเภอชัยใหญ่ จังหวัดจังหวัดชัยภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม
4. หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์
5. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม
6. หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินรูปแบบ
7. หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้รูปแบบการบริหารฯ เพื่อใช้จริงในสถานศึกษา



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ธีระ ภูติ

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปภรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณกานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย ดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปภรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย ดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๘๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะสัมภาษณ์ท่าน เพื่อเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้นักศึกษาได้เข้าสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณมา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้บุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม
(Focus Group)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปภรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การทำวิจัยเป็นไปด้วยความถูกต้องและมีคุณภาพ นักศึกษาจึงจัดให้มีการสนทนากลุ่มในเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าบุคลากรในเขตพื้นที่ของท่าน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขออนุญาตให้ ดร. กิตติศักดิ์ ศิวินา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวบาน เข้าร่วมสนทนากลุ่มในวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมวิวัฒนาลัย ชั้น ๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๑๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมสัมมนา (Focus Group)

เรียน ดร.ว่าที่ร้อยตรีพิพัฒน์ ประดับเพชร

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การทำวิจัยเป็นไปด้วยความถูกต้องและมีคุณภาพ นักศึกษาจึงจัดให้มีการสนทนากลุ่มในเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓

ในการนี้ จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เข้าร่วมสนทนากลุ่มในวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมวิวัฒนาลัย ชั้น ๘ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษามหาวิจิตรลงกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๖๗๒๕ ๑๒๖๘



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้รูปแบบการบริหารประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ ไปใช้จริง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค ๑๓ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ ในการนี้นักศึกษามีความ
ประสงค์ในการนำรูปแบบที่ได้จากการทำวิจัยนำมาใช้จริงเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง ใช้รูปแบบที่ได้จากการวิจัยนำไป
ใช้จริงกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗ ผู้ทำการวิจัยจะ
ประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มือถือผู้ประสาน ๐๘ ๖๗๒๕ ๑๒๖๕



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอมความอนุเคราะห์ทดลองใช้รูปแบบการบริหารประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ ไปใช้จริง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค ๑๓ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ตักดีปกรณ์กานต์ ในการนี้นักศึกษามีความ
ประสงค์ในการนำรูปแบบที่ได้จากการทำวิจัยนำมาใช้จริงเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง ใช้รูปแบบที่ได้จากการวิจัย
นำไปใช้จริงกับโรงเรียน..... ผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มือถือผู้ประสาน ๐๘ ๖๗๒๕ ๑๒๖๙

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา
3. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
4. แบบประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน



รหัสชุดแบบสอบถาม

--	--	--	--	--

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13**

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด โปรดแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ตรงไปตรงมา คำตอบของท่านถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีความสำคัญและเป็นประโยชน์แก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อจะได้ผลวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อไป ขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามมี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นคำถามปลายเปิด

นางสาวสุกัญชามาศ มาประจง

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์



รหัสชุดแบบสอบถาม

--	--	--	--	--	--

สำหรับครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายใน

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13**

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด โปรดแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ตรงไปตรงมา คำตอบของท่านถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีความสำคัญและเป็นประโยชน์แก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อจะได้ผลวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อไป ขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามมี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นคำถามปลายเปิด

นางสาวสุกัญชามาศ มาประจง

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามสภาพความเป็นจริง

1. สถานภาพ

- () ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 () ครูที่รับผิดชอบเป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

- () ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน
 () ขนาดกลาง มีนักเรียน 121-600 คน
 () ขนาดใหญ่ มีนักเรียน 601 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าสถานศึกษาของท่านมีระดับการปฏิบัติงานและระดับปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มากน้อยเพียงใด

- 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด / มีระดับปัญหามากที่สุด
 4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานมาก / มีระดับปัญหามาก
 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง / มีระดับปัญหาปานกลาง
 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานน้อย / มีระดับปัญหาน้อย
 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด / มีระดับปัญหาน้อยที่สุด

ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความถาม	ระดับปฏิบัติ					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
00	1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษามีการประชุมวางแผนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา		✓								✓

จากตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปฏิบัติ 4 และช่องระดับปัญหา 2 แสดงว่า สถานศึกษามีการประชุมวางแผนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ข้อ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17	สถานศึกษามีการนำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้										
18	สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี										
19	สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ										
20	สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์										
21	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้										
22	สถานศึกษามีการให้บุคลากรในสถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานตามกิจกรรม โครงการที่รับผิดชอบทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมหรือโครงการ										
	4. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา										
23	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแล ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกปีการศึกษา										
24	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี										
25	สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย										

ข้อ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
26	สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง										
27	สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา										
28	สถานศึกษามีการรายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง										
29	สถานศึกษามีการนำผลจากการติดตามตรวจสอบไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา										
30	สถานศึกษามีการเตรียมการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด										
5. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา											
31	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัดประกาศขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน										
32	สถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจนทุกปีการศึกษา										
33	สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย										

ข้อ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
34	สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา										
35	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง										
36	สถานศึกษามีการสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในทุกครั้ง										
37	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง										
	6. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี										
38	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย										
39	สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานประจำปีที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน										
40	สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบัน										
41	สถานศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสารรายงานประจำปีที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบัน										
42	สถานศึกษามีการสรุปและเขียนรายงานประจำปีที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหาร										

ข้อ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					ระดับปัญหา					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	อย่างต่อเนื่อง											
51	สถานศึกษามีการระดมความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง											
52	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง											

ตอนที่ 3 ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างผู้บริหารสถานศึกษา
เรื่อง การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้สัมภาษณ์ นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อ-สกุล).....ตำแหน่ง.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

สถานที่.....

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....จังหวัด.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. สถานศึกษาของท่านมีนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างไร

.....

2. ท่านใช้หลักการใดหรือใช้วิธีการใดที่ทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่านประสบผลสำเร็จ

.....

3. ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่านมีสิ่งใดที่ต้องการพัฒนาเพิ่มขึ้นกว่าเดิมอีกหรือไม่ (ถ้ามี) จะพัฒนาในด้านใดบ้าง และจะดำเนินการอย่างไร

.....

4. เงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของท่านคืออะไร

.....

5. สถานศึกษาของท่านมีนโยบายและมีวิธีดำเนินการอย่างไรในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

.....
.....

6. สถานศึกษาของท่านมีนโยบายและมีวิธีดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างไร

.....
.....

7. สถานศึกษาของท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรที่ทำให้สามารถดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจั
ดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

.....
.....

8. สถานศึกษาของท่านใช้วิธีการใดในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
และดำเนินการอย่างไรจึงประสบผลสำเร็จ

.....
.....

9. สถานศึกษาของท่านใช้วิธีการใดในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษา และดำเนินการอย่างไรจึงประสบผลสำเร็จ

.....
.....

10. สถานศึกษาของท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองให้ได้ข้อมูล
ที่ถูกต้องและทันต่อความต้องการในการรายงานประจำปีทุกปี หลังจากสิ้นปีการศึกษา

.....
.....

11. สถานศึกษาของท่านใช้วิธีการใดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการ
อย่างไรจึงประสบผลสำเร็จ

แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ขั้นนำ 1 สร้างความคุ้นเคยด้วยการสนทนาโดยทั่วไป ผู้สัมภาษณ์อธิบายวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

ขั้นสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์พิจารณาเลือกใช้คำถามต่อไปนี้กับผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้คำถามดังกล่าวจะเป็นคำถามหลัก (Main Questions) ที่ผู้สัมภาษณ์สามารถไปขยายเป็นคำถามรอง (Follow-up questions) และคำถามเจาะลึก (Probes) ได้ตามความเหมาะสม

Main questions	Follow - up questions	Probes
1. สถานศึกษาของท่าน มีนโยบายและแนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างไร	ท่านใช้หลักการใด หรือใช้วิธีการใดที่ทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่านประสบผลสำเร็จ	1. สถานศึกษาของท่านได้นำแนวคิด / ทฤษฎีใดมาใช้ในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่ (ถ้ามี) มีวิธีดำเนินการอย่างไร 2. สถานศึกษาของท่านได้ส่งบุคลากรในหน่วยงานของท่านเข้าอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในหรือไม่ อย่างไร 3. ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่าน มีสิ่งใดที่ต้องการพัฒนาเพิ่มขึ้นกว่าเดิมอีกหรือไม่ (ถ้ามี) จะพัฒนาในด้านใดบ้างและจะดำเนินการอย่างไร 4. เจ็อนไขความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของท่านคืออะไร

Main questions	Follow - up questions	Probes
<p>2. ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของท่าน มีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไรบ้าง</p>	<p>2.1 สถานศึกษาของท่านมีนโยบายและมีวิธีดำเนินการอย่างไรในกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาหรือไม่ อย่างไร 2. ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาหรือไม่ อย่างไร 3. สถานศึกษามีขั้นตอนวิธีดำเนินงานในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไร 4. มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นสถานศึกษาได้มีการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร 5. เงื่อนไขความสำเร็จในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคืออะไร
	<p>2.2 สถานศึกษาของท่านมีนโยบายและมีวิธีดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างไร</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร 2. ใครมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาบ้าง

Main questions	Follow - up questions	Probes
		<p>3. มีการนำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษามาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือไม่ อย่างไร</p> <p>4. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีจัดทำขึ้น มีการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร</p> <p>5. เจือ้นไขความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคืออะไร</p>
	<p>2.3 สถานศึกษาของท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรที่ทำให้สามารถดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้</p>	<p>1. สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปใช้ในด้านใดบ้างอย่างไร</p> <p>2. สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ / แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือไม่ (ถ้ามี) มีวิธีดำเนินการอย่างไร</p> <p>3. เจือ้นไขความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคืออะไร</p>

Main questions	Follow - up questions	Probes
	<p>2.4 สถานศึกษาของท่านใช้วิธีการใดในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและดำเนินการอย่างไรจึงประสบผลสำเร็จ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ / การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาหรือไม่ (ถ้ามี) มีวิธีดำเนินการอย่างไร 2. สถานศึกษาได้รับการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากผู้ปกครอง / ชุมชน / เขตพื้นที่การศึกษาหรือไม่อย่างไร 3. สถานศึกษาได้นำผลที่ได้จากการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ อย่างไร 4. เงื่อนไขความสำเร็จในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคืออะไร
	<p>2.5 สถานศึกษาของท่านใช้วิธีการใดในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและดำเนินการอย่างไรจึง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษามีการเตรียมการในการประเมินคุณภาพภายในอย่างไร 2. บุคลากรในสถานศึกษาได้อบรมความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในหรือไม่ อย่างไร 3. สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาอย่างไร

Main questions	Follow - up questions	Probes
	<p>ประสบผลสำเร็จ</p>	<p>และรูปแบบที่ใช้เป็นอย่างไร</p> <p>4. เงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคืออะไร</p>
	<p>2.6 สถานศึกษาของท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อความต้องการในการรายงานประจำปีทุกปีหลังจากสิ้นปีการศึกษา</p>	<p>1. สถานศึกษามีการวางแผนในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปีอย่างไร</p> <p>2. สถานศึกษามีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ / แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในหรือไม่ (ถ้ามี) มีวิธีการดำเนินการอย่างไร</p> <p>3. สถานศึกษาได้มีการเผยแพร่ผลการประเมินตนเองหรือไม่ (ถ้ามี) มีรูปแบบ / วิธีการดำเนินการอย่างไร</p> <p>4. เงื่อนไขความสำเร็จในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษาของท่านคืออะไร</p>
	<p>2.7 สถานศึกษาของท่านใช้วิธีการใดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง</p>	<p>1. สถานศึกษามีการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไร</p>

Main questions	Follow - up questions	Probes
	<p>อย่างต่อเนื่องและ ดำเนินการอย่างไรจึง ประสบผลสำเร็จ</p>	<p>2. สถานศึกษาได้นำผลที่ได้จากการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการ ประเมินตนเองและผลการประเมิน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการ ปรับปรุงการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร</p> <p>3. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรในสถานศึกษานำผล การประเมินคุณภาพภายในมาใช้ เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนา งานหรือไม่ อย่างไร</p> <p>4. เงื่อนไขความสำเร็จในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของ สถานศึกษาของท่านคืออะไร</p>



สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

(โปรดนำเอกสารฉบับนี้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม)

เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

**เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13**

**The Development of Internal Quality Assurance Administration Model
in Basic Education Schools Under Regional Education Office No. 13**

ผู้วิจัย

นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง

นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สักดิ์ปกรณ์กานต์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

วันพฤหัสบดีที่ 17 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 น. – 12.00 น.

ณ ห้องประชุมวิวัฒนาลัย ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวชิราลงกรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โทรศัพท์ 08 6725 1269

E-mail : sukanyamart@hotmail.com

Line ID : 0867251269

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. นายวิทยา จิตเงิน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลท่าช้างเฉลิมพระเกียรติ
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2
2. นายอนุศิษย์ พรชีวะโชติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านเลิงสาง
อำเภอเลิงสาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
3. ดร.วิชัย ประทุมไทย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนางเม็ง อำเภอเมืองชัยภูมิ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
4. ดร.ว่าที่ร้อยตรีพิพัฒน์ ประดับเพชร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนจิวงาม
อำเภอแก้งคร้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
5. ดร.ประกิจ แฟมไธสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยศาลา
อำเภอลำปลายมาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
6. ดร.จำปา จันทะสอน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวฝาย อำเภอแคนดง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
7. ดร.อนุชิต วรรณสุทธิ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวช้าง อำเภอสตึก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
8. ดร.กิตติศักดิ์ ศิวินา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวบาน อำเภอรัตนบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
9. นายเจษฎา เสาทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมประสาทราชภูร์นุกูล
อำเภอเมืองสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
10. ดร.พินิจ นิ่มปรางค์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตระแสง อำเภอเมืองสุรินทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

กำหนดการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ณ อาคาร 15 ชั้น 8 ห้องประชุมวิวัฒนาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้วิจัย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง นักศึกษาระดับปริญญาเอก

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วันพฤหัสบดีที่ 17 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562

- | | |
|--------------------------|--|
| เวลา 09.00 น. – 09.10 น. | ลงทะเบียนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) |
| เวลา 09.10 น. – 09.20 น. | ดร.พินิจ นิ่มปรางค์ ผู้ดำเนินรายการสนทนากลุ่ม
กล่าวต้อนรับผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม |
| เวลา 09.20 น. – 09.30 น. | ผู้วิจัยโดย นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง รายงานวัตถุประสงค์
ของการวิจัย และนำเสนอผลการดำเนินงานวิจัยโดยสังเขป |
| เวลา 09.30 น. – 11.30 น. | เริ่มการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator)
โดย ดร.พินิจ นิ่มปรางค์ |
| เวลา 11.30 น. – 12.00 น. | สรุปประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
โดย ดร.พินิจ นิ่มปรางค์ |
| เวลา 12.00 น. | ปิดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) |
| เวลา 12.00 น. – 13.00 น. | เชิญร่วมรับประทานอาหารกลางวัน |

หมายเหตุ เวลาในการสนทนากลุ่มอาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ตอนที่ 1 เริ่มการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

- 1.1 กล่าวทักทาย
- 1.2 กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
- 1.3 แนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
- 1.4 แนะนำผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 2 นำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์และกระบวนการ ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

- 2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 2.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย
- 2.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
 - 2.4.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยที่ดำเนินการแล้ว
 - 2.4.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยที่จะดำเนินการต่อไป
- 2.5 วิธีการและขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

1. เพื่อนำข้อมูลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่ต้องนำมาพัฒนาสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการ และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 7 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6) ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และ 7) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 2. เพื่อยกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

- คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์**
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์
 2. อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร

ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) : ดร.พินิจ นิ่มปรางค์

- ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม**
1. นายวิทยา จิตเงิน
 2. นายอนุศิษฐ์ พรชีโวโชติ
 3. ดร.วิชัย ประทุมไทย
 4. ดร.ว่าที่ร้อยตรีพิพัฒน์ ประดับเพชร
 5. ดร.ประกิจ แฟมไธสง
 6. ดร.จำปา จันทะสอน
 7. ดร.อนุชิต วรรณสุทธิ
 8. ดร.กิตติศักดิ์ ศิวินา
 9. นายเจษฎา เสาทอง

- ผู้จดบันทึก (Note Taker)**
1. นางจิชญ์ชญาภรณ์ ทิพย์กรรม
 2. นางตรีทิพยนิภา สดศรี
 3. นายเจริญชัย บุตรสุค
 4. นายศิริศาสตร์ ส่องแสง

- ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)**
1. นางสาวรัตนาภรณ์ ประเมินชัย
 2. นางณัฐกานต์ โพธิ์ใหญ่
 3. นางสาวกาญจนา เรือนประโคน
 4. นายสุเรศ ภูมิประโคน

การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

ประเด็น การพัฒนา	การบริหารจัดการ	ปัจจัย / เงื่อนไข สู่ความสำเร็จ
<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการ เตรียมการให้ความร่วมมือ ในการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาจาก หน่วยงานต้นสังกัด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมวางแผนเพื่อเตรียมการให้ ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้น สังกัด 2. สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานของ สถานศึกษา 3. นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดย ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูและ บุคลากรในสถานศึกษาได้เตรียมการ ให้ความร่วมมือในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจาก หน่วยงานต้นสังกัด 4. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. การสร้างบรรยากาศ ในการทำงานและการ บริหารเชิงบวก 3.

แบบประเมิน

(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ผู้ประเมินชื่อ.....

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ตรวจสอบ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ตอนที่ 2 ประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ผู้วิจัยได้นิยามคำศัพท์ ความถูกต้อง และความเหมาะสม ดังนี้

ความถูกต้อง หมายถึง ความเชื่อถือได้และความเที่ยงตรงของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในด้านโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ความเหมาะสม หมายถึง ความพอเหมาะของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในด้านโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

ระดับความคิดเห็น ความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

- 5 หมายถึง มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความถูกต้อง / ความเหมาะสม ระดับน้อยที่สุด

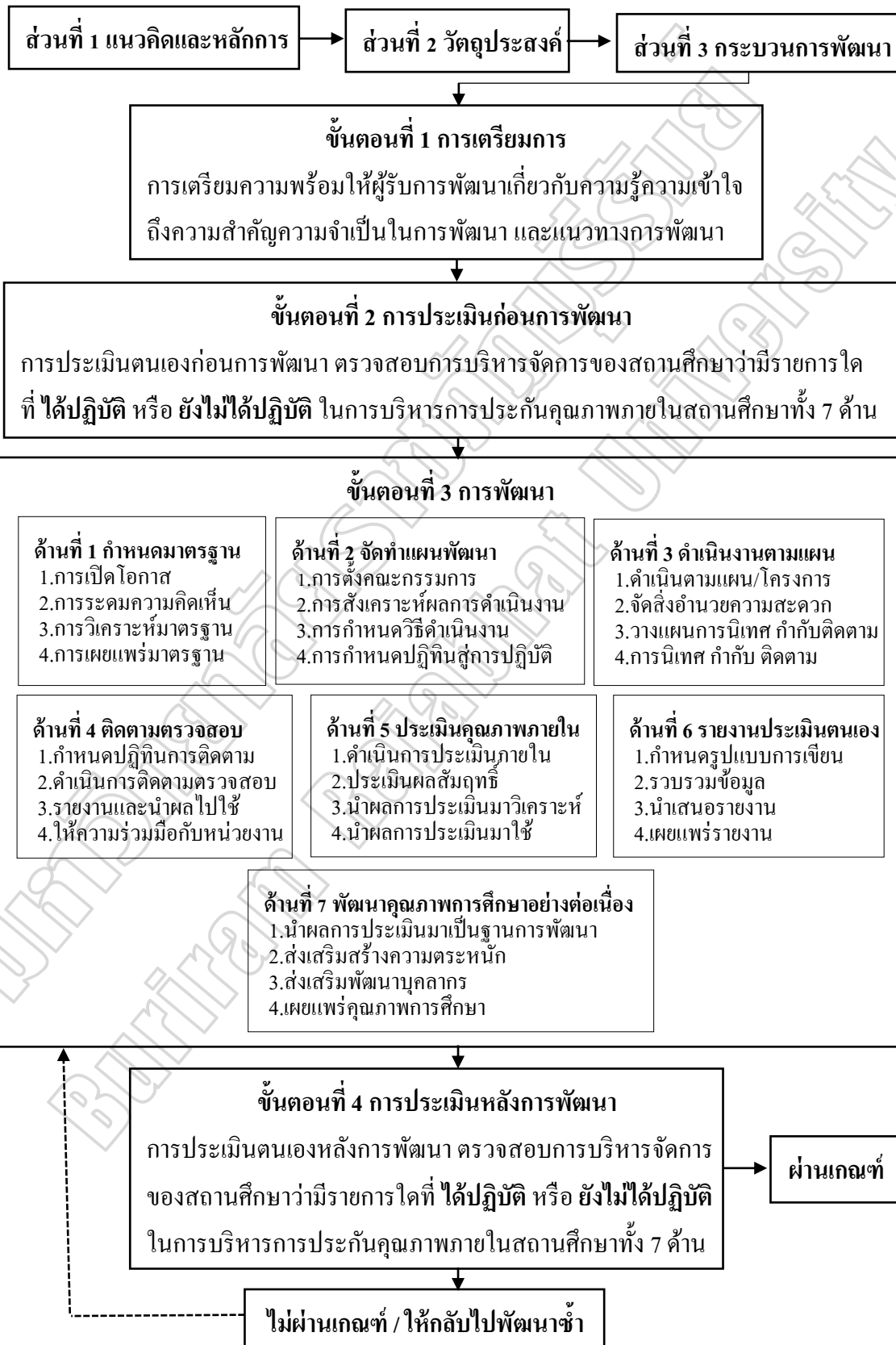
ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตรวจสอบ ความถูกต้อง ความเหมาะสมของ
รูปแบบและแสดงความคิดเห็น / ให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง

นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โทรศัพท์ 08 6725 1269 E-mail : sukanyamart@hotmail.com

โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13



คำอธิบายรูปแบบ

โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวคิดในการกำกับการสร้างรูปแบบ และศึกษาแนวคิดในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย กฏกระทรวง พ.ศ. 2561 โดยมีการบริหารจัดการใน 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
6. ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีดังนี้

1. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบใน 7 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อนำเสนอประเด็นการบริหารจัดการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา หมายถึง ลำดับขั้นตอน วิธีการปฏิบัติเพื่อพัฒนาการบริหาร การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการก่อนการพัฒนา หมายถึง การให้ผู้รับการพัฒนาเกิดความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนา ซึ่งแจ้ง กำหนดข้อตกลงในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้รับการพัฒนาทำการ ตรวจสอบรายการก่อนการพัฒนาว่าในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละด้านมีรายการใดที่ **ได้ปฏิบัติ** หรือยัง**ไม่ได้ปฏิบัติ** มากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ผู้รับพัฒนาศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการ ตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยศึกษาแนวคิด เนื้อหาสาระ ประเด็นการพัฒนา วิธีการบริหารจัดการ บัญญัติ / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละ ด้าน จำนวน 7 ด้าน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ผู้รับพัฒนาตรวจสอบ หลังจากดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3 แล้ว โดยตรวจสอบว่าในการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละข้อของแต่ละด้านมีรายการใดที่ **ได้ปฏิบัติ** หรือยัง**ไม่ได้ปฏิบัติ** กรณีไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ผู้รับพัฒนากลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อ นั้น จนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 1 ประเมินโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความถูกต้อง และช่องความเหมาะสม และสามารถ
แสดงความคิดเห็น / ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ในส่วนท้ายของแบบประเมิน

ข้อ	ข้อความ	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ ที่ประกอบด้วย 3 ส่วน (ส่วนที่ 1 แนวคิดและ หลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ และส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา)											
2	การจัดลำดับโครงสร้างและองค์ประกอบของ รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน											
3	คำอธิบายรูปแบบ											
	3.1 ส่วนที่ 1 ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ											
	3.2 ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์											
	3.3 ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน											
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา											
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา											
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา 7 ด้าน											
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา											

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ข้อ	ข้อความ	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง - แนวคิด..... - ประเด็นการพัฒนา..... - วิธีการบริหารจัดการ..... - ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ..											
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา											
ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่น ๆ												

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

(สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา)

แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้จริง
 ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประเมิน ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ
 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
 ภาค 13

ผู้วิจัยได้นิยามคำศัพท์ ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดังนี้

ความเป็นไปได้ หมายถึง การคาดคะเนความมากน้อยในการนำรูปแบบการบริหารการ
 ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ไปดำเนินการใช้
 จริงได้

ความเป็นประโยชน์ หมายถึง การคาดคะเนความมากน้อยในการตอบสนองต่อการนำ
 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
 ภาค 13 ไปใช้ได้จริงตรงตามความต้องการ และบังเกิดผลดีต่อการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับความคิดเห็น ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร
 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

- 5 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์ ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์ ระดับมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์ ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์ ระดับน้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้ / ความเป็นประโยชน์ ระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้ตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อ เพื่อให้แบบประเมินมี
 ความสมบูรณ์ เมื่อท่านตอบแบบประเมินเสร็จแล้ว ขอความกรุณานำแบบประเมินบรรจุซองที่แนบ
 มาส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุกัญยามาศ มาประจง

นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ข้อ	ข้อความ	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง - แนวคิด..... - ประเด็นการพัฒนา..... - วิธีการบริหารจัดการ..... - ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ..											
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา											
ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะอื่น ๆ												

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ผู้อำนวยการ โรงเรียน.....

ภาคผนวก ง
ผลการหาค่าความสอดคล้อง

ผลการหาค่าความสอดคล้อง (IOC)

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	5	1.00
2	1	1	1	1	1	5	1.00
3	1	1	1	0	1	4	0.80
4	1	1	1	1	1	5	1.00
5	1	1	1	0	1	4	0.80
6	1	1	1	1	1	5	1.00
7	1	1	1	1	1	5	1.00
8	1	1	1	1	1	5	1.00
9	1	1	1	1	1	5	1.00
10	1	1	1	1	1	5	1.00
11	1	1	1	1	1	5	1.00
12	1	1	1	1	1	5	1.00
13	1	1	1	0	1	4	0.80
14	1	1	1	1	1	5	1.00
15	1	1	1	1	1	5	1.00
16	1	1	1	1	1	5	1.00
17	1	1	1	1	1	5	1.00
18	1	1	1	1	1	5	1.00
19	1	1	1	1	1	5	1.00
20	1	1	1	1	1	5	1.00
21	1	1	1	1	1	5	1.00
22	1	1	1	1	1	5	1.00
23	1	1	1	1	1	5	1.00
24	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
25	1	1	1	1	1	5	1.00
26	1	1	1	0	1	4	0.80
27	1	1	1	1	1	5	1.00
28	1	0	1	1	1	4	0.80
29	1	1	1	1	1	5	1.00
30	1	1	1	1	1	5	1.00
31	1	1	1	1	1	5	1.00
32	1	0	1	1	1	4	0.80
33	1	1	1	1	1	5	1.00
34	1	1	1	1	1	5	1.00
35	1	1	1	1	1	5	1.00
36	1	1	1	1	1	5	1.00
37	1	1	1	1	1	5	1.00
38	1	0	1	1	1	4	0.80
39	1	1	1	1	1	5	1.00
40	1	0	1	1	1	4	0.80
41	1	0	1	1	1	4	0.80
42	1	1	1	1	1	5	1.00
43	1	1	1	1	1	5	1.00
44	1	1	1	1	1	5	1.00
45	1	1	1	1	1	5	1.00
46	1	1	1	1	1	5	1.00
47	1	1	1	1	1	5	1.00
48	1	1	1	1	1	5	1.00
49	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
50	1	1	1	1	1	5	1.00
51	1	1	1	1	1	5	1.00
52	1	1	1	1	1	5	1.00
53	1	0	1	1	1	4	0.80
54	1	1	1	1	1	5	1.00
55	1	1	1	1	1	5	1.00
56	1	1	1	1	1	5	1.00
57	1	1	1	1	1	5	1.00
58	1	0	1	1	1	4	0.80
59	1	1	1	1	1	5	1.00
60	1	1	1	1	1	5	1.00
61	1	1	1	1	1	5	1.00
62	1	1	1	1	1	5	1.00
63	1	1	1	1	1	5	1.00
64	1	1	1	1	1	5	1.00
65	1	1	1	1	1	5	1.00
66	1	1	1	1	1	5	1.00
67	1	1	1	1	1	5	1.00
68	1	0	1	1	1	4	0.80
69	1	1	1	1	1	5	1.00
70	1	1	1	1	1	5	1.00
71	1	1	1	1	1	5	1.00
72	1	1	1	1	1	5	1.00

2. ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1. ความถูกต้อง หมายถึง ความเชื่อถือได้และความเที่ยงตรงของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในด้านโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ								
ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC
		1	2	3	4	5		
1	โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบที่ประกอบด้วย 3 ส่วน (ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ และส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา)	1	1	1	1	1	5	1.00
2	การจัดลำดับโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	5	1.00
3	คำอธิบายรูปแบบ	1	1	1	1	1	5	1.00
	3.1 ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	1	1	1	1	1	5	1.00
	3.2 ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00
	3.3 ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 7 ด้าน	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

2. ความเหมาะสม หมายถึง ความพอเหมาะของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ในด้าน โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบ								
ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC
		1	2	3	4	5		
1	โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบที่ประกอบด้วย 3 ส่วน (ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ และส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา)	1	1	1	1	1	5	1.00
2	การจัดลำดับโครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1	1	5	1.00
3	คำอธิบายรูปแบบ	1	1	1	1	1	5	1.00
	3.1 ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	1	1	1	1	1	5	1.00
	3.2 ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00
	3.3 ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 7 ด้าน	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

3. ความถูกต้องของคู่มือการใช้รูปแบบ หมายถึง ความเชื่อถือได้และความเที่ยงตรงของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13								
ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC
		1	2	3	4	5		
1	คำนำ	1	1	1	1	1	5	1.00
2	คำแนะนำการใช้คู่มือ	1	1	1	1	1	5	1.00
3	ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	1	1	1	1	1	5	1.00
4	ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00
5	ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา							
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
4. ความเหมาะสมของกลุ่มการใช้รูปแบบ หมายถึง ความพอเหมาะของกลุ่มการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13								
1	คำนำ	1	1	1	1	1	5	1.00
2	คำแนะนำการใช้คู่มือ	1	1	1	1	1	5	1.00
3	ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	1	1	1	1	1	5	1.00
4	ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00
5	ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา							
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	<p>ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา</p>	1	1	1	1	1	5	1.00

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

5. ความเป็นไปได้ หมายถึง การคาดคะเนความมากน้อยในการนำรูปแบบการบริหารการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ไปดำเนินการใช้จริงได้								
ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
1	คำแนะนำการใช้คู่มือ	1	1	1	1	1	5	1.00
2	ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	1	1	1	1	1	5	1.00
3	ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00
4	ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจั ดการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	<p>ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
<p>6. ความเป็นประโยชน์ หมายถึง การคาดคะเนความมากน้อยในการตอบสนองต่อการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ไปใช้ได้จริงตรงตามความต้องการ และบังเกิดผลดีต่อการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>								
1	คำแนะนำการใช้คู่มือ	1	1	1	1	1	5	1.00
2	ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ	1	1	1	1	1	5	1.00
3	ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00
4	ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการพัฒนา							
	ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา							
	- แนวคิด.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ประเด็นการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- วิธีการบริหารจัดการ.....	1	1	1	1	1	5	1.00
	- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	5	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ผล รวม	IOC
		1	2	3	4	5		
	<p>ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็น รายงานประจำปี</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	<p>ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- แนวคิด.....</p> <p>- ประเด็นการพัฒนา.....</p> <p>- วิธีการบริหารจัดการ.....</p> <p>- ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ.....</p>	1	1	1	1	1	5	1.00
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	70	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	70	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.990	52

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	70	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	70	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.936	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
1	4.5286	.60724	70
2	4.3286	.73665	70
3	4.2286	.78337	70
4	4.2857	.68404	70

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
5	4.2000	.69366	70
6	4.3143	.75264	70
7	4.2714	.79712	70

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
30.1571	18.598	4.31256	7

Reliability**Reliability Statistics**

Cronbach's Alpha	N of Items
.947	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
8	4.2000	.75373	70
9	4.2286	.76464	70
10	4.2000	.91049	70
11	4.3714	.66314	70
12	4.3000	.70915	70
13	4.2857	.72518	70
14	4.4571	.69545	70
15	4.4000	.74988	70

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
34.4429	26.250	5.12351	8

Reliability**Reliability Statistics**

Cronbach's Alpha	N of Items
.950	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
16	4.3143	.71308	70
17	4.2286	.78337	70
18	4.1143	.89350	70
19	4.3286	.65323	70
20	4.2286	.74545	70
21	4.2286	.72575	70
22	4.2000	.86141	70

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
29.6429	22.436	4.73665	7

Reliability**Reliability Statistics**

Cronbach's Alpha	N of Items
.951	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
23	4.2286	.88746	70
24	4.3000	.78666	70
25	4.0714	.83962	70

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
26	4.1714	.72174	70
27	4.2714	.72074	70
28	4.2571	.82858	70
29	4.2000	.77272	70
30	4.2857	.76410	70

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
33.7857	29.939	5.47165	8

Reliability**Reliability Statistics**

Cronbach's Alpha	N of Items
.945	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
31	4.2143	.79660	70
32	4.1429	.78548	70
33	4.1286	.94672	70
34	4.2714	.83269	70
35	4.1286	.83269	70
36	4.1143	.79021	70
37	4.0857	.88043	70

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
29.0857	25.993	5.09829	7

Reliability**Reliability Statistics**

Cronbach's Alpha	N of Items
.949	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
38	4.3429	.69960	70
39	4.3286	.73665	70
40	4.3143	.82608	70
41	4.3714	.70549	70
42	4.2857	.83654	70
43	4.3000	.78666	70
44	4.3143	.82608	70

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
30.2571	22.571	4.75085	7

Reliability**Reliability Statistics**

Cronbach's Alpha	N of Items
.961	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
45	4.1571	.87866	70
46	4.2857	.80114	70
47	4.3429	.73987	70

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
48	4.2286	.80165	70
49	4.3000	.76802	70
50	4.3571	.63783	70
51	4.2857	.85369	70
52	4.2714	.81510	70

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
34.2286	31.309	5.59547	8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานศึกษานิเทศก์ภาค 13

คู่มือการใช้รูปแบบ

การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

สุกัญยามาศ มาประจง

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาเอก

ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อสารสนเทศที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกใช้ในการพัฒนาตนเองและองค์กรในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี
- ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เล่มนี้จักเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการนำแนวทางการบริหารจัดการไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการประกันคุณภาพการศึกษาก็เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศักดิ์ปภรณ์กานต์ อาจารย์ ดร. โกวิท วัชรินทรางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่เป็นผู้ให้แนวคิดและให้คำปรึกษาแนะนำโดยตลอด ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนนักวิชาการและนักการศึกษาทุกท่านที่เป็นผู้เขียนหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัย และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทุกเรื่อง que ผู้วิจัยนำมาอ้างอิงในคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเล่มนี้

สุกัญยามาศ มาประจง

มกราคม 2563

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	2
คำแนะนำการใช้คู่มือ.....	4
โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13.....	6
ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ.....	7
ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์.....	7
ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน..	8
ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการก่อนการพัฒนา.....	9
ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา.....	10
ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	11
ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	11
ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา.....	27
ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....	44
ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.....	60
ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา.....	76
ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี.....	90
ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....	103
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา.....	118
บรรณานุกรม.....	119

คำแนะนำในการใช้คู่มือ

ก่อนใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 กรุณาศึกษาคำแนะนำการใช้รูปแบบและปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อให้การใช้รูปแบบเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนา

ในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้รับการพัฒนาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้รับการพัฒนาศึกษาแนวทางการพัฒนา และศึกษาความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ผู้รับการพัฒนาศึกษาคำแนะนำในการใช้คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาแนวคิดหลักการ วัตถุประสงค์ในการพัฒนา
3. ผู้รับพัฒนาควรประเมินตนเองก่อนการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินในกลุ่มมือเล่มนี้ แล้วเปรียบเทียบผลการประเมินกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในคู่มือ ถ้าผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนในด้านนั้น ๆ แต่ถ้าผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดขอให้ท่านรับการพัฒนาในด้านนั้น ๆ ต่อไป
4. ผู้รับพัฒนาควรศึกษา แนวคิด เนื้อหาสาระ ประเด็นการพัฒนา วิธีการบริหารจัดการ บังคับ / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละด้าน จำนวน 7 ด้าน รวมทั้งศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
5. ผู้รับการพัฒนาประเมินตนเองหลังการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินในกลุ่มมือเล่มนี้ แล้วเปรียบเทียบผลการประเมินกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในคู่มือ ถ้าผลการประเมินเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หมายถึง ท่านมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำสู่การปฏิบัติ ท่านสามารถผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่ถ้าผลประเมินน้อยกว่าเกณฑ์ หมายถึง ท่านไม่ผ่านการประเมิน
6. สำหรับผู้รับพัฒนาที่ประเมินตนเองหลังการพัฒนาแล้ว ผลการประเมินด้านใดที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ ท่านควรที่จะดำเนินการพัฒนาซ้ำในด้านนั้น จนผ่านเกณฑ์การประเมิน
7. ผู้รับพัฒนาควรจัดสรรเวลาในการพัฒนาให้เหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาเกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ในศตวรรษที่ 21 โลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางธรรมชาติ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างรวดเร็ว เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลัน ซึ่งเป็นความท้าทายที่เกิดขึ้นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทาย โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย ได้แก่ คุณภาพของคน ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

การใช้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนนั้น นอกจากจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพโดยตรงแล้ว ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงระบบ กลไก และสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร / สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน แม้จะไม่เท่ากัน แต่แตกต่างกันไม่มาก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553 : 2)

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับผิดชอบ และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงานว่าจะสามารถดำเนินการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดทำคู่มือนี้ขึ้นเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นและช่วยให้การบริหารจัดการในการดำเนินการเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โครงสร้างและองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13



ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวคิดในการกำกับการสร้างรูปแบบ และศึกษาแนวคิดในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 โดยมีการบริหารจัดการใน 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
6. ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

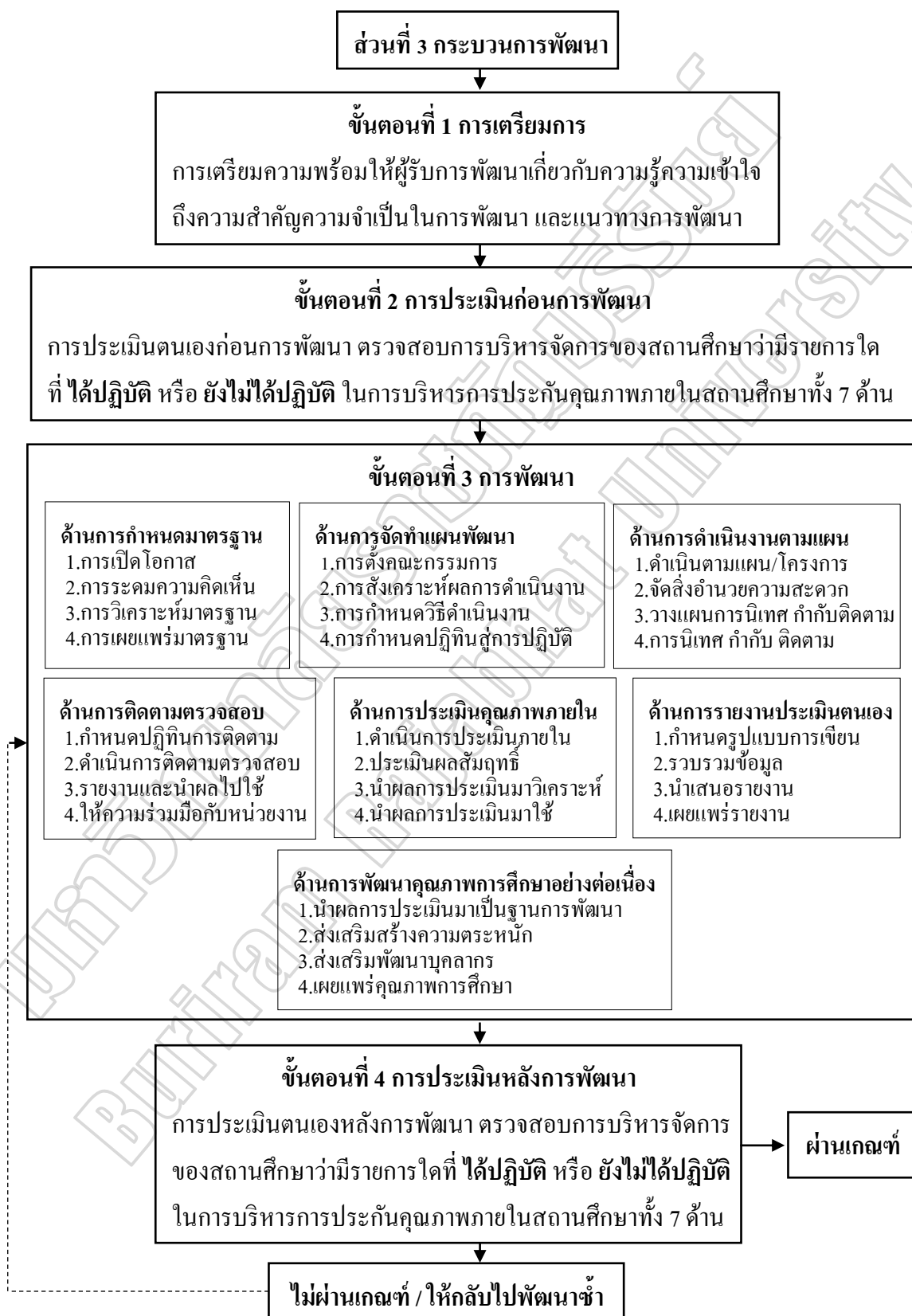
ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการ ในการขับเคลื่อนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบใน 7 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. เพื่อนำเสนอประเด็นการบริหารจัดการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 (ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์)

ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน



ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการก่อนการพัฒนา

การเตรียมการก่อนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมใน 2 ส่วน คือ

1. เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้รับการพัฒนาเกิดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้รับการพัฒนาเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 แต่ละขั้นตอนของการพัฒนา ซึ่งแจ้งกำหนดข้อตกลงในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินก่อนการพัฒนา

การประเมินก่อนการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นกระบวนการประเมินหรือการตรวจสอบตนเองของสถานศึกษาว่า สามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาจุดอ่อนของตนเองให้ดีขึ้น ดังนั้นการประเมินตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญก่อนการพัฒนาตามกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามคู่มือนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ด้าน 28 ประเด็นการพัฒนา โดยมีเกณฑ์การประเมิน คือ ต้องผ่านเกณฑ์รายด้านและรายข้อ ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้กลับไปพิจารณาจุดบกพร่องในแต่ละข้อของการบริหารจัดการ ในแต่ละด้านเพื่อพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาซ้ำในแต่ละด้าน

คำชี้แจง การประเมินฉบับก่อนและหลังการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยให้สถานศึกษาตรวจสอบรายการที่ได้ปฏิบัติ หรือยังไม่ได้ปฏิบัติ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ประเมินตนเองก่อนการศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อตรวจสอบว่าสถานศึกษา **ได้ปฏิบัติ** หรือ **ยังไม่ได้ปฏิบัติ** ในรายการใดบ้าง
2. สรุปจำนวนรายการที่**ได้ปฏิบัติ** โดยมีเกณฑ์ดังนี้
 - 2.1 ข้อใดมีรายการที่**ได้ปฏิบัติ** มีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น
 - 2.2 ข้อใดมีรายการที่**ได้ปฏิบัติ** มีจำนวนน้อยกว่าร้อยละ 80 ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนั้นตามคู่มือเล่มนี้
3. ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน หรือศึกษาเฉพาะด้านที่ท่านต้องการพัฒนาก็ได้
4. ศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13
5. กรณีผลการประเมินหลังการพัฒนาไม่ผ่านเกณฑ์ ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาในแต่ละด้าน เพื่อการพัฒนาซ้ำ จนผ่านเกณฑ์การประเมิน

**ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ด้านที่ 1

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แบบประเมินก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการก่อนการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. จัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและความจำเป็นของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการประสานความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>3. จัดทำคำสั่งมอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน.....</p> <p>4. สร้างทีมงานเพื่อให้การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ.....</p> <p>5. สร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ.....</p> <p>6. เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษามาเป็นวิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา.....</p> <p>7. นำบุคลากรในสถานศึกษาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีความพร้อมเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาและแหล่งความรู้ใกล้เคียง.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. ประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>2. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ด้านการศึกษามาร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>3. จัดประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความต้องการท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>4. ประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>5. ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจและให้คำปรึกษากับครูและบุคลากรในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา.....</p> <p>6. ผู้บริหารต้องอยู่ดูแล กำกับ ติดตามในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>7. สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของมาตรฐานและประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างครบถ้วน.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. ประชุมคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อร่วมกันยกร่างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>2. เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
3. สร้างความร่วมมือให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถและดำเนินงานจริงในทุกกระบวนการในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา.....
4. ผู้บริหารเสริมสร้างขวัญกำลังใจเพื่อให้การจัดทำมาตรฐานการศึกษาประสบผลสำเร็จ.....
5. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดทำมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....
6. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องชัดเจนเป็นปัจจุบันและมีความน่าเชื่อถือ.....
7. พิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกถลักษณ์ อัครลักษณ์ของสถานศึกษา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคำนึงถึงสภาพของผู้เรียนชุมชน ท้องถิ่น.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน		
1. ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น กรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และนักเรียน.....
2. นำข้อมูลย้อนกลับจากการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....
3. กำหนดกรอบระยะเวลาในติดตามการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์.....
4. ผู้บริหารนิเทศ กำกับติดตามการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 4 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
ในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น
ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนั้น โดยศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือเล่มนี้

ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวคิด

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษามีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง การกำหนดมาตรฐานการศึกษา จึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครู มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

ดังนั้นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษา จะต้องจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถดำเนินการ โดยสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำมาตรฐานการศึกษามีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบทความต้องการท้องถิ่น วิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ประเด็นการพัฒนา

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมารับทราบ

ประเด็นการพัฒนาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 การบริหารจัดการในการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการบริหารจัดการดังนี้

1.1.1 จัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยชี้แจงเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา ความจำเป็นของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และกระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าสายชั้น ตัวแทนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน

1.1.3 วางแผนการจัดทำกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้ดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศ
- 3) ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ
- 4) จัดการความรู้ (KM) เรื่อง มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาต่าง ๆ ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษา นโยบายส่วนกลาง คุณลักษณะพิเศษของนักเรียน/โรงเรียน/ท้องถิ่น สิ่งที่ชุมชนคาดหวัง ทักษะอาชีพ สังเคราะห์หลอมรวมมาเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ระบุประเด็น / ชีวัดตามองค์ประกอบมาตรฐานนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวัดประเมินผล วิเคราะห์ผลจากอดีตที่ผ่านมา

6) การพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

7) การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและการประกาศค่าเป้าหมาย

1.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีดังนี้

1.2.1 ต้องประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและความจำเป็นของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.2.2 ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการประสานความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.2.3 จัดทำคำสั่งมอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน

1.2.4 สร้างทีมงานเพื่อให้การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

1.2.5 สร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

1.2.6 เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษามาเป็นวิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

1.2.7 นำบุคลากรในสถานศึกษาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีความพร้อมเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาและแหล่งความรู้ใกล้เคียง

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 การบริหารจัดการในการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการบริหารจัดการดังนี้

2.1.1 จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความต้องการท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการประชุมเชิงรุกเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้เสียได้นำเสนอความต้องการความคาดหวังในการจัดการศึกษาหรือการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.3 ส่งเสริมการจัดทำ SWOT เพื่อวิเคราะห์ครู วิเคราะห์บริบท วิเคราะห์จุดเน้นของโรงเรียน วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ วิชาการ วิชาชีพ วิชาชีวิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดค่าเป้าหมาย

2.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีดังนี้

2.2.1 ต้องประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.2 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ด้านการศึกษา มาร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.3 ต้องประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความต้องการท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.4 ประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.5 ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจและให้คำปรึกษากับครูและบุคลากรในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

2.2.6 ผู้บริหารต้องอยู่ดูแล กำกับ ติดตามในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.7 ต้องสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของมาตรฐานและประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างครบถ้วน

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.1 การบริหารจัดการในการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการบริหารจัดการดังนี้

3.1.1 จัดประชุมคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อร่วมกันร่างมาตรฐานการศึกษา โดยส่งเสริมให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณา เพื่อการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงอย่างครบถ้วน

2) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบทและความต้องการท้องถิ่นในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้

3) วิเคราะห์ปัจจัยภายใน โรงเรียน วิเคราะห์ครู วิเคราะห์บริบท วิเคราะห์จุดเน้นของโรงเรียน วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ วิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพวิคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้

4) วิเคราะห์หาความเชื่อมโยงของโครงสร้างและองค์ประกอบ โดยการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา นโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษา ท้องถิ่น และชุมชนคาดหวัง สถานศึกษาควรตระหนักว่ามาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนนั้นเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.1.2 ตรวจสอบการดำเนินงานในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยพิจารณาสาระเนื้อหาที่กำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาและค่าเป้าหมายในด้านต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสม ครอบคลุม สอดคล้องเป็นไปได้ มีความถูกต้อง ชัดเจนเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.1.3 ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ

3.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีดังนี้

3.2.1 ต้องประชุมคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อร่วมกันร่างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.2.2 เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.2.3 สร้างความร่วมมือให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถและดำเนินงานจริงในทุกกระบวนการในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

3.2.4 ผู้บริหารเสริมสร้างขวัญกำลังใจเพื่อให้การจัดทำมาตรฐานการศึกษาประสบผลสำเร็จ

3.2.5 ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการนิเทศ กำกับติดตามการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
อย่างต่อเนื่อง

3.2.6 ต้องจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องชัดเจนเป็นปัจจุบันและมี
ความน่าเชื่อถือ

3.2.7 ต้องพิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์
อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคำนึงถึงสภาพของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น

**ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง
ทั้งภายในและภายนอกรับทราบ**

**4.1 การบริหารจัดการในการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่ม
ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ มีการบริหารจัดการดังนี้**

4.1.1 จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบและประกาศใช้ค่า
เป้าหมายในแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก
สถานศึกษาได้รับทราบ โดยส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ตามความ
เหมาะสม เช่น แจงในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา / คณะครูใน โรงเรียน

แจ้งในที่ประชุมผู้ปกครองนักเรียนตั้งแต่ต้นปีการศึกษา

จัดทำป้ายประกาศประชาสัมพันธ์

ติดประกาศตามแหล่งชุมชน / ศาลาประชาคมของหมู่บ้าน

เผยแพร่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา เช่น เอกสาร จดหมายข่าว จุลสาร
อนุสาร แผ่นพับ เว็บไซต์ของสถานศึกษา สื่อออนไลน์ เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม

ส่งเป็นเอกสารเผยแพร่โดยแจ้งให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ

4.1.2 จัดทำปฏิทินตรวจสอบติดตามผลการเผยแพร่ให้ชัดเจน

4.1.3 ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ

**4.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ มีดังนี้**

4.2.1 ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วน
ได้เสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น กรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และ
นักเรียน

4.2.2 ต้องนำข้อมูลย้อนกลับจากการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมาปรับปรุงให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2.3 ต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในติดตามการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

4.2.4 ผู้บริหารต้องนิเทศ กำกับติดตามการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินหลังการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการหลังการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. จัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและความจำเป็นของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการประสานความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>3. จัดทำคำสั่งมอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน.....</p> <p>4. สร้างทีมงานเพื่อให้การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ.....</p> <p>5. สร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ.....</p> <p>6. เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษามาเป็นวิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา.....</p> <p>7. นำบุคลากรในสถานศึกษาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีความพร้อมเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาและแหล่งความรู้ใกล้เคียง.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. ประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>2. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ด้านการศึกษามาร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>3. จัดประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน บริบท และความต้องการท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>4. ประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>5. ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจและให้คำปรึกษากับครูและบุคลากรในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา.....</p> <p>6. ผู้บริหารต้องอยู่ดูแล กำกับ ติดตามในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>7. สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของมาตรฐานและประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างครบถ้วน.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. ประชุมคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อร่วมกันยกร่างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>2. เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
3. สร้างความร่วมมือให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถและดำเนินงานจริงในทุกกระบวนการในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา.....
4. ผู้บริหารเสริมสร้างขวัญกำลังใจเพื่อให้การจัดทำมาตรฐานการศึกษาประสบผลสำเร็จ.....
5. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดทำมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....
6. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องชัดเจนเป็นปัจจุบันและมีความน่าเชื่อถือ.....
7. พิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกถลักษณ์ อัครถลักษณ์ของสถานศึกษา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคำนึงถึงสภาพของผู้เรียนชุมชน ท้องถิ่น.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กลุ่ม		
ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน		
1. ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น กรรมการสถานศึกษา ครูผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และนักเรียน.....
2. นำข้อมูลย้อนกลับจากการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....
3. กำหนดกรอบระยะเวลาในติดตามการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์.....
4. ผู้บริหารนิเทศ กำกับติดตามการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 4 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ในกรณีที่ไม่ว่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้น

จนผ่านเกณฑ์การประเมิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรไนมา
Buniraam Rajabhat University

ด้านที่ 2

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการก่อนการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา</p> <p>1. จัดประชุมเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา.....</p> <p>3. กำหนดนโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายโดยเน้นที่คุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจน.....</p> <p>4. จัดอบรมเสริมประสบการณ์โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและจัดทำโครงการให้สนองนโยบาย.....</p> <p>5. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด.....</p> <p>6. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้คณะทำงานประยุกต์ใช้กระบวนการ PDCA / SWOT ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....</p> <p>7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เริ่มตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตรวจสอบ และร่วมประเมินผล.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี</p> <p>1. จัดอบรมเสริมประสบการณ์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นแกนหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>2. ผู้บริหารเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นคุณค่าของการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา.....</p> <p>3. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้คณะทำงานประยุกต์ใช้กระบวนการ PDCA / SWOT ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....</p> <p>4. จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยมีการ SWOT เพื่อให้รู้ว่าองค์กรอยู่ตรงไหน มีลักษณะอย่างไร จุดเด่น / จุดที่ควรพัฒนา โอกาส / อุปสรรค.....</p> <p>5. ต้องมีข้อมูลครบทุกด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT O-NET ผลการประเมินคุณภาพภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ของโรงเรียน.....</p> <p>6. จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทันสมัย ข้อมูลครบทุกด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT O-NET ผลการประเมินคุณภาพภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ของโรงเรียน.....</p> <p>7. ร่างเค้าโครงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำข้อสรุปโครงการ กิจกรรม.....</p>		
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. ผู้บริหารประมุขนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. ผู้บริหารเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>3. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันพิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ / โครงการกิจกรรม.....</p> <p>4. กำหนดวิธีดำเนินงานในทุกกิจกรรม โครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา.....</p> <p>5. กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โครงการให้ชัดเจน.....</p> <p>6. กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย สอดคล้องกับประเด็นองค์ประกอบในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>7. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมโครงการที่ชัดเจน.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน</p> <p>1. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน.....</p> <p>2. กำหนดปฏิทินการดำเนินงานทุกโครงการ / กิจกรรม ให้มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้.....</p> <p>3. กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติมีความชัดเจน โดยพิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ปัญหาได้.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
4. กำหนดปฏิทินและแผนกำกับติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีการระบุผู้รับผิดชอบ / ผู้กำกับติดตามการดำเนินงานชัดเจนครบถ้วนในทุกโครงการ / กิจกรรม.....
5. ผู้บริหารประมุขนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 4 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น

ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนั้น โดยศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือเล่มนี้

ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แนวคิด

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงานเพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด ถือเป็นแผนระยะยาวที่สถานศึกษาจะต้องใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษานั้น สถานศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถดำเนินการ โดยสถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรมโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ประเด็นการพัฒนา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

ประเด็นพัฒนาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.1 การบริหารจัดการในการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการบริหารจัดการดังนี้

1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการภาคีเครือข่าย / คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยเลือกตัวแทนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ หรือ ตัวแทนหลักของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนครูผู้สอน / ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา / ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน / ผู้แทนชุมชน / ผู้แทนองค์กรหน่วยงานท้องถิ่น และขอความอนุเคราะห์ผู้แทนสถานประกอบการในชุมชนให้เข้ามาร่วมคิด ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.1.2 จัดประชุมวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

- 1) อบรมเสริมประสบการณ์โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและจัดทำ โครงการให้สนองนโยบาย
- 2) ตั้งทีมงานในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งภายในภายนอก เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพภายใน / สภาพภายนอกสถานศึกษา
- 3) ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการออกแบบจัดเก็บข้อมูล เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ ครูผู้รับผิดชอบระบบสารสนเทศต้องให้คำแนะนำผู้ที่มีส่วนร่วมสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
- 4) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและนักเรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดาผู้ปกครองและองค์กรชุมชน
- 6) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 7) ตั้งทีมงานจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาระยะ 3 – 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี
- 8) ส่งเสริมให้คณะทำงานใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA / SWOT ในการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

9) ตั้งทีมงานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ มอบภาระงานให้ทุกคนรับผิดชอบโดย การกระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมปรึกษาเพื่อหาทางแก้ไขและพัฒนาให้ตรงเป้าหมายและตรง จุดที่ตั้งไว้

1.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจั ดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีดังนี้

1.2.1 ต้องประชุมเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

1.2.2 ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา

1.2.3 กำหนดนโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายโดยเน้นที่คุณภาพผู้เรียนอย่าง ชัดเจน

1.2.4 จัดอบรมเสริมประสบการณ์โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกคนมีส่วน ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและจัดทำโครงการให้สนองนโยบาย

1.2.5 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ อย่างชัดเจนและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

1.2.6 ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้คณะทำงานประยุกต์ใช้กระบวนการ PDCA / SWOT ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

1.2.7 ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา เริ่มตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตรวจสอบ และร่วม ประเมินผล

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี

2.1 การบริหารจัดการในการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี มีการบริหาร จัดการดังนี้

2.1.1 ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นแกน หลักในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง

2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมีจุดเน้นที่คุณภาพผู้เรียน สะท้อนคุณภาพความสำเร็จที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

3) กำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม / โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาโดยอ้างอิงผลการวิจัยหรือข้อมูลอ้างอิงที่ได้ให้ครอบคลุมกระบวนการ จัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนด

4) กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุน ทางวิชาการ

5) กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เรียน ร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

7) กำหนดการใช้งบประมาณทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับ กิจกรรม โครงการ

8) เสนอแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้คณะทำงานดำเนินการดังนี้

1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปี ที่ผ่านมามทุกปีเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2) วิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา สภาพภายนอกด้านโอกาส อุปสรรคของ สถานศึกษา SWOT จากบริบทสถานศึกษา

3) สังเคราะห์ผลการดำเนินการที่ผ่านมาที่ดำเนินการแล้วไม่บรรลุผล

4) สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ผล เพื่อเป็นข้อมูลในจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี

5) ร่างเค้าโครงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำข้อสรุป โครงการ กิจกรรม

6) ส่งเสริมให้คณะทำงานใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA / SWOT ในการ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

2.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี มีดังนี้

2.2.1 จัดอบรมเสริมประสบการณ์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นแกนหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี

2.2.2 ผู้บริหารเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นคุณค่าของการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

2.2.3 ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้คณะทำงานประยุกต์ใช้กระบวนการ PDCA / SWOT ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

2.2.4 ประชุมปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยมีการ SWOT เพื่อให้รู้ว่าองค์กรอยู่ตรงไหน มีลักษณะอย่างไร จุดเด่น / จุดที่ควรพัฒนา โอกาส / อุปสรรค

2.2.5 ต้องมีข้อมูลครบทุกด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT O-NET ผลการประเมินคุณภาพภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ของโรงเรียน

2.2.6 มีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทันสมัย ข้อมูลครบทุกด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT O-NET ผลการประเมินคุณภาพภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ของโรงเรียน

2.2.7 ร่างเค้าโครงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำข้อสรุปโครงการ กิจกรรม

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.1 การบริหารจัดการในการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการบริหารจัดการดังนี้

3.1.1 ประชุมนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีโดยร่วมกันพิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ / โครงการ กิจกรรม

3.1.2 ส่งเสริมให้มีการกำหนดวิธีดำเนินงานทุกกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับทุกมาตรฐานของสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการทำงานที่มีระบบ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและดำเนินการในทุกระบบ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการ

จัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และกระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษา ประเด็นการพิจารณา ได้แก่

- 1) กำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) กำหนดแหล่งที่มาของงบประมาณ
- 3) กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมหรือโครงการที่ชัดเจน
- 4) ความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางการปฏิบัติ
- 5) ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ปัญหาได้
- 6) ความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 7) พิจารณาเป้าหมายและภาพความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็น เช่น ครู นักเรียน การบริหารจัดการงบประมาณ

วิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชา / ผลการวิจัย / ข้อมูลเชิงประจักษ์และครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้านการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ

แหล่งสนับสนุนวิชาการ เช่น มหาวิทยาลัย / สถาบันอุดมศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ

การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชน

บทบาทหน้าที่ของบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน

การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีดังนี้

3.2.1 ผู้บริหารต้องประหม่นเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง

3.2.2 ผู้บริหารเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.2.3 ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันพิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ / โครงการกิจกรรม

3.2.4 ต้องกำหนดวิธีดำเนินงานในทุกกิจกรรม โครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา

3.2.5 ต้องกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โครงการให้ชัดเจน

3.2.6 ต้องกำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย สอดคล้องกับประเด็นองค์ประกอบในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.2.7 ต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม โครงการที่ชัดเจน

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

4.1 การบริหารจัดการในการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน มีการบริหารจัดการดังนี้

4.1.1 ประชุมนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยร่วมกันดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดปฏิทินการดำเนินงานทุกโครงการ / กิจกรรม
- 2) กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน
- 3) ตรวจสอบว่าการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติมีความชัดเจน โดยพิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ปัญหาได้
- 4) กำหนดปฏิทินและแผนกำกับติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการประจำปี มีการระบุผู้รับผิดชอบ ผู้กำกับติดตามการดำเนินงานชัดเจนครบถ้วนทุกโครงการ / กิจกรรม

4.1.2 ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ

4.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน มีดังนี้

4.2.1 ต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน

4.2.2 ต้องกำหนดปฏิทินการดำเนินงานทุกโครงการ / กิจกรรม ให้มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้

4.2.3 ต้องกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติมีความชัดเจน โดยพิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ปัญหาได้

4.2.4 ต้องกำหนดปฏิทินและแผนกำกับติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีการระบุผู้รับผิดชอบ ผู้กำกับติดตามการดำเนินงานชัดเจน ครอบคลุมในทุกโครงการ / กิจกรรม

4.2.5 ผู้บริหารต้องประชุมนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินหลังการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการหลังการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา</p> <p>1. จัดประชุมเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา.....</p> <p>3. กำหนดนโยบายการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายโดยเน้นที่คุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจน.....</p> <p>4. จัดอบรมเสริมประสบการณ์โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและจัดทำโครงการให้สนองนโยบาย.....</p> <p>5. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด.....</p> <p>6. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้คณะทำงานประยุกต์ใช้กระบวนการ PDCA / SWOT ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....</p> <p>7. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เริ่มตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตรวจสอบ และร่วมประเมินผล.....</p>		
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทุกปี</p> <p>1. จัดอบรมเสริมประสบการณ์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นแกนหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>2. ผู้บริหารเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นคุณค่าของการสังเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา.....</p> <p>3. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้คณะทำงานประยุกต์ใช้กระบวนการ PDCA / SWOT ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....</p> <p>4. จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาโดยมีการ SWOT เพื่อให้รู้ว่าองค์กรอยู่ตรงไหน มีลักษณะอย่างไร จุดเด่น / จุดที่ควรพัฒนา โอกาส / อุปสรรค.....</p> <p>5. ต้องมีข้อมูลครบทุกด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT O-NET ผลการประเมินคุณภาพภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ของโรงเรียน.....</p> <p>6. ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทันสมัย ข้อมูลครบทุกด้าน เช่น นโยบาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลคุณภาพนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ NT O-NET ผลการประเมินคุณภาพภายใน / ภายนอก ข้อมูลสุขภาพนักเรียน อัตราการมาเรียน เอกลักษณ์ / อัตลักษณ์ของโรงเรียน.....</p> <p>7. ร่างเค้าโครงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำข้อสรุปโครงการ กิจกรรม.....</p>		
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>1. ผู้บริหารประชุมนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. ผู้บริหารเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>3. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันพิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ / โครงการกิจกรรม.....</p> <p>4. กำหนดวิธีดำเนินงานในทุกกิจกรรม โครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา.....</p> <p>5. กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โครงการให้ชัดเจน.....</p> <p>6. กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย สอดคล้องกับประเด็นองค์ประกอบในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>7. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมโครงการที่ชัดเจน.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน</p> <p>1. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน.....</p> <p>2. กำหนดปฏิทินการดำเนินงานทุกโครงการ / กิจกรรม ให้มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้.....</p> <p>3. กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติมีความชัดเจน โดยพิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องและสามารถแก้ปัญหาได้.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
4. กำหนดปฏิทินและแผนกำกับติดตามการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีการระบุผู้รับผิดชอบ / ผู้กำกับติดตามการดำเนินงานชัดเจนครบถ้วนในทุกโครงการ / กิจกรรม.....
5. ผู้บริหารประมุขนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 4 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ในกรณีที่ไม่ว่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้นจนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 3

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนาลงชื่อตรวจสอบรายการก่อนการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี</p> <p>1. ก่อนดำเนินงานตามแผนต้องศึกษารายละเอียดและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานในประเด็น ผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ.....</p> <p>2. ประชุมมอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โครงการและกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน.....</p> <p>3. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ.....</p> <p>4. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรม.....</p> <p>5. คณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรมต้องศึกษารายละเอียดการดำเนินโครงการกิจกรรมและปฏิบัติตามคู่มือดำเนินงาน.....</p> <p>6. กำหนดแผนควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม.....</p> <p>7. สร้างความร่วมมือให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>1. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงบประมาณและอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้ตรงกับความต้องการ.....</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหาร โครงการกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการ.....</p> <p>3. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนการดำเนินงานโดยจัดสรรเวลา กำหนดช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรม โครงการต่าง ๆ.....</p> <p>4. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารคนให้มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย.....</p> <p>5. ประสานความร่วมมือในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน.....</p> <p>6. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย.....</p> <p>7. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์</p> <p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
2. ประชุมคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อวางแผนการนิเทศติดตามการดำเนินงาน.....
3. เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศติดตามการดำเนินงาน.....
4. ต้องร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจน....
5. เสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นิเทศสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....
6. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทีมนิเทศสร้างเครื่องมือการนิเทศให้มีคุณภาพ.....
7. กำหนดกรอบระยะเวลาการนิเทศที่ชัดเจน.....
รวม		
<p>ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตาม โครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้</p> <p>1. ผู้บริหารต้องอยู่ดูแล กำกับ ติดตามการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด.....</p> <p>2. ประชุมนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนเป็นระยะ.....</p> <p>3. ส่งเสริมให้บุคลากรรายงานสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมเมื่อสิ้นสุด โครงการ ทุกภาคเรียนและสรุปผลโครงการทุกสิ้นปีการศึกษา.....</p> <p>4. ต้องดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศอย่างเคร่งครัด.....</p> <p>5. ต้องดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร.....</p> <p>6. สร้างความร่วมมือให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ.....</p> <p>7. พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม.....</p>
รวม		

- สรุป** ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ
 ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ
 ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ
 ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
 ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
 ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
 ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
 ในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น
 ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนั้น โดยศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือเล่มนี้

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แนวคิด

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ การดำเนินงานตามแผนนั้นสถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม โดยการใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการที่จะทำให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ วงจรพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง (Deming Cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐานการกำหนดขั้นตอนนี้ใหม่ (Action) เพื่อการดำเนินงานต่อไป วงจรการพัฒนา PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนของงานและสอดคล้องกัน ไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสามารถดำเนินการ โดยสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนการดำเนินงาน มีการนำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้ และดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาจนเป็นปกติวิสัย มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการประเมินและนำเสนอรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

ประเด็นการพัฒนา

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

- ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี
- ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
- ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
- ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้

ประเด็นการพัฒนาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ในแต่ละข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี

1.1 การบริหารจัดการในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
ทุกปี มีการบริหารจัดการดังนี้

1.1.1 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษา
รายละเอียดและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานในประเด็น ผู้รับผิดชอบ
วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ ช่วงระยะเวลาของการทำ
กิจกรรมให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา

1.1.2 จัดประชุมมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่บุคลากรตามภาระงานที่ทำ
กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามลำดับเวลาและความสำคัญ โดยมุ่งเน้นกระบวนการสร้างความ
เข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ที่สำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับ เพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อ
ปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สามารถ
ปฏิบัติตามแผนงาน โครงการกิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้คณะกรรมการ
ดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดข้อมูลการดำเนิน โครงการกิจกรรมและปฏิบัติตามคู่มือ
ดำเนินงาน
- 2) ตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงาน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ
วางแผนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง
- 3) ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA
- 4) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
- 5) ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- 6) ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนา ดังนี้

คุณลักษณะของทีมงานด้านพฤติกรรมและการตัดสินใจ

ความเต็มใจในการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

1.1.4 กำหนดแผนควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

1.1.5 ดำเนินการบริหารงาน 4 M คือ Man Money Management Material

1.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
อย่างต่อเนื่องทุกปี มีดังนี้

1.2.1 ก่อนดำเนินงานตามแผน ต้องศึกษารายละเอียดและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานในประเด็น ผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1.2.2 ต้องประชุมมอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โครงการ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน

1.2.3 ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

1.2.4 ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรม

1.2.5 ต้องศึกษารายละเอียดการดำเนิน โครงการกิจกรรมและปฏิบัติตามคู่มือดำเนินงาน

1.2.6 ต้องกำหนดแผนควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

1.2.7 ต้องสร้างความร่วมมือให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 การบริหารจัดการในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการดังนี้

2.1.1 บริหารงบประมาณและอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 บริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนการดำเนินงาน โดยจัดสรรเวลา กำหนดช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ

2.1.3 สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) จัดสรรงบประมาณ อนุมัติให้มีความเพียงพอ
- 2) จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อม
- 3) บริหารคนให้มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้สามารถ

ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.1.4 ระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการจัดการศึกษาซึ่งต้นทุนในการดำเนินงาน มีดังนี้

1) ต้นทุนทางสังคม ได้แก่ บุคลากรและภาคีเครือข่าย

2) ต้นทุนทางวัสดุอุปกรณ์

2.1.5 กระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง จนเป็นปกติวิสัยของบุคลากร

2.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงบประมาณและอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้ตรงกับความต้องการ

2.2.2 ต้องบริหารโครงการกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.2.3 ต้องบริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนการดำเนินงานโดยจัดสรรเวลา กำหนดช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ

2.2.4 ต้องบริหารคนให้มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2.5 ต้องระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

2.2.6 ต้องกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย

2.2.7 ต้องสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

3.1 การบริหารจัดการในการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการบริหารจัดการดังนี้

3.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ซึ่งคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งควรมีความหลากหลายและมาจากครูผู้สอนแต่ละช่วงชั้น

3.1.2 จัดประชุมคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเพื่อวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ดำเนินการดังนี้

- 1) ร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศภายใน โดยกำหนดปฏิทินที่ชัดเจนในการออกนิเทศติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 2) ส่งเสริมให้บุคลากรรายงานสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการทุกภาคเรียนและสรุปผลโครงการทุกสิ้นปีการศึกษา
- 3) ประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน
- 4) สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นรายมาตรฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างไม่หยุดยั้ง กำหนดมาตรฐานเร่งรัดคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาไปไม่ถึงมาตรฐาน หรือไม่ผ่านมาตรฐาน

3.1.3 ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นิเทศหรือ PLC ทีมนิเทศ

3.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกำกับ ติดตาม

3.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีดังนี้

- 3.2.1 ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้
- 3.2.2 ต้องประชุมคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อวางแผนการนิเทศติดตามการดำเนินงาน
- 3.2.3 ต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศติดตามการดำเนินงาน
- 3.2.4 ต้องร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจน
- 3.2.5 ต้องเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นิเทศสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.2.6 ต้องมีเครื่องมือการนิเทศที่มีคุณภาพ
- 3.2.7 ต้องมีกรอบระยะเวลาการนิเทศที่ชัดเจน

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้

4.1 การบริหารจัดการในการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ มีการบริหารจัดการดังนี้

- 4.1.1 ส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ โดยก่อนดำเนินการนิเทศควรแจ้งกำหนดการ

นิเทศตามปฏิทินที่ระบุไว้อย่างชัดเจนให้กับบุคลากรทุกคนรับทราบ และดำเนินการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนการนิเทศ

4.1.2 จัดประชุมนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้งต่อเดือนหรือมากกว่านั้น ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่ง หากมีปัญหาเกิดขึ้น จะได้ร่วมกันคิดร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

4.1.3 นิเทศให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำบุคลากรระหว่างการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ

4.1.4 พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ โดยคณะทำงาน ร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คือ งานต้องบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการ กิจกรรม

4.1.5 วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยควรพัฒนาและประเมินผลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ ปรับปรุงงาน

4.1.6 ทบทวนการดำเนินงานตามแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อปรับปรุงแก้ไขจะนำเข้าไปประชุมเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน และนำมาวางแผนในการ ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

4.1.7 สรุปผลและจัดทำรายงาน

4.1.8 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน

4.1.9 สอบถามความพึงพอใจจุดเน้นคุณภาพที่บรรลุและไม่บรรลุ

4.1.10 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย กำกับ ติดตามการดำเนินงาน เป็นระยะ

4.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ตามโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ มีดังนี้

4.2.1 ผู้บริหารต้องอยู่ดูแล กำกับ ติดตามการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่าง ใกล้ชิด

4.2.2 ต้องประชุมนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตาม แผนเป็นระยะ

4.2.3 ต้องส่งเสริมให้บุคลากรรายงานสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมเมื่อสิ้นสุด โครงการทุกภาคเรียนและสรุปผลโครงการทุกสิ้นปีการศึกษา

4.2.4 ต้องดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศอย่างเคร่งครัด

4.2.5 ต้องดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

4.2.6 ต้องสร้างความร่วมมือให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ

4.2.7 ต้องพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน /

โครงการ / กิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินหลังการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการหลังการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี 1. ก่อนดำเนินงานตามแผนต้องศึกษารายละเอียดและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานในประเด็น ผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ.....
2. ประชุมมอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โครงการและกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน.....
3. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ.....
4. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรม.....
5. คณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรมต้องศึกษารายละเอียดการดำเนินโครงการกิจกรรมและปฏิบัติตามคู่มือดำเนินงาน.....
6. กำหนดแผนควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม.....
7. สร้างความร่วมมือให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ.....
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>1. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงบประมาณและอนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้ตรงกับความต้องการ.....</p> <p>2. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหาร โครงการกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการ.....</p> <p>3. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารเวลาในการดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนการดำเนินงานโดยจัดสรรเวลา กำหนดช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ.....</p> <p>4. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารคนให้มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย.....</p> <p>5. ประสานความร่วมมือในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน.....</p> <p>6. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย.....</p> <p>7. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์</p> <p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
2. ประชุมคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อวางแผนการนิเทศติดตามการดำเนินงาน.....
3. เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศติดตามการดำเนินงาน.....
4. ต้องร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจน....
5. เสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นิเทศสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....
6. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทีมนิเทศสร้างเครื่องมือการนิเทศให้มีคุณภาพ.....
7. กำหนดกรอบระยะเวลาการนิเทศที่ชัดเจน.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตาม		
โครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้		
1. ผู้บริหารต้องอยู่ดูแล กำกับ ติดตามการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด.....
2. ประชุมนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนเป็นระยะ.....
3. ส่งเสริมให้บุคลากรรายงานสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมเมื่อสิ้นสุด โครงการทุกภาคเรียนและสรุปผลโครงการทุกสิ้นปีการศึกษา.....
4. ต้องดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศอย่างเคร่งครัด.....
5. ต้องดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร.....
6. สร้างความร่วมมือให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ.....
7. พิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ในกรณีที่ไม่ว่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้น

จนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 4

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการก่อนการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี</p> <p>1. ประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>2. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนด ผู้รับผิดชอบ และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน.....</p> <p>3. ประชุมคณะกรรมการนิเทศ เพื่อวางแผน กำกับ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา.....</p> <p>4. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....</p> <p>5. กำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุ ไว้ชัดเจนทุกปี กำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง.....</p> <p>6. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ที่ชัดเจน.....</p> <p>7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด.....</p>		
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1. สร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ร่วมกันติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ.....</p> <p>2. ส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด.....</p> <p>3. เสริมสร้างประสบการณ์ให้ทีมผู้ประเมินหรือคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....</p> <p>4. ส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร.....</p> <p>5. สร้างเครื่องมือการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถวัดประเมินผลได้ตรงประเด็นและเครื่องมือมีความหลากหลาย.....</p> <p>6. ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามปฏิทินการนิเทศติดตามตรวจสอบอย่างเคร่งครัด.....</p> <p>7. ผู้บริหารอยู่โรงเรียนเพื่อดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา</p> <p>1. ส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกครั้ง.....</p> <p>2. ประชุมคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อร่วมกันสรุปผลการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....</p> <p>3. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสรุปผลการประเมินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
6. เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบจากต้นสังกัดและรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ประเมิน.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น

ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนั้น โดยศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือเล่มนี้

ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

แนวคิด

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะมาตรการในการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษานั้น สถานศึกษาจะต้องดำเนินการติดตามตรวจสอบอย่างจริงจังต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือกำลังถอยลง และควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาในด้านใดบ้าง ผลที่ได้จากการติดตามตรวจสอบจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการใช้ในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา และนำไปสู่การปรับปรุงแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

ดังนั้นในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการโดยสถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา และดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพจะใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา และมีการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ประเด็นการพัฒนา

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

ข้อที่ 4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ประเด็นการพัฒนาด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในแต่ละข้อ
มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี

1.1 การบริหารจัดการในการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
ระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี มีการบริหารจัดการดังนี้

1.1.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยแต่งตั้ง
คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการ
สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนจากชุมชน คุณสมบัติอีก
ประการหนึ่งของผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเป็นกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษานั้นจะต้องเป็น
ผู้ที่มีความรู้ด้านการศึกษา

1.1.2 จัดประชุมวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการ
ดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ครูและบุคลากรทุกคนมีความรู้
ความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
มาตรฐานการศึกษา
วิธีการ แนวทางการประเมินคุณภาพ
ครอบคลุม ถูกต้อง เพียงตรง
- 2) ส่งเสริมให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง / ครูและบุคลากรทุกคนมีความตระหนักและเห็น
ความสำคัญในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 3) กำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่
ระบุไว้ชัดเจนทุกปี กำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 4) วางแผนก่อนการดำเนินการโดยชี้แจงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้มี
หน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงานและจัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการติดตามผลการ
ดำเนินงาน
- 5) ส่งเสริมให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมใน
กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตามการ
ดำเนินงาน

1.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี มีดังนี้

1.2.1 ต้องประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.2.2 ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนด ผู้รับผิดชอบ และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

1.2.3 ต้องประชุมคณะกรรมการนิเทศ เพื่อวางแผน กำกับ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา

1.2.4 ต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.5 ต้องกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา ที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี กำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.2.6 ต้องมีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ ชัดเจน

1.2.7 ผู้บริหารต้องนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.1 การบริหารจัดการในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดย บุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการดังนี้

2.1.1 ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก อาทิเช่น ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน เข้ามาร่วม ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.3 ส่งเสริมให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ตรวจสอบภายในสถานศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้ง

2) ตรวจสอบโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้ที่มีส่วนร่วมจากภายนอก
สถานศึกษาร่วมตรวจสอบคุณภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.1.4 ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานตามแผนและปฏิบัติตามปฏิทินการดำเนินงาน
อย่างเคร่งครัด

2.1.5 ส่งเสริมให้ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานแนวใหม่ที่เป็นเชิงรุกมากขึ้น
ครูผู้สอนเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ (Teacher as the key success)

2.1.6 ส่งเสริมให้มีการติดตามตรวจสอบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา 7 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 5) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 6) ด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นการรายงานประจำปี
- 7) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.1.7 ส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาดำเนินการดังนี้

- 1) ประเมินตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
- 2) วิเคราะห์ผลตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา
การศึกษา และเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง
- 3) นำเสนอผลการตรวจสอบให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบซึ่งถือเป็นการแสดง
ภาวะความรับผิดชอบของสถานศึกษา

2.1.8 ดำเนินตามแผนการติดตาม / แผนกำกับ / แผนการตรวจสอบ

2.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
โดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

2.2.1 ต้องสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ร่วมกันติดตามตรวจสอบคุณภาพ
การศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

2.2.2 ต้องส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ที่กำหนด

2.2.3 ต้องเสริมสร้างประสบการณ์ให้ทีมผู้ประเมินหรือคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.4 ต้องส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

2.2.5 เครื่องมือการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต้องมีคุณภาพ สามารถวัดประเมินผลได้ตรงประเด็นและเครื่องมือมีความหลากหลาย

2.2.6 ต้องดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามปฏิทินการนิเทศติดตามตรวจสอบอย่างเคร่งครัด

2.2.7 ผู้บริหารอยู่โรงเรียนเพื่อดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

3.1 การบริหารจัดการในการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา มีการบริหารจัดการดังนี้

3.1.1 ส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อสะท้อนให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

3.1.2 จัดประชุมผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1) คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยพิจารณาการดำเนินงานตามแผนการติดตามงานในแต่ละโครงการกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนการติดตามที่ได้กำหนดไว้

2) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสรุปผลการประเมินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบในที่ประชุม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.1.3 ส่งเสริมให้ครูนำผลการรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์ สังเคราะห์และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางานทุกครั้ง

3.1.4 ทบทวนการดำเนินงาน มีการกำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรใน

สถานศึกษาตามระบบคุณภาพ คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการทบทวนผล การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานเพื่อนำมาวางแผนปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา มีดังนี้

- 3.2.1 ต้องส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดทำ รายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกครั้ง
- 3.2.2 ต้องประชุมคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อร่วมกัน สรุปผลการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.2.3 ต้องแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสรุปผลการประเมินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา
- 3.2.4 ต้องจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อแจ้งให้ ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ
- 3.2.5 ต้องรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบในที่ประชุม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 3.2.6 ต้องส่งเสริมให้ครูนำผลการรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์ สังเคราะห์และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน ทุกครั้ง
- 3.2.7 ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการวางแผน กำกับ ติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อที่ 4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจาก หน่วยงานต้นสังกัด

4.1 การบริหารจัดการในการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการบริหารจัดการดังนี้

- 4.1.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการศึกษา
- 4.1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณะทำงานนำผลการดำเนินงานของสถานศึกษามา จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

4.1.4 ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนสรุปรายงานเมื่อสิ้นสุดแผนฯ เป็นรายด้าน โดยให้นำเสนอปัญหาอุปสรรคที่แก้ได้และแก้ไม่ได้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1.5 นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

4.1.6 เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบจากต้นสังกัดและรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ประเมินตรวจสอบ

4.1.7 สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

4.1.8 ติดตามตรวจสอบและประเมินผลสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

4.1.9 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เป็นระบบต่อไป

4.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด มีดังนี้

4.2.1 ต้องแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2.2 ต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ

4.2.3 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานนำผลการดำเนินงานของสถานศึกษามาจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

4.2.4 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

4.2.5 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนสรุปรายงานเมื่อสิ้นสุดแผนฯ เป็นรายด้าน โดยให้นำเสนอปัญหาอุปสรรคที่แก้ได้และแก้ไม่ได้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2.6 ต้องเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบจากต้นสังกัดและรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ประเมิน

4.2.7 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

แบบประเมินหลังการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการหลังการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 ด้านที่ 4 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี		
1. ประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.....
2. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน.....
3. ประชุมคณะกรรมการนิเทศ เพื่อวางแผน กำกับ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.....
4. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....
5. กำหนดปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนทุกปี กำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง.....
6. กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด.....
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1. สร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ร่วมกันติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ.....</p> <p>2. ส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด.....</p> <p>3. เสริมสร้างประสบการณ์ให้ทีมผู้ประเมินหรือคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....</p> <p>4. ส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร.....</p> <p>5. สร้างเครื่องมือการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถวัดประเมินผลได้ตรงประเด็นและเครื่องมือมีความหลากหลาย.....</p> <p>6. ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามปฏิทินการนิเทศติดตามตรวจสอบอย่างเคร่งครัด.....</p> <p>7. ผู้บริหารอยู่โรงเรียนเพื่อดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา</p> <p>1. ส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกครั้ง.....</p> <p>2. ประชุมคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อร่วมกันสรุปผลการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา...</p> <p>3. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสรุปผลการประเมินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
4. จัดทำรายงานสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ.....
5. รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบในที่ประชุม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง.....
6. ส่งเสริมให้ครูนำผลการรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์สังเคราะห์และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางานทุกครั้ง.....
7. ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการวางแผน กำกับ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด 1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา..... 2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ..... 3. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานนำผลการดำเนินงานของสถานศึกษามาจัดทำข้อมูลสารสนเทศ..... 4. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด..... 5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนสรุปรายงานเมื่อสิ้นสุดแผนฯ เป็นรายด้านโดยให้นำเสนอปัญหาอุปสรรคที่แก้ได้และแก้ไม่ได้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
6. เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบจากต้นสังกัดและรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ประเมิน.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ในกรณีที่ไม่มีผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้นจนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 5

ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมตรวจสอบรายการก่อนการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย 1. แต่งตั้งคณะทำงาน ทีมงานประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ครูที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง..... 2. สร้างทีมงานประเมิน กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินคุณภาพภายใน..... 3. จัดประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อวางแผนการประเมินคุณภาพ ภายใน..... 4. ดำเนินการประเมินตนเองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง..... 5. ดำเนินการประเมิน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม..... 6. พัฒนาเครื่องมือการประเมินให้มีคุณภาพ..... 7. ส่งเสริมสนับสนุนให้สร้างเครื่องมือการประเมินที่มีความหลากหลาย.....
รวม		
ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และ คุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา 1. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา.... 2. จัดอบรมเสริมประสบการณ์ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน..... 3. สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและผู้รับการประเมิน..... 4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทีมผู้ประเมินพัฒนาเครื่องมือการประเมินให้มีคุณภาพ....

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
5. ส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือจัดหาแบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น เทียบตรงมาใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....
6. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน / คู่มือการประเมิน.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		
ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง 1. สร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการนำผลประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง.....
2. ส่งเสริมให้ทีมผู้ประเมินคุณภาพภายในรายงานสรุปผลการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา.....
3. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา.....
4. วิเคราะห์การประเมินผลโดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้.....
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยกิจกรรม รูปแบบและเทคนิควิธีการประเมินคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพจากสถานศึกษาต้นแบบเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการศึกษา.....
6. จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามและให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง 1. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง.....

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง.....
3. ต้องประสานความร่วมมือให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา.....
4. ประชุมครูทุกคนเพื่อวางแผนปรับปรุงพัฒนางานจากข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล.....
5. ต้องส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการประเมินจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาหรือตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) ดีระดับใด 2) ควรทำอะไร และ 3) จะพัฒนาอย่างไร.....
6. เสนอข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....
7. ผู้บริหารวางแผน กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนี้
ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนี้ โดยศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือเล่มนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวคิด

การประเมินคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่กระทำโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ดังนั้นการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง มีแนวทางการดำเนินการ โดยสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้นสังกัดประกาศขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน มีการวางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในที่ชัดเจน และดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ สรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนา

ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการประเมิน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงาน

ประเด็นการพัฒนาด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

1.1 การบริหารจัดการในการดำเนินการประเมิน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่

หลากหลาย มีการบริหารจัดการดังนี้

1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้แทนชุมชน ในการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน ควรมีอย่างน้อย 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง

1.1.2 จัดประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) ดำเนินการประเมินตนเอง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 3) ดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม มีการกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงาน ประเมิน โดยการสัมภาษณ์ สังเกต ศึกษาจากเอกสาร และร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 4) บูรณาการการจัดการเรียนการสอน เพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน แต่งตั้งคณะทำงาน ทีมงาน ประกอบด้วย ครูที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สร้างความเข้าใจ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 5) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สร้างเครื่องมือการประเมินที่มีความหลากหลาย และใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสม มีการกำหนดวิธีการประเมิน โดยพิจารณาจากชิ้นงาน ประเมิน โดยการสัมภาษณ์ สังเกต ศึกษาจากเอกสารและร่องรอยการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.1.4 ส่งเสริมให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษาจากหลักฐานและข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.1.5 ส่งเสริมให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) วางกรอบการประเมินผล 2) จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ 3) เก็บข้อมูล 4) วิเคราะห์ข้อมูล 5) แปลความหมาย และ 6) ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

1.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีดังนี้

1.2.1 ต้องแต่งตั้งคณะทำงาน ทีมงานประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ครูที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง

1.2.2 ต้องสร้างทีมงานประเมิน กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินคุณภาพภายใน

1.2.3 ต้องจัดประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อวางแผนการประเมินคุณภาพภายใน

1.2.4 ต้องดำเนินการประเมินตนเองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.2.5 ต้องดำเนินการประเมิน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

1.2.6 ต้องพัฒนาเครื่องมือการประเมินให้มีคุณภาพ

1.2.7 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้สร้างเครื่องมือการประเมินที่มีความหลากหลาย

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 การบริหารจัดการในการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการบริหารจัดการดังนี้

2.1.1 ส่งเสริมให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานดำเนินการประเมิน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนดสิ่งที่ประเมินต้องครอบคลุมหลักสูตรและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์ สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

2.1.2 นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.3 สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

2.1.4 บันทึกการปฏิบัติงานของฝ่ายปฏิบัติ

2.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.2 ต้องจัดอบรมเสริมประสบการณ์ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการประเมิน

2.2.3 สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและผู้รับการประเมิน

2.2.4 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ทีมผู้ประเมินพัฒนาเครื่องมือการประเมินให้มี

คุณภาพ

2.2.5 วิธีการประเมินและเครื่องมือการประเมินต้องมีความเชื่อมั่น เทียบตรง

2.2.6 ต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน / คู่มือการประเมิน

2.2.7 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง

3.1 การบริหารจัดการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง มีการบริหารจัดการดังนี้

3.1.1 ส่งเสริมให้ทีมผู้ประเมินคุณภาพภายในรายงานสรุปผลการดำเนินงานการ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

3.1.2 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายใน มาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

3.1.3 นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้นำผลการ ประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

3.1.4 จัดให้มีการวิเคราะห์การประเมินผล โดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ พิจารณาข้อมูลย้อนกลับ

3.1.5 ศึกษาวิเคราะห์วิจัยกิจกรรม รูปแบบและเทคนิควิธีการประเมินคุณภาพ ภายในที่มีประสิทธิภาพโดยพัฒนาจากสถานศึกษาดั้งเดิมเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการ จัด การศึกษาของสถานศึกษา

3.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ ทุกครั้ง มีดังนี้

3.2.1 ต้องสร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการนำผลประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง

3.2.2 ต้องส่งเสริมให้ทีมผู้ประเมินคุณภาพภายในรายงานสรุปผลการดำเนินงาน การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

3.2.3 ต้องส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพ ภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

3.2.4 ต้องวิเคราะห์การประเมินผลโดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.2.5 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยกิจกรรม รูปแบบและเทคนิค วิธีการประเมินคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพจากสถานศึกษาต้นแบบเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนา การศึกษา

3.2.6 ข้อมูลสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ

3.2.7 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามและให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงาน

4.1 การบริหารจัดการในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุง งาน มีการบริหารจัดการดังนี้

4.1.1 ประชุมครูและบุคลากรทุกคนเพื่อสร้างความตระหนักและให้เห็นคุณค่าของ การนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้งและร่วมกันวางแผนปรับปรุง พัฒนางานจากข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล

4.1.2 ดำเนินการปรับปรุงพัฒนางานที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายมาตรฐานการศึกษา โดยส่งเสริมให้ดำเนินการดังนี้

1) ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการประเมินจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควร พัฒนาหรือตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) ดีระดับใด 2) ควรทำอะไร และ 3) จะพัฒนาอย่างไร

2) เสนอข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมพัฒนา และประเมินประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

3) นำผลการติดตามตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนวางแผนการ ดำเนินงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น

4) พัฒนาบุคลากร ได้แก่ ผู้นิเทศ ผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน ครูและบุคลากร
ทุกคน

5) ส่งเสริมให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในรายงานผลการประเมินใน
แต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ และนำจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามาปรับปรุงพัฒนางาน

6) ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จ

7) นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมาย นิเทศ กำกับติดตามและให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการนำผล
การประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกครั้ง

4.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการ
ปรับปรุงงาน มีดังนี้

4.2.1 ต้องสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการนำผลการประเมิน
คุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง

4.2.2 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการ
ปรับปรุงงานทุกครั้ง

4.2.3 ต้องประสานความร่วมมือให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้กระบวนการประเมินคุณภาพ
ภายในและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา

4.2.4 ต้องประชุมครูทุกคนเพื่อวางแผนปรับปรุงพัฒนางานจากข้อมูลที่ได้จากการ
วัดและประเมินผล

4.2.5 ต้องส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการประเมินจุดเด่น จุดด้อย จุดที่
ควรพัฒนาหรือตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) ดีระดับใด 2) ควรทำอะไร และ 3) จะพัฒนาอย่างไร

4.2.6 ต้องเสนอข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริม
พัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2.7 ผู้บริหารวางแผน กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

แบบประเมินหลังการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมรายการหลังการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 5 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย 1. แต่งตั้งคณะทำงาน ทีมงานประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ครูที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง..... 2. สร้างทีมงานประเมิน กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินคุณภาพภายใน..... 3. จัดประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อวางแผนการประเมินคุณภาพ ภายใน..... 4. ดำเนินการประเมินตนเองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง..... 5. ดำเนินการประเมิน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม..... 6. พัฒนาเครื่องมือการประเมินให้มีคุณภาพ..... 7. ส่งเสริมสนับสนุนให้สร้างเครื่องมือการประเมินที่มีความหลากหลาย.....
รวม		
ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และ คุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา 1. ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา.... 2. จัดอบรมเสริมประสบการณ์ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน..... 3. สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและผู้รับการประเมิน..... 4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทีมผู้ประเมินพัฒนาเครื่องมือการประเมินให้มีคุณภาพ....

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
5. ส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือจัดหาแบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น เทียบตรงมาใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....
6. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน / คู่มือการประเมิน.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		
ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง 1. สร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการนำผลประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง.....
2. ส่งเสริมให้ทีมผู้ประเมินคุณภาพภายในรายงานสรุปผลการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา.....
3. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา.....
4. วิเคราะห์การประเมินผลโดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้.....
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยกิจกรรม รูปแบบและเทคนิควิธีการประเมินคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพจากสถานศึกษาต้นแบบเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการศึกษา.....
6. จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือ.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามและให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง 1. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง.....

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงงานทุกครั้ง.....
3. ต้องประสานความร่วมมือให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา.....
4. ประชุมครูทุกคนเพื่อวางแผนปรับปรุงพัฒนางานจากข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล.....
5. ต้องส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการประเมินจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาหรือตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) ดีระดับใด 2) ควรทำอะไร และ 3) จะพัฒนาอย่างไร.....
6. เสนอข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....
7. ผู้บริหารวางแผน กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ในกรณีที่ไม่มีผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้นจนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 6

ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน</p> <p>1. แต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี.....</p> <p>2. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี.....</p> <p>3. ประชุมคณะทำงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี.....</p> <p>4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาต้นแบบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น ๆ</p> <p>5. ต้องมีรูปแบบตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินตนเองให้ศึกษา.....</p> <p>6. จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อร่วมกันจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี.....</p> <p>7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน</p> <p>1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้งาน.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
2. ประชุมปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา.....
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน.....
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษามาจัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อง่ายต่อการอ้างอิงหรือการพิจารณาหลักฐาน.....
6. ตรวจสอบผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาว่ามีข้อมูลความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีเอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิงตรวจสอบได้.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ.....
รวม		
ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี 1. ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของรายงานให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ..... 2. จัดประชุมเพื่อนำเสนอรายงานการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี..... 3. ได้เอกสารรายงานผลการประเมินตนเองที่มีความชัดเจนสมบูรณ์และมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี 1. สร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องและบุคลากรทุกคนเห็นคุณค่าของการรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา..... 2. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน..... 3. รายงานการประเมินตนเองต้องมีความชัดเจน สื่อสารเข้าใจง่าย..... 4. รายงานทันตามกรอบระยะเวลา.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 3 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 4 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
 ในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น
 ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนั้น โดยศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือเล่มนี้

ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

แนวคิด

การจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมาก จนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนา จึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ในการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี หรือเรียกสั้นๆว่า รายงานประจำปี หรือรายงานการประเมินตนเอง

ดังนั้นในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปีจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการ โดยสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเองจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการวางแผนการจัดทำรายงานที่ชัดเจนและกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานที่เหมาะสม มีการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการพัฒนา

ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้
ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน

ข้อที่ 2 สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี

ประเด็นพัฒนาด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปีในแต่ละข้อมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน

1.1 การบริหารจัดการในการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน มีการบริหารจัดการดังนี้

1.1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน / ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานประกันคุณภาพภายใน ครูหัวหน้างานวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 จัดประชุมคณะทำงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี และร่วมกันวางแผนการจัดทำรายงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 1) กำหนดช่วงเวลาในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี
- 2) กำหนดรูปแบบการเขียนให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายการรายงาน
- 3) ศึกษารายละเอียดงาน องค์ประกอบของการเขียน ได้แก่ องค์ประกอบหลัก

และองค์ประกอบรอง นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ครบ 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานบริบทของสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลครูและบุคลากร ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา ข้อมูลผลการทดสอบระดับชาติ ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลสภาพชุมชน โดยรวม และข้อมูลสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งที่ผ่านมาของสถานศึกษา ฯลฯ

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 3 สรุปผลการประเมิน แนวทางการพัฒนา และความต้องการช่วยเหลือ

ส่วนที่ 4 ภาคผนวก ประกอบด้วย หลักฐานข้อมูลสำคัญ เอกสารอ้างอิง

1.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบในการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปีได้รับการพัฒนาโดยการประชุม อบรมสัมมนาหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น ๆ

1.1.4 ส่งเสริมให้คณะทำงานจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.1.5 นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับติดตามและให้คำปรึกษาแก่คณะทำงานจัดทำรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน

1.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน มีดังนี้

1.2.1 ต้องแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

1.2.2 ต้องสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

1.2.3 ต้องประชุมคณะทำงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

1.2.4 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้ศึกษาจากสถานศึกษาต้นแบบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น ๆ

1.2.5 ต้องมีรูปแบบตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินตนเองให้ศึกษา

1.2.6 ต้องประชุมปฏิบัติการเพื่อร่วมกันจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

1.2.7 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ

ข้อที่ 2 สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

2.1 การบริหารจัดการในดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน มีการบริหารจัดการดังนี้

2.1.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานประจำ รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ผลการจัดการเรียนรู้ / ประสิทธิภาพตามหลักสูตร ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษา นำมาจัดหมวดหมู่ ข้อมูลถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ ง่าย สะดวกต่อการนำไปใช้งาน

2.1.2 จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

2.1.3 ส่งเสริมให้คณะทำงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานที่สอดคล้องสอดคล้องกับเป้าหมายและตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และระบบการประกันคุณภาพ

ภายใน โดยจัดให้มีข้อมูลย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อจะให้เห็นความก้าวหน้าและแนวโน้มการพัฒนาสถานศึกษา

2.1.4 ส่งเสริมให้คณะทำงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา จัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อง่ายต่อการอ้างอิงหรือการพิจารณาหลักฐาน

2.1.5 ตรวจสอบการดำเนินงานในการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาโดยพิจารณาความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ข้อมูลที่ใช้มีเอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิงตรวจสอบได้

2.1.6 นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะทำงาน

2.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน มีดังนี้

2.2.1 ต้องแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้งาน

2.2.2 ต้องประชุมปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา

2.2.3 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

2.2.4 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.5 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษา จัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อง่ายต่อการอ้างอิงหรือการพิจารณาหลักฐาน

2.2.6 ต้องตรวจสอบผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาว่ามีข้อมูลความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน มีเอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิงตรวจสอบได้

2.2.7 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี

3.1 การบริหารจัดการในการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี มีการบริหารจัดการดังนี้

3.1.1 จัดประชุมเพื่อนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี โดยมีการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพของรายงานให้มีความชัดเจน

สมบูรณ์ แล้วจึงรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

3.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี มีดังนี้

3.2.1 ต้องตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของรายงานให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ

3.2.2 ต้องจัดประชุมเพื่อนำเสนอรายงานการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี

3.2.3 ได้เอกสารรายงานผลการประเมินตนเองที่มีความชัดเจนสมบูรณ์และมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี

4.1 การบริหารจัดการในการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี มีการบริหารจัดการดังนี้

4.1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เช่น

ชี้แจงในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา / ครูและบุคลากรทุกคน

จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนปลายปีการศึกษาเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองนักเรียนรับทราบ

เอกสารรายงานการประเมินตนเองฉบับสมบูรณ์

จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ

สื่อออนไลน์ เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม

เปิดเผยผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา

4.1.2 จัดให้มีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน พร้อมกับการนำความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ที่ได้รับการเผยแพร่และนำไปใช้สำหรับการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี มีดังนี้

4.2.1 ต้องสร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องและบุคลากรทุกคนเห็นคุณค่าของการ
รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

4.2.2 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองด้วย
รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

4.2.3 รายงานการประเมินตนเองต้องมีความชัดเจน สื่อสารเข้าใจง่าย

4.2.4 รายงานทันตามกรอบระยะเวลา

แบบประเมินหลังการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนารวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 ด้านที่ 6 ด้านการรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเองที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน 1. แต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี..... 2. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี..... 3. ประชุมคณะทำงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี..... 4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาต้นแบบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น ๆ..... 5. ต้องมีรูปแบบตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินตนเองให้ศึกษา..... 6. จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อร่วมกันจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี..... 7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ.....
รวม		
ข้อที่ 2 สถานศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน 1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้งาน.....

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
2. ประชุมปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา.....
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานดำเนินการรวบรวมข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาที่มีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน.....
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะทำงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษามาจัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อง่ายต่อการอ้างอิงหรือการพิจารณาหลักฐาน.....
6. ตรวจสอบผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาว่ามีข้อมูลความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีเอกสารหลักฐานเป็นแหล่งอ้างอิงตรวจสอบได้.....
7. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ.....
รวม		
ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี 1. ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพของรายงานให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ..... 2. จัดประชุมเพื่อนำเสนอรายงานการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบทุกปี..... 3. ได้เอกสารรายงานผลการประเมินตนเองที่มีความชัดเจนสมบูรณ์และมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของการรายงาน
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี 1. สร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องและบุคลากรทุกคนเห็นคุณค่าของการรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา.....
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน.....
3. รายงานการประเมินตนเองต้องมีความชัดเจน สื่อสารเข้าใจง่าย.....
4. รายงานทันตามกรอบระยะเวลา.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 3 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 4 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ในกรณีที่ไม่มีผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้นจนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 7

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินก่อนการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนาศึกษาตรวจสอบรายการก่อนการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา</p> <p>1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา.....</p> <p>3. ประชุมครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเพื่อร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายใน.....</p> <p>4. นำเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานทุกเรื่องมาสรุปภาพรวมผลการดำเนินการที่ชัดเจนในรอบปี เพื่อสรุปผลงานตามเป้าหมาย.....</p> <p>5. นำสภาพความสำเร็จ / ไม่สำเร็จที่ดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละเรื่องในรอบปี มาอธิบายโครงการ.....</p> <p>6. นำผลการประเมินที่เป็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามากำหนดเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่จะดำเนินการในปีต่อไป.....</p> <p>7. กำหนดให้ครูเป็นกลุ่มเป้าหมายของการนิเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1. สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....</p> <p>3. สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่.....</p> <p>4. สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน.....</p> <p>5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน.....</p> <p>6. สร้างความร่วมมือให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ.....</p> <p>7. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1. จัดอบรมเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>3. เสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ครูและบุคลากรทุกคนมีความรู้ด้านนโยบาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาและความเคลื่อนไหวแวดวงการศึกษา.....</p> <p>4. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทุกคน.....</p> <p>5. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทุกคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
6. เสริมสร้างประสบการณ์ให้บุคลากรทุกคนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ เหมาะสม.....
7. เสริมสร้างการรู้บทบาทหน้าที่ของบุคลากร.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		
1. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา.....
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูและบุคลากรได้เผยแพร่ นวัตกรรมการสอน นวัตกรรมการบริหาร.....
4. สร้างเครือข่ายสถานศึกษาที่หลากหลายเพื่อศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาดั้งแบบ.....
6. เสริมสร้างให้บุคลากรทุกคนนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามา ปรับปรุงพัฒนางาน.....
7. ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จด้วยวิธีที่ หลากหลาย.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ในข้อนั้น ท่านสามารถเลือกที่จะพัฒนาต่อไปหรือทบทวนประเด็นการพัฒนาในข้อนั้น

*ข้อใดมีรายการที่ได้ปฏิบัติมีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในข้อนั้น
ท่านควรรับการพัฒนาในข้อนั้น โดยศึกษาเนื้อหาการบริหารจัดการตามคู่มือเล่มนี้

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

แนวคิด

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีแนวคิดที่น่าสนใจและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย เช่น กระบวนการพัฒนาโดยการใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด การจัดการความรู้ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ซึ่งการนำแนวคิดเหล่านี้ไปดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษานั้น เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบหรือมีวิธีการที่จะพัฒนาสถานศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสามารถดำเนินการโดยสถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนา มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนา

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีประเด็นการพัฒนา 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในแต่ละข้อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา

1.1 การบริหารจัดการในการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา มีการบริหารจัดการดังนี้

1.1.1 จัดประชุมครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพใน ผลจากการติดตามตรวจสอบการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการวางแผนพัฒนาการบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อไป

1.1.2 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาดำเนินการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา โดยดำเนินการดังนี้

1) นำเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานทุกเรื่องมาสรุปภาพรวมผลการดำเนินการที่ชัดเจนในรอบปี เพื่อสรุปผลงานตามเป้าหมาย

2) นำสภาพความสำเร็จ/ไม่สำเร็จที่ดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละเรื่องในรอบปี มาอธิบายโครงการ

3) นำผลการประเมินที่เป็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามากำหนดเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่จะดำเนินการในปีต่อไป

4) กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัด เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของสถานศึกษา ร่วมกันจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินการตามแผนโดยเน้นระบบคุณภาพ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 นิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นระยะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา

1.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา มีดังนี้

1.2.1 ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2.2 ต้องส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา

1.2.3 ต้องประชุมครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเพื่อร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายใน

1.2.4 ต้องนำเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานทุกเรื่องมาสรุปภาพรวมผลการดำเนินการที่ชัดเจนในรอบปี เพื่อสรุปผลงานตามเป้าหมาย

1.2.5 ต้องนำสภาพความสำเร็จ / ไม่สำเร็จที่ดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละเรื่องในรอบปีมาอธิบายโครงการ

1.2.6 ต้องนำผลการประเมินที่เป็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามากำหนดเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่จะดำเนินการในปีต่อไป

1.2.7 จัดให้ครูเป็นกลุ่มเป้าหมายของการนิเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.1 การบริหารจัดการในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการดังนี้

2.1.1 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องจะส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา

2.1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังใช้เป็นผลงานเลื่อนเงินเดือน (ว.20) และเลื่อนวิทยฐานะ (ว.21) ด้วย

2.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

2.2.1 ต้องสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2.2 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.3 ต้องสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2.2.4 ต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน

2.2.5 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน

2.2.6 ต้องสร้างความร่วมมือให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ

2.2.7 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.1 การบริหารจัดการในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการดังนี้

3.1.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดอบรมเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา

3.1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3.1.3 เสริมสร้างประสบการณ์องค์ความรู้ให้แก่ครูและบุคลากรทุกคนด้านนโยบาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและความเคลื่อนไหวแวดวงการศึกษา

3.1.4 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรในการประชุม อบรม สัมมนา โดยสถานศึกษาจะสนับสนุนงบประมาณค่าพาหนะ ค่าลงทะเบียน ตามความเหมาะสม

3.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

3.2.1 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดอบรมเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2.2 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2.3 ต้องเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ครูและบุคลากรทุกคนมีความรู้ด้านนโยบาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาและความเคลื่อนไหวแวดวงการศึกษา

3.2.4 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทุกคน

3.2.5 ต้องเสริมสร้างการพัฒนาบุคลากรทุกคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3.2.6 ต้องเสริมสร้างประสบการณ์ให้บุคลากรทุกคนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้
อย่างเหมาะสม

3.2.7 ต้องเสริมสร้างการรับทราบหน้าที่ของบุคลากร

**ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง**

4.1 การบริหารจัดการในการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการดังนี้

4.1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูและบุคลากรได้เผยแพร่นวัตกรรมการสอน นวัตกรรมการบริหาร

4.1.2 สร้างเครือข่ายสถานศึกษาที่หลากหลายเพื่อศึกษาคุณภาพงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้
พัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1.3 ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพัฒนาโดยดำเนินการดังนี้

1) นำผลการติดตามตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนวางแผนการ
ดำเนินงานหรือความสำเร็จ

2) ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จด้วยวิธีที่
หลากหลาย

3) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

4.1.4 ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จด้วยวิธีที่
หลากหลาย

4.2 ปัจจัย / เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

4.2.1 ต้องสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนใน
สถานศึกษา

4.2.2 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4.2.3 ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูและบุคลากรได้
เผยแพร่นวัตกรรมการสอน นวัตกรรมการบริหาร

4.2.4 สร้างเครือข่ายสถานศึกษาที่หลากหลายเพื่อศึกษาคุณภาพงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาคุณภาพงานจากสถานศึกษาต้นแบบ

4.2.6 เสริมสร้างให้บุคลากรทุกคนนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามา
ปรับปรุงพัฒนางาน

4.2.7 ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จด้วยวิธีที่
หลากหลาย

แบบประเมินหลังการพัฒนา

คำชี้แจง ให้ผู้รับการพัฒนาศอสอบรายการหลังการพัฒนา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ได้ปฏิบัติหรือยังไม่ได้ปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 1 สถานศึกษามีการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเองและผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา</p> <p>1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานในการวางแผนการพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา.....</p> <p>3. ประชุมครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเพื่อร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายใน.....</p> <p>4. นำเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานทุกเรื่องมาสรุปภาพรวมผลการดำเนินการที่ชัดเจนในรอบปี เพื่อสรุปผลงานตามเป้าหมาย.....</p> <p>5. นำสภาพความสำเร็จ / ไม่สำเร็จที่ดำเนินการตามเป้าหมายแต่ละเรื่องในรอบปี มาอธิบายโครงการ.....</p> <p>6. นำผลการประเมินที่เป็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนามากำหนดเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่จะดำเนินการในปีต่อไป.....</p> <p>7. กำหนดให้ครูเป็นกลุ่มเป้าหมายของการนิเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
รวม		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
<p>ข้อที่ 2 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1. สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....</p> <p>3. สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่.....</p> <p>4. สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน.....</p> <p>5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน.....</p> <p>6. สร้างความร่วมมือให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ.....</p> <p>7. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง.....</p>		
รวม		
<p>ข้อที่ 3 สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1. จัดอบรมเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาบุคลากรทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>2. สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....</p> <p>3. เสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ครูและบุคลากรทุกคนมีความรู้ด้านนโยบาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาและความเคลื่อนไหวแวดวงการศึกษา.....</p> <p>4. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทุกคน.....</p> <p>5. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทุกคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้.....</p>		

รายการ	ได้ปฏิบัติ	ยังไม่ได้ปฏิบัติ
6. เสริมสร้างประสบการณ์ให้บุคลากรทุกคนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ เหมาะสม.....
7. เสริมสร้างการรู้บทบาทหน้าที่ของบุคลากร.....
รวม		
ข้อที่ 4 สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		
1. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา.....
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูและบุคลากรได้เผยแพร่ นวัตกรรมการสอน นวัตกรรมการบริหาร.....
4. สร้างเครือข่ายสถานศึกษาที่หลากหลายเพื่อศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาด้านแบบ.....
6. เสริมสร้างให้บุคลากรทุกคนนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามา ปรับปรุงพัฒนางาน.....
7. ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จด้วยวิธีที่ หลากหลาย.....
รวม		

สรุป ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน.....รายการ

เกณฑ์การประเมิน พิจารณาจากจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติ ในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่ 1 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 2 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 3 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่ 4 รายการที่ได้ปฏิบัติ มีจำนวนตั้งแต่ 6 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

*ในกรณีที่ไม่ว่านเกณฑ์การประเมินในข้อใด ให้ท่านกลับไปศึกษาทบทวนและพัฒนาซ้ำในข้อนั้น

จนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา

การประเมินหลังการพัฒนาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ประกอบด้วย 7 ด้าน 28 ประเด็นการพัฒนา โดยผู้บริหารสถานศึกษาประเมิน หลังจากศึกษาเนื้อหาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและวิเคราะห์คะแนนการประเมินในภาพรวมต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษาตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยใช้เกณฑ์การปฏิบัติผ่านเกณฑ์รายชื่อของแต่ละด้าน มีจำนวนรายการที่ได้ปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปทั้ง 7 ด้าน ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้กลับไปพิจารณาจุดบกพร่องในแต่ละขั้นตอนของการบริหารจัดการ ในแต่ละด้านที่ไม่ผ่าน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาซ้ำต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ฉัตรชัย ตั้งศรีทอง. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.
(การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ธนิภา กวีธาพล. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 - 7. วิทยานิพนธ์ ค.ด.
(ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- สมาน อัสวภูมิ. (2550). “การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก” วารสาร
ศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2(2) : 76-85
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษาพ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- _____. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Eisner, E. (1976). “Education Connoisseurship and Criticism,” Journal of Aesthetic
Education, 12 (May 1976. 192–193)
- Keeves, Peter L. (1988). **Model and model building education research methodology and
measurement : An international handbook.** Oxford : Pergamon.
- The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. (2000). **Standards for
Evaluations of educational programs, projects, and materials.** New York :
McGraw-Hill.

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรม

1. การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
2. การลงพื้นที่เพื่อศึกษาวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา
3. การลงพื้นที่เพื่อนำรูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาทดลองใช้

1. การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)

เมื่อวันที่ 17 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมวิวัฒนาการ

ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวิทราลงกรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาพการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)
เมื่อวันที่ 17 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมวิวัฒนาลัย
ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาชิราลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาพการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)
เมื่อวันที่ 17 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมวิวัฒนาลัย
ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาชิราลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาพการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)
เมื่อวันที่ 17 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมวิวัฒนาการ
ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวิชราลงกรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาพการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)

เมื่อวันที่ 17 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมวิวัฒนาลัย

ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาชิราลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



2. การลงพื้นที่เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ภาพการสัมภาษณ์ นายเจษฎา เสาทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนพรหมประสาทรายณ์นุกูล
โรงเรียนพรหมประสาทรายณ์นุกูล อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
เมื่อวันที่ 2 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562



การลงพื้นที่เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ภาพการสัมภาษณ์ นายทรงศักดิ์ สิริรัมย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง
โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
เมื่อวันที่ 3 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562



การลงพื้นที่เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ภาพการสัมภาษณ์ นางวัลภา กิตติพนนทชัย ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองไช้่น้ำ
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองไช้่น้ำ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
เมื่อวันที่ 11 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562



การลงพื้นที่เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ภาพการสัมภาษณ์ นายจ่านงค์ ศรีสูงเนิน ผู้อำนวยการโรงเรียนโลกเพชรวิทยาคาร
โรงเรียนโลกเพชรวิทยาคาร อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
เมื่อวันที่ 11 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562



3. ภาพการลงพื้นที่เพื่อนำรูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาทดลองใช้



ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	สุกัญยามาศ มาประจง
วัน เดือน ปีเกิด	18 กันยายน 2506
สถานที่เกิด	อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ภูมิลำเนา	บ้านเลขที่ 53/2 หมู่ 3 ถนนศรีสวัสดิ์ ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชุมแสง วิทยฐานะ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านชุมแสง ตำบลตะโกตาพิ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2531 ระดับปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ – ชีววิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม พ.ศ. 2548 ระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2551 ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2563 ระดับปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์